

ДЖОН ГРИШАМ ПРИСЪДАТА

Превод от английски: Любомир Николов, 2002

chitanka.info

1

Лицето на Николас Истър се закриваше малко от витринката, пълна с изящни безжични телефони. Той не гледаше право към обектива, а наляво, може би към някой клиент или към щанда, където разни хлапета се бяха струпали над новите азиатски електронни игри. Макар направена от трийсет-четирийсет метра разстояние, и то сред навалищата по търговската улица, снимката беше ясна и разкриваше симпатично лице — гладко избръснато, с волеви черти и юношеска красота. Истър беше на двапет и седем, знаеха го със сигурност. Без очила. Без халка на носа или причудлива прическа. Нищо не подсказваше, че е един от обичайните компютърни хаховци, които работеха в магазина за пет долара на час. В анкетната му карта пишеше, че е там от четири месеца, след като е прекъснал за малко следването си, макар че нито един колеж в радиус от триста мили не бе чувал за него. Сигурни бяха, че лъже.

Не ще и дума, че лъжеше. Разузнаването им беше твърде добро. Ако той наистина следваше, вече щяха да знаят къде, откога, каква специалност, отлични или слаби оценки има. Щяха да знаят. Той беше един обикновен продавач в магазина за електроника на търговската улица ни повече, ни по-малко. Може би се канеше да следва някъде. Може би го бяха изключили и все още предпочиташе да се представя за временно прекъснал студент. Вероятно така се чувстваше по-добре, въобразяваше си, че има цел в живота.

Но не беше никакъв студент — нито сега, нито в близкото минало. В такъв случай можеха ли да му вярват? Този въпрос бе засяган неведнъж — всеки път, когато стигаха до името му в общия списък, и снимката на Истър изпълваше екрана. Клоняха към мнението, че лъжата е безобидна.

Не пушеше. В магазина пушенето се забраняваше категорично, но Истър бе забелязан (макар и не заснет) да обядва в мексикански ресторант с колежка, която изпушила две цигари, докато пиела

лимонада. Той като че нямал нищо против дима. Е, значи поне не спадаше към най-върлите врагове на тютюна.

Слабото лице на снимката беше със слънчев загар и усмивка на притворените устни. Под червеното служебно сако се виждаше бяла риза с модерна яка и подходяща раирана вратовръзка. Изглеждаше спретнат, в добра форма, а човекът, на когото дължаха снимката, бе успял и да поговори с него под предлог, че се кани да си купува компютър; твърдеше, че Николас е любезен, услужлив, умен и приятен младеж. На табелката с името му пишеше, че е заместник управител, но по същото време в магазина бяха засечени още двамина с подобен надпис.

Един ден след снимката в магазина влезе привлекателна млада жена с джинси и докато се мотаеше около щанда за компютърни програми, небрежно запали цигара. По някаква случайност Николас Истър се оказа най-близкият продавач, или заместник-управител, или както там се наричаше, тъй че любезно пристъпи към жената и я помоли да не пуши. Тя се престори на засегната, дори обидена от това и се опита да го предизвика. Той остана все тъй тактичен и обясни, че пушенето в магазина е строго забранено. Нека бъде така добра да пуши другаде.

— На вас пречи ли ви? — запита тя, пускайки облаче дим.

— Всъщност не — отвърна той. — Но пречи на човека, който притежава този магазин.

След тона отново я помоли да престане. Тя обясни, че много искала да си купи касетофон и го попита би ли донесъл пепелник. Николас измъкна изпод щанда празна кутия от кока-кола и дори сам пое цигарата, за да я изгаси. Двайсетина минути си бърбиха за различни радиоприемници, докато жената се колебаеше в избора. Тя флиртуваше най-безсрамно, а той явно нямаше нищо против. След като плати покупката, жената му остави телефонния си номер. Той обеща да се обади.

Целият епизод трая двайсет и четири минути и се записваше на малък диктофон в чантичката ѝ. Адвокатите и експертите го прослушаха и двата пъти, когато снимката на Николас се появяваше върху стената. Докладът на жената беше в папката — шест машинописни страници с наблюдения за всичко: от маратонките (стари найкове) до дъха му (канелена дъвка), речниковия запас (на студентско

ниво) и начина, по който бе поел цигарата. Според нея — а тя имаше опит в подобни неща — никога не бе пушил.

Слушаха приятния му тембър, слушаха как умело превъзнася стоките уж покрай любезния разговор и все повече го харесваха. Беше умен и не мразеше тютюна. Не можеше да се каже, че е идеален за тях, но определено си струваше да го държат под око. Проблемът с Истър като потенциален съдебен заседател номер петдесет и шест беше там, че знаеха твърде малко за него. Очевидно бе цъфнал по Крайбрежието най-много преди година, но те нямаха представа от къде идва. Миналото му тънеше в пълна загадка. Бе наел малко апартаментче на осем пресечки от Съдебната палата в Билокси — имаха снимки на жилищната сграда — и отначало бе работил като сервитьор в едно крайбрежно казино. Следваше бързо издигане до крупие и напускане само след два месеца.

Малко след като Мисисипи узакони хазартните игри, по Крайбрежието изникнаха като гъби десетки казина и се надигна нова вълна на благоденствие. Отвсякъде се стекоха търсачи на работа и беше логично да се предположи, че Николас Истър е пристигнал по същата причина както десетина хиляди други младежи. В преселването му имаше само една дребна странност — че бе успял толкова бързо да се регистрира като гласоподавател.

Караше фолксваген модел шейсет и девета година и след лицето му върху стената се появи снимка на овехтялата кола. Великолепно. Двайсет и седем годишен ерген, представящ се за временно прекъснал студент — тъкмо човек, който би карал подобна кола. По броните нямаше лепенки. Никакъв признак за политически убеждения, гражданска отговорност или любим отбор. Нито пък лепенка от университетски паркинг или пък избеляла квитанция от търговеца на стари автомобили. Що се отнасяше до тях, колата му не означаваше нищо. Нищо, освен живот на ръба на бедността.

Човекът, който прожектираше снимките и даваше почти всички обяснения, се наричаше Карл Нусман, адвокат от Чикаго. Вече не практикуваше, тъй като имаше собствена фирма за консултации по подбирането на съдебни заседатели. Срещу солидно възнаграждение Карл Нусман и неговата фирма посочваха подходящи хора за всяко конкретно дело. Събираха данни, правеха снимки, записваха гласове, а където се наложеше, пращаха и блондинки с тесни джинси. Карл и

сътрудниците му танцуваха по ръба на закона и морала, но никой не можеше да ги хване натясно. В края на краищата, не е незаконно да снимаш кандидатите за съдебни заседатели. За да създадат модел на идеалния заседател и да изяснят общественото отношение към процеси, свързани с тютюна, те бяха провели три подробни телефонни анкети из окръг Харисън — преди шест месеца, преди два и накрая миналия месец. Не пропуснаха нито една снимка, нито една пикантна подробност. Разподагаха с досие за всеки възможен кандидат.

Карл натисна бутона и вместо фолксвагена се появи скучна снимка на жилищна сграда с олющена мазилка — домът на Николас Истър. Ново примигване ги върна към лицето.

— И тъй, имаме само три снимки на номер петдесет и шест — изрече малко раздражено Карл, после се обърна и свирепо изгледа фотографа, един от безбройните му частни копои, който бе обяснил, че просто нямало как да докопа момчето, без да се издаде.

Фотографът седеше до стената в дъното срещу дългата маса, заобиколена от адвокати, сътрудници и експерти. Умираще от скука и се чудеше как да се измъкне час по-скоро. Беше петък вечер и минаваше седем часа. От стената ги гледеше номер петдесет и шест, оставаха още сто и четирийсет. Почивните дни щяха да бъдат ужасни. Отчаяно му се искаше да пийне нещо.

Запретнали ръкави, шестима адвокати със смачкани ризи драскаха безкрайните си бележки и от време на време хвърляха по някой поглед към лицето на Николас Истър. Експерти от всякакъв род — психиатри, социолози, юристи, анализатори на почерци — ровеха из папките и местеха дебелите купища компютърни разпечатки. Чудеха се какво да правят с Истър. Той беше лъжец и криеше миналото си, но на хартия и върху стената все пак изглеждаше подходящ.

А може би не лъжеше. Току-виж, се оказало, че миналата година е следвал в някой евтин колеж в Източна Аризона и просто някак са пропуснали този факт.

Стига сте го тормозили бе, помисли си фотографът, но благоразумно премълча. Сред тия образовани и високо платени тежкари той беше последният, в чието мнение биха се вслушали. Не му се полагаше да приказва.

Карл отново погледна към фотографа, изкашля се и продължи:
— Номер петдесет и седем.

Върху стената изникна потното лице на млада майка и поне двама души в залата тихичко се изкискаха.

— Трейси Уилкс — поясни Карл, сякаш му беше стара приятелка. По масата зашумоляха хартии. — Трийсет и четиригодишна, омъжена, майка на две деца, лекарска съпруга, два аристократични клуба, два фитнес-клуба, цял списък обществени дейности.

Сипейки всички тия подробности по памет, Карл щракна бутона на проектора. Зачервеното лице на Трейси изчезна и се появи нова снимка, която я показваше как тича по тротоара във възхитително розово-черен анцуг, със снежнобели маратонки и козирка над шикозните огледални очила, а косата ѝ се развява назад, безупречно прибрана в спретната конска опашка. Пред себе си тикаше спортна детска количка с бебе. Трейси живееше за спорта. Беше загоряла и стегната, но не съвсем слаба. Лоши навици почти нямаше. Нова снимка я показва в черен мерцедес — от всички прозорци надничаха дечурлига и кучета. На следващата тя товареше в същата кола купища покупки от супермаркета, вече с други маратонки и шорти. Имаше вид на жена, решила завинаги да остане атлетична. При нея нямаша проблеми със следенето, защото вечно беше заета до самозабрава и не си правеше труда да се оглежда.

Карл прехвърли няколко снимки на дома ѝ — типична къща на лекар, масивна триетажна постройка в крайградския район. Позабави се с тях, защото пазеше най-доброто за края. И ето я пак Трейси — със запотено лице, захвърлила на тревата скъпия спортен велосипед, седнала под едно дърво в парка, далеч от хорските погледи... с цигара в устата!

Фотографът се ухили тъпо. Това беше най-доброто му постижение — да заснеме от стотина метра как лекарската съпруга тайничко пуши цигара. Дотогава нямаше и представа, че тя пуши; всъщност самият той тъкмо бе запалил близо до един надлез, когато Трейси прелетя покрай него.

Фотографът се мота из парка още половин час, докато най-сетне я съзря как спира и бърка в чантата на велосипеда.

За миг всички в залата се развеселиха, гледайки Трейси под дървото. После Карл изрече:

— По всяка вероятност ще вземем номер петдесет и седем.

Той направи отметка в списъка и оти глътка студено кафе от картонена чашка. Естествено, че щяха да вземат Трейси Уилкс! Кой не би желал между съдебните заседатели да има лекарска съпруга, когато адвокатите на ищеца претендират за милиони? Ако можеше, Карл би подбрал само лекарски съпруги, но нямаше откъде да ги изкопае. Фактът, че обича да пуши, беше само приятна добавка.

Номер петдесет и осем беше работник от корабостроителницата в Ингалс, окръг Паскагула — петдесетгодишен, бял, разведен, профсъюзен активист. Карл показа върху стената форда му и тъкмо понечи да започне с кратката биография, когато вратата се отвори и в залата влезе мистър Ранкин Фич. Карл млъкна. Адвокатите мигновено изправиха гърбове и се вторачиха във форда на снимката. После трескаво се заеха да драскат в бележниците, сякаш за последен път през живота си виждаха форд пикап. Консултантите също развиваха бурна дейност и не смееха да откъснат очи от бележниците, за да погледнат новодошлия.

Фич се завръщаше. Фич беше в залата.

Той бавно затвори вратата, пристъпи към масата и огледа яростно всички около нея. Това дори не бе поглед, а кръвожадна гримаса. Торбичките под тъмните му очи хлътнаха. Дълбоките бръчки по челото се сляха в една. Масивната му гръд бавно се надигаше и отпускаше и за две-три секунди никой друг не посмя да си поеме дъх. Фич раздвижваше устни, за да яде и да пие, понякога за да говори — но никога за усмивка.

Беше ядосан както винаги и в това нямаше нищо ново, тъй като този човек си оставаше враждебен дори и насън.

Но дали щеше да ругае, заплашва и хвърля каквото му падне под ръка, или само да кипи мълчаливо? Относно Фич това пикого не се знаеше. Той спря до масата между двама адвокати, които бяха младши сътрудници и тъй си осигуряваха хубави шестцифрени заплати. Бяха в своята си фирма, намираха се в своята сграда и своята зала. Колкото до Фич, той беше натрапник от Вашингтон, който вече цял месец ръмжеше и се зъбеше из коридорите. И все пак двамата не смееха да го погледнат.

— Кой номер? — обърна се Фич към Карл.

— Петдесет и осем — побърза да отговори Карл.

— Върнете се на петдесет и шест — нареди Фич и Карл бързо прещрака назад, докато върху стената отново се появи лицето на Николас Истър. По масата зашумоляха хартии.

— Какво знаете? — запита Фич.

— Все същото — каза Карл и извърна глава.

— Страхотно. Колко загадки останаха от тия сто деветдесет и шест души?

— Осем.

Фич изсумтя, бавно поклати глава и всички зачакаха изригването. Но той само приглади грижливо подстриганата си прошарена козя брадичка, вторачи се в Карл, изчака няколко секунди, докато всички осъзнаят напрегнатото положение, и накрая каза:

— Ще работите до полунощ и продължавате в седем сутринта. В неделя също.

Сетне завъртя масивното си туловище и напусна залата.

Вратата се затръшна. Напрежението спадна чувствително и адвокатите, консултантите, Карл и всички останали едновременно погледнаха часовниците си. Току-що бяха получили заповед да прекарат трийсет и девет от предстоящите петдесет и три часа в тази зала, заети да гледат — за кой ли вече път увеличени снимки на познати лица, да учат наизуст имената, рождените дати и биографиите на близо двеста души.

И никой в залата не таеше капка съмнение, че ще сторят точно каквото им е поръчано. Никой.

Фич слезе по стъпалата до първия етаж, където го чакате шофьорът му, едър мъж на име Хосе. Хосе носеше черен костюм, черни каубойски ботуши и тъмни очила, които сваляше само под душа и в леглото. Без да чука, Фич отвори една врата и прекъсна съвещанието, което течеше вътре от няколко часа. Четирима адвокати и многобройните им сътрудници гледаха на видеозапис показанията на първите свидетели на ищеца. Само секунди след появата на Фич записът спря. Той размени няколко думи с един от адвокатите, после излезе. Хосе го последва през една тясна библиотека до друг коридор, където Фич нахълта в още един кабинет, за да сплаши нова групичка адвокати.

Със своите осемдесет юристи фирмата на „Уитни, Кейбъл и Уайт“ беше най-голямата по Крайбрежието на Мексиканския залив.

Фич я бе избрал лично и с това щеше да ѝ осигури доходи за милиони. Но за да спечели тия пари, фирмата трябваше да изтърпи безмилостната тирания на Ранкин Фич.

След като се увери, че цялата сграда знае за присъствието му и е изпаднала в ужас, Фич излезе. Докато чакаше Хосе, той постоя на тротоара в топлата октомврийска привечер. В далечината виждаше светещите прозорци из горната половина на една стара банкова сграда. Неприятелят продължаваше да работи. Там горе адвокатите на ищеца свеждаха глави над купища документи из кабинетите си, срещаха се с експерти, гледаха увеличени снимки и в общи линии вършеха същото, което ставаше и тук. Процесът започваше в понеделник с подбор на съдебните заседатели и Фич знаеше, че те също се потят над имена и лица, чудят се кой, подяволите, е Николас Истър и откъде се е появил. Ами Рамон Каро, Лукас Милър, Андрю Лам, Барбара Фъроу, Делорес Дебо? Кой бяха тия хора? Само в затънтено кътче като Мисисипи можеха да се открият толкова занемарени списъци на кандидатите за съдебни заседатели. Фич вече бе ръководил защитата на осем процеса в осем различни щата, където използваша компютри, данните се обновяваха редовно и когато чиновниците вадеха списък, нямаше опасност някои от кандидатите вече да са покойници.

Той продължи да гледа разсеяно към далечните светлини и се запита как ли ще си поделят парите тия алчни акули, ако случайно спечелят. Как изобщо можеха да се споразумеят над окървавения труп? Процесът щеше да е блага работа в сравнение с момента, когато щяха да се хванат за гушите, ако ония успееха да се докопат до исканата присъда и голямата плячка.

Толкова ги мразеше, че плю на тротоара. Запали цигара и я стисна здраво между дебелиите си пръсти.

Хосе спря до тротоара наетата лъскава лимузина със затъмнени стъкла. Както винаги, Фич се настани на предната седалка. Докато минаваха край вражеската централа, Хосе също хвърли поглед нагоре, но не каза нищо, защото шефът му мразеше празните приказки. Продължиха покрай Съдебната палата и някогашния универсален магазин, където Фич и съдружниците му поддържаха тайни кабинети с пресни стърготини по пода и евтини мебели под наем.

Край плажа завиха надясно по магистрала 90 и бавно си проправиха път през натовареното движение. Беше петък вечер и

казината гъмжаха от посетители, бързаци да пропилят парите си с надеждата да спечелят ако не днес, то утре. Бавно се отдалечиха от Билокси през Гълфпорт, Лонг Бийч и Пас Крисчън. После брегът остана настрани и скоро колата мина през охраната край една неголяма лагуна.

2

Крайбрежната вила беше модерна и просторна, ала не разполагаше с плаж. Белосаният дъсчен кей нагазваше в спокойните зелениясаи води на Залива, но до най-близката пясъчна ивица имаше цели две мили. До кея бе закотвена шестметрова рибарска лодка. Вилата беше наета на името на петролен магнат от Ню Орлиънс — за три месеца, плащане в брой, никакви въпроси. Временно я използваша като опорен пункт, скривалище и спалня за особено важни личности.

На високата тераса над водата четирима мъже пиеха коктейли и водеха ленив разговор в очакване на посетителя. Макар че обикновено деловите им интереси налагаха да бъдат безмилостни врагове, днес следобед те миролюбиво играха голф, после хапнаха скариди и омари. Сега пиеха и гледаха надолу към черните води. И четиримата мразеха факта, че в петъчната вечер трябва да киснат край Мексиканския залив, далеч от семействата си.

Но предстояха дела, съдбовни дела, които налагаха примирие и правеха играта на голф почти приятна. Всеки от четиримата беше генерален директор на могъща корпорация. Всяка от корпорациите беше сред водещите в страната, всяка се котираше високо на Нюйоркската фондова борса. Най-дребната от тях миналата година бе реализирала продажби за шестстотин милиона, най-едрата — за четири милиарда. Всяка имаше рекордни печалби, солидни дивиденди, щастливи акционери и директори, чиито заплати се изчисляваха в милиони.

Всяка беше конгломерат от различни производства и различни отдели с тлъсти бюджети и невзрачни имена като „Трелко“ или „Смит Гриър“ — имена, създадени с едничката цел да отклонят вниманието от факта, че в действителност това са тютюневи компании и почти нищо друго. Не бе трудно да се открие, че всяка от четирите фирми (Голямата четворка, както ги знаеха във финансовите кръгове) произхожда от едрите тютюневи търговци през деветнайсети век в Южна и Северна Каролина и във Вирджиния. Произвеждаха и

железария, царевични пръчици и боя за коса, но щом се копнеше малко под повърхността, незабавно ставаше ясно че истинската печалба идва от цигарите. Разбира се, имаше сливания на фирми, промени на имена и всевъзможни усилия за кокетирание с общественото мнение, но разни сдружения на потребителите, лекарите и дори политиците упорито хвърляха кал по Голямата четворка и се мъчеха да я изолират.

А сега и адвокатите си точеха зъбите. Хора с единия крак в гроба подхващаха процеси за огромни обезщетения, тъй като според тях пушенето предизвиквало рак на белите дробове. Шестнайсет процеса досега и тютюневите гиганти не бяха загубили нито един, но натискът се засилваше. Случеше ли се само веднъж съдът да отпусне на някоя вдовица пет-шест милиона, щеше да настане истински ад. Пощурели адвокати щяха да проглушат света с реклами и призови към всички пушачи и техните наследници незабавно да заведат дело и да съдят до дупка.

Обикновено когато оставаха насаме, четиримата предпочитаха да разговарят на неутрални теми, но тази вечер алкохолът бе развързал езиците им. Горчилката започваше да се процежда. Подпрени на парапета, те гледаха водата и ругаеха адвокатите заедно с цялата американска правна система. Всяка от компаниите хвърляше във Вашингтон милиони за разни групировки, които се мъчеха да променят законите така, че фирми като техните да бъдат защитени от съдебно дирене. Нуждаеха се от щит срещу подобни нелепи атаки на разни типове, дето се правят на жертви. Но явно нищо не вървеше както трябва. И ето че пак се потяха над нов процес в някакво затънтено кътче на Мисисипи.

В отговор на усилените съдебни атаки Голямата четворка бе създавала финансово сдружение, наречено просто Фондът. То нямаше ограничения, не оставяше следи. Не съществуваше. Фондът се използваше за силова тактика при процесите — за наемане на най-добрите и най-настървените адвокати, най-талантливите експерти, най-опитните консултанти в подбора на съдебни заседатели. За дейността на Фонда нямаше граници. Всяка компания отделяше три милиона годишно и ги разкарваше по странични пътища, докато кацнат във Фонда. Досега нито един счетоводител, ревизор или финансов инспектор не бе надушил черната каса.

Фондът се ръководеше от Ранкин Фич — човек, когото единодушно презираха, но въпреки това го слушаха и при необходимост дори му се подчиняваха. В момента чакаха него. Кажеше ли им, пристигаха незабавно. Идваха и заминаваха по негова команда. Докато побеждаваше, щяха да му се подчиняват безропотно. Досега Фич бе спечелил осем процеса. Други два бе осуетил още преди да се стигне до съд, но за това, разбира се, нямаше никакви доказателства.

На терасата пристъпи сътрудник с нова порция коктейли — всеки забъркан по специални изисквания. Тъкмо ги поемаха от подноса, когато някой изрече:

— Фич дойде.

Четиримата едновременно вирнаха чашите, за да прогонят неприятната тръпка в стомаха, после ги върнаха на място и бързо влязоха в хола, докато Фич заръчваше на Хосе да чака пред вратата. Сътрудникът му подаде чаша минерална вода без лед. Той не близваше алкохол, макар че на младини бе пил като смок. Докато поемаше чашата, не благодари на сътрудника, сякаш дори не го забеляза, просто пристъпи към фалшивата камина и зачака четиримата да се съберат на канапетата около него. Друг сътрудник рискува да му предложи на поднос остатъка от скариди и омари, но Фич пренебрежително махна с ръка. Мълвата твърдеше, че понякога му се случвало да се храни, но все още никой не го бе спипал на местопрестъплението. Косвените доказателства бяха налице — масивната гръд, солидната талия, месестите гънки под козята брадичка и тежкото телосложение. Но той носеше черни костюми, никога не разкопчаваше сакото си и полагаше успешни усилия да превърне излишните килограми в достойнство.

— Накратко за положението — изрече той, когато сметна, че е дал на началството достатъчно време, за да се настани. — В момента целият екип на ответника работи без прекъсване и ще продължи така през почивните дни. Проучването на съдебните заседатели върви по график. Адвокатите са в готовност. Всички свидетели минаха инструктаж, всички експерти са вече в града. Засега нещата вървят без произшествия.

Настана съвсем кратко мълчание, колкото всички да се уверят, че за момента Фич е привършил.

— Какво става със съдебните заседатели? — запита рязко Д. Мартин Джанкъл, най-нервният от всички.

Преди време неговата компания беше известна под името „Ю-Таб“, съкратено от още по-старото „Юниън Табакоу“, но по рекламни съображения сега се наричаше „Пинекс“. Предстоеше процесът „Уд срещу «Пинекс»“, тъй че по волята на съдбата Джанкъл се бе озовал на горещия стол. Компанията беше трета по големина и през миналата година имаше реализирани продажби за близо два милиарда. Освен това за последното тримесечие разполагаше с най-големите резерви в брой. Процесът я заварваше в неподходящ момент. Ако работите тръгнаха зле, съдебните заседатели скоро щяха да зърнат финансовия отчет на „Пинекс“, чиито спретнати колонки показваха наличие на повече от осемстотин милиона долара в брой.

— Работим по въпроса — каза Фич. — Не ни достигат данни за осем души. Четирима от тях може да са мъртви или напуснали. Другите четирима са живи и се очаква в понеделник да бъдат в съда.

— Един своенравен да има, може да ни зачерни живота — каза Джанкъл. Преди да влезе в „Ю-Таб“, той бе работил като адвокат в Луисвил и винаги държеше да напомни на Фич, че разбира закона по-добре от другите трима.

— Напълно го осъзнавам — отсеке Фич.

— Трябва да знаем що за хора са.

— Правим всичко възможно. Не е наша вина, че тукашните списъци на съдебните заседатели не се обновяват редовно, както в другите щати.

Джанкъл отпи голяма глътка и се вторачи във Фич. В края на краищата Фич беше просто добре платен копой, далеч под нивото на един генерален директор. Можеха да го наричат както си щат — консултант, агент, посредник, — но, така или иначе, си оставаше техен наемник. Вярно, сега се дуеше, крещеше и си придаваше важност, защото дърпаше конците, но, дявол да го вземе, копят си е копой и нищо повече. Или поне така мислеше Джанкъл, макар че предпочиташе да не го изрича на глас.

— Друго? — запита Фич, сякаш първият въпрос на Джанкъл беше чиста глупост, тъй че, ако няма какво умно да каже, по-добре да си мълчи.

— Вярваш ли на тия адвокати? — запита Джанкъл не за пръв път.

— Вече сме обсъждали този въпрос — отговори Фич.

— Но ако сметна за необходимо, можем пак да го обсъдим.

— Защо се тревожиш толкова за адвокатите? — запита Фич.

— Защото... ами, защото са тукашни.

— Разбирам. Мислиш, че ще е по-умно да доведем пред тукашните съдебни заседатели няколко адвокати от Ню Йорк? Или, да речем, от Бостън?

— Не, просто те... те никога не са защитавали тютюнева компания.

— Досега по Крайбрежието не е имало подобен процес.

— Оплакваш ли се?

— Не, просто ме тревожат, това е.

— Наехме най-добрите в района — отсече Фич.

— Тогава защо взимат толкова евтино?

— Евтино! Миналата седмица се тревожеше за разходите по защитата. А сега адвокатите не взимали колкото трябва. Бъди последователен.

— Миналата година адвокатите в Питсбърг взеха по четиристотин долара на час. Тия тук работят за двеста. Това ме притеснява.

Фич се навъси срещу Луис Вандъмиър, шеф на „Трелко“, и кимна към Джанкъл.

— Аз ли не го разбирам? — запита той. — Сериозно ли говори? Хвърлили сме за делото пет милиона, а той ми разправя, че съм бил стиснат.

Вандъмиър се усмихна и мълчаливо отпи от коктейла си.

— В Оклахома похарчи шест милиона — каза Джанкъл.

— И спечелихме. Не си спомням да е имало някакви оплаквания след присъдата.

— Не се оплаквам. Само изразявам тревога.

— Страхотно! Значи да се върна в кантората, да събера всички адвокати и да им кажа, че моите клиенти се тревожат за сметките. Вижте, момчета, ще им река, знам какви пари трупате от нас, ама така не може да продължава. Моите клиенти искат да плащат повече,

разбрахте ли? Тъй че не ни жалете. Много евтино работите. Е, харесва ли ти тази идея?

— Кротко, Мартин — намеси се Вандъмиър. — Процесът още не е започнал. Сигурен съм, че скоро ще ни дойде до гуша от адвокати.

— Да, но този път е различно. Всички го знаем...

Джанкъл не довърши и надигна чашата си. От четиримата той единствен имаше проблеми с алкохола. Преди шест месеца компанията тайно го бе пратила на лечение и всичко изглеждаше наред, но натоварването от сегашния процес се оказваше непосилно за него. Като бивш пияница Фич безпогрешно усещаше, че Джанкъл е загазил. След броени седмици му предстоеше да се изправи пред съда.

Фич го ненавиждаше за тази слабост. Като че му бяха малко другите грижи, та трябваше и да опазва трезвен клетия Д. Мартин Джанкъл.

— Предполагам, че техните адвокати вече са готови? — попита друг от шефовете.

Фич сви рамене.

— Правилно предполагаш. Адвокати поне не им липсват.

Според последни сведения бяха осем на брой. Говореше се, че осем от най-големите адвокатски фирми отделили по един милион, за да финансират тази публична схватка с тютюневата промишленост. За ищец бяха избрали вдовицата на някой си Джейкъб Л. Уд. А за арена на схватката — крайбрежието на Мексиканския залив, защото в щата Мисисипи имаше подходящи закони и съдебните заседатели в окръг Билокси често проявяваха великодушие. Не бяха подбрали съдията, но и тук имаха невероятен късмет. Негова светлост Фредерик Харкин беше работил като адвокат най-вече на тъжители, преди да получи сърдечен удар и да се оттегли на по-спокойна работа.

Процесът не беше обикновен и всички го знаеха.

— Колко са похарчили?

— Не разполагам с такава информация — каза Фич. — Дочухме обаче слухове, че бойните им резерви може би не са чак толкова големи, колкото им се иска да вярваме. Май имат дребни проблеми със събирането на сумите. Но вече са вложили милиони. А наоколо им десетина сдружения на потребителите само чакат възможност да се намесят.

Джанкъл разклати леда в чашата си и я изпразни до дъно. Беше му четвъртата. За момент настана тишина — Фич чакаше нови въпроси, а шефовете съзерцаваха килима.

— Колко ще продължи? — запита най-сетне Джанкъл.

— От четири до шест седмици. Тук претрупват набързо подбора на съдебните заседатели. До сряда сигурно вече ще ги знаем.

— С Алънтаун загубихме цели три месеца — възрази Джанкъл.

— Това не ти е Канзас, драги. Много ли ти се иска да висиш тук три месеца?

— Не, аз просто... — печално провлачи Джанкъл.

— Колко време трябва да останем в града? — запита Вандъмиър и неволно погледна часовника си.

— Ваша работа. Ако не ви се стои, тръгвайте си още сега, а ако искате — изчакайте да подберем заседателите. Нали си имате самолети. Като ми потрябвате, знам къде да ви намеря. — Фич остави чашата върху лавицата на камината и ги огледа един по един. Явно смяташе да си тръгва. — Нещо друго?

Мълчание.

— Добре.

Той отвори вратата, каза нещо на Хосе и изчезна. Четиримата безмълвно се вираха разкошния килим и се тревожеха за цял куп неща, свързани с идния понеделник.

Джанкъл най-сетне запали цигара с потреперваща ръка.

Уендъл Рор спечели първите си големи пари в съдебната зала, когато в Залива изгоряха двама сондажници от петролна платформа на „Шел“. Неговият дял достигаше почти два милиона и той реши, че е достатъчно опасен противник. Без да жали парите, Рор се захвана здраво на работа, събра клиенти и на четирийсетгодишна възраст притежаваше агресивна фирма и славата на страховит адвокат. Сетне наркотиците, разводът и някои неудачни капиталовложения временно го съсипаха, тъй че на петдесет години защитаваше дребни джебчий подобно на милиони други адвокати. Когато по Крайбрежието се надигна вълна от съдебни дела за обезщетения в азбестовото производство, Уендъл отново се озова на тепиха. За втори път натрупа състояние и се закле повече да не го губи. Изгради нова фирма, обзаведе я разкошно и дори си намери млада съпруга. Загърбил

пиенето и хапчетата, Рор насочи внушителната си енергия към съдебни дела на пострадали от всички клонове на американската промишленост. Повторният му възход в юридическите кръгове се оказа още по-бърз. Пусна си брада, положи необходимите грижи за косата си, стана радикал и любимец на лекторските кръгове.

Със Селист Уд, вдовицата на покойния Джейкъб Уд, го запозна младият адвокат, който уреждаше формалностите по завещанието. Джейкъб Уд бе починал на петдесет и една години, през последните трийсет от които бе пушил по три кутии на ден. Преди да умре, бе завеждащ производство във фабрика за лодки, с четирийсет хиляди долара годишна заплата.

В ръцете на някой не тъй амбициозен адвокат случаят би изглеждал пълна скука — просто един от множеството мъртви пушачи и нищо повече. Рор обаче имаше изграден кръг от приятели, които таяха най-грандиозните мечти в адвокатския занаят. Всички бяха специалисти по трудови дела, всички бяха спечелили милиони от процеси за силиконови бюстове, канцерогенни пластмаси и азбест. Сега се срещаха по няколко пъти годишно и замисляха как да забият кирка в най-златоносната жила на американското правораздаване. През цялата история на човечеството нито един законно произведен продукт не бе убил толкова хора, колкото цигарите. А джобовете на производителите бяха толкова дълбоки, че парите в тях направо мухлясваха.

Рор вложи първия милион и след време бе последван от още седмина. Скоро групата си осигури без усилия подкрепата на Борците против тютюна, Коалицията за свят без пушачи и Фонда за разобличаване на тютюна, плюс още доста потребителски и профсъюзни организации. Създадоха свой съдебен съвет и никой не се изненада, когато Уендъл Рор застана начело и бе определен за главен адвокат на ищците. Преди четири години групата на Рор заведе дело в окръг Харисън, щата Мисисипи, вдигайки колкото се мож повече шум.

Според проучванията на Фич процесът „Уд срещу «Пинекс»“ беше петдесет и петият по рода си. Трийсет и шест не бяха достигнали до съдебната зала по най-различни причини. Шестнайсет бяха завършили с оправдателни присъди за тютюневите компании. Два бяха прекъснали поради недостиг на доказателства. Нямаше нито един

случай на извънсъдебно споразумение. Досега никой ищец не бе спечелил и цент от компаниите.

Рор твърдеше, че в нито един от тези петдесет и четири процеса не се е включвала толкова мощна юридическа групировка. Никога зад ищеца не бяха заставали адвокати с толкова много пари, че да изравнят играта.

Фич не отричаше това.

Дългосрочната стратегия на Рор беше проста и гениална. В страната имаше сто милиона пушачи — разбира се, не всички боледуваха от рак на белите дробове, но болните определено щяха да му осигурят работа, докато е жив. След първата победа не му оставаше нищо друго, освен да чака навалищата. Дори и най-изпадналият адвокат щеше да хукне на лов за скърбящи вдовици, чиито съпрузи са починали от рак. Рор и неговата група можеха да обират каймака.

Щабът му заемаше горните три етажа на стара банкова сграда недалеч от Окръжния съд. В късната петъчна вечер той отвори вратата на един мрачен кабинет и застана до стената, докато Джонатан Котлак от Сан Диего прещракваше проектора. Котлак отговаряше за проучването и подбора на съдебните заседатели, макар че Рор активно се включваше в работата. Дългата маса в центъра на кабинета бе отрупана със смачкани хартии и празни чаши от кафе. Хората около нея гледаха със зачервени очи поредното лице върху стената.

Нел Робер, четирийсет и шест годишна, разведена, жертва на изнасилване, банкова касиерка, непушачка; беше въздебела, с което мигновено отпаднаше според критериите на Рор. Каквото и да му разправяха специалистите, той никога не взимаше пълни жени. Особено неомъжени. Обикновените се оказваха стиснати и коравосърдечни.

Беше запомнил наизуст толкова имена и лица, че не можеше да поеме вече нито едно. Изучавал бе тях хора до втръсване. Измъкна се в коридора, разтърка очи и слезе по стълбището до залата за конференции, където екипът по документацията делово оформяше хиляди книжа под ръководството на Андре Дюрон от Ню Орлиънс. Наближаваше десет часа в петък вечер, но из кантората на Уендъл Х. Рор упорито работеха повече от четирийсет сътрудници.

Наблюдавайки работата на помощниците, Рор поговори с Дюрон. После излезе и с малко по-бърза стъпка се отрави към следващата стая.

Напрежението го ободряваше.

Отсреща адвокатите на противника работеха също тъй упорито.

Няма по-вълнуващ миг от навечерието на голям процес.

3

Голямата съдебна зала беше на втория етаж; до нея се стигаше по централното стълбище и през широко слънчево преддверие. Белите стени бяха наскоро боядисани, а подът искреше от чистота.

В осем сутринта в понеделник преддверието вече гъмжеше от хора, очакващи отварянето на големите дървени врати към съдебната зала. В един ъгъл се бе струпала групичка млади и удивително еднакви мъже с черни костюми. Всички до един изглеждаха благоприлични, със зализана, късо подстригана коса; повечето от тях носеха очила с рогови рамки или пък изпод изящните им сака се подаваха тиранти. Това бяха финансови специалисти по тютюневия пазар от Уолстрийт, пратени тук, за да проследят ранния развой на процеса „Уд срещу «Пинекс»“.

Друга група, растяща от минута на минута, се въртеше из центъра на преддверието. Всеки в нея смутено стискаше късче хартия или съдебна призовка. Малцина се познаваха, но хартийките недвусмислено показваха защо са тук и разговорите бързо потръгнаха. Пред вратите на залата се надигна нервна глъчка. Младежите с тъмни костюми замлъкнаха и се вторачиха в евентуалните съдебни заседатели.

Трета група, навъсена и униформена, охраняваше входа на залата. За поддържане на реда през този първи ден бяха пратени цели седем помощник-щерифи. Двамина настройваха металодетектора пред вратата. Други двама се потяха над списъци и документи зад бюрото до нея. Очакваха залата да се препълни. Останалите трима пиеха кафе от картонени чашки и наблюдаваха растящата тълпа.

Точно в осем и трийсет отвориха вратите, провериха призовката на всеки кандидат, пузнаха ги един по един през металодетектора и казаха на останалите, че засега ще трябва да почакаат. Същото се отнасяше до финансистите и репортерите.

Ако освен тапицираните седалки се добавеха и сгъваеми столове, съдебната зала можеше да побере около триста души. Още трийсетина

щяха да се настанят около масите на ищеца и ответника. Съдебната секретарка, чиято длъжност според местните традиции беше изборна, провери с усмивка призовките и дори прегърна неколцина свои познати сред кандидатите, после деловито ги подкара към местата им. Казваше се Глория Лейн и работеше тук от единайсет години. За нищо на света не би пропуснала тази възможност да сочи и ръководи, да покаже колко народ познава, да се ръкува, да напътства и да се наслаждава на краткия звезден миг в най-знаменития процес от своята кариера. Помагаха ѝ три по-млади жени от канцеларията, тъй че към девет часа всички кандидати бяха грижливо настанени по номера и усърдно попълваха поредния въпросник.

Липсваха само двама. За Ърнест Дъли се носеше слух, че е заминал за Флорида и там починал, а за мисис Тела Гейл Райдхаузър просто нямаше никакви сведения, освен че се е регистрирала като гласоподавател през 1959 г., но за последен път е посещавала изборно бюро при победата на Картър срещу Форд. Глория Лейн обяви и двамата за отпаднали. От лявата ѝ страна редове от едно до дванайсет приютяваха 144 кандидати за съдебни заседатели, останалите 50 бяха заели десните редове — от тринайсет до шестнайсет. Глория се консултира с охраната и според писмената заповед на съдията Харкин бяха допуснати четирийсет зрители, които се настаниха в дъното на залата.

Кандидатите скоро приключиха с въпросниците, сътрудничките ги събраха и към десет в залата заприиждаха първите адвокати. Те не влизаха през главния вход, а откъм другия край, иззад съдийския подиум, където две тесни врати водеха към лабиринт от кабинетчета и канцеларии. Всички без изключение бяха с тъмни костюми, мръщеха се дълбокомислено и опитваха да извършат невъзможното — да изглеждат самоуверени и отегчени, макар че поглъщаха с погледи кандидатите. Правеха се на загрижени за по-важни дела, прелистваха тлъсти папки и си шушукаха. Един по един те се изнизваха към масите и заемаха местата си. Отдясно беше масата на ищеца. До нея — масата на ответника. Столовете запълваха всеки свободен милиметър от пространството между двете маси, както и отзад, чак до дървената преграда, която ги отделяше от публиката.

Пак по нареждане на Харкин седемнайсети ред бе оставен свободен, а на осемнайсети вдървено седяха момчетата от Уолстрийт,

които оглеждаха гърбовете на съдебните заседатели. Следваше групичка репортери, а зад тях имаше ред за местни адвокати и други любопитни. Ранкин Фич седеше най-отзад и се преструваше, че чете вестник.

Адвокатите продължаваха да се събират. После консултантите по подбора заеха места в теснотията между масите и преградата. Захванаха се с неприятната задача да оглеждат любопитните лица на 194 души. Трябваше да проучат съдебните заседатели първо, защото за това им плащаха луди пари, и второ, защото претендираха, че могат най-подробно да анализират същността на човека според многозначителния език на позата и жестовете. Гледаха и напрегнато дебнеха за скръстени ръце, нервно човъркане на зъбите, подозрително килнати глави и стотици други жестове, които могат да разобличат човека, разголвайки най-потайните му предразсъдъци.

Драскаха бележки и безмълвно се взираха в лицата. Кандидат номер петдесет и шест, Николас Истър, очевидно привличаше най-много угрижени погледи. Той седеше в средата на петия ред, облечен с безупречно изгладен бежов панталон и риза с копченца на яката, както се полага на един скромен и симпатичен младеж. От време на време се озърташе, но вниманието му бе насочено главно към книжката, която си носеше. Никой друг не се бе сетил за четиво.

Местата край преградата продължаваха да се запълват. Страната на ответника бе довела шестима експерти, които дебнеха всяко трепване на лице или размърдване на задник. Ищецът разполагаше само с четирима.

Повечето кандидати не харесваха подобно проучване и през следващите петнайсетина минути отвръщаха на вторачените погледи с навъсени физиономии. Един от адвокатите подхвърли някаква шега и смехът поразсея напрежението. Другите адвокати си шушукаха; но съдебните заседатели не смееха да обелят и дума.

Естествено, последен от всички адвокати влезе Уендъл Рор и както винаги това стана с много шум. Тъй като не притежаваше черен костюм, той носеше любимото си облекло за първия ден — сиво спортно сако на карета, панталон със съвсем различен сив цвят, бяла жилетка, синя риза и червено-жълта папийонка. Докато минаваше пред адвокатите на ответника, той хокаше един от помощниците си, а на врага не обърна капка внимание, сякаш току-що бе приключил

разгорещена схватка нейде из коридорите. Ненадейно Рор подхвърли гръмогласна забележка към противника и щом привлече всеобщото внимание, огледа бъдещите съдебни заседатели. Те бяха неговите хора. Това бе неговият процес специално започнат в родния му град, за да застане в тази негова съдебна зала и да търси правосъдие от своите хора. Кимна на двама-трима, смигна на други. Познаваше тези хора. С общи усилия щяха да открият истината.

Влизането му предизвика лека суматоха сред експертите на ответника, които не го бяха срещали лично, но всички отлично познаваха репутацията му. Те видяха усмивки по лицата на някои от съдебните заседатели, очевидно негови познати. Разчетоха и езика на жестовете — цялата зала сякаш се поотпусна, виждайки познато лице. Рор беше местна легенда. На задния ред Фич тихичко изруга.

Най-сетне в десет и трийсет през вратата зад съдийския подиум изникна един полицаи и ревна:

— Станете, влиза съдът!

Триста души скочиха на нозе и останаха прави, докато негова светлост Фредерик Харкин се качи на подиума и им разреши да седнат.

За съдия той беше сравнително млад, едва петдесетгодишен — отначало назначен от губернатора, за да запълни внезапно овакантеното място, а сетне избран от народа. Тъй като някога бе работил като адвокат на тъжители, сега се носеха слухове, че винаги е на страната на ищеца, макар че в това нямаше капка истина. Просто ответникът с удоволствие разпространяваше клюката. В действителност адвокатското му минало беше съвсем скромно и свързано с малка фирма, която не се славеше с особени съдебни победи. Макар че работеше упорито, истинската му страст си оставаше местната политика, където го знаеха като умел играч. Назначаването му за съдия беше най-големият късмет през неговия живот — сега печелеше осемдесет хиляди годишно, много повече, отколкото бе получавал като адвокат.

Гледката на една съдебна зала, запълнена с толкова много гласоподаватели, би стоплила душата на всеки избран служител и негова светлост не успя да удържи широката си усмивка, приветствайки гостите в своята обител, сякаш се бяха стекли тук от най-горещо желание. Усмивката постепенно изчезна, докато изричаше кратка встъпителна реч, за да подчертае значението на тяхното

присъствие. Харкин не се славеше нито с особена сърдечност, нито с чувство за хумор, тъй че скоро стана сериозен.

И имаше защо. Пред него седяха толкова много адвокати, че около масите нямаше място за всички. В съдебните протоколи бяха записани осем за ищеца и девет за ответника. На закрито заседание преди четири дни Харкин бе разпределил местата. След като приключе с избора на съдебни заседатели и пристъпиха към процеса, около масата на всяка страна щяха да седят само по шестима адвокати. Останалите щяха да заемат столовете, където сега се гушеха и зяпаха консултантите. Освен това бе определил места за двете страни — за вдовицата Селист Уд и представителя на „Пинекс“. Специално за случая негова светлост бе съставил малка брошурка с реда на настаняване и правилата за провеждане на процеса.

Делото беше заведено преди четири години и оттогава бе минало през множество сблъсъци и перипетии. Сега документите по него заемаха единайсет големи кашона. За да стигнат дотук, и двете страни бяха похарчили милиони. Процесът щеше да трае поне един месец. В момента тази зала бе събрала някои от най-блестящите правни умове на страната, все хора с раздуто самочувствие. Фред Харкин смяташе да управлява с желязна ръка.

Като се приведе към микрофона, той описа накратко предстоящия ход на делото, но това беше само за обща информация. Нека хората да узнаят защо са тук. Каза им, че процесът ще трае няколко седмици и съдебните заседатели няма да бъдат изолирани. Обясни, че има конкретни възможности за освобождаване от задълженията им и попита дали компютърът не е пропуснал някого над шейсет и пет години. Шест ръце се стрелнаха нагоре. Той ги погледна изненадано и се извърна към Глория Лейн, която сви рамене, сякаш тия неща ставаха непрекъснато. Шестимата получиха разрешение да си тръгнат и петима от тях го използваха незабавно. Бройката спадна на 189. Консултантите трескаво задраскаха имената. Адвокатите навъсено пишеха в бележниците си.

— А сега, имаме ли някой сляп между нас? — запита съдията. — Имам предвид да е официално признат за сляп.

Въпросът приличаше на шега и мнозина се усмигнаха. Откъде накъде слепец ще идва за съдебен заседател? Това беше нечувано.

Откъм седми ред, нейде в средата, бавно се надигна ръка. Заседател номер шейсет и три, мистър Хърман Граймс, възраст петдесет и девет години, компютърен програмист, бял, женен, без деца. Що за дяволия? Знаеше ли някой, че този човек е еляп? И от двете страни експертите се сконфузиха. Относно Хърман Граймс разполагаха само със снимки на къщата и входната врата. Знаеха, че живее тук от две три години. Във въпросниците му не се споменаваха никакъв недъг.

— Ако обичате, станете, сър — каза съдията.

Мистър Хърман Граймс бавно се изправи с ръце в джобовете. Беше облечен небрежно, носеше съвсем обикновени очила и не изглеждаше сляп.

— Вашият номер, моля — запита съдията. За разлика от адвокатите и техните консултанти той не бе зубрил наизуст всяка дребна подробност около заседателите.

— Ами... шейсет и три.

— А името ви? — Харкин разлисти компютърната разпечатка.

— Хърман Граймс.

Харкин откри името, после се втренчи в морето от лица.

— И сте официално признат за сляп?

— Да, сър.

— Е, мистър Граймс, законът ви освобождава от задълженията на съдебен заседател. Можете да си вървите.

Хърман Граймс не помръдна, дори не трепна. Просто насочи невидящите си очи право напред и запита:

— Защо?

— Моля?

— Защо трябва да си вървя?

— Защото сте сляп.

— Знам го.

— И защото... ами, защото слепец не може да бъде съдебен заседател. — Гласът на Харкин бавно заглъхна и той се огледа насам-натам. — Свободен сте, мистър Граймс.

Хърман Граймс сякаш се позамисли над отговора. В залата настана мъчителна тишина. Накрая той запита:

— Кой казва, че слепец не може да бъде съдебен заседател?

Харкин вече посягаше към дебел пращен том. Негова светлост се беше подготвил грижливо за този процес. Още преди месец прекрати всички други дела и се затвори в кабинета да проучва най-усърдно теорията на исковете, процедурата за представяне на писмени доказателства, гражданското право и най-новите добавки в съдебния правилник. Откакто заемаше съдийското кресло, бе избирал десетки заседатели — всякакви заседатели за всякакви дела — и мислеше, че вече нищо не може да го изненада. Но, естествено, хлътна в капан още през първите десет минути на подбора. А сякаш напук залата беше претъпкана.

— Нима искате да бъдете съдебен заседател, мистър Граймс? — подхвърли той, опитвайки да обърне всичко на шега, докато прелистваше страниците и мятеше погледи към тълпата от правни светили.

Мистър Граймс не омекна, дори напротив.

— Обяснете ми защо слепец не може да бъде съдебен заседател. Ако е писано в закона, значи законът дискриминира гражданите и смятам да заведа дело. А ако не е писано и само го прилагате на практика, на вас делото ви е в кърпа вързано.

Нямаше съмнение че мистър Граймс притежава солиден опит в съдебните дела.

От едната страна на преградата седяха двеста души, съвсем обикновени хорица, привлечени тук по всемогъщата воля на закона. От другата страна беше самият закон — съдията върху високия си подиум, тълпата самодоволни адвокати, зяпащи презрително изпод вежди, чиновниците, полицаите, разсилните. Като представител на дребните хора мистър Хърман Граймс бе нанесъл жесток удар върху системата и останалите го възнаградиха с приглушен смях. Той не обърна пнимание.

Отвъд преградата адвокатите се усмигнаха в тон с бъдещите съдебни заседатели, размърдаха се върху столовете и се зачесаха по главите, защото никой не бе наясно какво да се прави.

— Такова нещо не бях виждал — прошепна някой от тях. В закона пишеше, че слепец може да бъде освободен от задълженията на съдебен заседател и щом зърна думата може, съдията веднага реши да укроти засега мистър Граймс, а по-късно да се разправя с него. Излишно бе да предизвиква дело срещу себе си, и то точно тук. Имаше

други начини да го изхвърли от списъка. Щеше да ги обсъди с прокурорите.

— След като размислих, мистър Граймс, смятам, че от вас ще излезе чудесен заседател. Моля, седнете.

Хърман Граймс кимна, усмихна се и любезно отвърна:

— Благодаря, сър.

Как се оценява един сляп съдебен заседател? Докато го гледаха бавно да сяда, експертите разсъждаваха над този въпрос. Какви са неговите предразсъдъци? Коя страна ще предпочете? В тая игра без правила се смяташе за общоприето, че хората с болести и недъзи твърдо държат на ищеца, защото по-добре разбират страданията му. Но се срещаха и безброй изключения.

От задния ред Ранкин Фич изпъна шия надясно в напразен опит да срещне погледа на Карл Нусман, комуто вече бе платил милион и двеста хиляди, за да подбере идеалните заседатели. Нусман седеше сред своите консултанти, стискаше бележник и се взираше самоуверено в лицата, сякаш открай време си знаеше, че Хърман Граймс е сляп. Фич отлично разбираше, че не е така. Един дребен факт бе минал незабелязан през огромната им разузнавателна мрежа. Какво ли още са пропуснали, запита се Фич. Веднъж да дойдеше почивката, жив щеше да одере тоя негодник Нусман.

— А сега, дами и господа — повиши глас съдията, бързайки да продължи, след като бе избегнал непосредствената заплаха от съдебно дирене, — навлизаме в етапа на подбор, който ще ни отнеме доста време. Става дума за недъзи, които биха ви попречили да изпълните задълженията на съдебни заседатели. Не желаем излишно да ви притесняваме, но ако имате някакви здравословни проблеми, ще трябва да ги обсъдим. Започваме от първия ред.

Когато Глория Лейн застана на пътеката до първия ред, един мъж на около шейсет години вдигна ръка, после се изправи и мина през малката портичка на преградата. Разсилният го отведе на свидетелското място и дръпна микрофона настрани. Съдията мина в края на масата и се приведе, за да поговори тихичко с човека. По двама адвокати от двете страни застанаха точно отпред, за да закрийт разговора от публиката. Секретарката се присъедини към навалицата и съдията запита шепнешком човека от какво страда.

Оказа се дискова херния, мъжът носеше и медицинска бележка. Освободиха го и той побърза да напусне залата.

Когато към пладне Харкин обяви почивка, вече бяха освободили тринайсет души по здравословни причини. Всичко се превръщаше в досадна рутина. След един и половина щяха да продължат по същия начин.

Николас Истър напусна залата сам и отиде в една закувалня на шест пресечки от съда, където си поръча хамбургер и кока-кола. Седна в едно сепаре край витрината и се загледа в децата на близката игрална площадка. Дъвчеше бавно, защото разполагаше с час и половина.

Блондинката с тесните джинси от компютърния магазин сега беше облякла широки бермуди, провиснала тениска, нови маратонки и носеше през рамо малък спортен сак. Докато вървеше с подноса си през заведението, тя го позна и се спря до масата.

— Николас — изрече младата жена с престорена неувереност.

Той я погледна смутено с чувството, че са се срещали и преди, но не може да си спомни името.

— Не ме помните — любезно се усмихна тя. — Преди две седмици влязох във вашия магазин да потърся...

— Да, сетих се — каза той, хвърляйки бърз поглед към чудесния загар по бедрата ѝ. — Купихте си касетофон.

— Точно така. Казвам се Аманда. Ако не греша, оставих ви телефона си. Сигурно сте го загубили.

— Ще седнете ли?

— Благодаря.

Тя тутакси се настани на масата и си взе пържено картофче.

— Пазя номера — каза той. — Всъщност...

— Няма нищо. Сигурна съм, че сте звънели няколко пъти. Телефонният ми секретар е повреден.

— Не, още не съм. Но се канех.

— Е, да — засмя се тя. Имаше съвършени зъби и ги показваше с удоволствие. Косата и беше вързана на опашка. Изглеждаше твърде изящна и стегната, тъй че едва ли бягаше за здраве. А и по лицето ѝ нямаше следи от пот.

— Как попаднахте тук? — запита той.

— Отивам на аеробика.

— Ядете пържени картофи преди аеробика?

— Защо не?

— Не знам. Просто не ми се струва нормално.

— Ще ми трябват въглехидрати.

— Разбирам. А пушите ли преди аеробика?

— Понякога. Затова ли не ми се обадохте? Защото пуша?

— Не точно.

Тя продължаваше да се усмихва и да се прави на скромна.

— Хайде, Николас. Ще го преживея някак.

— Добре де, и това ми мина през ума.

— Така си и мислех. Ходили ли сте някога с пушачка?

— Не, доколкото си спомням.

— Защо не?

— Може би не ми се гълта пушек от втора ръка. Не знам. Не съм разсъждавал по въпроса.

Тя ухапа ново картофче и го погледна втренчено.

— Пушили ли сте някога?

— Естествено. Всяко хлапе опитва. Когато бях на десет години, задигнах пакет „Кемъл“ от водопроводчика. Изпуших всичко за два дни, приля ми и реших, че умирам от рак.

Той ухапа сандвича.

— И това ли беше?

Николас преглътна и се позамисли, преди да отговори:

— Мисля, че да. Не помня друг път да съм запалвал цигара. Вие защо започнахте?

— От глупост. Мъча се да ги откажа.

— Добре. Твърде сте млада.

— Благодаря. Искате ли да позная нещо? Като ги откажа, ще ми се обадите, нали?

— Не е там работата. Може да се обадя при всяко положение.

— Тия съм ги чувала и преди — подигравателно се усмихна тя, разкривайки отново великолепните си зъби. Отпи от чашата, после добави: — Мога ли да ви попитам какво правите тук?

— Ям сандвич. А вие?

— Казах ви. Отивам на аеробика.

— Вярно. Аз пък просто минавах оттук, имах работа в центъра и огладнях.

— Защо работите в онзи магазин?
— С други думи, защо си прахосвам живота за мизерната заплата на продавач?
— Не точно, но горе-долу това имах предвид.
— Аз съм студент.
— Къде?
— Никъде. Точно сега съм между два колежа.
— Къде беше последният?
— В Северен Тексас.
— А следващият?
— Вероятно в южната част на Мисисипи.
— Какво учите?
— Компютри. Много въпроси задавате.
— Но все лесни, нали?
— Да речем. А вие къде работите?
— Не работя. Наскоро се разведох с богат мъж. Нямам деца. На двайсет и девет години съм, без ангажименти и смятам да остана такава, но с удоволствие бих излизала с някого от време на време. Защо не ми се обадите?
— Колко богат беше мъжът ви?
Тя се разсмя и погледна часовника си.
— Трябва да бягам. Часът ми започва след десет минути. —
Скочи на крака и взе чантата си, но остави подноса.
— Пак ще се видим.
Потегли с малко БМВ.

Останалите болнави бяха разчистени сравнително бързо и към три следобед бройката намаля до 159. Съдията Харкин даде петнайсет минути почивка и когато се върна, обяви, че сега навлизат в нов етап от подбора. Наблегна подробно на гражданската отговорност, след което запита иска ли някой да бъде освободен по други причини, освен здравословните. Пръв се опита да го стори някакъв изтормозен чиновник, който зае свидетелското място и тихичко обясни на съдията, че работи по осемдесет часа седмично в голяма компания, търпяща в момента тежки загуби, и всяко отсъствие от кантората би било катастрофално. Харкин го отпрати да си седне на мястото и да чака нови нареждания.

Вторият опит предприе една жена на средна възраст, която неофициално бе организираща у дома си нещо като детска градина.

— Грижа се за съседските деца, ваша светлост — прошепна тя, задавена от сълзи. — Само това мога да върша. Печеля по двеста долара седмично и едва свързвам двата края. Ако ми наложите да бъда съдебна заседателка, ще трябва да наема някой да ме замести. Това няма да се хареса на родителите, пък и не мога да си позволя подобни разходи. Ще остана без препитание.

Кандидатите за съдебни заседатели проследиха с жив интерес как жената мина по пътеката и излезе от залата. Трябва да бе разказала нещо много убедително. Изтормозеният чиновник се нацупи.

Към пет и половина единайсет души бяха освободени, а шестнайсет други получиха нареждане да се върнат по местата си, след като не успяха да трогнат съдията с печалните си истории. Съдията нареди на Глория Лейн да раздаде нов, по-дълъг въпросник и заръча на останалите заседатели да го попълнят до утре сутринта. След това ги освободи, като най-строго предупреди да не обсъждат делото със странични лица.

Когато съдът прекрати работата си за понеделник, Ранкин Фич не беше в залата. Намираше се в кабинета си от отсрещната страна на улицата. Из учебните заведения на Северен Тексас нямаше и следа от студент на име Николас Истър. Блондинката бе записала разговора в закувалнята и Фич го изслуша два пъти от край до край. Именно негово беше решението да я прати на тая уж случайна среща. В хода имаше известен риск, но всичко мина добре. Сега тя летеше обратно за Вашингтон. Телефонният ѝ секретар в Билокси вече работеше и щеше да остане включен до края на предварителния подбор. Фич не вярваше Истър да я потърси, но дори и да го стореше, нямаше как да се свърже с нея.

4

Въпросите бяха много. Пушите ли в момента? Ако да, по колко пакета на ден? Откога пушите? Желаете ли да се откажете? Пушили ли сте по навик? Страдал ли е някой ваш роднина, близък или добър познат от болест, пряко свързана с тютюнопушенето? Ако да, кой точно? (В свободното място попълнете името, болестта и уточнете дали лечението е било успешно, или не.) Вярвате ли, че пушенето предизвиква: а) рак на белите дробове; б) сърдечни заболявания; в) високо кръвно налягане; г) нито едно от посочените заболявания; д) всички посочени заболявания?

От трета страница почваха по-сериозните въпроси. Изложете мнението си относно бюджетните средства, отделяни за лечение на заболяванията, свързани с тютюнопушенето. Изложете мнението си относно бюджетните средства, отделяни за субсидии за фермерите тютюнопроизводители. Изложете мнението си относно забраната на тютюнопушенето на обществени места. Какви права трябва да имат пушачите според вас? За всеки отговор бяха предвидени по няколко реда.

Четвърта страница изреждаше имената на седемнайсетте адвоката, пряко свързани с делото, после следваха още осемдесет имащи някакви отношения с тях. Познавате ли някой от тези адвокати? Срещали ли сте се с някой от тях? Влизали ли сте в делови контакти? Случвало ли се е някой от тези адвокати да защитава правните ви интереси?

Николас Истър отмяташе бързо. Не. Не. Не.

Пета страница съдържаше имената на потенциалните свидетели — шейсет и двама души, включително ищцата Селист Уд. Познавате ли някой от тези хора? Не.

Той си наля още една чашка кафе и добави две лъжички захар. Снощи бе попълвал въпросника цял час, тази сутрин също. Слънцето тъкмо изгряваше. За закуска имаше банан и вчерашна поничка. Той се замисли над последния въпрос, после пое молива и попълни отговора

спретнато, почти педантично — само с печатни букви, защото почеркът му беше разкривен и почти нечетлив. Знаеше, че до вечерта и двете страни ще хвърлят цял куп експерти по почерците да проучат въпросника — не толкова заради казаното в него, колкото заради начина, по който оформя буквите. Искаше да го сметнат за скромнен, разсъдлив и интелигентен човек без предразсъдъци, способен да слуша най-внимателно и да решава по съвест, тоест тъкмо такъв съдебен заседател, какъвто биха желали да имат.

Беше изчел три книги за тайните на графологията.

Отново се върна към въпроса за тютюневите субсидии, защото не беше лесен. Разполагаше с готов, отдавна обмислен отговор И искаше да го изложи съвсем ясно. А дали да не го замъгли? Дали да не отговори така, че да прикрие чувствата си, без да стресне и двете страни?

Почти същите въпроси бяха използвани и миналата година при делото „Симино“ в Алънтаун, щата Пенсилвания. Тагава Николас се наричаше Дейвид Ланкастър; временно прекъснал студент по режисура, с истинска черна брадичка и фалшиви очила с рогови рамки, който работеше в магазин за видеокасети. Преди да предаде формуляра през втория ден от подбора на заседателите, той бе преписал всички въпроси. Делото беше подобно, но с друга вдовица, друга тютюнева компания и друга тълпа адвокати. Само Фич си оставаше същият.

Онзи път Николас-Дейвид бе успял да се справи с препятствията, но подборът на заседателите привърши четири реда, преди да стигнат до него. Тогава обръсна брадата, захвърли фалшивите очила и след един месец напусна града.

Докато пишеше, сгъваемата масичка леко потрепваше под ръката му. Тесният хол отдясно беше обзаведен с паянтов люлеещ се стол, телевизор върху сандък и пращен диван, купен на битпазара за петнайсет долара. Навярно би могъл да си позволи по-прилична квартира, но всеки договор за наем оставя следа. Знаеше, че наоколо дебнат хора, готови, ако потрябва, да се ровят и из боклука му, само и само да открият какво представлява всъщност.

Помисли си за блондинката и се запита къде ли ще цъфне днес, вероятно с цигара в ръка, готова да го въвлече в поредния скучен разговор за тютюнопушенето. Изобщо не му бе хрумвало да й позвъни,

но живо го интересуваше за коя страна работи. Сигурно за тютюневите компании, защото като агент изглеждаше тъкмо по вкуса на Фич.

От правните си проучвания Николас знаеше, че за блондинката, пък и за който и да било наемник е крайно неморално да се обръща пряко към един бъдещ съдебен заседател. Знаеше също така, че Фич разполага с достатъчно пари, за да ѝ уреди безследно изчезване, докато на следващия процес отново изплува, но вече червенокоса и с интерес към градинарството. Понякога разобличението е невъзможно.

Грамаден матрак, купен пак от битпазара, се мъдреше върху голия под в тясната спалня и я изпълваше почти изцяло. За шкафчета служеха няколко претъпкани кашона. По пода се валяха дрехи.

Това бе временно жилище, каквото човек наема за месец-два, преди да напусне града някоя нощ; тъкмо това възнамеряваше да стори. Живееше тук вече шест месеца и сега този апартамент се водеше за негов официален адрес, поне така пишеше в регистъра на гласоподавателите и новата му шофьорска книжка. На няколко километра оттук бе наел по-прилична квартира, но не би рискувал да се мерне натам.

Живееше щастливо и бедно като един от многото закъсали студенти без имот и без отговорности. Беше почти уверен, че хрътките на Фич не са влизали в жилището му, но предпочиташе да не поема рискове. Макар и евтина, квартирата вършеше чудесна работа. В нея нямаше да открият никаква следа.

Към осем часа той привърши с въпросника и го прегледа внимателно. За процеса „Симино“ бе попълнил въпросите със съвсем различен почерк. След многомесечни упражнения беше твърдо уверен, че никой графолог не е в състояние да го засече. Тогава имаше триста евентуални съдебни заседатели, а сега още двеста, пък и кой ли би могъл да предположи, че Николас е бил и в двете групи?

На кухненския прозорец висеше калъфка за възглавница. Той предпазливо надникна иззад нея и огледа дали по паркинга не се спотайват фотографии и други досадници. Преди три седмици бе зърнал един да се прикрива зад някакъв пикап.

Днес нямаше навлеци. Той заключи квартирата и излезе.

През втория ден Глория Лейн се справяше с разпоредителските си задължения далеч по-ефективно. Оставащите 148 кандидати за

съдебни заседатели седяха отдясно, натъпкани по дванайсет на ред плюс четирима на столове на пътеката. Въпросниците бяха събрани още на влизане, после набързо изкопирани и връчени на двете страни. Към десет часа консултантите вече анализираха отговорите в своите душни стаички.

От другата страна на пътеката благовъзпитана групичка финансови експерти, репортери и просто любопитни посетители се взираше в лицата на евентуалните заседатели. Фич тихомълком се бе преместил на първия ред, по-близо до екипа на ответника. От двете му страни седяха елегантно облечени помощници, готови да се втурнат накъдето им кимне.

С настъпването на вторника съдията Харкин бе станал деловит и за по-малко от час приключи със самоотводите. Бяха освободени още шестима и групата намаля до 142 души.

Най-сетне настана време за голямото представление. Облечен все със същото карирано спортно сако, бяла жилетка и шарена папийонка, Уендъл Рор стана и излезе напред, за да се обърне към публиката. Шумно изпука с кокалчетата на пръстите си, надигна длани и се усмихна широко.

— Добре дошли — театрално изрече той, сякаш предстоеше нещо, за което всички присъстващи щяха да пазят сладостен спомен до края на дните си.

След това представи себе си и членовете на своя екип за този процес. Накрая помоли ищцата Селист Уд да се изправи. Докато я представяше на кандидатите, успя два пъти да вмъкне думата „вдовица“. Дребната женица беше на петдесет и пет години, облечена в простичка черна роля, с черни чорапи и черни обувки, закрити от преградата. Усмивката ѝ изглеждаше любезна и измъчена, сякаш още не бе прежалила съпруга си, починал преди цели четири години. Всъщност наскоро едва не се бе омъжила, но в последния момент Уендъл научи и тутакси отмени събитието. Обичай си човека, обясни ѝ той, нищо лошо няма в това, гледай обаче да не се разчува и в никакъв случай не се омъжвай преди края на процеса. Съчувствието е важна работа. От теб се очаква да страдаш.

Фич много добре знаеше за отложения брак, но разбираше, че едва ли има начин да го спомене пред съда.

След като официално представи в съдебната зала всички, свързани с ищеца, Рор накратко изложи своя възглед за събитията и монологът му предизвика огромен интерес от страна на ответника и съдията. Бяха готови да скочат накрака при всеки негов опит да прекрачи тънката граница между факти и предположения. Естествено, той нямаше намерение да го стори, но му доставяше удоволствие да ги дразни.

Последва дълъг и досаден призив към бъдещите съдебни заседатели да бъдат честни, откровени и без страх да надигнат десница, ако нещо ги обезпокои дори и съвсем малко. Та как другояче адвокатите да проникнат в техните мисли и чувства, ако те, съдебните заседатели, не се обаждат?

— Едва ли ще го разберем само от гледане — добави той с нова белозъба усмивка.

Не беше точно така. В момента в залата имаше поне осем души, които отчаяно се мъчеха да изтълкуват всяка повдигната вежда или прехапана устна.

За да задвижи нещата, Рор извади бележника си, прелисти го и изрече:

— Доколкото знам, неколцина от вас са били и друг път съдебни заседатели. Ще ги помоля да вдигнат ръце.

Вдигнаха се десетина ръце. Рор огледа залата и се спря на една жена от първия ред.

— Мисис Милуд, ако не греша?

Жената кимна и се изчерви. Всички в залата изпънаха шии, за да я видят.

— Мисля, че сте взели участие в граждански процес преди няколко години — добродушно каза Рор.

— Да — отвърна тя с изтънял глас и се изкашля.

— Какъв беше случаят? — запита Рор, макар да знаеше наизуст всяка подробност: преди седем години, същата зала, друг съдия, пълен провал за ищеца. Материалите по онова дело бяха изкопирани още преди няколко седмици. Рор дори се оказа приятел с адвоката на ищеца и поговори подробно с него. Сега започваше тъкмо с този въпрос и тази жена, защото така подгръвяше атмосферата — с няколко прости реплики показваше на останалите колко е лесно да вдигнеш ръка и да обсъдиш един или друг въпрос.

— Автомобилна катастрофа — отговори жената.

— Къде се гледаше делото? — запита той с явен интерес.

— Тук.

— О, значи в тази зала! — изненадано възкликна Рор, но адвокатите на ответника знаеха, че се преструва. — Произнесохте ли присъда?

— Да.

— И каква беше тя?

— Не му дадохме нищо.

— На ищеца ли имате предвид?

— Да. Сметнахме, че всъщност не е пострадал.

— Разбирам. Беше ли ви приятна работата като съдебен заседател?

Жената се позамисли, после отвърна:

— Работа като работа. Но право да ви кажа, адвокатите взеха да се дърлят за едно-друго, та загубихме сума ти време.

Рор се усмихна широко.

— Да, имаме тоя навик. А би ли могъл онзи процес да повлияе с нещо върху сегашната ви преценка?

— Едва ли.

— Благодаря, мисис Милуд.

Съпругът ѝ някога бе работил като счетоводител в малка областна болница, принудена да прекрати дейността си след тежка присъда по дело за лекарска небрежност, тъй че жената имаше основателна причина тайно да мрази подобни присъди. Джонатан Котлак, който отговаряше за подбора на съдебните заседатели от страна на ищеца, отдавна бе зачеркнал нейното име от списъка.

Но само на три метра от Котлак адвокатите на ответника я гледаха с блясък в очите. Джоан Милуд би била за тях великолепно попадение.

Рор зададе подобни въпроси на други съдебни ветерани и разпитът скоро стана скучен. После засегна някои деликатни проблеми на юридическите реформи и се впусна в поредица многословни въпроси за правата на жертвите, съдебните грешки и стойността на застраховките. В някои от въпросите си примесваше тънки намеци, но внимаваше да не нагази в дълбокото. Наближаваше пладнe и публиката

постепенно губеше интерес. Съдията Харкин даде един час почивка и залата се опразни.

Адвокатите обаче останаха. Глория Лейн и нейните помощнички раздадоха картонени кутии с по два-три мършави сандвича и една червена ябълка. Предстоеше делови обяд. Трябваше да се решат десетки неизяснени въпроси и негова светлост беше готов за спорове. По масите изникнаха чашки с кафе и чай с лед.

Попълнените въпросници значително облекчаваха подбора на съдебните заседатели. Докато Рор задаваше своите въпроси в съдебната зала, на друго място десетки хора преглеждаха писмените отговори и правеха отметки в списъците си. Сестрата на един кандидат бе починала от рак на белите дробове. Седмина други имаха роднини или приятели със сериозни заболявания и обвиняваха за това тютюнопушенето. Поне половината кандидати пушеха или бяха пушили в миналото. Повечето пушачи признаваха, че желаят да се откажат от цигарите.

Данните бяха анализирани, после влязоха в компютрите и към средата на втория следобед разпечатките плъзнаха от ръка на ръка. След като в четири и половина заседанието приключи, съдията Харкин отново опразни залата и заедно с адвокатите пристъпи към работа по списъка. Близо три часа бяха обсъждани най-подробно писмените отговори и накрая отпаднаха още трийсет и едно имена. Глория Лейн имаше задачата незабавно да съобщава добрата вест на освободените.

Харкин твърдо възнамеряваше да приключи с подбора още в сряда. За четвъртък бе планирал встъпителните речи и дори намекваше за работа в събота.

Към осем вечерта той набързо изслуша последното писмено предложение и разпрати адвокатите по домовете. Адвокатите на „Пинекс“ се отправиха към кантората на „Уитни, Кейбъл и Уайт“, където ги чакаше поредното пиршество със студени сандвичи и мазни пържени картофи. Фич искаше работата да продължи и докато изтощените адвокати бавно пълнеха картонените си чинийки, двама сътрудници раздаваха копия от последните анализи на почерците. Яжте бързо, заръча Фич, като че някой имаше намерение да се наслаждава на трапезата. Оставаха 111 кандидати, а утре започваше подборът.

Тази сутрин парада командваше Дъруд Кейбъл, или просто Дър, както го знаеха по цялото Крайбрежие, което не бе напуснал за дълго нито веднъж през своите шейсет и една години. След грижливо обсъждане Фич бе решил именно старшият съдружник в „Уитни, Кейбъл и Уайт“ да поеме основната част от съдебната борба. През последните трийсет години Дър се бе подвизавал непрестанно пред заседателите в ролята на адвокат, съдия и пак адвокат. Съдебните зали му действаха благотворно, защото за него те бяха като театър — без телефони, без суматоха, без досадни секретарки, които да търчат насам-натам. Тук всеки си имаше роля, всички спазваха сценария и адвокатите обираха цялата слава. Дър се движеше и говореше бавно, отмерено, но същевременно сивите му очи не пропускаха нищичко. За разлика от шумния и небрежно облечен Уендъл Рор, той се яви спретнат като от кутийка с неизменния черен костюм, леко предизвикателна златиста вратовръзка и обикновена бяла риза, която подчертаваше загорялото му лице. Дър беше страстен любител на океанския риболов и често седеше с часове под слънчевите лъчи върху палубата на яхтата си. Мургавото му голо теме лъщеше като бронз.

Някога бе успял да изкара цели шест години без нито едно поражение, докато накрая бившият му приятел и настоящ враг Уендъл Рор изтръгна два милиона от едно дело за катастрофа с тежкотоварен камион.

Той пристъпи към преградата и сериозно се вгледа в лицата на седящите отсреща 111 души. Знаеше къде живее всеки от тях, има ли деца и внуци и точно колко на брой.

Скръсти ръце, пощипна брадичка като вгълбен преподавател и изрече с мощен, приятен глас:

— Името ми е Дъруд Кейбъл и се явявам пред вас като защитник на „Пинекс“, една стара компания, която произвежда цигари от деветдесет години насам.

Ето — казваше го чистосърдечно, без изобщо да се срамува! Продължи да говори за „Пинекс“ още десетина минути и като истински майстор излъска образа на компанията, превърна я в нещо добродушно и пухкаво, достойно едва ли не за всеобща обич.

След като привърши с това, той безстрашно се гмурна в същината на въпроса. Докато Рор наблягаше върху ужасите на

пристрастяването, Кейбъл посвети речта си на свободния избор.

— Можем ли всички единодушно да заявим, че при злоупотреба с цигарите стават опасни? — запита той и изчака повечето присъстващи да кимнат. Кой би оспорил очевидната истина? — Така, чудесно. След като всички го знаят, можем ли също тъй единодушно да заявим, че пушачът би трябвало да е наясно с опасността?

Отсреща отново закимаха, но все още не вдигаха ръце. Дър се вгледа в кандидатите и спря поглед върху безизразното лице на Николас Истър, който седеше на третия ред, осми надясно от пътеката. След отсяването Истър вече не беше петдесет и шести, а трийсет и втори. С всяко поредно заседание минаваше все по-напред. Лицето му не изразяваше нищо, освен напрегнато внимание.

— Това е много важен въпрос — бавно изрече Кейбъл и думите му отекнаха в тишината. Той лекичко надигна пръст срещу тях и добави: — Смята ли някой от вас, че човек, който е решил да пуши, не би могъл да знае какво го заплашва?

След като бе пуснал въдицата, той търпеливо изчака и скоро първата жертва клъвна. Откъм четвъртия ред бавно се надигна ръка. Кейбъл се усмихна и пристъпи напред.

— Да, мисис Тътуайлър, ако не греша. Станете, моля.

С нетърпение бе очаквал въпросите, но радостта му скоро помръкна. Мисис Тътуайлър се оказа крехка шейсетгодишна женица с гневно лице. Тя се изправи, вирна глава и заяви:

— Имам въпрос към вас, мистър Кейбъл.

— Слушам ви.

— Ако всички знаят, че цигарите са опасни, защо вашият клиент продължава да ги произвежда?

Неколцина нейни колеги по редовете се ухилиха. Всички погледи се впиха в Дъруд Кейбъл, който не трепна, макар че усмивката му изчезна.

— Чудесен въпрос — високо отвърна той. Нямахше намерение да отговаря по същество. — Смятате ли, че производството на цигари трябва да бъде забранено изцяло, мисис Тътуайлър?

— Да.

— Дори ако хората държат на своето право да изберат тютюнопушенето?

— Цигарите водят към пристрастяване, мистър Кейбъл, и вие добре го знаете.

— Благодаря, мисис Тътуайлър.

— Производителите повишават съдържанието на никотин, хващат невинни хора в примката, а после хвърлят луди пари за реклама, та да продават все повече и повече.

— Благодаря, мисис Тътуайлър.

— Не съм свършила — възпротиви се тя, като вкопчи пръсти в предната облегалка и вирна глава още по-високо. — Производителите открай време отричат, че пушенето води към пристрастяване. Лъжат и вие го знаете. Защо не напишат истината върху пакетите?

Лицето на Дър оставаше все тъй безизразно. Той търпеливо изчака, после запита кротко:

— Свършихте ли, мисис Тътуайлър?

Жената явно искаше да каже още много неща, но изведнъж осъзна, че не им е тук мястото.

— Да — отвърна тя почти шепнешком.

— Благодаря. Реакции като вашата са изключително важни за подбора на съдебните заседатели. Благодаря ви от все сърце. Можете да седнете.

Тя се озърна, сякаш очакваше някой друг да стане и да се включи в схватката, но не срещна подкрепа и се отпусна на скамейката. Спокойно би могла да напусне съдебната зала още сега.

Кейбъл побърза да премине към не тъй парливи теми. Зададе куп въпроси, предизвика тук-там по някоя реакция и предостави на специалистите по жестовете доста храна за размисъл. Приключи по пладне, тъкмо навреме за една кратка обедна почивка. Харкин освободи кандидатите до три следобед, но на адвокатите заръча да хапнат набързо и да се върнат след четирийсет и пет минути.

В един часа празната зала бе заключена, адвокатите се струпаха на ята около масите и Джонатан Котлак се изправи, за да уведоми съда:

— Ищецът приема заседател номер едно.

Никой не прояви изненада. Всички направиха отметка в разпечатките си, включително и негова светлост, който след кратко мълчание запита:

— Ответникът?

— Ответникът приема номер едно.

Отново никаква изненада. На първо място в списъка стоеше Рики Колман, млада съпруга и майка на две деца, която никога не бе пушила и работеше като администраторка в болница. По десетобалната система Котлак и хората му я оценяваха за седмица въз основа на нейните писмени отговори, познанията ѝ по здравеопазване и проявения жив интерес към всичко казано досега. Ответникът и даваше шест точки и би я отхвърлил, ако на първия ред нямаше още неколцина нежелателни кандидати.

— Дотук добре — тихичко промърмори Харкин и извиси глас: — Продължаваме. Заседател номер две, Реймънд Ламонет.

Мистър Реймънд Ламонет предизвика първия стратегически сблъсък в подбора. И двете страни не го искаха — оценяваха го за около 4,5. Той беше отявлен пушач, но упорито се мъчеше да откаже цигарите. Писмените му отговори се оказаха напълно нечетливи и абсолютно безполезни. Специалистите по жестовете от двете страни докладваха, че мистър Ламонет ненавижда адвокатите и всичко свързано с тях. Преди години едва не бе загинал под колата на пиян шофьор. Всички опити да получи обезщетение бяха завършили с неуспех.

Според правилата за подбор всяка от страните имаше право на определен брой безусловни възражения или „секири“ както често ги наричаха, тъй че да отхвърли неколцина кандидати без каквото и да било обяснение. Поради важността на процеса съдията Харкин бе разрешил по десет секири вместо обичайните четири. И двете страни искаха да се отърват от Ламонет, но трябваше да си пазят козове за далеч по-неприятни кандидати.

Ищецът трябваше да се изкаже пръв и след кратко колебание Котлак заяви:

— Отхвърляме заседател номер две.

— Първо безусловно възражение от страна на ищеца — отбеляза Харкин.

Малка победа за ответника. В последния момент Дър Кейбъл бе решил да отхвърли Ламонет, ако Котлак го одобри.

Ищецът отхвърли номер три, съпругата на високопоставен служител, а след нея и номер четири. Стратегическите удари продължаваха и всъщност покосиха целия първи ред. Оцеляха само двамина. Касапницата продължи с втория ред, където едва петима

надживяха възраженията, включително две от страна на самия Харкин. Когато преминаха към третия ред, вече бяха избрани седем съдебни заседатели. Само след осем места щяха да стигнат до голямата въпросителна — Николас Истър, кандидат номер трийсет и две, който досега бе слушал внимателно и изглеждаше поносим, макар че тайно всяваше ужас и у двете страни.

Тъй като в момента Котлак бе подхванал шепнешком усилен консултации с един от експертите за двама кандидати на четвърти ред, Уендъл Рор пое неговата функция и покоси номер дваисет и пет. Това беше деветата секира на ищеца. Последната се пазеше за един страховит и широкоизвестен републиканец от четвъртия ред, ако подборът стигнеше дотам. Ответникът отхвърли номер дваисет и шест, с което изразходва осмото си възражение. Заседатели номер дваисет и седем, дваисет и осем и дваисет и девет бяха приети. На номер трийсет ответника предложи заседателят да отпадне по обективни причини, без това да се брои за секира. Дър Кейбъл помоли съдията да обсъдят някои въпроси без вписване в протокола. Рор се позачуди малко, но не възрази. Кейбъл подаде на противника си и съдията по една тънка папка, после тихичко обясни:

— Ваша светлост, от достоверни източници узнахме, че кандидат номер трийсет, Бони Тайъс, е пристрастена към лекарството ативан, което се взема само по лекарско предписание. Не е лекувана, не е задържана, не е признавала открито да има проблеми. Във въпросника си не споменава нито дума за това. Живее кротко, работи и има съпруг, макар да е омъжена за трети път.

— Откъде знаете всичко това? — запита Харкин.

— От нашето доста подробно проучване на всички възможни съдебни заседатели. Уверявам ви, ваша светлост, че не сме имали никакъв пряк контакт с мисис Тайъс.

Заслугата беше на Фич. Засякоха втория й съпруг в Нашвил, където миеше камиони край една денонощна закувалня до магистралата. Срещу сто долара в брой човекът охотно разказа всичко, каквото помнеше за бившата си жена.

— Какво ще кажете, мистър Рор? — запита негова светлост.

Без да се колебае нито миг, Рор излъга:

— Разполагаме със същата информация, ваша светлост.

И той хвърли нежен поглед към Джонатан Котлак, който на свой ред се вторачи свирепо в адвоката, отговорен за проучването на Бони Тайъс. Да хвърлят дотук над милион долара за подбора, а да пропуснат такъв съдбоносен факт!

— Чудесно. Заседател номер трийсет отпада по обективни причини. Отново към протокола. Заседател номер трийсет и едно?

— Можем ли да прекъснем за няколко минути, ваша светлост? — запита Рор.

— Да. Но не се бавете.

След трийсет имена вече имаше десет утвърдени; девет бяха отхвърлени от ищеца, осем от ответника и три от съда. Подборът едва ли щеше да стигне до четвъртия ред, затова Рор се вкопчи в последната секира, огледа номерата от трийсет и едно до трийсет и шест и прошепна на сгушената си група:

— Кой смърди най-зле?

Всички посочиха единодушно номер трийсет и четири — злобна бяла дебелана, която ги стресна още през първия ден. Името и беше Уилда Хани и вече от месец насам държаха на всяка цена да се отърват от Дебелата Уилда. Още минута-две оглеждаха списъците и се споразумяха да приемат номера трийсет и едно, трийсет и две, трийсет и три и трийсет и пет. Не че бяха кой знае колко привлекателни, но във всички случаи стояха далеч над Дебелата Уилда.

Сгушени още по-плътно на два-три метра от тях, Кейбъл и неговата дружина се споразумяха да ударят секирата на номер трийсет и едно, да приемат трийсет и две, да повдигнат възражение срещу трийсет и три, защото това беше слепият Хърман Граймс, да одобрят Уилда Хани и ако се наложи, да отхвърлят номер трийсет и пет.

Така Николас Истър стана единайсетия утвърден съдебен заседател по делото „Уд срещу «Пинекс»“. Когато в три следобед залата се отвори и кандидатите заеха местата си, съдията Харкин прочете имената на дванайсетте избраници. Те минаха отвъд преградата и се настаниха в ложата. Николас седна втори на първия ред — беше на двасет и седем години, тъй че в цялата група се намери само един по-млад от него. Между одобрените имаше девет бели и трима негри; седем жени и петима мъже, един от които сляп. За трите резерви се полагаха тапицирани сгъваеми столове, вмъкнати

плътно един до друг в ъгъла на ложата. В четири и половина петнайсетте утвърдени станаха на крака и положиха клетва като съдебни заседатели. През следващия половин час съдията Харики ги обсипа с порой от най-строги предупреждения, отправени също тъй към адвокатите и всички присъстващи. Всеки опит за контакт със заседателите по какъвто и да било въпрос щеше да бъде наказан сурово с порицания, парични глоби, а, току-виж, и с прогонване от съда или лишаване от адвокатски права и позорен край на кариерата.

Освен това Харкин забрани на заседателите да обсъждат процеса с когото и да било, включително със своите съпруги и съпрузи или интимни познати и бодро усмихнат им пожела „лека нощ“, като напомни да се явят утре точно в девет.

Адвокатите гледаха и им завиждаха. Много биха искали да си тръгнат, но тепърва ги чакаше работа. Когато в залата останаха само адвокати и служители на съда, негова светлост обяви:

— Господа, вие сте подали тоя куп молби и предложения. Сега ще трябва да ги обсъдим.

Донякъде от смесено чувство на нетърпение и скука, а донякъде и заради предчувствието, че някой може да го причаква, Николас Истър се вмъкна към осем и половина през отключената задна врата на Съдебната палата, изкачи се по рядко използваното черно стълбище и попадна в тесен коридор зад залата. Повечето областни служби отваряха в осем, тъй че из първия етаж се носеше глъчка. Но на втория беше почти тихо. Той надникна в съдебната зала и откри, че е пуста. Куфарчетата вече бяха тук, нахвърляни безредно по масите. Адвокатите сигурно се тълпяха отзад, при кафе-машината, и си подмятаха шеги преди схватката.

Добре познаваше терена. Преди три седмици, само ден след като получи скъпоценната призовка за съдебен заседател, дойде да поогледа залата. Завари я също тъй празна и тръгна на разузнаване из околните територии — тесния и претъпкан съдийски кабинет; стаичката, където адвокатите си разменяха клюки на чашка кафе, насядали около допотопни маси с купища стари списания и малко по-нови вестници; импровизираната свидетелска стая със сгъваеми столове и без нито един прозорец; помещението за задържани, където опасните престъпници чакаха присъдата си с белезници на ръце; и, разбира се, стаята на съдебните заседатели.

Тази сутрин предчувствието му се оказа основателно. Името ѝ беше Лу Дел — тантуреста шейсетгодишна жена с панталони от полиестер, вехти кецове и прошарени кичури пред очите. Седеше в коридора край вратата на стаята за съдебни заседатели, четеше опърпано любовно романче и чакаше някой да пристъпи в нейните владения. Щом го зърна, тя скочи на крака, измъкна изпод себе си лист хартия и изрече:

— Добро утро. Мога ли да ви бъда полезна?

— Николас Истър — представи се той и протегна ръка.

Жената я стисна здраво, разтръска я с всичка сила и потърси името му в списъка. След миг продължи с нова, малко по-широка

усмивка:

— Заповядайте в стаята на съдебните заседатели. За пръв път ли ви е?

— Да.

— Елате — рече жената и буквално го тласна навътре. — Ей там, в ъгъла, има кафе и закуски. Сама ги правя — гордо добави тя, вдигайки панерче с някакви мазни черни кексчета. — Традиция, тъй да се каже. Винаги ги нося за първия ден, дори ги кръстих заседателски кексчета. Вземете си.

Масата беше отрупана с няколко вида закуски, подредени спретнато върху подноси. Отстрани вдигаха пара две кани кафе. Имаше чинии, чаши, лъжички и вилички, захар, сметана, разнообразни синтетични подсладители. Но на централното място се мъдреха заседателските кексчета. Тъй като нямаше избор, Николас си взе едно.

— От осемнайсет години ги правя — съобщи жената — По-рано им слагах и стафиди, ала се наложи да престана.

И тя срамежливо врътна очи към него сякаш следваше нещо твърде неприлично.

— Защо? — неволно запита той.

— Предизвикват газове. Понякога в съдебната зала се чува всеки звук. Нали ме разбирате?

— Мисля, че да.

— Кафе?

— Сам ще си сипя.

— Добре тогава. — Тя се завъртя и посочи купчинка листове в средата на дългата маса. — Това са инструкции от съдията Харкин. Той заръча всеки заседател да вземе един екземпляр, да го изчете внимателно и да се подпише отдолу. По-късно ще събера.

— Благодаря.

— Ако ви трябва нещо, аз ще съм до вратата. Там си седя. Тоя път щели да ми натресат и някакъв скапан полицаи, представяте ли си? Направо ми прилоша като чух. Сигурно ще излезе тъпанар, дете не може и хамбар да улучи с ловджийско чифте. Ама пък, като си помисля, по-голям процес май не сме имали досега. Граждански искам да кажа Ако взема да разправам какво сме видели по криминалната част, няма и да ми повярват. — Тя се пресегна и енергично дръпна вратата. — Е, потрябва ли нещо, аз съм насреща.

Вратата хлопна и Николас се вторачи в кексчето. Предназливо отхапа съвсем малко залче. Имаше вкус на трици със захар и той неволно си помисли за звуците в съдебната зала. Захвърли го в кошчето и си наля черно кафе в пластмасова чашка. Порцеланови нямаше. Ако смятаха обаче да го държат тук на походни условия от четири до шест седмици, трябваше да осигурят и свестни чаши. А щом областната управа можеше да прежали пари за толкова закуски, все щеше да намери отнякъде нормални понички и кроасани.

Мислено отбеляза липсата на кафе без кофеин. Нямаше и гореща вода за чай в случай, че някой от новите му колеги не е поклонник на кафето. Дано поне обядът да е приличен, каза си той. Не възнамеряваше да се прехранва с рибна салата през идните шест седмици.

Покрай масата в средата на стаята грижливо бяха подредени дванайсет стола. Нямаше и следа от дебелия слой прах, който бе забелязал преди три седмици; сега помещението изглеждаше далеч поспретнато и подготвено за работа. На едната стена висеше голяма черна дъска с чиста гъба и няколко нови тебешира. Отсреща, от другата страна на масата, три грамадни прозореца откриваха изглед към моравата пред съда, все още зелена и свежа, макар че лятото бе отминало преди месец. Николас пристъпи натам и се загледа в пешеходците по тротоара.

Посланието от съдията Харкин съдържаше няколко препоръки и цял куп забрани. Организирайте се. Изберете си старши съдебен заседател, а ако не успеете, уведомете негова светлост и той с удоволствие ще стори това вместо вас. Носете винаги червено-белите заседателски значки. Ще ги получите от Лу Дел. Донесете си четиво за свободното време. Не се срамувайте да задавате въпроси. Не обсъждайте процеса помежду си, освен ако негова светлост ви нареди. Не обсъждайте процеса с когото и да било, в никакъв случай. Не напускайте съда без разрешение. Не използвайте телефоните без разрешение. Обядът ще се доставя и консумира в стаята на съдебните заседатели. Дневното меню ще бъде на ваше разположение всяка сутрин в девет, преди началото на процеса. Незабавно уведомете съда, ако някои влезе във връзка с вас или ваши познати по въпрос, свързан с участието ви в процеса. Незабавно уведомете съда, ако видите, чуете

или усетите нещо подозрително, дори и да не изглежда свързано с участието ви в процеса.

Последните две препоръки звучаха странно. Но Николас знаеше подробности за един подобен процес в Източен Тексас, който се бе провалил още на първата седмица, когато стана ясно, че загадъчни агенти бродят из градчето и подмамват с огромни суми близките на съдебните заседатели. Пришълците изчезнаха, преди да ги заловят и не стана ясно за кого работят, макар че и двете страни се обсипаха с разпалени обвинения. По-хладнокръвните наблюдатели се обзалагаха, че цялата история е работа на тютюневата компания. Съдебните заседатели бяха проявили явна симпатия към нея, а ответникът посрещна с огромна радост провала на делото.

Макар да не разполагаше с доказателства, Николас твърдо вярваше, че зад подкупите се крие сянката на Ранкин Фич. И знаеше, че Фич скоро ще се заеме с новите му колеги.

Той подписа инструкцията и я остави на масата. От коридора долетяха гласове — Лу Дел посрещаме нов заседател. Вратата се отвори с тътен и мистър Хърман Граймс влезе, почуквайки отпред с бастунчето си. Жена му го следваше плътно, но без да го докосва. С един мигновен поглед тя обхвана цялата стая и тихичко му я описа:

— Дълго помещение, около осем на пет, дългата страна е пред теб, тясната отляво и отдясно, в средата има дълга маса със столове наоколо, най-близкият на два метра и половина.

Докато слушаше сведенията, той застина, само главата му се въртеше в изброяваните посоки. Отзад Лу Дел стоеше на прага с ръце на кръста и явно умираше от желание да връчи кексче на горкия слепец.

Николас пристъпи напред и се представи. Стисна протегнатата ръка на Граймс и двамата си размениха любезности. После поздрави мисис Граймс и отведе Хърман до масата със закуски, където му наля чаша кафе и добави сметана и захар. Описа подробно поничките и кексчетата предпазна мярка срещу Лу Дел, която продължаваше да виси на вратата. Хърман заяви, че не е гладен.

— Любимият ми чичо е сляп — съобщи Николас, без да се обръща конкретно към някого. — Бих сметнал за чест, ако ми разрешите да ви помагам по време на процеса.

— Напълно съм способен да се грижа за себе си — възрази Хърман с леко раздражение, но жена му се усмихна сърдечно, после намигна и кимна.

— Не се и съмнявам — каза Николас. — Но знам, че има множество дребни затруднения. Просто искам да ви помогна.

— Благодаря — отвърна Хърман след кратко мълчание.

— Благодаря ви, сър — добави жена му.

— Ако ви потрябва нещо, аз съм отвън — обади се Лу Дел.

— По кое време да го прибера? — запита мисис Граймс.

— В пет следобед — уведоми я Лу Дел, докато затваряше вратата. — Ако се освободят по-рано, ще ви позвъня.

Сега Хърман носеше тъмни очила. Грижливо сресаната му коса беше гъста, кестенява и съвсем леко прошарена.

— Имаме малко канцеларска работа — каза Николас, когато останаха сами. — Седнете тук отпред и ще ви прочета всичко.

Хърман протегна ръка към масата, остави кафето, после опипа за стола. Очерта го с връхчетата на пръстите си, ориентира се и седна. Николас взе инструкцията и започна да чете.

След като подборът бе глътнал луди пари, мнения заваляха отвсякъде. Всеки държеше да се изкаже. Експертите на ответника гръмогласно се поздравяваха, задето са подбрали толкова свестни заседатели, макар че най-често излизаха да се пъчат пред дребните адвокатчета, грохнали от денонощен труд. Дър Кейбъл знаеше, че има по-лоши избраници, но бе виждал и далеч по-дружелюбни. Освен това от години бе усвоил една проста истина: реакцията на съдебния заседател просто не се поддава на предвиждане. Фич беше щастлив, поне доколкото можеше да си позволи, макар че това не му пречеше да фучи и натяква за всичко. Между заседателите имаше четирима пушачи. Фич се вкопчваше в тайното поверие, че със своите игрални домове и барове за стриптийз крайбрежието на Мексиканския залив около разгулния Ню Орлиънс е едно твърде прилично местенце, озарено от похвална търпимост към порока.

От другата страна на улицата Уендъл Рор й неговият съдебен екип изразяваха пълно задоволство от подбора. Особено ги радваше неочакваното включване на Хърман Граймс, първия сляп съдебен заседател, откакто се помнеха. Мистър Граймс бе настоял да се отнасят

към него „както към зрящите“ и дори бе заплашил да заведе дело, ако постъпят другояче. Светкавичната му реакция в тази посока стопляше сърцата на Рор и неговата дружина, а недъгът му беше същинска мечта за всеки привърженик на иска. Ответникът се опита да изтъкне всички възможни пречки, включително и неговата неспособност да види веществените доказателства. Съдията разреши на адвокатите тихо да поразпитат Мистър Граймс по въпроса и той ги увери, че не вижда никакви затруднения, ако веществените доказателства могат да бъдат описани в документ. Тогава негова светлост реши, че за описанията ще бъде привлечен отделен съдебен секретар. След това информацията можеше да бъде въведена в компютъра на Граймс и преработена в брайлова азбука, а той да я изчете вечерта. Мистър Граймс посрещна решението възторжено и престана да заплашва със съдебен процес. Ответникът поомекна, особено след като се разкри, че дълги години е пушил и няма нищо против общуването с пушачи.

С други думи, и двете страни проявяваха умерено удовлетворение от съдебните заседатели. Между тях нямаше радикално настроени. Не притежаваха вредни навици. Всички имаха гимназиално образование, двама бяха завършили колеж, а други трима бяха изкарвали квалификационни курсове. Според анкетата Истър имаше гимназиална диплома, но около висшето му образование все още витаеше пълна загадка.

И докато се готвеха за първия истински съдебен ден, двете страни тихомълком размишляваха над главния въпрос — онзи, който най-често изплуваше в догадките им. За хиляден път гледаха реда на настаняване, вираха се в лицата и се питаха отново и отново: „Кой ще бъде водачът?“

Всяка група съдебни заседатели си има водач и именно той определя присъдата. Скоро ли щеше да излезе наяве? Щеше ли да се спотайва, докато дойде време за закрити дебати? Засега не го знаеха и самите заседатели.

Точно в десет съдията Харкин огледа препълнената зала и реши, че всичко си е на място. Той леко потропа с чукчето и шушукането стихна. Всички бяха готови. Харкин кимна на стария разсилен Пит с избеляла кафява униформа и каза само:

— Да влязат съдебните заседатели.

Погледите се стрелнаха към вратата до ложата. Най-напред изникна Лу Дел, повела като квачка своите подопечни, сетне дванайсетте избраници се изнизаха един по един и тръгнаха към местата си. Трите резерви се настаниха на сгъваемите столове. След кратко суетене — наместваха се възглавнички, чанти, документи и книги — заседателите притихнаха и, естествено, забелязаха, че всички са се вторачили в тях.

— Добро утро — гръмогласно изрече негова светлост с широка усмивка. Повечето заседатели кнмнаха. — Вярвам, че сте открили кабинета си и сте готови за работа. — Той помълча и, кой знае защо, повдигна петнайсетте подписани инструкции, събрани от Лу Дел. — Имаме ли старши съдебен заседател?

Дванайсет глави кнмнаха едновременно.

— Добре. Кой е той?

— Аз, ваша светлост — отвърна от първия ред Хърман Граймс.

За миг всички адвокати, консултанти и представители на ответника хлъцнаха от изненада. После бавно си поеа дъх, без да покажат дори за миг, че изпитват каквото и да било друго чувство, освен безмерна обич и дружеска почит към слепия заседател, който сега стоеше начело. Може пък да го бяха избрали просто от състрадание.

— Много добре — заяви негова светлост, облекчен от факта, че заседателите са преодолели този необходим избор без проява на разногласия.

Беше виждал далеч по-тежки случаи. Веднъж заседателите се разделиха поравно на бели и черни. Не успяха да си изберат старши, а по-късно се караха жестоко за обедното меню.

— Навярно сте прочели моите инструкции — продължи той и се впусна в подробна лекция, като повтори по два пъти всичко, което вече им бе изложил писмено.

Николас Истър седещ на първия ред, второто място от ляво на дясно. Докато Харкин изреждаше монотонно съвет подир съвет, той се зае с безизразно лице да оценява останалите играчи. Почти без да мърда глава, стрелна поглед из залата. Струпани около масите си като нетърпеливи лешояди над мърша, всички адвокати без изключение зяпаха ложата най-безцеремонно. Е, навярно скоро щеше да им омръзне.

На втория ред зад ответника седеше Ранкин Фич — тлъсто лице със зловеща козя брадичка, втренчено право в гърба на човека отпред. Опитваше се да не слуша наставленията на Харкин и същевременно да прикрие интереса си към съдебните заседатели, но Николас го познаваше добре. Фич не пропускаше нищо.

Преди четиринайсет месеца го бе видял на процеса „Симино“ в Алънтаун, Пенсилвания. И тогава изглеждаше същият — дебел и потаен. По-късно го бе видял на тротоара пред Съдебната палата в Броукън Ароу, Оклахома, по време на процеса „Глейвин“. Две срещи с Фич му бяха предостатъчни. Николас знаеше, че той вече е открил лъжата за колежа в Северен Тексас. Знаеше още, че вдъхва на Фич повече страхове, отколкото който и да било друг съдебен заседател. И имаше защо.

На двата реда зад Фич седяха унили момчета с елегантни тъмни костюми и Николас разбра, че това трябва да са подплашените финансисти от Уолстрийт. Според сутрешните вестници пазарът засега не се бе повлиял от подбора на заседателите. Акциите на „Пинекс“ твърдо стояха на осемдесет долара парчето. Той неволно се усмихна. Ако сега скочеше на крака и ревнеше: „Според мен ищцата трябва да получи милиони!“, тъмните костюми щяха да хукнат към вратата и още преди пладне „Пинекс“ щеше да падне с десет пункта.

Другите три компании — „Трелко“, „Смит Гриър“ и „Конпак“ — също се котираха без сътресения.

На предните редове седяха групички изтерзани души и Николас беше уверен, че това са експертите по подбора. Сега, след като всичко бе свършило, те преминаваха към следващия етап — наблюдението. Окаяната им участ повеляваше да изслушват всяка свидетелска дума и да предсказват как ще я възприемат съдебните заседатели. Според стратегията, ако някой свидетел се окажеше съмнителен или дори вреден, той трябваше незабавно да бъде смъкнат от свидетелското място и пратен у дома. Сетне пораженията можеха евентуално да се заличат чрез друг, по-способен свидетел. В това отношение Николас имаше известни колебания. Беше чел много за консултантите по подбора, дори бе присъствал на един семинар в Сейнт Луис, където адвокати разправяха бойни спомени за тежки присъди, но все още се чудеше дали тези „напредничави“ експерти не са най-обикновени шарлатани.

Те твърдяха, че могат да оценяват съдебните заседатели според най-дребните им жестове и реакции по време на заседанията. Николас отново се усмихна. Ами ако си бръкнеш в носа и останеш тъй за пет минути? Как ли щяха да изгълкуват тая дребна реакция?

Не успя да определи какво представлява останалата част от публиката. Без съмнение в залата присъстваха обичайното множество журналисти, отегчени местни адвокати и други редовни посетители на съда. Съпругата на Хърман Граймс седеше в дъното и сияеше от гордост, че мъжът ѝ е избран на тъй отговорна длъжност. Най-сетне съдията Харкин престана да бърби и махна с ръка на Уендъл Рор, който бавно стана, закопча се, демонстрира пред заседателите цялото си изкуствено чене и величаво закрачи към подиума. Обясни, че това е встъпителното му изявление и с него ще се опита да обясни пред съда същината на случая. В залата настана мъртвешка тишина.

Предстоеше да се докаже, че цигарите предизвикват рак на белите дробове и по-специално, че покойният мистър Джейкъб Уд, един чудесен човек, е починал от рак след почти трийсет години тютюнопушене. Цигарите го погубиха, тържествено обяви Рор, опипвайки прошарената си остра брадичка. Гласът му звучеше дрезгаво, но ясно и ту се издигаше, ту спадаше, за да подсили драматичния ефект. Рор беше същински артист, закален театрален ветеран, чиито омачкани дрехи, килната папийонка и тракащо чене служеха на една-едничка цел — да го сближат с обикновения човек. Той не гонеше съвършенството. Нека адвокатите на ответника се пъчат в безупречни тъмни костюми и бръцолевят високомерно пред съдебните заседатели. Рор нямаше нужда от това. Тук беше пред свои хора.

Но как да се докаже, че цигарите предизвикват рак на белите дробове? О, всъщност има купища доказателства. Първо ще доведат от цялата страна най-изтъкнатите специалисти и изследователи на рака. Да, точно така, тия славни мъже вече пътуват към Билокси, за да си поговорят със съдебните заседатели и чрез планини от статистически данни да обяснят най-недвусмислено, че цигарите наистина предизвикват рак на белите дробове.

После — тук Рор не се удържа от злорада усмивкаа — ищецът ще представи на съдебните заседатели хора, които някога са работили

в тютюневата промишленост. Тук, в съдебната зала, ще се извадят на показ кирливите ризи. Уликите вече се стичат насам от всички страни.

С две думи, ищецът ще докаже, че цигареният дим предизвиква рак на белите дробове, тъй като съдържа канцерогенни вещества, пестициди и радиоактивни частици.

В залата вече почти нямаше човек, който да се съмнява, че Уендъл Рор е способен да докаже всичко това, и то без особени усилия. Той помълча, вкопчи се в килнатата си папийонка и огледа записките, после благоговейно заговори за покойния Джейкъб Уд. Любещ баща и съпруг, трудолюбив служител, благочестив католик, участник в църковния футболен отбор, ветеран. Започнал да пуши още в най-ранна възраст както всички по онова време, без да осъзнава гибелната заплаха. И тъй нататък...

За момент Рор сякаш попрекали с драматизма, но веднага го осъзна. Накратко се спря на въпроса за щетите. Това е голям и изключително важен процес, обяви той. Вдовицата очаква и несъмнено ще поиска много пари. Не само реалното обезщетение — изразено в икономическата стойност на живота на Джейкъб Уд плюс духовните терзания на семейството, лишено от неговата обич и топлина — но и тежко финансово наказание за виновника.

Тук Рор подхвана многословно обяснение относно наказателното обезщетение, на няколко пъти изтърва нишката и за повечето съдебни заседатели стана ясно, че от възторг при мисълта за страховитата присъда е почнал да се разсейва.

Съдията Харкин бе отредил с писмена заповед по един час за встъпителното изявление на всяка страна. И също тъй писмено бе обещал да прекъсва всеки адвокат, който надхвърли лимита. Макар да страдеше от всеобщата адвокатска страст към словесните излияния, Рор знаеше, че часовникът на негова светлост не е за подценяване. След петдесет минути той приключи с трогателен призив за правосъдие, благодари за вниманието, усмихна се, тракна с ченетата и се върна на място.

Петдесет минути на стол без разговор и почти без движение се равняват на часове и съдията Харкин разбираше това. Той обяви петнайсет минути почивка, след което дойде ред на ответника.

* * *

Дъруд Кейбъл приключи с речта си за по-малко от трийсет минути. Хладнокръвно и трезво увери съдебните заседатели, че „Пинекс“ също разполага с експерти, учени и изследователи, които ясно ще обяснят, че цигарите всъщност не предизвикват рак. Първоначалният скептицизъм би бил напълно естествен и той молеше само за търпеливост и отърсване от предразсъдъците. Дър не използваше записки и изстрелваше всяка дума право в лицето на някой от съдебните заседатели. Очите му пълзяха по първия ред, после неусетно прескачаха на втория, срещайки любопитните погледи един по един. Гласът и втренченият му поглед бяха едва ли не хипнотични, но искрени. Просто нямаше как да не повярваш на подобен човек.

6

Първата криза се разрази по пладне. В дванайсет и десет съдията Харкин обяви обедна почивка и цялата зала остана неподвижна, докато заседателите се изнизваха от ложата. Лу Дел ги посрещна в тесния коридор и нетърпеливо подкара всички към стаята.

— Седнете да поизчакате — каза тя. — Обядът ще пристигне всеки момент. В каните има прясно кафе.

След като прибра дванайсетте заседатели, тя затвори вратата и изтича да провери другите трима, за които имаше отделна, по-малка стаичка в дъното на коридора. Щом се увери, че всичко е наред, отново зае поста си и огледа свирепо малоумния полицай Уилис, пратен да стои наблизо със зареден пищов на колана и да охранява неизвестно кого.

Заседателите бавно се пръснаха из стаята. Едни се прозяваха или разкършваха рамене, други продължаваха да се запознават или да бърбят за времето. На моменти приказката вървеше трудно, както можеше да се очаква от хора, затворени в една стая с непознати. Тъй като нямаха друга работа, храната внезапно се превръщаше в твърде значително събитие. Какво ли щяха да им сервират? Дано менюто да се окаже сносно.

Както подобава на един старши съдебен заседател, Хърман Граймс зае челното място край масата и скоро подхвана оживен разговор с Мили Дюпри — добродушна жена на около петдесет години, която също имала познат слепец. Николас Истър се запозна с Лони Шейвър, единствения чернокож мъж в групата, който не криеше, че цялата работа никак не му допада. Като управител на супермаркет от местна търговска верига, Шейвър беше най-високопоставеният цветнокож в своята компания. Мършав и нервен, той не можеше да си намери място. Ужасяваше го мисълта че през следващите четири седмици ще бъде откъснат от магазина.

Минаха двацет минути, а от обяда нямаше и следа. Точно в дванайсет и трийсет Николас подхвърли откъм дъното на стаята:

— Хей, Хърман, къде ни е обядът?

— Виж какво, аз съм само старши и нищо повече — отвърна Хърман сред внезапно настаналата тишина.

Николас пристъпи до вратата, отвори я и подвикна към Лу Дел:

— Гладии сме.

Тя бавно отпусна романчето, вгледа се в другите единайсет лица и рече:

— След малко.

— Откъде я карат тая храна? — запита той.

Въпросът явно не допадна на Лу Дел.

— От кулинарния магазин „О’Райли“. На две крачки отук, точно зад ъгъла.

— Слушайте, вкарали са ни тук като стадо добитък — заяви Николас. — Не ни дават да излезем и да похапнем като хората. Нямам представа откъде-накъде не ни гласуват доверие колкото да отскочим отсреща за един свестен обяд, но щом го е рекъл съдията, ще слушаме. — Той пристъпи напред и се втренчи в прошарените кичури пред очите на Лу Дел. — Дайте да не си създаваме поводи за караници всеки ден по това време, бива ли?

— Дадено.

— Предлагам да изтичате до телефона и да разберете какво става с обяда, иначе ще се обърна към съдията Харкин.

— Добре.

Вратата хлопна и Николас се отправи към каната с кафето.

— Не ви ли се струва, че бяхте малко груб? — запита Мили Дюпри. Другите наостриха слух.

— Може би и ако е тъй, ще се извиня. Но ако не оправим нещата от самото начало, после съвсем ще ни зарежат.

— Жената не е виновна — обади се Хърман.

— Сложили са я тук, за да се грижи за нас. — Николас пристъпи към масата и седна до Хърман. — Осъзнаваш ли, че буквално при всеки друг процес разрешават на заседателите да излизат и да се хранят като хората? За какво си мислиш, че носим тия значки?

Останалите взеха да се струпват около масата.

— Откъде знаете? — запита отсреща Мили Дюпри. Николас сви рамене, като че знаеше още много неща, но нямаше право да ги разкрие.

— Запознат съм донякъде със системата.

— Как така? — запита Хърман.

Николас помълча, за да засили любопитството им, после обясни:

— Две години съм учил право.

Докато другите оценяваха завидната му осведоменост, той бавно отпи глътка кафе.

Престижът на Истър мигновено литна нагоре. Вече бе доказал, че е дружелюбен, услужлив, любезен и умен. Но сега цялата група безмълвно го издигна на нови висини, защото познаваше правото.

В дванайсет и четирийсет и пет храната продължаваше да се бави. Николас рязко прекъсна разговора и отвори вратата. В коридора Лу Дел гледаше часовника си.

— Пратих Уилис — нервно обясни тя. — Чакам го да се върне всеки момент. Наистина съжалявам.

— Къде е мъжката тоалетна? — запита Николас.

— Зад ъгъла вдясно — отвърна тя с облекчение и посочи натам.

Вместо да влезе в мъжката тоалетна, Николас тихичко слезе по черното стълбище и се измъкна от сградата. Пое по Лемюъс Стрийт и след две пресечки стигна до Вийо Марше — пешеходна уличка със спретнати магазинчета, някогашната централна търговска зона на Билокси. Добре познаваше квартала, защото живееше само на четиристотин метра оттук. Харесваше кафенетата и ресторантчетата по Вийо Марше. Наблизо имаше и добре снабдена книжарница.

Зави наляво и след малко влезе в старинна бяла сграда, където се намираще „Мери Махоуни“ — знаменит местен ресторант, в който обикновено идваха да обядват повечето тукашни юристи по време на съдебен процес. Николас бе проучил този маршрут преди седмица и дори бе обядвал само през две маси от негова светлост Фредерик Харкин.

Влезе в ресторанта и попита първата срещната сервитьорка дали съдията Харкин е тук. Да, разбира се. Къде другаде да обядва? Тя го упъти и Николас бързо мина през бара, прекоси малкото фоайе и се озова в голяма слънчева зала с големи прозорци и свежи букети по масите. Ресторантът беше препълнен, но Николас веднага зърна негова светлост на една маса за четирима. Харкин също го забеляза и застина, както бе стиснал вилицата с набучена тлъста скарида. Бе разпознал

един от заседателите, а виждаше и грамадната червено-бяла значка на ревера му.

— Извинете за безпокойството, сър — каза Николас, като спря до масата, отрупана с топъл хляб, сочна салата и големи чаши чай с лед.

Съдебната секретарка Глория Лейн също бе онемяла от изненада. От двете ѝ страни седяха като вкаменени стенографката и сътрудничката на Харкин.

— Какво търсите тук? — запита Харкин. На долната му устна бе залепнало парченце козе сирене.

— Идвам от името на всички съдебни заседатели.

— Какво има?

Николас се приведе, за да не привлича излишно внимание.

— Гладни сме — процеди той през зъби и неприкритата му ярост стъписа четиримата около масата. — Докато вие кротко си хапвате тук, нас ни натъпкаха в една стая да чакаме разни полуфабрикати, дето са се затрили по пътя незнайно къде. Моите почитания, сър, обаче сме гладни. И това ни тревожи.

Вилицата на Харкин издрънча върху чинията и скаридата отхвъркна на пода. Мърморейки нещо нечленоразделно, той захвърли салфетката. Вдигна вежди, огледа трите жени и заяви:

— Е, да видим каква е тая работа.

Стана и се втурна навън, сподирен от жените.

Когато петимата нахълтаха в коридора и отвориха вратата на стаята, Лу Дел и Уилис бяха изчезнали безследно. Върху празната маса нямаше и помен от храна. Часът беше един и пет. Заседателите прекъснаха разговорите и се втренчиха в негова светлост.

— Цял час ги чакаме — каза Николас, сочейки празната маса.

Другите за момент се стъписаха пред появата на съдията, но изненадата им бързо се превърна в гняв.

— И ние сме хора — кресна Лони Шейвър и тия думи окончателно довършиха Харкин.

— Къде е Лу Дел? — неопределено подхвърли той към трите жени.

Всички извърнаха очи към вратата и в този момент Лу Дел нахълта запъхтяна. Щом зърна негова светлост, тя застина на място. Харкин я изгледа сурово.

— Какво става? — запита той с едва сдържан гняв.

— Току-що бях в магазина — плахо изпъхтя Лу Дел. По бузите ѝ се стичаха вадички пот. — Станала е грешка. Някой се бил обадил да каже, че отлагаме обяда за един и половина.

— Тия хора гладуват — заявм Харкин, като че Лу Дел не знаеше. — Един и половина значи?

— Ами така са разбрали ония от магазина. Някой ги подвел по телефона.

— Кой магазин?

— Кулинарния магазин „О’Райли“.

— Напомнете ми да поговоря със собственика.

— Да, сър.

Съдията насочи вниманието си към заседателите.

— Искрено съжалявам. Няма да се повтори. — Харкин помълча, погледна часовника си и изведнъж се усмихна: — Предлагам да обядваме заедно в „Мери Махоуни“. — Той се обърна към сътрудничката си и нареди: — Обади се на Боб Махоуни да ни пригответи задната стаичка.

Поднесоха им омари, червеноперки на скара, пресни стриди и знаменитата моряшка яхния на Махоуни. Николас Истър се превърна в герой на деня. Когато привършиха с десерта малко след два и половина, всички лениво последваха Харкин към Съдебната палата. Докато се настанят за следобедното заседание, вече цялата зала знаеше за великолепия им обяд.

По-късно собственикът на магазина Нийл О’Райли дойде при съдията Харкин и се закле в Библията, че лично е разговарял по телефона с млада жена, която се представила за съдебна секретарка и изрично му наредила да достави обяда точно в един и половина.

Първият свидетел на процеса беше покойният Джейкъб Уд, заснет с видеокамера няколко месеца преди смъртта си. Пред съдебните заседатели имаше два петдесетсантиметрови монитора, а шест други заемаха ключовите места из залата. Монтажът им бе приключил, докато заседателите пируваха в „Мери Махоуни“.

Джейкъб Уд лежеше подпрян на възглавници, вероятно в болнично легло. Беше облечен с проста бяла тениска и завит с чаршаф от кръста надолу. Изнемощял, мършав и блед, той дишаше кислород от малка тръбичка, която минаваше през костеливата му шия и изчезваше

в ноздрата. Когато му казаха да започва, той погледна към камерата и бавно изрече името и адреса си. Говореше дрезгаво и мъчително. Освен всичко друго страдаше от емфизема.

Несъмнено наоколо имаше адвокати, макар че се виждаше само лицето на Джейкъб. От време на време хората извън кадър се впускаха в препирни, но Джейкъб не им обръщаше внимание. Беше на петдесет и една, изглеждаше с двайсет години по-стар и явно не му оставаше много.

Подканен от Уендъл Рор, той описа биографията си още от раждането и това отне почти час. Детство, училище, приятели, дом, служба във флота, брак, работа, деца, навици, увлечения, колеги, пътешествия, отпуски, внуци, приближаваща пенсия. Първите мигове на този задгробен разказ бяха потресаващи, но скоро заседателите разбраха, че човекът е живял скучничко като самите тях. След обилния обяд стомасите им натезаха и те почнаха нетърпеливо да се въртят на скамейките. Налегна ги дрямка. Накрая се отегчи дори Хърман, който чуваше само гласа, а за лицето трябваше да напруга въображение. За щастие негова светлост споделяше страданията им и след час и двайсет минути обяви кратка почивка.

Четиримата пушачи между съдебните заседатели бяха зажаднели за цигара и Лу Дел радостно ги поведе покрай мъжката тоалетна към една тясна стаичка с отворен прозорец, където обикновено държаха малолетните престъпници в очакване на присъдата.

— Ако и след тоя процес не захвърлите цигарите, значи нещо не ви е наред — подметна тя. Плоският опит за шега не предизвика нито една усмивка и Лу Дел побърза да се измъкне.

Първ извади цигара Джери Фернандес. Беше на трийсет и осем години, работеше в автосалон, имаше купища дългове към игралния дом и бракът му едва се крепеше. След като запали, той протегна запалката си към трите жени. Те засмукаха жадно и пуснаха синкави облачета през отворения прозорец.

— Лека му пръст на Джейкъб Уд — подхвърли Джери вместо наздравица.

Жените мълчаха. В момента ги вълнуваха само цигарите.

В ролята си на старши Граймс вече им бе изнесъл кратка лекция за забраната да обсъждат процеса; изцяло се присъединяваше към

непрестанните предупреждения на Харкин и твърдеше, че не ще търпи нарушители. Но сега Хърман го нямаше, а Джери бе любопитен.

— Чудя се дали нашият Джейкъб е опитвал да ги зареже? — уж небрежно подхвърли той.

Силвия Тейлър-Татъм засмука свирепо своята тънка дамска цигара и отвърна:

— Сигурна съм, че ще узнаем.

Изпод дългия ѝ нос бликна впечатляваща струя синкав дим. Джери обичаше да лепи прякори и вече тайничко я бе кръстил Хрътката заради мършавото лице, острия щръкнал нос и рунтавата прошарена коса, която се разделяше точно по средата на темето и тежко падаше над раменете. Беше висока към метър и осемдесет, кокалеста и вечно навъсена, тъй че другите гледаха да я заобикалят. Хрътката имаше независим характер.

— Чудя се кой ли ще е следващият — опита се да завърже разговор Джери.

— Сигурно някой доктор — отсече Хрътката, гледайки през прозореца.

Другите две пушеха мълчаливо и Джери реши да не им досажда.

* * *

Името на жената бе Марли, или поне така се представяше в този момент от живота си. Беше трийсетгодишна, с къса кестенява коса, кафяви очи, среден ръст, крехка фигура и специално подбрани простички дрехи, за да не привлича внимание. В тесни джинси или къса пола би изглеждала страхотно; всъщност ловеше окото с всякакво облекло или без него, но засега държеше никой да не я забележи. Вече на два пъти бе посещавала съдебната зала — първия път преди две седмици, по време на друг процес, а след това при подбора на заседателите. Отлично познаваше терена. Знаеше къде е кабинетът на съдията и къде обядва най-често. Знаеше всички адвокати на ищца и ответника — внушително постижение само по себе си. Беше чела съдебните протоколи. Знаеше в кой хотел ще се спотайва Ранкин Фич до края на процеса.

Когато обявиха почивка, тя мина през металодетектора на входа и седна на последния ред. Публиката бе станала да се разтъпче, а адвокатите си шушукаха около масите. В един ъгъл Фич разговаряше с двама души и тя предположи, че са от консултантите. Той не я забеляза. В залата имаше поне стотина души.

Минаха няколко минути. Тя не откъсваше поглед от вратата в дъното и когато отвътре излезе секретарката с чаша кафе, Марли разбра, че съдията няма да се забави. Извади от чантичката си плик, изчака секунда, после пристъпи към един от полицаите до входа и запита с миловидна усмивка:

— Бихте ли ми направили една услуга?

Той едва не се усмихна на свой ред и сведе очи към плика.

— Ще се опитам.

— Трябва да бягам. Ще може ли да предадете това на онзи джентълмен в ъгъла? Не искам да го прекъсвам.

Полицаят присви очи и се вгледа към другия край на залата.

— Кой точно?

— Онзи, пълният в средата. С брадичка и тъмен костюм.

В този момент разсилният излезе иззад подиума и се провикна:

— Станете, влиза съдът!

— Как се казва? — запита шепнешком полицаят.

Жената му подаде плика и посочи изписаното отпред име.

— Ранкин Фич. Благодаря.

Потупа го по ръката и изхвъркна навън.

Докато заседателите влизаха в залата, Фич се приведе да пошушне нещо на един от сътрудниците си, после тръгна към изхода. Стигаше му за днес. По принцип след подбора на заседателите рядко посещаваше съдебната зала. Имаше си и други начини да следи процеса.

На вратата полицаят го спря и му подаде плика. Фич с изненада се втренчи в името си. Тук беше непознат, същинска безплатна сянка — не се представяше никому и живееше под измислено име. Вашингтонската му фирма се наричаше „Арлингтън Уест и сие“ и той полагаше упорити усилия да я поддържа колкото се може по-скупна и незабележима. Никой не го познаваше... освен, разбира се, неговите работодатели, клиенти и неколцина адвокати. Без дори да благодари, той кимна на полицая, после излезе във фойето, продължавайки да

оглежда смаяно плика. Печатните букви несъмнено бяха изписани от женска ръка. Фич бавно го отвори и измъкна отвътре лист бяла хартия. Точно в средата имаше грижливо изписан текст: „Драги мистър Фич, утре съдебен заседател номер две, Истър, ще носи сив спортен пуловер с червен кант, бежов панталон, бели чорапи и кафяви кожени обувки с връзки.“

Шофьорът Хосе заобиколи чешмичката и като вярно куче застана до своя шеф. Фич препрочете бележката и тъпо се вгледа в Хосе. Върна се до вратата, откряна я и помоли полицаия да излезе за малко.

— Какво има? — запита полицаият. Мястото му беше вътре, а той не обичаше да нарушава заповедите.

— Кой ви даде това? — запита Фич с цялата любезност, на която бе способен. Другите двама полицаи до металодетектора го зяпаха любопитно.

— Някаква жена. Не й знам името.

— Кога ви го даде?

— Малко преди да излезете. Има-няма минута.

Фич моментално се озърна.

— Виждате ли я някъде тук?

— Не — отвърна полицаият след бегъл поглед наоколо.

— Можете ли да я опишете?

Човекът беше полицай, а един полицай трябва да има набито око.

— Естествено. Естествено. Малко под трийсетте. Бих казал, нейде към двайсет и шест-седем. Къса кестенява коса. Кафяви очи. Страхотна фигура. Стройна.

— Как беше облечена?

Полицаият не помнеше, но и не искаше да си признае.

— Ами... светла памучна рокля, май че беше бежова, с копчета отпред.

Фич възприе информацията, позамисли се и отново запита:

— Какво точно ви каза?

— Почти нищо. Просто помоли да ви предам това. После си тръгна.

— Не усетихте ли нещо особено в говора й?

— Не. Слушайте, трябва да влизам.

— Разбира се. Благодаря.

Фич и Хосе слязоха по стълбите и тръгнаха през лабиринта от коридори на партера. Щом напуснаха сградата, двамата запалиха по цигара и лениво се отправиха към ъгъла, сякаш просто бяха излезли да се разтъпчат.

Приживе Джейкъб Уд бе загубил два дни и половина, за да даде показанията си. След като оряза споровете между адвокатите, намесата на сестрите и повечето незначителни приказки, съдията Харкин успешно съкрати целия запис до два часа и трийсет и една минути.

Времето едва се влачеше. От една страна, донякъде бе интересно да слушаш как горкият човек разправя историята на своето тютюнопушене, но заседателите скоро взеха да съжаляват, че Харкин не е орязал повече. На шестнайсет години Джейкъб бе започнал да пуши „Редтопс“, защото всичките му приятели пушели същата марка. Скоро привикнал и стигнал до два пакета на ден. След военната служба зарязал „Редтопс“, понеже се оженил и жена му настояла да избере нещо с филтър. Искала да откаже цигарите. Не успял и преминал на „Бристълс“, тъй като според рекламата съдържали по-малко катран и никотин. На двайсет и пет години вече пушел по три пакета дневно. Спомнял си го добре защото тогава се родило първото им дете и Селист Уд го предупредила, че ако продължава да пуши, няма да дочака внуци. Отказала да му купува цигари и Джейкъб трябвало сам да ходи до магазина. Средно на седмица изпушвал двесте кутии, а понякога добавял и още един-два пакета.

Отчаяно искал да престане. Веднъж издържал цели две седмици, после се измъкнал посред нощ от леглото, за да запали отново. На няколко пъти опитал да ги намали — слизал до две кутии, до една и неусетно пак се връщал на три. Ходил по доктори, пробвал хипноза, акупунктура и никотинова дъвка. Но просто нямал сили да се откаже. Дори след като заболял от емфизема. Дори след като му казали, че е болен от рак.

Това било най-голямата му глупост и сега, на петдесет и една години, умираше заради нея. За бога, умоляваше той между пристъпите на кашлица, ако пушите, спрете веднага.

Джери Фернандес и Хрътката се спогледаха.

Джейкъб говореше скръбно за нещата, които губи. Съпруга, деца, внуци, приятели, риболов около Шип Айланд и тъй нататък.

Селист тихичко се разплака край Рор, а не след дълго и Мили Дюпри, седнала до Николас Истър, взе да бърше очи с книжна кърпичка.

Най-сетне първият свидетел изрече последните си слова и мониторите угаснаха. Негова светлост благодари на заседателите за успешния първи ден и обеща, че утре ще е горе-долу същото. После стана сериозен и се впусна в най-строги предупреждения да не обсъждат процеса с когото и да било, дори и със съпруг или съпруга. И още по-важно — ако някой се опита да влезе в контакт с тях, незабавно да му съобщят. Десетина минути продължи да разнищва все същата тема и накрая ги освободи до девет сутринта.

Фич и друг път се бе канил да проникне в квартирата на Истър, но сега просто трябваше да го стори. Не беше трудно. Изпрати в сградата Хосе и един сътрудник на име Дойл. Разбира се, по това време Истър седеше в заседателската ложа и страдаше заедно с Джейкъб Уд. Двамина от хората на Фич го държаха под око за в случай, че заседанието приключи по-рано.

Хосе остана в колата да дежури до телефона и да наблюдава предния вход, докато Дойл изчезна вътре. Дойл се изкачи по стълбището и в дъното на мрачния коридор откри апартамент 312. От съседните врати не долиташе нито звук. Всички бяха на работа.

Той разклати паянтовата брава, после я стисна здраво и пъкна в процепа дълга пластмасова лента. Ключалката щракна, дръжката се завъртя. Дойл едва-едва откряна вратата и зачака дрънченето на алармена инсталация. Тишина. В тая стара сграда с бедни наематели липсата на аларма си беше съвсем в реда на нещата.

След миг Доил се озова вътре. Измъкна малък фотоапарат със светкавица и бързо засне кухнята, хола, банята и спалнята. Щракна отблизо списанията върху евтината масичка, купчинките книги на пода, компактдисковете върху стереоуредбата и дискетите около учудващо скъпия персонален компютър. Като внимаваше да не размести нищо, той откри в гардероба сив спортен пуловер с червен кант и също го фотографира. Отвори хладилника и засне съдържанието му, после стори същото с шкафчето под мивката.

Квартирата беше малка и евтино обзаведена, но поне се поддържаше чиста. Климатичната инсталация беше изключена или повредена. Доил засне термостата. За по-малко от десет минути бе

успял да извърти две ленти и да установи твърдо, че Истър наистина живее сам. Нямахте и следа да е и влизал друг човек, особено жена.

Той грижливо заключи вратата и безмълвно се отдалечи. Десет минути по-късно пристигна в кабинета на Фич.

Николас напусна съдебната палата пеш и пътем спря в кулинарния магазин „О’Райли“, откъдето си купи триста грама пушена пуйка и кутия салата с макарони. Продължи към къщи, без да бърза — явно се наслаждаваше на слънчевите лъчи след цял ден между четири стени. От бакалницата на ъгъла си взе бутилка студена минерална вода и отпи няколко глътки в движение. Спря да погледа как няколко негърчета играят баскетбол на площадката до църквата. Мина през малкия парк и едва не се откъсна от преследвача си. Но когато излезе от другата страна и отново отпи глътка вода, вече не се съмняваше, че го следят. Един от копоите на Фич — дребен азиатец на име Панг с бейзболно каскетче — се бе стреснал, че ще го изтърве, и избърза напред. Николас го забеляза през храстите.

Пред апартамента си той измъкна малък ключодържател и набра върху бутоните му четирицифрен код. Червената светлинка изгасна, светна зелено и Николас отключи вратата.

Миниатюрната камера беше скрита във вентилацията над хладилника и от това стратегическо място имаше пълен обзор към кухнята, хола и вратата на банята. Николас веднага се отправи към компютъра и след броени секунди установи две неща. Първо — че никой не се е опитвал да го включи. Второ — че точно в 16,52 някой е проникнал незаконно в апартамента.

Дълбоко въздъхна, огледа се и реши да провери навсякъде. Всъщност не очакваше да открие следи от нахлуването. Вратата си изглеждаше все същата — с раздрънкана и лесна за отваряне брава. Кухнята и холът му се сториха точно както ги бе оставил сутринта. Единствените му ценности — стереото, компактдискете и компютърът — също изглеждаха недокоснати. В спалнята нямаше признаци за кражба или чуждо присъствие. Николас се върна при компютъра и със затаен дъх зачака представлението. Прехвърли няколко файла, откри необходимата програма и спря видеокамерата. Натисна два бутона, за да върне записа, после го нагласи на 16,52. И ето! Върху четирийсетсантиметровия монитор изплува черно-бяло изображение, вратата се откряна и камерата се завъртя право към нея.

Отначало процепът остана съвсем тесен, изглежда посетителят се ослушваше за аларма. След малко вратата се отвори и в стаята влезе човек. Николас спря записа и се вгледа в лицето върху екрана. Не помнеше да го е виждал.

По-нататък мъжът бързо измъкна от джоба си фотоапарат и започна да щрака със светкавицата. Обиколи целия апартамент и хлътна в банята, където продължи да снима. За момент огледа компютъра, но не го докосна. Николас се усмихна. Никой не можеше да проникне в компютъра му. Този мошеник обаче не знаеше и откъде да го включи.

Човекът бе останал в квартирата девет минути и тринайсет секунди и Николас можеше само да предполага защо е дошъл точно днес. Най-вероятно защото знаеха, че апартаментът ще бъде празен до края на съдебното заседание.

Посещението не го стресна — беше очакнал нещо подобно. Николас огледа видеозаписа още веднъж, разсмя се тихичко и го запази за бъдеща употреба.

Когато на следващата сутрин Николас Истър излезе под слънчевите лъчи и тръгна към паркинга, Фич лично седеше в наблюдателния фургон. Отстрани на фургона бе изрисувана в зелено емблема на водопроводна фирма с фалшив телефонен номер.

— Ето го — обяви Дойл и всички подскочиха.

Фич грабна бинокъла, бързо се вгледа през затъмненото стъкло и изпъшка:

— По дяволите!

— Какво има? — сепна се кореецът Панг, който бе следил Истър предния ден.

Фич се приведе към кръглото прозорче със зяпнала уста и подвита горна устна.

— Гръм да ме удари! Сив пуловер, бежов панталон, бели чорапи, кафяви кожени обувки.

— Риза като на снимката ли? — обади се Доил.

— Аха.

Панг включи радиостанцията и уведоми преследвача, който чакаше на две пресечки от сградата. Истър вървеше пеш, вероятно към Съдебната палата.

От същото магазинче на ъгъла си купи голяма чаша черно кафе и вестник, после седна за двайсетина минути в същия парк да прегледа новините. Беше с тъмни очила и не пропускаше нито един минувач.

Фич се отправи към кабинета си срещу Съдебната палата и привика Дойл, Панг и един бивш агент от ФБР на име Суонсън.

— Трябва да открием момичето — повтори той няколко пъти, докато им описваше плана си.

Възнамеряваше да държи един човек в дъното на съдебната зала, един на стълбището пред входа на сградата, един на партера до автоматите за безалкохолни напитки и още един отвън с радиостанция. След всяка почивка щяха да си сменят местата. Тримата изслушаха

оскъдното описание на непознатата. Фич реши да седне на същото място както вчера и да върши всичко по същия начин.

Като специалист по следенето Суонсън се усъмни в успеха.

— Няма да стане — каза той.

— Защо? — сопна се Фич.

— Защото тя ще ви открие. Иска да поговорите за нещо, тъй че сама ще предприеме следващата крачка.

— Може би. Държа обаче да знам коя е.

— Спокойно. Сама ще се обади.

Фич поспори с него до девет часа, после енергично се отправи към съдебната палата. Дойл поговори с полица и онзи обеща да му посочи момичето, ако отново се появи.

За сутрешния разговор на кроасан и чашка кафе в петък Николас бе избрал Рики Колман. Тя беше симпатична трийсетгодишна жена със съпруг и две деца и работеше като администраторка в частна болница в Гълфпорт. Спадеше към ония маниачки на здравна тема, които усърдно избягват кофеина, алкохола и най-вече никотина. Русата ѝ коса беше подстригана по момчешки късо, а хубавите ѝ сини очи изглеждаха още по-привлекателни зад изящните рамки на очилата. Седнала в ъгъла, тя пиеше портокалов сок и четеше списание, когато Николас спря до нея и каза:

— Добро утро. Мисля, че още не сме се запознали.

Тя се усмихна сърдечно и протегна ръка.

— Рики Колман.

— Николас Истър. Много ми е приятно.

— Благодаря за вчерашния обяд — подхвърли тя и се разсмя.

— Дребна работа. — Той кимна към съседния стол. — Може ли да седна?

Тя отпусна списанието в скута си.

— Разбира се.

Всички заседатели вече бяха пристигнали и повечето от тях тихо си бърбеха, събрани по двама-трима. Хърман Граймс седеше самотен на любимото си председателско място, стискаше в шепи чаша кафе и навярно се заслушваше да чуе някоя изтървана приказка за процеса. Лони Шейвър също седеше сам и преглеждаше компютърни разпечатки

от супермаркета. Джери Фернандес бе отскочил да изпушат набързо по една заедно с Хрътката.

— Е, как се чувствате като съдебен заседател? — запита Николас.

— Много шум за нищо.

— Не се ли опитаха снощи да ви подкупят?

— Не. А вас?

— Същата работа. Жалко, съдията Харкин ще е ужасно разочарован, ако никой не се опита да ни подкупи.

— Защо все ни опява за тия контакти?

Николас се приведе към нея, но не прекалено близо. Тя също склони глава и хвърли боязлив поглед към старшия заседател, сякаш можеше да ги види. Наслаждаваха се на близостта и усамотения разговор, както става понякога между привлекателни хора, изпитващи взаимна симпатия. Просто лек, безобиден флирт.

— Случвало се е. И то неведнъж — изрече Николас почти шепнешком.

Край каните за кафе избухна смях — Гладис Кард и Стела Хюлик бяха открили нещо забавно в местния вестник.

— Какво се е случвало? — запита Рики.

— Подкупени заседатели в процеси срещу тютюневи компании. Всъщност така става почти винаги и обикновено е дело на ответника.

— Не разбирам — каза тя. Приемаше безусловно казаното и искаше да узнае колкото се може повече от този чудесен младеж с две години юридическо образование.

— На различни места из страната вече са водени няколко подобни процеса, но тютюневата индустрия не е осъждана нито веднъж. Плащат милиони за защита, понеже не могат да си позволят загуба. Падне ли първата тежка присъда, бентът ще се отприщи. — Той помълча, озърна се и отпи глътка кафе. — Затова използват най-гадните номера.

— Например?

— Например подмамват с пари близките на съдебните заседатели. Или пръскат из общината слухове, че покойният еди-кой си е имал четири любовници, пребивал жена си, отмъквал каквото му падне, ходел на църква само при погребения, а синът му бил обратен.

Тя се навъси недоверчиво, но Николас продължи:

— Истина е и в правните кръгове отлично го знаят. Сигурен съм, че и съдията Харкин знае, затова ни предупреждава.

— Няма ли как да ги спрат?

— Засега не. Ония са хитри, лукави, коварни и не оставят следи. Освен това разполагат с милиони. — Той помълча, усещайки внимателния ѝ поглед. — И вас са дебнали преди подбора.

— Не са!

— Естествено, че са. Това си е правило номер едно при големи процеси. Законът им забранява да се свързват пряко с евентуалните съдебни заседатели преди подбора, затова пък вършат всичко останало. Сигурно са заснели къщата, колата, децата, съпруга ви, мястото, където работите. Може би са разпитвали ваши колежки или са подслушвали разговори в болницата, в близкото кафене и къде ли не. Знае ли човек...

Тя остави чашата с портокалов сок на перваза.

— Звучи ми някак незаконно, неморално, противно.

— Точно така. Но им се разминава, защото не сте усетили, че го вършат.

— А вие знаехте ли?

— Да. Веднъж забелязах фотограф в кола пред квартирата си. Друг път пратиха в магазина, където работя, една жена да вдигне скандал около забраната за пушене. Много добре знаех какво са си наумили.

— Нали казахте, че преките контакти са забранени?

— Да, но не съм казал, че те играят по правилата. Точно обратното. Биха прегазили всички закони, само и само да победят.

— Защо не казахте на съдията?

— Защото не беше нещо сериозно и знаех какво правят. Но сега съм съдебен заседател и си отварям очите на четири.

След като вече бе разпалил любопитството ѝ, Николас реши да запази част от подробностите за друг път. Погледна часовника си и рязко стана.

— Май ще отскоча до едно място, преди да ни привикат в залата.

Лу Дел нахълта тъй енергично, че вратата подскочи на пантите.

— Време е — обяви тя с категоричния тон на учителка без капчица авторитет.

Вчерашната публика бе оредяла наполовина. Докато заседателите наместваха протритите възглавиички и сядаха на скамейките, Николас огледа залата. Както можеше да се очаква, Фич седеше на същото място, само че този път криеше физиономията си зад вестник, сякаш не даваше пукната пара за заседателите, особено пък за облеклото на Истър. Нищо, рано или късно щеше да се загледа. От репортерите също нямаше и следа, но сигурно щяха да дойдат по някое време. Момчетата от Уолстрийт явно умираха от скука; всички бяха млади — доскорошни студентчета, пратени в глухата провинция, понеже старите колеги си имат по-важна работа. Мисис Граймс беше на вчерашното място и Николас се запита дали ще идва да слуша всеки ден, готова да помогне на своя съпруг в отговорната мисия.

Надяваше се да види човека от апартамента — може би не точно днес, но в някой от близките дни. Засега не го забеляза.

— Добро утро — сърдечно се обърна Харкин към заседателите, когато залата стихна. Усмиваха се всички: съдията, секретарките, дори адвокатите спряха за миг да си шушукат и извърнаха към ложата лицемерно ухилени физиономии. — Вярвам, че сте в отлична форма. — Той помълча и изчака петнайсет глави да кимнат смутено. — Добре. Дамата, която се грижи за вас, ми съобщи, че всички са готови за днешното заседание.

Неколцина пак се усмигнаха — малко трудно им бе да си представят Лу Дел като дама.

Негова светлост вдигна списъка с въпроси, които скоро щяха да им омръзнат до втръсване. Изкашля се и усмивката му изчезна.

— А сега, дами и господа съдебни заседатели, ще ви задам няколко извънредно важни въпроса и искам да отговорите, ако усетите и най-малко колебание. Освен това бих желал да напомня, че всяко премълчаване на съществен отговор ще бъде смятано за обида на съда, която се наказва с лишаване от свобода.

Харкин остави зловещото предупреждение да витае из залата; съдебните заседатели се свиха виновно. След като реши, че е бил достатъчно ясен, той подхвана въпросите. Опитал ли е някой да обсъжда процеса с вас? Имали ли сте странни телефонни обаждания след вчерашното заседание? Забелязали ли сте непознати хора да наблюдават вас или ваши близки? Чували ли сте слухове и сплетни за някоя от страните в процеса? За адвокатите? За свидетелите? Свързвал

ли се е някой с ваши приятели или роднини, за да обсъжда процеса? Опитал ли е ваш приятел или роднина да ви разпита за процеса след вчерашното заседание? Получавали ли сте какъвто и да било писмен материал, който да споменава по някакъв начин за процеса?

След всеки въпрос от дългия списък съдията надигаше глава и с надежда оглеждаше заседателите един по един, сетне, явно разочарован, продължаваше по-нататък.

Най-поразително за съдебните заседатели бе напрегнатото очакване в този разпит. Адвокатите дебнеха всяка дума, сякаш твърдо уверени, че след миг откъм ложата ще долети обвинителен отговор. Секретарките, които по друго време деловито прелистваха папки, носеха веществени доказателства или вършеха още десетки неща без каквото и да е отношение към процеса, сега бяха замлъкнали и чакаха да видят кой заседател ще си признае. Суровото лице и повдигнатите вежди на съдията след всеки въпрос очевидно оспорваха честността на съдебните заседатели и мълчанието им заприличваше на измама.

Когато привърши, Харкин тихо изрече:

— Благодаря.

Всички в залата си поеха дъх. Заседателите се чувстваха като пребити. Негова светлост отпи глътка кафе и усмихнато подхвърли на Уендъл Рор:

— Призовете следващия си свидетел.

Рор се изправи с все същата килната папийонка, голямо кафяво леке върху бялата риза, ожулени и прашни обувки. Кимна сърдечно към ложата и заседателите неволно отвърнаха на усмивката му.

Рор имаше отделен консултант, натоварен да дебне как са облечени заседателите. Ако някой ден в ложата цъфнеха каубойски ботуши, тутакси щеше да се издокара по същия начин. За всеки случай си пазеше два чифта вехти ботуши — с остър и тъп връх. Ако времето позволяваше, би тръгнал и по гуменки. Беше го правил преди години, когато в ложата попадаха хора с гуменки. Тогавашният съдия му направи забележка. Рор обясни, че има болни крака, и измъкна медицинско свидетелство. Готов бе да се яви със спортен панталон, плетена вратовръзка, яке от изкуствена кожа, каубойски колан, бели чорапи и евтини мокасини (лъснати или кални в зависимост от случая). Хаосът в гардероба му целеше да го сближи с тия хора от

ложата, принудени да седят отсреща и да слушат показания и речи по шест часа на ден.

— Бихме желали да призовем доктор Милтън Фрик — обяви той.

Доктор Фрик положи клетва, седна на свидетелското място и разсилният нагласи микрофона пред него. Скоро стана ясно, че научната му биография може да се мери на килограми — куп научни титли от разни университети, стотици публикации, седемнайсет книги, дългогодишен преподавателски стаж, няколко десетилетия изследване върху ефектите на тютюневия дим. Беше дребен човечец със съвсем кръгло лице и грамадни очила; приличаше на гений. Мина почти цял час, докато Рор изреди фантастичната му колекция от препоръчителни писма. Когато най-сетне Фрик бе предложен за вещо лице, Дър Кейбъл не прояви желание да оспорва.

— Признаваме доктор Фрик за осведомен в своята област — каза той и думите му прозвучаха едва ли не оскърбително.

С годините Фрик бе стеснил изследователската си дейност и сега по десет часа на ден проучваше влиянието на тютюневия дим върху човешкия организъм. Беше ръководител на Изследователския институт за вредата от тютюнопушенето в Рочестър, щата Ню Йорк. Скоро заседателите узнаха че Рор го е наел още докато Джейкъб Уд бил жив, че е присъствал при аутопсията, извършена четири часа след смъртта на мистър Уд, и че по време на аутопсията е правил снимки.

Рор наблегна на снимките, като подчерта, че съдебните заседатели непременно ще ги видят. Но още не бил готов. Първо трябвало да се посъветва с този изключителен специалист по химия и фармакология на тютюнопушенето.

Фрик се оказа чудесен лектор. Предпазливо водеше своите слушатели през гъстата джунгла от медицински и научни изследвания, избягваше сложните думи и поднасяше всичко така, че заседателите да го разберат. Изглеждаше напълно спокоен и самоуверен.

Когато негова светлост обяви обедна почивка, Рор съобщи на съда, че доктор Фрик ще продължи с показанията си през целия ден.

В задната стая вече беше сервирано и лично мистър О'Райли чакаше да поднесе на заседателите най-искрени извинения за вчерашните неприятности.

— Това са картонени чинийки и пластмасови вилици — каза Николас, докато другите се настаняваха около масата. Беше останал прав.

Мистър О'Райли се озърна към Лу Дел, която запита:

— И какво от това?

— Подчертахме изрично, че искаме да се храним с истински съдове и истински прибори. Нали така?

Гласът му ставаше все по-висок и неколцина от заседателите смутено извърнаха погледи. Искаха просто да хапнат и нищо повече.

— Какво им е на картонените чинии? — нервно запита Лу Дел и кичурите ѝ затрепераха.

— Попиват мазнина, ако не възразявате. Размекват се и оставят лекета по масата, разбирате ли? Затова изрично помолих за истински чинии. И истински вилици. — Той взе една бяла пластмасова вилица, строши я на две и захвърли парчетата в кошчето. — А най-силно, драга Лу Дел, ме вбесява това, че в момента съдията, адвокатите, клиентите им, свидетелите, секретарките, зрителите и всички, свързани по какъвто и да било начин с този процес, седят пред хубав обяд в някой приятен ресторант с истински чаши, истински чинии и вилици, които не се трошат на две. Поръчват си сваятна храна от богато меню. Точно това ме вбесява. А ние, съдебните заседатели, най-важните личности в целия този скапан процес, киснем тук като първолаци на бисквити и лимонада.

— Храната е много добра — опита да се защити О'Райли.

— Мисля, че попресилвате нещата — обади се мисис Гладис Кард, срамежлива женица с побеляла коса и мелодичен глас.

— Тогава си яжте лоясалия сандвич и не се бъркайте в чуждите работи.

— Абе, ти всеки ден ли ще ни се перчиш по обяд? — запита Франк Херера, северняк и полковник от запаса.

Херера беше нисък, шишкав, с дребни ръчички и не пропускаше да изрази мнение по всеки въпрос. Много се разочарова, когато не го избраха за старши съдебен заседател. Джери Фернандес вече му беше лепнал прозвището Наполеон или Нап за по-кратко. Имаше и резервен прякор — Разпасалия полковник.

— Вчера май нямаше оплаквания — сопна се Николас.

— Давайте да ядем. Умирам от глад — отсече Херера и посегна към сандвичите. Неколцина последваха примера му.

Над масата се разнесе аромат на печено пиле и пържени картофи. Докато отваряше кутия италианска салата, мистър О'Райли каза:

— В понеделник с удоволствие ще донеса чинии и вилици. Няма проблеми.

— Благодаря — тихо отвърна Николас и седна.

Споразумението не беше трудно. Както е редно между стари приятели, подробностите се уредиха за три часа по време на обяда в „Клуб 21“ на Петдесет и второ Авеню. Лутър Вандъмиър, генерален директор на „Трелко“, и бившето му протеже Лари Дзел, днес шеф на „Листинг Фудс“, вече бяха обсъдили всичко по телефона, но трябваше да се срещнат лично на скромна трапеза, тъй че никой да не ги подслушва. Без да крие тревогата си, Вандъмиър описа накратко новите застрашителни събития в Билокси. Вярно, „Трелко“ нямаше нищо общо с процеса и Голямата четворка засега се крепеше, но вече целият бранш се намираше под обстрел. Дзел знаеше това. Беше работил в „Трелко“ седемнайсет години и открай време ненавиждаше адвокатите.

Имаше една малка търговска верига, наречена „Хадли Бръдърс“, която по случайност разполагаше с няколко магазина по крайбрежието на Мексиканския залив. Един от тях беше в Билокси и го ръководеше способен млад негър на име Лони Шейвър. Лони пък бе попаднал между съдебните заседатели. Вандъмиър искаше мощната търговска верига „Суперхаус“ с клонове в Джорджия и Каролина да закупи „Хадли Бръдърс“ на каквато и да било цена. „Суперхаус“ беше между двайсетината дъщерни фирми на „Листинг Фудс“. Сделката нямаше да е нещо голямо — хората на Вандъмиър вече бяха пресметнали всичко — и щеше да струва на „Листинг“ не повече от шест милиона. „Хадли Бръдърс“ беше частна фирма, тъй че буквално никой нямаше да забележи. А за миналата година „Листинг Фудс“ имаше два милиарда оборот — кой ще ти гледа някакви си шест милиона.

Разполагаше с осемдесет милиона в брой, беше почти без дългове. За да подслади горчивия хап, Вандъмиър обеща, че ако Дзел пожелае, след две години „Трелко“ тихомълком ще изкупи „Хадли Бръдърс“.

Нямаше къде да сбъркат. „Листинг“ и „Трелко“ бяха съвсем различни компании. „Листинг“ вече навлизаше в търговския бизнес. „Трелко“ нямаше нищо общо с онзи съдебен процес. Най-обикновено джентълменско споразумение между двама стари приятели.

Естествено, после щяха да се наложат съкращения на персонала в „Хадли Бръдърс“, както става обикновено при сливането на фирми. Вандъмиър се канеше да пусне чрез Дзел няколко заповеди надолу по веригата, за да притисне здравата Лони Шейвър.

И това трябваше да стане бързо. По предварителен план процесът щеше да трае само четири седмици. Първата свършваше след броени часове.

Лутър Вандъмиър отскочи до центъра на Манхатън да дремне в кабинета си, после набра един телефонен номер в Билокси и заръча Ранкин Фич да му позвъни във вилата през почивните дни.

Централата на Фич се намираше в дъното на отдавна закрит универсален магазин. Наемът беше нисък, място за паркиране имаше колкото щещ, а и съдът беше на две крачки. Набързо сковани дъсчени стени делиха залата на пет големи стаи; подът още беше обсипан със стърготини. Евтината мебелировка се състоеше предимно от взети под наем сгъваеми масички и столове. Мощни луминесцентни лампи осигуряваха осветлението. На външната врата денонощно дежуреха двама въоръжени мъже.

Противно на цялото това скъперничество при обзавеждането апаратурата бе осигурена с щедра ръка. Навсякъде имаше компютри и монитори. По пода се преплитаха кабелите на факсове, телефони и копирни машини. Фич разполагаше с последната дума на техниката и хора, които умеят да боравят с нея.

Стените на една от стаите бяха облепени с увеличени снимки на петнайсетте заседатели. По другата висяха компютърни разпечатки. Отсреща пък имаше грамадна схема на местата в ложата и един сътрудник попълваше нещо в квадрата с името на Гладис Кард.

Стаята в дъното беше най-малка и строго забранена за редовите сътрудници, макар всички да знаеха какво става там. Вратата се затваряше автоматично отвътре и само Фич имаше ключ. Приличаше на прожекционна зала — без прозорци, с голям екран на едната стена и пет-шест удобни кресла. В петък следобед Фич и двама експерти по съдебните заседатели седяха на тъмно и гледаха екрана. Експертите

предпочитаха да не отворят уста пред Фич, а той от своя страна също нямаше желание да ги забавлява. Цареше тишина.

Камерата „Юмара ХТL-2“ беше миниатюрно устройство и можеше да се монтира почти навсякъде. Тежеше по-малко от половин килограм, а ширината на обектива не надхвърляше два сантиметра. Грижливо подготвена от момчетата на Фич, в момента тя се намираше в куфарче от протрита кафява кожа, пъхнато под масата на ответника в съдебната зала. Пазеше я вашингтонският адвокат Оливър Макаду — единственият прищълец, комуто Фич бе разрешил да седне сред компанията на Кейбъл. Само Фич и още неколцина знаеха, че истинската му работа е да влиза всеки ден в залата, въоръжен до зъби с най-мощна апаратура — включително две абсолютно еднакви куфарчета, в едно от които беше камерата — и да сяда приблизително на едно и също място. Всяка сутрин той пристигаше пръв в съдебната зала. Оставяше куфарчето, насочваше го към ложата и се обаждаше по мобифона на Фич, за да уточнят дали обектът е в кадър. По всяко време на заседанията в залата имаше поне двайсетина куфарчета, най-често струпани върху адвокатските маси или под тях, но можеха да се видят и край секретарките, под столовете на дребните сътрудници и дори захвърлени около подиума. Макар да се различаваха по цвят и размери, общо взето, те изглеждаха почти еднакви, тъй че багажът на Макаду не биеше на очи. Едното куфарче съдържаше записки и се отваряше с лекота, но другото беше заключено тъй здраво, че можеше да се отвори само с динамит. Стратегията на Фич беше проста — ако по някаква невъобразима случайност камерата привлечеше внимание, Макаду можеше в суматохата да размени двете куфарчета и да се надява на съдбата.

Управлението се извършваше от разстояние. Камерата работеше съвършено безшумно. До куфарчето имаше друг багаж, понякога се случваше да го закачат и дори да го ритнат, но настройката не създаваше трудности. Макаду просто се оттегляше в някое тихо кътче да позвъни на Фич. Преди година по време на процеса „Симино“ в Алънтаун двамата бяха разработили системата до съвършенство.

Технологията бе поразителна. Миниатюрният обектив обхващаше цялата ложа в ширина и дълбочина, като пращаше цветни изображения на петнайсетте лица до тайната наблюдателница на Фич,

където двама консултанти по цял ден дебнеха най-дребната тръпка или прозявка.

В зависимост от резултатите на наблюдението Фич понякога се обаждаше на Кейбъл, за да му каже, че експертите в залата са установили едно или друго. Нито Кейбъл, нито който и да било от местните адвокати щеше да узнае някога за камерата.

В петък следобед камерата предаваше драматични сцени. За жалост тя бе неподвижно насочена към ложата. Японците все още не бяха създали система, която да се върти в заключено куфарче към най-интересните гледки. Затова камерата не успя да обхване увеличените снимки на съсухрените, почернели дробове на Джейкъб Уд, но съдебните заседатели ги видяха съвсем ясно. Докато Рор и доктор Фрик продължаваха да работят по отдавна подготвен сценарий, всички в ложата гледаха с неприкрит ужас зловеците рани, нанасяни бавно в течение на трийсет и пет години.

Рор бе избрал момента безупречно. Двете снимки бяха монтирани върху голям триножник пред свидетелското място и когато в пет без петнайсет доктор Фрик приключи с показанията си, дойде време да се разделят до понеделник. Последното, което видяха заседателите — онова, за което щяха да мислят през идните два дни и което щеше да им остави незабравим спомен, — бяха двата прогорени дроба, извадени от тялото и положени върху бял чаршаф.

През почивните дни Истър изобщо не се опита да прикрие следите си. В петък напусна съдебната зала и пак отскочи до кулинарния магазин, където поговори спокойно с мистър О'Райли. Забелязаха ги да се усмихват. После си купи готова храна и безалкохолни напитки. Отпрати се към квартирата и не излезе оттам. На следващия ден в осем часа потегли с колата към магазина, където работеше, и остана там дванайсет часа, зает да продава компютри и друга техника. Заедно с по-младия си колега Кевин на обяд хапна в едно мексиканско ресторантче царевични питки и пържен боб. Не засякоха среща с жена, напомняща поне отчасти момичето, което търсеха. След работа се върна в апартамента си.

Неделният ден донесе приятна изненада. В осем сутринта той напусна апартамента и подкара към малкото пристанище на Билокси, където се срещна със самия Джери Фернандес. За последен път ги видяха, като потегляха от кея с десетметрово рибарско корабче, придружени от още двама мъже, вероятно приятели на Джери. След осем часа и половина се завърнаха със зачервени лица, куп всевъзможни риби в хладилника и камари от бирени кутии по дъното на корабчето.

Риболовът бе първото увлечение на Николас Истър, което досега откриха. А Джери бе първият, когото можеха да нарекат негов приятел.

Непознатата не се мярна, но Фич и не се надяваше особено да я открие. Тя проявяваше завидно търпение и това само по себе си го вбесяваше. След първата дребна закачка несъмнено щеше да последва втора и трета. Чакането се превръщаше в истинска мъка.

Но бившият агент Суонсън вече твърдо смяташе, че тя ще се обади през седмицата. Каквото и да кроеше, плановете ѝ трябваше да включват нови контакти.

Тя изчака само до понеделник сутринта, трийсет минути преди подновяването на процеса. Адвокатите вече бяха на място и се събираха като съзаклятници из залата. В кабинета си съдията Харкин

обсъждаше някакво спешно криминално дело. Заседателите чакаха в своята стая. Фич беше отсреща, в командирския си щаб. Един млад сътрудник на име Конрад, същински цар на телефоните, записите, връзките и всякакви други електронни чудесии, пристъпи през отворената врата и каза:

— Търсят ви по телефона, май си струва да се обадите.

Както винаги Фич се втренчи в Конрад и светкавично анализира положението. Всички телефонни обаждания до него, дори когато звънеше верният му секретар от Вашингтон, се приемаха от вътрешната централа и едва тогава достигаха бюрото му. Изключения не се допускаха.

— Защо? — запита той доста подозрително.

— Жената казва, че има ново съобщение за вас.

— Името ѝ?

— Не се представи. Държи се любезно, но настоява, че било извънредно важно.

Отново настана мълчание. Фич се взираше в примигващата лампичка на един от телефоните.

— Да имаш представа как е открила номера?

— Не.

— Издирваш ли откъде се обажда?

— Да. Дайте ни още две-три минути. Протакайте разговора.

Фич натисна бутона и вдигна слушалката.

— Моля? — изрече той колкото се може по-любезно.

— Мистър Фич ли е? — запита приятен женски глас.

— Да. Кой се обажда?

— Марли.

Име! Фич замлъкна за миг. Всички разговори се записваха автоматично, тъй че после щеше да има време за анализи.

— Добро утро, Марли. Имаш ли си и фамилия?

— Да. Съдебен заседател номер дванайсет, Фернандес, ще влезе в съдебната зала след около двацет минути и ще носи в ръка „Спортс Илъстриейтед“. Броят е от дванайсети октомври, с Дан Марино на корицата.

— Ясно — изрече той, като че си водеше записки. — Нещо друго?

— Не. Засега.

— А кога да те чакам отново?

— Не знам.

— Как откри телефонния номер?

— Лесна работа. Не забравяй, номер дванайсет, Фернандес.

Раздаде се пукот и връзката прекъсна. Фич натисна друг бутон и набра две цифри. От говорителя над телефоните прозвуча повторение на разговора.

Конрад нахълта с разпечатка в ръцете.

— Обажда се от уличен телефон в Гълфпорт, близо до магазин за домашни потреби.

— Каква изненада! — саркастично възкликна Фич, после грабна сакото и оправи вратовръзката си. — Май ще трябва да отскоча до съда.

Николас изчака, докато повечето му колеги насядат около масата. Когато разговорите стихнаха за момент, той изрече високо:

— Е, как мина почивката? Нямах ли подкупи или следене?

Всички се усмихнаха, тук-там прозвуча приглушен смях, но признания не последваха.

— Гласът ми не е за продан, но се дава под наем — подхвърли Джери Фернандес шегата, която бе чул от Николас вчера на корабчето. Това развесели всички освен Хърман Граймс.

— Ама защо все ни опяват едно и също? — запита Мили Дюпри, явно доволна, че някой е разчупил леда и могат да подхванат клюките.

Останалите придърпаха столовете си напред и изпънаха шии да чуят какво мисли студентът по право. Само Рики Колман седеше в ъгъла и прелистваше вестник. Вече бе чула всичко това.

— Имало е и други подобни процеси — колебливо подхвана Николас. — И все са ставали разни издънки със заседателите.

— Смятам, че не би трябвало да обсъждаме тази тема — обади се Хърман.

— Защо не? Разговорът е безобиден. Не обсъждаме нито свидетелите, нито техните показания.

Николас беше категоричен. Хърман се поколеба.

— Съдията каза да не говорим за процеса — възрази той с надежда някой да го подкрепи.

Не се намериха кандидати. Николас усети, че е овладял положението, и подхвърли:

— Спокойно, Хърман. Не става дума за доказателствата или за всичко, което ще трябва да преценим. Става дума за... — Той помълча, за да подсили ефекта, после продължи: — Става дума за натиск върху съдебните заседатели.

Лони Шейвър отпусна в скута си разпечатката за оборота на магазина и се премести по-близо до масата. Рики също наостри уши. Джери Фернандес вече бе чул тия приказки вчера на корабчето, но не устоя на изкушението.

— Преди седем години имаше подобен процес в област Куитман, близо до делтата на Мисисипи. Някои от вас може и да го помнят. Тютюневата компания беше друга, но някои играчи са същите и от двете страни. Случиха се скандални неща както преди подбора на заседателите, така и след началото на процеса. Разбира се, съдията Харкин знае, затова ни държи под око. И не само той.

Мили се озърна стреснато.

— Кой още?

— И двете страни. — Николас бе решил да говори открито, защото наистина и двете страни бяха водили мръсна игра в предишните процеси. — Наемат онези типове, наречени консултанти по съдебните заседатели, и ги домъкват насам от цялата страна, за да подберат идеалния състав. Естествено, за идеален се смята не заседателят, който ще отсъди почтено, а онзи, който ще им поднесе на тепсия исканата присъда. Изучават ни преди подбора. Те...

— Как го правят? — намеси се Гладис Кард.

— Ами... снимат къщите и апартаментите ни, колите, съседите, работните места, децата и техните велосипеди, та дори и самите нас. Всичко остава в рамките на закона и етиката, но минава на косъм от престъплението. За да ни опознаят, проверяват гражданската документация, например съдебните архиви и данъчните регистри. Могат дори да се обърнат към приятели, колеги и съседи. В днешно време го правят при всеки важен процес.

Единайсет души слушаха жадно, гледаха с разширени очи, привеждаха се все по-напред и опитваха да си припомнят дали са виждали непознати да се спотайват около къщите им с фотоапарати в ръце. Николас пийна кафе и продължи:

— След като подберат заседателите, започва нова игра. От двеста души са останали само петнайсет, тъй че е много по-лесно да ни наблюдават. По време на целия процес и двете страни имат в залата консултанти, които дебнат да изтълкуват всяко наше движение. Няма постоянни места, но най-често седят на първите два реда.

— Знаеш ли ги кои са? — изумено запита Мили.

— Не по имена, но се познават лесно. Облечени са добре и не ни изпускат от поглед.

— А пък аз ги мислех за журналисти — не пропусна да се обади полковникът от запаса Франк Херера.

— Не съм ги забелязал — подхвърли Хърман Граймс и дори Хрътката се усмихна.

— Вгледайте се днес и ще ги видите — каза Николас. — Най-често седят зад страната, която ги е наела. Знаете ли, хрумна ми нещо. Има една жена, за която съм почти уверен, че е от консултантите на ответника. Около четирийсет години, едра, с гъста, късо подстригана коса. Досега всяка сутрин сяда на първия ред зад Дъруд Кейбъл. Дайте, като влезем тая сутрин, всички да се вторачим в нея. Просто да се изблещим насреща ѝ и да я гледаме как се поти.

— И аз ли? — запита Хърман.

— Да, Хърм, и ти. Обръщаш се леко наляво и гледаш как то всички останали.

— За какво са ни тия детинщини? — запита Силвия Тейлър-Татъм, по прякор Хрътката.

— А защо не? Нали си нямаме друга работа през идните осем часа?

— Харесва ми — обади се Джери Фернандес. — Може пък да ги отучим от лошия навик.

— Докога да я гледаме? — запита Мили.

— Например докато съдията Харкин привърши с конското тая сутрин. Това прави около десет минути.

В общи линии всички бяха съгласни.

Точно в девет Лу Дел дойде да ги изведе от стаята. Николас носеше две списания — едното беше броят на „Спортс Илъстрејтед“ от 12 октомври. Вървеше плътно до Джери Фернандес и когато започнаха един по един да влизат в залата, тихо подхвърли на приятеля си:

— Искаш ли нещо за четене?

Списанието беше почти до корема на Джери, тъй че той го пое небрежно и отвърна:

— Да, благодаря.

После прекрачи напред. Фич знаеше, че номер дванайсет ще носи списанието и все пак гледката го потресе. Втренчено проследи как Фернандес се промъква по задния ред към своето място. Вече бе хвърлил едно око на вестникарския павилион близо до Съдебната палата и знаеше, че на корицата Марино е в моркосиня фланелка с номер тринайсет и повдига ръка за удар.

Изненадата скоро се превърна във вълнение. Оная Марли работеше отвън, а някой заседател движеше нещата отвътре. Може би в ложата имаше двама, трима или четирима съучастници. Фич сви рамене. Колкото повече, толкова по-добре. Тия хора раздаваха картите и Фич приемаше играта.

Консултантката се казваше Джинджър и работеше за фирмата на Карл Нусман в Чикаго. Бе посещавала десетки процеси. Обикновено седеше в залата по половин ден, като през почивките сменяше местата, сваляше жакета или очилата си. Като стар майстор в играта бе виждала какво ли не. Днес седеше на първия ред зад адвокатите на ответника; няколко крачки по-настрани колегата ѝ четеше вестник, докато заседателите се настаняваха в ложата.

Джинджър погледна заседателите и изчака негова светлост да ги поздрави. Повечето от тях кимнаха и се усмихнаха на съдията, после всички, буквално всички, включително и слепецът, извърнаха глави и впиха погледи в нея. Двама-трима се усмихваха, останалите обаче изглеждаха някак разстроени.

Тя сведе очи.

Съдията Харкин монотонно боботеше злоещите си въпроси, но и той скоро усети, че някой от публиката тревожи заседателите.

Те продължаваха да гледат — всички до един.

Николас едва се удържаше да не закрепци от възторг. Имаше невероятен късмет. Отляво зад ответника седяха двайсетина души, а два реда зад Джинджър се възвисяваше тромавото туловище на Ранкин Фич. Гледано откъм ложата, Фич се падаше точно на същата линия и не можеше да се разбере кого точно зяпат съдебните заседатели — него или Джинджър.

Джинджър определено смяташе, че гледат нея. Измъкна някакви записки и се задълбочи в тях, а колегата ѝ тихомълком се дръпна настрани.

Фич се почувства като разголен пред дванайсетте лица, които го наблюдаваха от ложата. Над веждите му бликнаха надички пот. Съдията продължаваше да задава въпроси. Неколцина адвокати смутено извиха глави назад.

— Продължавайте да гледате — прошепна Николас, без да помръдва устни.

Уендъл Рор се озърна през рамо да види кой е седнал зад него. Джинджър изучаваше връзките на обувките си. Заседателите гледаха все тъй втренчено.

Нечувано бе съдия да направи забележка на заседателите си, че не внимават. В своята практика Харкин на няколко цъти се бе изкушавал да го стори, но обикновено ставаше дума за някой нещастник, задремал от скука по време на показанията. Затова той набързо претупа последните въпроси и гръмко изрече:

— Благодаря, дами и господа. А сега ще продължим с доктор Милтън Фрик.

Джинджър изведнъж усети, че е крайно време да отскочи до тоалетната и хукна навън, докато доктор Фрик влизаше през страничната врата, за да заеме свидетелското място.

Любезно и с подчертано уважение Кейбъл заяви, че ответникът има само няколко въпроса към доктор Фрик. Не желаше да спори по научни въпроси с тъй изтъкнат специалист, но се надяваше да отбележи поне две-три точки пред заседателите. Фрик призна, че не всички вредни последици за дробовете на мистър Уд се дължат на триесетгодишното тютюнопушене. Джейкъб Уд бе работил дълги години в една кантора с други пушачи и, да, част от разрушенията на дробовете му можеха да са причинени от чуждото пушене.

— И все пак виновен е цигареният дим — напомни Фрик, с което Кейбъл охотно се съгласи.

— Ами замърсяването на въздуха? Мрже ли вдишването на мръсен въздух да е допринесло за състоянието на дробовете му? Доктор Фрик призна, че подобна възможност несъмнено съществува.

Тук Кейбъл зададе рискован въпрос и спечели.

— Доктор Фрик, ако разгледате всички възможни причини — прякото вдишване на цигарен дим, пасивното тютюнопушене, замърсяването на въздуха и ред други фактори, които не сме споменали — можете ли да кажете каква част от уврежданията се дължат на факта, че човекът е пушил „Бристълс“?

Доктор Фрик се замисли за миг, после каза:

— По-голямата част от уврежданията.

— Колко? Шейсет процента? Осемдесет? Може ли специалист като вас да даде приблизителна стойност?

Не бе възможно и Кейбъл го знаеше. Имаше двама експерти, готови да вдигнат врява, ако Фрик прекрачеше границата и задълбаеше из вероятностите.

— Боя се, че не ми е по силите — каза Фрик.

— Благодаря. Един последен въпрос, докторе. Колко процента пушачи заболяват от рак на белите дробове?

— Зависи кое проучване приемате за достоверно.

— Не знаете ли?

— Имам ясна представа.

— Тогава отговорете на въпроса.

— Около десет процента.

— Нямам други въпроси.

— Свободен сте, доктор Фрик — каза негова светлост. — Мистър Рор, ако обичате, призовете следващия си свидетел.

— Доктор Робърт Бронски.

Докато свидетелите се разминаваха пред подиума, Джинджър отново влезе в залата и седна на последния ред, колкото се може подалече от заседателите. Фич използва прекъсването, за да се измъкне навън. Във фоайето го чакаше Хосе и двамата бързо се отправиха към изоставения универсален магазин.

Бронски също беше поразително талантлив изследовател, а по брой на научните степени и публикации почти не отстъпваше на Фрик. Дватамата се познаваха добре, защото работеха заедно в Рочестър. Рор с огромно удоволствие описа всичките му заслуги. След като Бронски бе признат от съда за нещо лице, двамата се впуснаха в описание на основните факти.

Тютюневият дим има извънредно сложен строеж, в който досега са открити над четири хиляди съставки. Между тях четири хиляди присъстват шестнайсет доказано канцерогенни вещества, четиринайсет основи и множество други с добре проучено биологично въздействие. Тютюневият дим е смес от газове и микроскопични капчици; когато човек го вдишва, около петдесет процента от пушека остават в дробовите му и част от капчиците полепват направо по стените на бронхите.

Двама адвокати от екипа на Рор бързо монтираха в центъра на залата голям триножник и доктор Бронски напусна свидетелското място, за да проведе кратка лекция. Първото табло представляваше списък на всички съставки, открити в тютюневия дим. Бронски не ги изброи, тъй като беше излишно. Всички названия изглеждаха заплашителни, а събрани накуп, ставаха просто убийствени.

Следващото табло представяше доказано канцерогенните вещества и Бронски описа накратко всяко от тях. Освен тези шестнайсет, добави той, като потупваше с показалката по дланта си, в тютюневия дим може да има и други, все още неоткрити канцерогени. И е напълно възможно две или три вещества в комбинация да подсилват вредния си ефект при раковите заболявания.

Целият предобед бе посветен на канцерогените. След всяко ново табло Джери Фернандес и останалите пушачи се чувстваха все по-зле, тъй че когато напуснаха ложата, Силвия Хрътката едва се държеше на крака. Естествено, развълнуваната четворка моментално хукна към „душегубката“, както я бе нарекла Лу Дел — бързаха да палнат по цигара, преди да седнат на масата.

Обядът ги чакаше и очевидно всичко влизаше в нормални релси. На масата имаше порцеланови чинии и чай с лед в стъклени чаши. Мистър О'Райли лично поднесе сандвичите на онези, които бяха дали специални поръчки, а за останалите отхлупи грамадни тенджери с прясно сварени зеленчуци и италиански специалитети. Николас не си спести нито една възторжена дума.

При поредното обаждане Фич беше в своята наблюдателница заедно с двама консултанти. Конрад нервно почука на вратата. Фич бе забранил категорично на целия персонал да пристъпва към стаята без негово разрешение.

— Марли е. На четвърта линия — прошепна Конрад и Фич замръзна при тия думи. После изтича към кабинета си по тесния коридор между дъсчените стени.

— Проследи разговора — нареди той.

— Вече действаме.

— Сигурен съм, че пак ще е уличен телефон.

Фич натисна четвъртия бутон върху телефона и изрече:

— Ало.

— Мистър Фич? — долетя отсреща познатият глас.

— Да.

— Знаеш ли защо те зяпаха?

— Не.

— Утре ще ти кажа.

— Кажи ми сега.

— Няма. Защото издирваш откъде се обаждам. И ако продължиш да го правиш, повече няма да се обаждам.

— Добре, ще престана.

— Да не мислиш, че ще ти повярвам?

— Какво искаш?

— Не сега, Фич.

И тя затвори. Докато чакаше да засекат откъде се е обадила, Фич прослуша разговора още веднъж. След малко Конрад пристигна с новина, която не го изненада — уличен телефон в търговската зона на Готие, на трийсет минути път от Билокси.

Фич се отпусна в грамадния люлеещ се стол, нает специално за него, и заби поглед в стената.

— Тази сутрин я нямаше в залата — замислено промърмори той, подръпвайки козята си брадичка. — Откъде знае тогава, че ме зяпаха?

— Кой зяпаше? — заинтересува се Конрад.

Задълженията му не включваха посещения на съда и той почти не напускаше изоставения магазин. Фич обясни набързо странното поведение на съдебните заседатели.

— Кой може да й го е казал? — запитва Конрад.

— Там е въпросът.

Следобедът мина под знака на никотина. От един и половина до три, а след това от три и половина до пет заседателите научиха за него много повече, отколкото би им се искало. Никотинът е отрова, която се

съдържа в тютюневия дим. Всяка цигара съдържа от един до три милиграма и при пушачите, които вдишват пушека като покойния Джейкъб Уд, деветдесет процента от никотина остават в белите дробове. През повечето време доктор Бронски стоеше прав и сочеше върху триножника различни части от голямото цветно изображение на човешко тяло. Обясни най-подробно как никотинът предизвиква свиване на повърхностните кръвоносни съдове в крайниците; повишава кръвното налягане; ускорява пулса; претоварва сърцето. Ефектът му върху храносмилателната система е коварен и многостранен. Може да предизвика гадене и повръщане, особено при непривикналите пушачи. Първоначално стимулира, след това потиска слюноотделянето и перисталтиката. Действа възбуждащо върху централната нервна система. Бронски говореше методично, но искрено; от думите му излизаше, че една-единствена цигара съдържа смъртоносна доза отрова.

А най-лошото в никотина е пристрастяването към него. Последният час — Рор отново отмерваше ритъма до съвършенство — бе изпълнен с убедителни доказателства, че пристрастяването към никотина е по-неумолимо от най-страшната наркомания и това се знае от десетилетия насам.

Нивото на никотина може лесно да се променя при производството.

Ако — Бронски натърти на тази дума, — ако нивото на никотина изкуствено се завиши, пушачите, разбира се, ще се пристрастяват много по-бързо. Повече пристрастени, значи и по-големи продажби.

Отличен удар в края на заседанието.

Във вторник сутринта Николас пристигна в заседателската стая по-рано, още докато Лу Дел вареше първата кана кафе без кофеин и грижливо подреждаше подносите с пресни кифли и понички. Отстрани искряха чисто нови чинийки и чашки. Николас твърдеше, че мрази да пие кафе от пластмасова чаша, и за щастие двама други споделяха същото предубеждение. Съставиха списък с изискванията си и негова светлост побърза да ги приеме.

След влизането му Лу Дел чевръсто привърши с работата. Той се усмихна и поздрави любезно, но тя му имаше зъб от предишните сблъсъци. Николас си сипа кафе и разгърна вестника.

Както очакваше, полковникът от запаса Франк Херера пристигна малко след осем — почти цял час предварително, стиснал под мишница „Уолстрийт Джърнъл“ и още някакъв вестник. Явно не му хареса, че е изпреварен, но все пак се усмихна на Истър.

— Добрутро, полковник — сърдечно поздрави Николас. — Май сте подрали.

— И вие.

— Да, не ми се спеше. Цяла нощ сънувах никотин и почернели дробове.

След тия думи Николас се задълбочи в спортната страница. Херера разбърка кафето си и седна отсреща.

— В армията пуших цели десет години — заяви той. Седеше изпъчен, с обтегнати рамене и вирната брадичка, сякаш готов всеки момент да скочи и да застане мирно. — Но имах достатъчно ум да ги зарежа.

— Е, сигурно не всички могат. Като Джейкъб Уд.

Полковникът изръмжа презрително и разгърна вестника.

За него освобождаването от лошите навици бе само въпрос на воля. Оправиш ли главата, тялото няма къде да се дява. Николас прелисти страницата и подхвърли:

— Защо се отказате?

— Защото е вредно. Не трябва много ум, за да го разбереш. Цигарите убиват. Цял свят го знае.

Ако бе отговорил тъй троснато в поне два от въпросниците, Херера сега нямаше да е тук. Николас добре помнеше въпросите. Фактът, че Херера изпитва тъй силни чувства, означаваше само едно: от самото начало бе искал да стане съдебен заседател. Той беше пенсиониран полковник. Навярно отегчен от голфа и от жена си, търсеше нещо ново и несъмнено таеше някаква стара омраза.

— Значи смятате, че цигарите трябва да се забранят? — запита Николас. Хиляди пъти бе задавал този въпрос пред огледалото и имаше готова реакция за всеки възможен отговор.

Херера бавно остави вестника на масата и отпи глътка черно кафе.

— Не. Смятам, че хората трябва да имат ум в главата и да не пушат трийсет години по три пакета на ден. Какво е очаквал, по дяволите? Цветущо здраве ли?

Гласът му звучеше подигравателно и не оставяше капка съмнение, че е влязъл в съда с ясна представа за всичко.

— Кога стигнахте до това убеждение?

— Малоумен ли сте? То си е ясно като две и две.

— Сигурно тъй мислите. Но определено трябваше да го кажете при предварителните процедури.

— Какви процедури?

— При подбора на заседателите. Разпитваха ни тъкмо на тази тема. Не си спомням да сте споменали нещо подобно.

— Не ми се приказваше.

— А би трябвало.

Херера настръхна, но се поколеба за момент. В края на краищата тоя Истър познаваше закона или поне знаеше повече от всички останали. Дали пък наистина не бе нарушил нещо? Дали нямаше да го изритат от ложата, ако Истър се разприказва? Току-виж, го обвинили в обида на съда и после — хоп — глоба или затвор.

Сетне му хрумна още нещо. Бяха им забранили да обсъждат процеса, нали така? Е, тогава как да докладва Истър па съдията? Май сам би загазил, ако отиде да разправя какво е чул в заседателската стая. Херера си поотдъхна.

— Нека да отгатна. Сигурно ще натискате за тежка присъда, наказателни санкции и тъй нататък.

— Не, мистър Херера. За разлика от вас още нищо не съм решил. Досега сме изслушали само трима свидетели, все от страната на ищеца, а тепърва ще се явят още много. Смятам да изчакам, докато и двете страни представят доказателствата си, а после да поразмисля. Ако не бъркам, точно това обещахме.

— Добре де, и аз тъй мисля. Не съм кон с капаци.

Херера изведнъж се увлече от уводната статия. Вратата се отвори с шум и мистър Хърман Граймс влезе, почуквайки с бастунчето си. Следваха го Лу Дел и мисис Граймс. Както обикновено, Николас стана да налее кафе на старшия заседател — това вече бе станало традиция.

* * *

До девет часа Фич не откъсна поглед от телефоните. Тя бе споменала, че може да се обади днес.

Но Марли не само въртеше номера, а явно си падаше и по лъжите. Тъй като нямаше никакво желание пак да го зяпат, Фич заключи кабинета и се отправи към наблюдателницата, където двама експерти седяха на тъмно, гледаха разместеното изображение върху екрана и чакаха нова настройка. Някой бе ритнал куфарчето на Макаду и сега камерата сочеше три-четири метра надясно. Заседатели едно, две, седем и осем бяха извън кадър, а Мили Дюпри и Рики Колман зад нея се виждаха само наполовина.

Заседателите бяха влезли само преди две-три минути и Макаду нямаше как да се измъкне, за да телефонира. Не знаеше, че някой дангалак е ритнал куфарчето под масата. Фич тегли една ругатня към екрана, върна се в кабинета и надраска бележка. Връчи я на добре облечен младеж, който изтича отсреща, влезе в залата като един от стотиците адвокатски сътрудници и незабелязано плъзна листчето по масата на ответника.

Камерата мръдна наляво и върху екрана се появи цялата ложа. Но при корекцията Макаду се беше приближил с обектива и сега кадърът режеше наполовина Джери Фернандес и номер шест, Ейнджъл

Уийз. Фич изруга отново. Щеше да изчака първата почивка и да се свърже с Макаду по телефона.

Доктор Бронски беше свеж и готов за нова дълбокомислена лекция по пагубното въздействие на цигарения дим. След като вече бе обсъдил канцерогените и никотина, можеше да премине към следващите съставки, представляващи интерес от медицинска гледна точка — дразнителите.

Рор подаваше пасовете, Бронски забиваше безпогрешно удар след удар. Тютюневият дим съдържа най-различни съставки — амоняк, киселинни изпарения, алдехиди, феноли и кетони — и те раздразват лигавиците. Бронски отново напусна свидетелското място и пристъпи към поредното табло, върху което беше изобразено човешко тяло от кръста нагоре. Виждаха се дихателната тръба, гърлото, бронхите и белите дробове. В тази област на тялото тютюневият дим стимулира отделянето на слуз. Същевременно затруднява нейното отстраняване, понеже забавя дейността на ресничките, покриващи бронхите отвътре.

Бронски имаше удивителната способност да поддържа медицинската терминология на ниво, достъпно за всеки обикновен слушател. Тук той намали скоростта, за да обясни какво става с бронхите, когато се вдишва дим. Пред подиума бяха поставени две други цветни табла и Бронски размаха показалката. Обясни на заседателите, че отвътре бронхите имат мембрана, покрита с миниатюрни реснички, които се движат вълнообразно и насочват движението на слузта по мембраната. Това тяхно движение освобождава дробовете от цялото количество погълната прах и микроби.

Естествено, тютюнопушенето съсипва този процес. След като се увериха, че съдебните заседатели разбират как би трябвало да протичат нещата, Бронски и Рор побързаха да обяснят как точно тютюнопушенето нарушава процеса на пречистване и предизвиква всевъзможни увреждания в дихателната система.

Продължиха да приказват за слуз, мембрани и реснички.

Пръв се прозина открито Джери Фернандес на втория ред. Снощи бе отскочил до едно казино и докато гледаше по телевизора футболен мач, изпи повече, отколкото възнамеряваше. Пушеше по две

кутии на ден и отлично знаеше, че е вредно за здравето. Но в момента умираше да запали.

Другите също взеха да се прозяват и в единайсет и половина съдията Харкин обяви чаканата с нетърпение обедна почивка.

Разходката из центъра на Билокси бе предложена вчера от Николас, който я включи в писмото до съдията. Изглеждаше нелепо да ги държат по цял ден затворени между четири стени без глътка свеж въздух. Нямаше нито заплаха за живота им, нито каквито и да било признаци, че ако стъпят на тротоара, веднага ще ги подгонят тайнствени съзаклятници. Е, тогава защо да не пратят за придружители Лу Дел, Уилис и още някой сънлив полицай да уточнят подходящ маршрут по седем-осем пресечки наоколо, да забранят на заседателите всякакви приказки със странични лица и след обяда да ги пуснат на трийсетминутна разходка за добро храносмилане? Идеята изглеждаше съвсем безобидна и след кратък размисъл съдията Харкин я прие като своя.

Николас обаче бе показал писмото на Лу Дел и когато обядът привърши, тя обяви, че сега предстои кратка разходка благодарение на Мистър Истър, който се обърна към съдията. Макар и скромна на вид, идеята предизвика бурно възхищение.

Времето беше прохладно, въздухът прозрачен и свеж, дърветата вече се обагряха в есенните цветове. Лу Дел и Уилис поведоха колоната, а четиримата пушачи — Фернандес, Хрътката, Стела Хюлик и Ейнджъл Уийз — се мотаеха най-отзад, вдишвайки с наслада цигарения дим. По дяволите Бронски с неговите лигавици и мембрани, по дяволите Фрик и неговите снимки с черните лепкави дробове на мистър Уд. Сега бяха навън. Лекият солен ветрец и прохладното време бяха направо идеални за пушача.

Фич прати Дойл и един местен сътрудник на име Джо Бой да снимат от разстояние.

След почивката Бронски почна да става досаден. Беше загубил таланта си да опростява нещата и заседателите все по-лесно изпускаха нишката. Сложните и очевидно скъпи схеми и диаграми се сливаха в някаква смътна въртележка от органи, формули и отрови. И без преценката на премъдри и ужасно скъпи консултанти можеше да се

разбере, че цялата ложа скучае, а Рор е хлътнал в капана на всеобщия адвокатски порок — излишната многословност.

Негова светлост прекрати заседанието още в четири под предлог, че му трябвали два часа, за да разгледа някои писмени предложения и други въпроси, нямащи нищо общо със съдебните заседатели.

Освободи ги след неизменните сурови предупреждения, макар че те вече помнеха списъка наизуст и почти не му обръщаха внимание. Искаха само час по-скоро да изскочат навън.

Лони Шейвър бе най-радостен да се измъкне толкова рано. Той подкара право към супермаркета, след десет минути спря на служебния паркинг и бързо се вмъкна в склада през задния вход с тайната надежда да спипа някой немарливец, задремал край щайгите с марули. Канцеларията му беше на горния етаж, точно над отдела за месо и млечни произведения, тъй че през затъмненото стъкло можеше да вижда почти всички щандове.

Лони беше единственият черен управител във верига от седемнайсет магазина. Печелеше четирийсет хиляди долара на година плюс здравна осигуровка и пенсионен фонд, а след три месеца чакаше повишение. Освен това му бяха дали да разбере, че го готвят за търговски директор, ако покаже задоволителни резултати в работата си като управител. Подхвърляха, че компанията много искала да привлече в ръководството някой цветнокож, но, разбира се, нямаше нищо черно на бяло.

Канцеларията никога не се заключваше и обикновено вътре седеше някой от по-дребните началници. Днес заместникът го посрещна още на прага, кимна към една странична врата и леко навъсен прошепна:

— Имаме гости.

Лони спря и погледна затворената врата, зад която имаше зала, използвана за какво ли не — рождени дни, служебни заседания, срещи с началството.

— Кой?

— От централата. Искат да те видят.

Лони почука и влезе, без да изчаква. В края на краищата тук беше негова територия. Трима мъже със запретнати ръкави седяха около маса, отрупана с документи и разпечатки. Като го видяха, те се изправиха тромаво.

— Лони, радвам се да те видя — изрече Трой Хадли, син на един от собствениците. Другите двама бяха непознати.

Здрависаха се и Хадли набързо представи гостите. Казваха се Кен и Бен; Лони не успя да запомни фамилиите им. По предварителен план Лони трябваше да седне на края на масата в освободеното от Хадли кресло, а Кен и Бен да се настанят от двете му страни.

Пръв заговори Трой и в гласа му звучеше лека тревога.

— Как е в съда?

— Жива мъка.

— Сигурно. Слушай, Лони, дошли сме, защото Кен и Бен идват от „Суперхаус“, голяма търговска верига в Шарлот и... ами, по най-различни причини тате и чичо решиха да им продадат всичко. Цялата компания. Всичките седемнайсет магазина и трите склада.

Лони забеляза, че Кен и Бен дебнат неговата реакция, затова прие новината с ведро лице и дори лекичко сви рамене, сякаш искаше да каже: „И какво от това?“ Ударът обаче беше зашеметяващ.

— Защо? — едва успя да изрече той.

— По много причини, но ще ти кажа двете най-главни. Тате е на шейсет и осем, а пък Ал, сам знаеш, наскоро го оперираха. Това най-напред. Второто е, че „Суперхаус“ предлага много прилична цена. — Трой потри ръце, като че нямаше търпение да похарчи печалбата. — Чисто и просто е време за продан, Лони.

— Смаян съм, никога...

— Имаш право. Четирийсет години сме в бизнеса, от зеленчуковата количка на тате и мама до компания с клонове в пет щата и шейсет милиона оборот за миналата година. Направо не си е за вярване, че вдигат бялото знаме.

Сантименталните приказки звучаха ужасно фалшиво и Лони знаеше защо. Трой беше говедо и половина — богат хлапак, който играе голф всеки ден и се прави на отруден, изнемогващ от грижи началник. Баща му и чичо му бързаха да продадат компанията, защото след броени години Трой щеше да поеме юздите и плодовете на четири десетилетия пестеливост и тежък труд да хвъркнат за яхти и плажни вили.

В настаналото мълчание Бен и Кен продължаваха да зяпат Лон. Единият беше на около четирийсет и пет, зле подстриган, с пет-шест евтини химикалки в малкото джобче. Май се казваше Бен. Другият

изглеждаше малко по-млад, типичен чиновник с мършаво лице, приличен костюм и безмилостен поглед. Лони усети, че чакат да каже нещо.

— Ще закрият ли магазина? — запита той почти без надежда.

Трой само това и чакаше.

— С други думи, какво ще стане с теб? Е, нека те уверя, Лони, че казах за теб каквото се полага, цялата истина, и препоръчах да те задържат на същия пост. — Бен или може би Кен кимна едва забележимо. Трой посегна да вземе сакото си. — Но това вече не е моя работа. Ще изляза за малко, докато вие тук си уговорите нещата.

И Трой светкавично се изниза навън. Кой знае защо, прибързаното му оттегляне накара Кен и Бен да се усмихнат.

— Имате ли визитни картички, момчета? — запита Лони.

— Естествено — отвърнаха двамата едновременно, после измъкнаха от джобовете си картички и ги плъзнаха по масата.

По-старият се оказа Бен. Макар и по-млад, Кен ръководеше срещата.

— Няколко думи за нашата компания — започна той. — Седалището ни е в Шарлот, имаме осемдесет магазина в Каролина и Джорджия. „Суперхаус“ е подразделение на „Листинг Фудс“, мощен концерн с централа в Скарсдейл и два милиарда оборот за миналата година. Аз съм вицепрезидент по търговските въпроси, Бен е областен директор. Разширяваме дейността на югозапад и „Хадли Бръдърс“ ни се стори привлекателна фирма. Затова сме тук.

— Значи ще запазите магазина?

— Да, поне засега — кимна Кен и се озърна към своя колега, сякаш имаше какво още да се каже.

— А какво ще стане с мен? — запита Лони.

Двамата като по сигнал се размърдаха смутено и Бен измъкна една химикалка от колекцията си. Кен обаче не му отстъпи думата.

— Е, трябва да разберете, мистър Шейвър...

— Наричайте ме просто Лони, ако обичате.

— Добре, Лони. Знаеш, че при покупка винаги има сътресения по веригата. Рискове на професията. Работата си е работа, тук откриеш място, там го закриеш...

— Какво ще стане с моето място? — настоя Лони. Предчувстваше най-лошото и искаше да се свърши веднъж завинаги.

Кен бавно взе лист хартия и се престори, че чете нещо.

— Е — каза той, поклащайки листа, — ти имаш солиден опит.

— И много ласкави препоръки — услужливо добави Бен.

— Бихме искали да те задържим, поне засега.

— Засега ли? Какво означава това?

Кен бавно остави листа, опря лакти в масата и се приведе напред.

— Нека говорим откровенно, Лони. Според нас имаш бъдеще в компанията.

— А нашата компания е далеч по-добра от тази, в която работиш сега — безпогрешно пое щафетата Бен. — Предлагаме по-високи заплати, по-изгодни условия, дялово участие и тъй нататък.

— Лони, аз и Бен се срамуваме да признаем, че нашата компания няма нито един афроамериканец на ръководна длъжност. И ние, и по-големите шефове биха желали да променят това още сега. Искаме да започнем от теб.

Лони се втренчи в лицата им и едва се удържа от безброй въпроси. Само за минута бе прескочил от бездната на безработицата до перспективата за повишение.

— Нямам завършен колеж. Някои ограничения...

— Никакви ограничения — отсече Кен. — Две години си учил в колеж и ако трябва, ще го завършиш. Компанията ще поеме разноските.

Лони неволно се усмихна от облекчение и възторг пред невероятния късмет. Все пак реши да внимава. Разговаряше с непознати.

— Слушам ви — каза той.

Кен имаше отговор за всичко.

— Проучихме персонала на „Хадли Бръдърс“ и... нека речем, че повечето висши и средни ръководители скоро ще си търсят работа другаде. Спряхме се на теб и още един млад управител от Мобил. Бихме искали колкото се може по-скоро двамата да пристигнете в Шарлот и да прекарате няколко дни при нас. Ще се срещнете с нашите хора, ще опознаете компанията и ще поговорим за бъдещето. Само нека те предупредя — искаш ли да напреднеш, не се надявай да останеш в Билокси до края на дните си. Трябва да си готов за прехвърляне.

— Готов съм.

— Така и предполагаме. Кога да ти пратим самолет?

Пред очите му изведнъж изникна строгият образ на Лу Дел и той се навъси. Дълбоко пое дъх и отчаяно си призна:

— Вижте какво, точно сега не мога. Хванаха ме за съдебен заседател. Трой сигурно ви е казал.

Кен и Бен като че се смутиха.

— Добре де, нали е само за два-три дни?

— Не е. Процесът ще трае цял месец и едва навлиза във втората седмица.

— Месец ли? — театрално се смая Бен. — Че какъв ще е тоя процес?

— Вдовицата на един умрял пушач съди тютюневата компания.

Реакцията им беше почти еднаква и не оставяше ни най-малко съмнение какви чувства изпитват към подобни процеси.

— Какво ли не правих, за да се измъкна — опита се Лони да позаглади нещата.

— Значи процес срещу производителя? — запита Кен с неприкрито отвращение.

— Да, нещо от тоя сорт.

— И ще трае още три седмици? — обади се Бен.

— Така разправят. Сам не зная как се забърках...

Гласът на Лони заглъхна печално. Настана дълго мълчание. Бен разпечата пакет „Бристълс“ и запали цигара.

— Процеси — огорчено промърмори той. — Всяка седмица се намира по някой тъпак да ни съди. Спъне се и падне, пък после виновно било я гроздето, я оцетът. Миналата седмица на рожден ден в Роки Маунт гръмна бутилка газирана вода. Ха познай кой им беше продал шишето. И кого съдят сега за десет милиона? Нас и производителя. — Бен смукна от цигарата, после захапа нокътя си. Очевидно кипеше от гняв. — Една седемдесетгодишна бабичка разправя, че се сецнала, като посегнала да вземе кутия паркетин. Според нейния адвокат ѝ се полагат поне два милиона.

Кен хвърли поглед към своя колега, като че му подсказваше да си затваря устата, но Бен явно лесно се палеше на тази тема.

— Скапани адвокати — изръмжа той, бълвайки облаци дим. — Миналата година хвърлихме над три милиона за разни застраховки и

всичко отива на вятъра заради тия лакоми копелета.

— Стига — отсече Кен.

— Извинявай.

— Ами почивните дни? — плахо запитва Лони. — Свободен съм от петък следобед до неделя вечер.

— Тъкмо това обмислях. Знаеш ли какво ще направим? Ще пратим наш самолет да вземе теб и жена ти в събота сутринта. Пристигате в Шарлот, правите една обиколка из управлението и се срещате с големите началници. Те и без това рядко почиват в събота. Значи след четири дни, става ли?

— Дадено.

— Разбрахме се. Ще уредя самолета.

— Да не се обърка нещо с процеса? — запитва Бен.

— Не виждам какво.

10

След като толкова дълго бе вървял тихо и гладко, в сряда сутринта процесът удари на камък. Ответникът подаде писмено възражение срещу свидетеля доктор Хило Килван от Монреал, представен като експерт по статистиката на раковите заболявания, и между двете страни избухна малка война. Уендъл Рор и неговият екип бяха най-разгневени от вражеската тактика — досега ответникът се опитваше да провали появата на всяко тяхно нещо лице. Противникът вече четири години умело протакеше и протестираше срещу какво ли не. Рор заяви, че Кейбъл и неговите клиенти отново пъхат прът в колелата и яростно призова съдията Харкин да наложи санкции на ответника. Войната за санкции бушуваше още с подаването на иска, като всяка страна настояваше противникът да бъде наказан с най-тежка глоба, но засега съдията отхвърляше призивите. Както често става в по-големите граждански дела, препирните около санкциите гълтаха повече време от самия процес.

Рор тропаше и беснееше пред празната заседателска ложа, обяснявайки, че това е седемдесет и първото писмено възражение на ответника — „Ама пребройте ги, моля ви се, точно седемдесет и едно!“, — чрез което тютюневата компания просто се мъчи да потули доказателства.

— Имаше молба да отпаднат свидетелствата за други болести, предизвиквани от тютюнопушенето, молба да не се разглежда въпросът за осведомяването на клиентите, молба да не намесваме рекламата, молба да отпаднат епидемиологичните изследвания и статистическите теории, молба да не говорим за неизползваните от производителя патенти, молба да не разглеждаме предпазните мерки в самата компания, молба да се отхвърлят данните от анализа на цигарите, молба да отпаднат части от протокола за аутопсията, молба против данните за пристрастяване към тютюна, молба...

— Виждал съм всички тези молби, мистър Рор — прекъсна го негова светлост, когато усети, че адвокатът се кани да изброява докрай.

Рор дори не мигна.

— И, ваша светлост, освен всички тия седемдесет и едно възражения — пребройте ги, моля ви се, точно седемдесет и едно! — те подадоха цели осемнайсет молби за отсрочка.

— Много добре ми е известно, мистър Рор. Моля ви, карайте по същество.

Рор пристъпи към отрупаната маса и пое от един сътрудник дебела папка.

— И, разбира се, заедно с всяка молба на ответника идва по едно от тия проклетни неща — гръмко изрече той и пусна папката върху масата. — Както знаете, нямаме време да ги четем, защото се готвим за процеса. Те обаче разполагат с хиляди адвокати, които работят на час, и да знаете, че в момента пак съчиняват някоя тъпоумна молба, дето сигурно ще тежи три кила и ще ни глътне сума ти време.

— Може ли да продължим по същество, мистър Рор?

Рор се направи на ударен.

— Тъй като нямаме време да изчетем тия папки, ваша светлост, ние ги слагаме на кантара и краткият ни отговор гласи горе-долу следното: „Молим да приемете настоящото в отговор на типично раздутото ви послание от два килограма и половина, съдържащо вашата най-нова приумица.“

Щом заседателите напуснеха залата, заедно с тях се изпаряваха и добрите обноски. Напрежението избиваше по лицата на всички играчи. Дори съдебните секретарки и стенографките ставаха свадливи.

Рор се славеше като кибритлия, но отдавна бе открил как да обръща това в своя полза. Бившият му приятел Кейбъл беше малко по-сдържан, но също не си поплюваше. Отстрани изглеждаха готови всеки момент да се хванат гуша за гуша.

В девет и половина негова светлост прати Лу Дел да съобщи на заседателите, че вече приключва с молбата и заседанието ще започне след малко, вероятно около десет. Тъй като за пръв път ги караха да изчакват на старта, те приеха новината спокойно. Групичките отново се оформиха и продължиха ленивите разговори на хора, принудени да чакат не по своя воля. Деляха се не по цвят на кожата, а по пол. Мъжете обикновено се струпаха в единия край на стаята, жените — в другия. Само Хърман Граймс упорито висеше на председателското място и неуморно почукваше по клавишите на своя портативен

компютър за слепи. Бе дал да се разбере, че цяла нощ е стоял над описанията на Бронски и неговите диаграми.

Другият портативен компютър се намираше в ъгъла, където Лони Шейвър си бе устроил импровизиран кабинет от три сгъваеми стола. Анализираше разпечатките за наличните стоки, проучваше асортимента, проверяваше стотици други подробности и се радваше, че не му обръщат внимание. Не че беше саможив, просто нямаше време.

Седнал до Граймс, Франк Херера привършваше с последните страници на „Уолстрийт Джърнъл“ и от време на време разменяше по някоя приказка с Джери Фернандес, който седеше отсреща и четеше коментар за предстоящите в събота студентски мачове. От цялата мъжка компания само Николас Истър охотно общуваше с жените. Тази сутрин той тихичко обсъждаше процеса с Лорийн Дюк, едра и добродушна чернокожа, работеща като секретарка във военно-въздушната база „Кийслър“. Като първи номер тя седеше до Николас и двамата бяха свикнали по време на заседанията тихичко да си подхвърлят коментари за всички присъстващи. Лорийн беше на трийсет и пет години, без съпруг, с две деца и чудесна държавна служба, за която в момента не страдаше ни най-малко. Както бе споделила с Николас, можеше да отсъства цяла година, без някой да забележи. Той ѝ разказа няколко страховити истории за злодеянията на тютюневите компании при предишни съдебни процеси и призна, че през своите две години като студент по право доста се е интересувал от тази тема. Добави, че е напуснал поради липса на средства. Разговаряха предпазливо, за да не стигнат гласовете им до Хърман Граймс, който продължаваше да трака на компютъра.

Времето течеше. В десет часа Николас отвори вратата и откъсна Лу Дел от книжката. Тя заяви, че не знаела кога може да ги повика съдията и просто с нищо не можела да им помогне.

Николас седна до масата и подхвана стратегически разговор с Хърман. Не беше честно да ги държат под ключ при такива отсрочки и Николас смяташе, че трябва да им се разреши да напускат сградата с придружител не само за следобедна, но и за сутрешна разходка. Както винаги, решиха той да изложи искането в писмена форма и да го връчи на съдията през обедната почивка.

* * *

В десет и половина най-сетне влязоха в съдебната зала, все още изпълнена с напрежението на отминалата схватка, и първото лице, което видя Николас, беше на човека от неговия апартамент. Непознатият седеше на третия ред зад ответника. Виждаше се, че е с бяла риза и вратовръзка, но разгърнатият пред него вестник закриваше останалото. Беше сам и изобщо не обърна внимание на заседателите, докато се настаняваха в ложата. Николас не искаше да го подплаши, стигаха му и два погледа, за да се увери, че е същият.

Въпреки цялото си лисиче лукавство Фич понякога допускаше глупости. Да праща този мошеник в съдебната зала беше излишно рискован ход. Нима можеше да види нещо повече от десетината адвокати, консултантите и шепата други наемници на Фич, които непрестанно висяха тук?

Макар че се изненада да го види, Николас вече бе обмислил как да постъпи. Имаше няколко плана в зависимост от мястото, където би изникнал човекът. Не беше предвидил съдебната зала, но само за минута преодоля и това. Важното беше съдията да узнае, че един от мошениците, които тъй силно го тревожеха, седи в залата и се прави на случаен посетител. Харкин на всяка цена трябваше да види лицето, за да го разпознае по-късно на видеозаписа.

Първият свидетел бе доктор Бронски. Идваше вече за трети ден, но сега щеше да попадне в лапите на ответника. Отначало Дър го подхвана бавно и любезно, като че се прекланяше пред великия специалист. Зададе му няколко въпроса, на които би отговорил всеки съдебен заседател. Тонът обаче скоро се промени. Кейбъл бе проявил милосърдие към Фрик, но изглеждаше твърдо решен да се пребори с Бронски.

Започна с четирите хиляди съставки, открити в тютюневия дим, избра уж наслуки една от тях и запита какво въздействие оказва бензолпиренът върху белите дробове. Бронски отвърна, че не знае, и се опита да обясни, че е невъзможно да се оцени вредното действие на една-единствена съставка. Ами бронхите, мембраните и ресничките? Как им въздейства бензолпиренът? Бронски пак се помъчи да обясни,

че изследователите не могат да определят ефекта на една отделна съставка.

Кейбъл продължаваше да човърка раната. Избра друга съставка и принуди Бронски да признае, че не би могъл да обясни пред съда какво причинява тя на белите дробове, бронхите и мембраните. Във всеки случай не с пълни подробности.

Рор се опита да възрази, но негова светлост отхвърли протеста под предлог, че сега думата има ответникът. Можеха да разпитват свидетеля буквално за всичко, било то важно или незначително.

Седнал на третия ред, Дойл се правеше, че скучае, и дебнеше момента да се измъкне. Имаше задача да чака появата на момичето и го вършеше вече от четири дни насам. Беше се мотал с часове из коридорите. Беше висял цял следобед на чаша газирана вода край автомата за безалкохолни напитки, дебнейки външната врата. Беше изгълтал цяла кофа кафе из околните барчета и магазини. Заедно с Панг и още двама души вършеха тежката работа да си прахосват времето по каприз на началника.

След четири дни седене в ложата Николас вече познаваше тактиката на Фич. Неговите хора, било то консултанти или оперативни сътрудници, непрекъснато бяха в движение. Използваха цялата зала. Сядаха на групи или поединично. Рядко разговаряха помежду си. Ту най-внимателно гледаха ложата и свидетелите, ту почваха да решават кръстословици или да зяпат през прозорците.

Знаеше, че не след дълго човекът ще изчезне. Той написа бележка, сгъна я и помоли Лорийн Дюк да подържи листчето, без да то чете. После, докато Кейбъл се ровеше из бележките си и за миг бе настанала тишина, й каза да се приведе напред и да го подаде на полицая Уилис, който стоеше мирно до националното знаме. Сепнат от дрямката, Уилис за миг се зачуди какво да прави, после осъзна, че трябва да предаде бележката на съдията.

Дойл забеляза това, но не видя, че листчето идва от Николас.

Докато Кейбъл изстрелваше следващия въпрос, съдията Харкин небрежно пое бележката и я придърпа към тогата си. После бавно разгъна листчето. Посланието идваше от номер две, Николас Истър, и гласеше:

Ваша светлост,
Онзи човек отляво на третия ред с бяла риза и синьозелена вратовръзка ме следеше вчера. Виждам съм го и преди. Можем ли да разберем кой е?

Николас Истър

Негова светлост погледна Дър Кейбъл, преди да плъзне очи към залата. Непознатият седеше сам и гледаше подиума, сякаш усещаше, че го наблюдават.

Фредерик Харкин за пръв път се сблъскваше с подобно предизвикателство. Всъщност в момента не се сецаше за нито един случай, който поне мъничко да напомня сегашния. Изборът му бе крайно ограничен и колкото повече обмисляше ситуацията, толкова по-малко възможности виждаше. Знаеше много добре, че двете страни разполагат с безброй консултанти, помощници и агенти, спотаени из залата или нейде съвсем наблизо. Вгледа се внимателно в редиците и долови леко раздвижване сред хората, които бяха привикнали с подобни процеси и желяха да останат незабелязани. Разбра, че човекът навярно ще изчезне всеки момент.

Ако обявеше внезапна почивка, онзи тутакси щеше да се измъкне.

За съдията това бяха невероятно вълнуващи мигове. След толкова разкази, слухове и отчети от други процеси, след всичките привидно безсмислени предупреждения към ложата точно сега в залата седеше един от загадъчните агенти — копой, нает от едната или другата страна, за да следи заседателите.

Полицайте в съдебната зала по правило са униформени, въоръжени и абсолютно безвредни. По-младите обикалят по улиците, за да се борят с престъпните елементи, а към съда се стичат беловласите ветерани, мечтаещи вече за пенсия. Съдията Харкин се озърна и шансовете му спаднаха още повече.

Уилис се подпираше на стената до знамето и очевидно бе потънал в обичайната си дрямка, с леко отворена уста и струйка слюнка в лявото ъгълче на устните. Отсреща, точно пред Харкин, но поне на трийсет метра от него, Джип и Раско пазеха изхода. В момента Джип седеше на задния ред, недалеч от вратата, и с очила върху

месестия си нос прелистваше вестник. Преди два месеца бе претърпял операция на бедрената става, не можеше дълго да стои прав и затова му разрешаваха да сяда по време на заседанията. Раско, най-младият от екипа, приближаваше шейсетте и се славеше с неимоверна мудност. Обикновено на вратата имаше и по-млад полицай, но сега той беше отвън, до металодетектора.

По настояване на Харкин при подбора навсякъде се мяркаха униформени полицаи, но след една седмица свидетелски показания първоначалното напрежение бе стихнало. Въпреки огромния залог процесът бавно се превръщаше в скучно гражданско дело.

Харкин прецени разположението на силите и реши да не напада. Бързо надраска бележка, поддържа я за малко, без да поглежда човека, после подаде листчето на съдебната секретарка Глория Лейн, която седеше зад малкото си бюро до подиума срещу заседателската ложа. Бележката съдържаше описание на човека и нареждаше на Глория да го погледне незабелязано, после да се измъкне през страничната врата и да повика шерифа. Освен това имаше инструкции за самия шериф, но за жалост те така и не бяха приложени.

След като цял час бе гледал безмилостния кръстосан разпит на доктор Бронски, Дойл се накани да тръгва. Както бе подозирал, момичето не се мяркаше никакво. Е, той просто изпълняваше заповеди. А и никак не му се нравеше онова прехвърляне на бележки. Тихо сгъна вестника и без премеждия се измъкна от залата. Харкин го гледаше смаяно. Той дори сграбчи микрофона сякаш искаше да кресне на човека да седне и да отговори на няколко въпроса. Но успя да се овладее. Вероятно онзи пак щеше да се появи.

Николас вдигна очи към негова светлост и двамата си размениха разочаровани погледи. Кейбъл замлъкна между два въпроса и съдията изведнъж хлопна с чукчето.

— Десет минути почивка. Мисля, че заседателите се нуждаят от отдих.

Уилис предаде известието на Лу Дел, която подаде глава иззад откренатата врата и подхвърли:

— Мистър Истър, може ли за малко?

Николас последва Уилис по лабиринт от тесни коридорчета към страничната врата на съдийския кабинет. Харкин беше сам, без тога и

с чаша кафе в ръката. Той освободи Уилис и заключи вратата.

— Седнете, ако обичате — каза той и махна с ръка към стола срещу отрупаното с папки бюро. Кабинетът всъщност не беше негов, делеше го с още двама съдии. — Кафе?

— Не, благодаря.

Харкин се отпусна в креслото и се приведе напред.

— А сега разкажете къде видяхте онзи човек.

Николас искаше да запази видеозаписа за по-съдбоносен момент. Вече бе подготвил грижливо разказа си.

— Вчера след края на заседанието тръгнах към къщи и спрях да си взема сладолед при Майк зад ъгъла. Влязох в сладкарницата, после се озърнах към тротоара и видях онзи тип да наднича. Той не ме забеляза, но тогава се сетих, че съм го виждал и друг път. Взех сладоледа и продължих. Подозирах, че ме следи, затова взех да се връщам обратно, да лъкатуша и беше ясно, че наистина ме следеше.

— И не го виждахте за пръв път, така ли?

— Да, сър. Аз работя в магазин за компютри и една вечер онзи тип — същият беше, сигурен съм — взе да обикаля отпред и да наднича навътре. След малко излязох в почивка и докато пиех кока-кола отсреща, го зърнах да се навърта.

Съдията се поотпусна и приглади косата си.

— Кажете откровено, мистър Истър, споменавали ли са вашите колеги за нещо подобно?

— Не, сър.

— А ако споменат, ще ми кажете ли?

— Непременно.

— Вижте какво, в тоя разговор няма нищо нередно. Ако нещо се случи, трябва да знам.

— Как да ви потърся?

— Просто ми пратете бележка по Лу Дел. Пишете само, че трябва да се видим, без повече уточнения — инак и тя ще прочете, бог ми е свидетел.

— Добре.

— Значи се разбрахме?

— Напълно.

Харкин въздъхна дълбоко и започна да рови из куфарчето си. Измъкна вестник и го плъзна напред.

— Видяхте ли това? Днешният „Уолстрийт Джърнъл“.

— Не, не съм го чел.

— Добре. Има голяма статия за нашия процес и евентуалните отражения на бъдещата присъда върху тютюневата промишленост.

Николас не можеше да изпусне такава възможност.

— Само един от нашите чете „Джърнъл“.

— Кой?

— Франк Херера. Чете го всяка сутрин, от кора до кора.

— И тая сутрин ли?

— Докато чакахме го изчете докрай и после още веднъж.

— Подхвърли ли някакви коментари?

— Не, доколкото знам.

— По дяволите.

Николас се озърна към стената.

— Всъщност няма значение.

— Защо?

— Той вече е решил.

Харкин се подпря на лакти и строго присви очи.

— Какво намеквате?

— Според мен изобщо не трябваше да го изберат за съдебен заседател. Не знам как е отговорил на писмените въпроси, но не е казал истината, инак нямаше да е тук. А и определено си спомням въпроси при избора, на които трябваше да отговори положително.

— Слушам ви.

— Добре, ваша светлост, само не се ядосвайте. Вчера сутринта поговорих с него. Бяхме сами в заседателската стая и се кълна, че не обсъждахме конкретно този процес. Но някак приказката опря до цигарите и излезе, че Франк е зарязал цигарите преди години и не изпитва ни най-малко съчувствие към човек, който няма волята да стори същото. Нали знаете, той е военен от запаса, малко грубоват и суров към...

— Аз пък съм бивш морски пехотинец.

— Извинявайте. Май много се разприказвах.

— Не сте. Продължавайте.

— Добре, но не ми е много приятно и съм готов да спра всеки момент.

— Ще ви кажа кога да спрете.

— Хубаво. Е, тъй или иначе, Франк е на мнение, че човек, който пуши по три пакета дневно трийсет години наред, трябва сам да си сърба попарата. Нито капка съчувствие. От инат се опитах да споря и той ме обвини, че искам да дам на вдовицата луди пари.

За негова светлост това бе тежък удар. Харкин като че се смали, затвори очи, разтърка ги и раменете му провиснаха.

— Хубава работа — промърмори той.

— Съжалявам, сър.

— Не, не, сам си го изпросих. — Харкин отново изправи глава, приглади косата си, усмихна се насила и продължи: — Вижте какво, мистър Истър. Не ви моля да станете доносник. Но външният натиск ме кара сериозно да се тревожа за съдебните заседатели. Процеси от този тип вечно са свързани с гадни истории. Ако видите или чуете нещо, дори най-леко свързано със забранен контакт, моля ви да ме уведомите. После ще вземем мерки.

— Разбира се, ваша светлост.

Статията за първа страница на „Джърнъл“ написа Агнър Лейсън, опитен репортер, който бе проследил по-голямата част от подбора и всички свидетелски показания. Лейсън бе работил десет години като адвокат и познаваше много съдебни зали. Статията му трябваше да сложи начало на цяла поредица и описваше както позициите на двете страни, така и характера на играчите. Не даваше мнение за хода на процеса или прогноза за бъдещия победител — просто описваше безпристрастно доста убедителните медицински доказателства, поднесени досега от ищеца.

В резултат от публикацията акциите на „Пинекс“ спаднаха с един пункт при откриването на борсата, но до обяд отново се нормализираха и наблюдателите решиха, че кратката буря е отминала.

Статията предизвика и цял порой телефонни обаждания от брокерските къщи в Ню Йорк до техните специалисти, командировани в Билокси. Кратките минути на несвързани разговори прераснаха в часове, изпълнени с безнадеждни догадки, докато изтормозените души в Ню Йорк си блъскаха главите, разпитваха насам-натам и пак сядаха да разсъждават над единствения съществен въпрос: „Какво ще решат заседателите?“

Младите мъже и жени, пратени да следят процеса и предскажат решението, нямаха ни най-малка представа какво ще е то.

Кръстосаният разпит на Бронски приключи в четвъртък следобед, а Марли нанесе масирания си удар в петък сутринта. Конрад прие първото обаждане в седем и двайсет и пет и светкавично го прехвърли на Фич, който в това време разговаряше с Вашингтон, после заслуша приятния женски глас от високоговорителя.

— Добро утро, Фич — изрече момичето.

— Добро утро, Марли — радостно отвърна Фич. Никога не бе полагал такива усилия да говори любезно. — Как си днес?

— Великолепно. Номер две, Истър, ще носи небесносиня дънкова риза, избелели джинси, бели чорапи, стари маратонки, мисля че бяха найкове. И ще носи октомврийския брой на „Ролинг Стоун“ с Мийт-Лоуф на корицата. Запомни ли?

— Да. Кога ще се срещнем да поговорим?

— Когато бъде готова. Адиос.

И тя затвори. Позвъняването беше от фойето на някакъв мотел в Хетисбърг, Мисисипи — поне на час и половина път с кола.

Панг седеше в едно кафене на три пресечки от дома на Истър и след броени минути се озова прикрит зад клонеста акация, недалеч от вехтия Фолксваген. Както винаги Истър излезе точно в осем без петнайсет и започна традиционната си двайсетминутна разходка до Съдебната палата. В познатия магазин на ъгъла спря да си вземе същите вестници и същата чаша кафе.

Естествено, беше облечен точно според прогнозата на Марли.

Второто й обаждане дойде пак от Хетисбърг, но вече от друг номер.

— Подготвила съм ти нова гатанка, Фич. Много ще ти хареса.

Фич затаи дъх.

— Слушам.

— Знаеш ли какво ще направят днес заседателите, преди да седнат в ложата?

Фич усети как мозъкът му застива. Нямахше сили да помръдне устни. Знаеше, че от него не се очаква разумен отговор.

— Предавам се — каза той.

— Ще произнесат клетвата за вярност към нацията.

Фич хвърли към Конрад безумен поглед.

Запомни ли, Фич? — запита тя почти подигравателно.

— Аха.

Връзката се прекъсна.

Третото ѝ обаждане беше до адвокатската кантора на Уендъл Рор, който според секретарката му се оказа страшно зает и нямаше време за разговори. Марли отвърна, че много добре разбира, но има важно съобщение за мистър Рор. Съобщението ще пристигне след около пет минути по факса, тъй че би ли била секретарката така добра да го получи и да го връчи на мистър Рор, преди да е тръгнал към съда? Секретарката колебливо се съгласи и пет минути по-късно откри пред факса самотен лист хартия. Нямахше нито номер на подателя, нито каквито и да било указания откъде идва известието. Плътно сбитият текст в средата на страницата гласеше:

У.Р.,

Съдебен заседател номер две, Истър, днес ще е облечен с небесносиня дънкова риза, избелели джинси, бели чорапи, стари найкове. Харесва списание „Ролинг Стоун“ и ще прояви завиден патриотизъм.

М.М.

Секретарката нахлу в кабинета, където Уендъл Рор тъпчеше тумбестото си куфарче с материали за днешната битка. Рор прочете известието, разпита секретарката и свика екипа си на извънредно заседание.

* * *

Настроението не би могло да се нарече празнично, особено що се отнася до дванайсетте мъже и жени, държани тук не по своя воля, но все пак беше петък и докато се събираха в стаята, разговорите помежду им звучаха малко по-закачливо. Седнал край масата, близо до Хърман Граймс и точно срещу Франк Херера, Николас изчака приказките да стихнат. Погледна към Хърман, който пак тракаше упорито по своя компютър. После подхвърли:

— Хей, Хърман, имам идея.

Хърман вече помнеше наизуст гласовете на единайсетте си колеги, а от жена си бе слушал с часове как изглеждат. Особено добре познаваше тона на Истър.

— Да, Николас?

За да привлече всеобщо внимание, Николас повиши глас:

— Знаеш ли, като хлапе посещавах едно малко частно училище и там ни учеха да започваме всеки ден с клетвата за вярност. Всеки път щом видях знамето рано сутрин, ми се прииска пак да я изрека. — Слушаха почти всички. Само Хрътката бе отскочила да запали. — В залата има чудесно знаме зад съдията, а ние само седим и го гледаме.

— Не бях забелязал — каза Хърман.

— Какво, да произнесем клетвата наред съда? — сепна се полковникът от запаса Херера, по прякор Наполеон.

— Да. Защо да не го правим веднъж седмично?

— Не виждам нищо лошо — обади се Джери Фернандес, който вече тайно се бе включил в заговора.

— Ами съдията? — запита Гладис Кард.

— Какво го засяга? Всъщност кой може да има нещо против, че за малко ще станем да почетем националното знаме?

— Да не е някакъв майтап? — запита полковникът.

Николас изведнъж се засегна. Огледа обидено всички около масата и заяви:

— Баща ми загина във Виетнам, разбрахте ли? Посмъртно го наградиха. Това знаме означава много за мен.

И споровете приключиха.

Докато се точеха през вратата един по един, съдията Харкин ги поздрави с лъчезарна петъчна усмивка. Беше готов да претупа набързо стандартните въпроси и да повика свидетеля. Трябваша му две-три секунди, за да осъзнае, че заседателите не седат. Останаха прави,

докато всички застанат на място, после погледнаха към стената зад свидетелското място вляво от него и положиха длани върху гърдите си. Истър пръв отвори уста и започна енергично да рецитира клетвата за вярност.

Отначало Харкин не повярва на очите си; никога не бе виждал подобна церемония от група заседатели наред съдебната зала. Дори не бе чувал за подобно нещо, макар да смяташе, че всичко му е минало през главата. Това не бе включено във всекидневния ритуал, не беше одобрено от него, нямаше го в наръчниците и указанията. Затова, след като се опомни от потресението, понечи да им подвикне, да ги прекъсне; по-късно щеше да си поприказва с тях насаме. Но моментално осъзна, че това би изглеждало като ужасяваща липса на патриотизъм, едва ли не като престъпление — да прекъсне група доблестни граждани, докато са се изправили за малко да почетат националното знаме. Озърна се към Рор и Кейбъл и не видя нищо друго освен облещени физиономии.

Трябваше да стане и той. Беше към средата на клетвата. Изправи се, обърна се към стената, притисна ръка към гърдите си и вля глас в общия хор.

След като съдията и заседателите отдаваха почит към националния флаг, изведнъж стана наложително всички други да сторят същото, особено адвокатите, които не можеха да си позволят каквото и да било своенравие или обвинение в липса на патриотизъм. Ритайки куфарчета и столове, те също скочиха на крака. Глория Лейн и нейните помощнички, стенографката, Лу Дел, седнала в края на първия ред — всички станаха, завъртяха се и подхванаха думите. Ала някъде отвъд третия ред патриотичната вълна взе да стихва и тъй Фич бе спасен от унижението да стои мирно като невръстен скаут и да мънка думи, които едва си спомняше.

Той седеше на последния ред между Хосе и симпатична млада сътрудничка на име Холи. Панг дебнеше отвън във фойето. Облечен като общ работник, Дойл пак беше долу, при автоматите за безалкохолни напитки, бърбеше си с портиера и наблюдаваше главния вход.

Фич гледаше и слушаше като замаян. Просто не можеше да повярва, че съдебните заседатели единодушно и по своя воля са поели

контрол над цялата зала. А най-поразителен бе фактът, че Марли знаеше какво ще се случи.

И отгоре на всичко тая жена си правеше майтап с целия съд.

Фич поне бе имал известно предчувствие какво ще се случи. Уендъл Рор обаче беше като в небрано лозе. Беше тъй поразен да види как Истър влиза, облечен точно според прогнозата, как оставя на стола си точно същото списание и после дава тон на колегите си за клетвата, че едва намери сили да избъбри последните думи. При това не гледаше знамето. Зяпаше заседателите, най-вече Истър, и се чудеше каква е тая проклетата комедия.

Когато последните думи „... и справедливост за всички“ отекнаха до тавана, заседателите дружно седнаха по местата си и завъртяха глави да видят реакцията на залата. Съдията Харкин оправяше тогата си, прелистваше някакви документи и стоически се преструваше, че станалото е нещо съвсем нормално за всеки съдебен процес. Какво можеше да каже? Цялата работа отне само трийсет секунди.

Повечето адвокати тайничко се червяха от нелепата проява на патриотизъм, но пък от друга страна — какво толкова? Важното беше заседателите да са доволни. Само Уендъл Рор стоеше ококорен и занемял. Един сътрудник го дръпна за ръкава и двамата си засушукаха, докато негова светлост претупваше набързо страховитите си въпроси към ложата.

— Мисля, че сме готови за следващия свидетел — каза накрая съдията, бързайки да вкара процеса в познатия коловоз.

Все още леко замаян, Рор се изправи и обяви:

— Ищецът призовава доктор Хило Килван.

Докато чакаха следващият експерт да пристигне от свидетелската стая, Фич тихичко се измъкна, следван неотстъпно от Хосе. Пресякоха улицата и влязоха в стария магазин.

Двамата чародеи на психологията бяха замлъкнали. Единият гледаше на големия екран първите въпроси към доктор Килван. Другият седеше отстрани пред монитора и въртеше отново запис от клетвата. Фич се надвеси над него и запита:

— Друг път да си виждал подобно нещо?

— Истър беше — обади се другият експерт. — Той ги е подучил.

— Много ясно, че той — сряза го Фич. — И от последния ред се виждаше.

Както винаги, Фич не играеше честно. Двамата консултанти не бяха и чували за обаждането на Марли, защото Фич все още пазеше информацията в тайна от всички освен най-верните си агенти — Суонсън, Дойл, Панг, Конрад и Холи.

— И къде отиват сега компютърните ви анализи? — запита Фич с нескрита подигравка.

— Отиват по дяволите.

— Така си и мислех. Нищо, гледайте, гледайте.

Той затръшна вратата и се отправи към кабинета си.

Този път прекият разпит на доктор Хило Килван се водеше от друг адвокат на ищцата — Скоти Мангръм от Далас. Мангръм бе натрупал състояние от съдебни процеси за професионално натравяне с петролни деривати и днес, вече на четирийсет и две години, дълбоко се тревожеше относно всички продукти, които могат да предизвикат заболявания и смърт. Веднага след Рор той също прибави своя милион, за да финансира делото „Уд“, и реши да се заеме със статистическите данни за рака на белите дробове. През изминалите четири години посвети безброй часове на всички познати изследвания и трудове по темата, като обиколи цялата страна в непрекъснати срещи с най-видните специалисти. След дълго проучване и без да жали разноските, той накрая избра в лицето на доктор Килван експерта, който да дойде в Билокси и да сподели познанията си със съда.

Доктор Килван говореше съвършен, но малко муден английски и това веднага респектира заседателите. Едва ли в съдебната зала може да има нещо по-убедително от експерт, който е пристигнал от хиляди мили, представя се с екзотично име и отгоре на всичко говори с акцент. През последните четирийсет години доктор Килван бе живял в Монреал и фактът, че е роден в друга страна, само му придаваше още по-голям авторитет. Вниманието на заседателите бе приковано към него още преди да започне показанията си. Докато представяха внушителния му списък от професионални заслуги, двамата с Мангръм умело си прехвърляха топката, като наблегнаха най-вече на множеството научни трудове по статистика на раковите заболявания.

Когато най-сетне го запитаха, Дър Кейбъл неохотно призна, че доктор Килван има необходимата квалификация да свидетелства в тази област. Скоти Мангръм му благодари и пристъпи към първото изследване, което сравняваше нивото на заболяване от рак на белите дробове при пушачи и непушачи. От двайсет години доктор Килван проучваше тази тема в Монреалския университет и сега, удобно отпуснат на стола, обясни пред съдебните заседатели най-основното в нея. Беше изследвал групи мъже и жени от целия свят, но се занимаваше предимно с канадци и американци. При американските мъже рискът от заболяване от рак на белите дробове е десет пъти по-висок за човек, който десет години наред пуши по петнайсет цигари на ден, отколкото за непушач. Ако цигарите достигнат два пакета на ден, рискът се увеличава двайсет пъти спрямо непушача. Три пакета на ден — както при покойния Джейкъб Уд — и рискът е двайсет и пет пъти по-голям.

Отново се появиха триножници с ярко оцветени табла и доктор Килван спокойно, без ни най-малко да бърза, обясни на съдебните заседатели какво е открил.

Следващото проучване сравняваше нивото на смъртност от рак на белите дробове при мъжете в зависимост от вида на пушения тютюн. Килван обясни основните разлики между дима от лула, пура или цигара, както и смъртността при американците, в зависимост от това какво пушат. Бе публикувал две монографии на тази тема и с готовност премина към нови графики и диаграми. Цифрите валяха една след друга и започваха да се сливат в непроницаема мъгла.

Лорийн Дюк първа събра куража да стане от масата и да се оттегли в ъгъла, където продължи да се храни сама, крепейки чинията върху коленете си. Тъй като си поръчваха обяд в девет сутринта, а Лу Дел, Уилис, служителите от кулинарния магазин и всички останали държаха храната да бъде на масата точно в дванайсет, налагаше се да създадат определен ред. Всички имаха утвърдени места. Лорийн седеше точно срещу Стела Хюлик, която мляскаше, говореше с пълна уста и ръсеше трохи хляб. Облечена с парвенюшка безвкусица, през цялото време Стела полагаше отчаяни усилия да убеди единайсетте си колеги, че тя и нейният съпруг на име Кал, бивш управител на водопроводна фирма, са по-заможни от всички тях. Кал имал хотел,

Кал имал цял жилищен блок, Кал имал автомивка. Всяко поредно капиталовложение изригваше от устата ѝ заедно с късчета храна. Много обичали да пътуват, непрекъснато обикаляли по света. Най-много им харесвала Гърция. Кал имал самолет и няколко яhti.

По Крайбрежието се носеше слух, че преди няколко години Кал прехвърлял марихуана от Мексико с вехто рибарско корабче. Не се знаеше дали е точно така, но сега семейство Хюлик наистина ринеше парите с лопата и Стела имаше тежката задача да разясни това на всеки срещнат. Обикновено изчакваше всички да си напълнят устата и когато около масата настанеше тишина, започваше да бърбори с неприятен гъгнив глас, в който се долавяше някакъв непознат акцент.

— Ама да знаете как ми се ще да свършим по-раничко тая вечер — подхвана тя. — С Кал сме решили да отскочим през уикенда до Маями. Напоследък там са отворили страхотни магазини.

Всички приведоха глави, защото нямаха сили да понесат гледката на стърчащия от устата ѝ залък. Всяка сричка изпиташе с допълнително примляскване заради полепналата по зъбите ѝ храна.

Лорийн се оттегли с недокосната чиния. Рики Колман я последва с плоското обяснение, че искала да седне до прозореца. Лони Шейвър изведнъж се разбърза да работи и хукна към компютъра с пилешка кълка в ръката.

— Доктор Килван несъмнено е внушителен свидетел, нали? — обърна се Николас към останалите около масата.

Неколцина погледнаха към Хърман, който ядеше обичайния си сандвич от пуйка и бял хляб без майонеза, горчица или каквато и да било друга съставка, полепваща по езика и зъбите. Един пуешки сандвич и купчинка пържени картофи бяха меню, с което човек лесно може да се справи и без зрение. За момент Хърман престана да дъвче, но не каза нищо.

— Трудно е да си затвориш очите пред неговата статистика — продължи Николас и се усмихна на Джери Фернандес. Явно искаше да предизвика старшия заседател.

— Стига — отсече Хърман.

— Какво стига, Хърм?

— Стига си приказвал за процеса. Знаеш какво нареди съдията.

Да, съдията обаче го няма, нали, Хърм? И няма как да узнае какво си приказваме, нали така? Стига ти да не му кажеш, разбира се.

- Гледай да не го сторя.
- Добре, Хърм. За какво искаш да си приказваме?
- За каквото и да било, освен за процеса.
- Избери тема. За футбола, за времето...
- Не гледам футбол.
- Ха-ха.

Настана мъчителна тишина, нарушавана само от мляскането на Стела Хюлик. Очевидно краткият сблъсък бе обтегнал нервите им, а Стела започна да дъвче още по-бързо.

Джери Фернандес не издържа.

— Стига си мляскала, ако обичаш! — злобно изсъска той.

Забележката свари Стела зяпнала, с пълна уста. Джери я изгледа свирепо, сякаш се готвеше да я удари, после дълбоко въздъхна и изрече с усилие:

— Добре де, извинявай. Просто на масата се държиш ужасно, това е.

За момент тя онемя от смущение. После премина в атака. Изчерви се и успя да преглътне огромната хапка.

— Може пък и аз да не те харесвам — настръхна тя.

Останалите наведоха глави и зачакаха схватката да отминие.

— Аз поне се храня тихо и не гълтам като паток — отвърна Джери Фернандес, макар да усещаше колко детински постъпва.

— Аз също — възрази Стела.

— Нищо подобно — намеси се Наполеон, който също като Лорийн Дюк имаше нещастieto да седи срещу Стела. — Ядеш пошумно и от тригодишно хлапе.

Хърман се изкашля високо.

— Хайде сега всички да преброим до десет. И да приключим обяда спокойно.

Всички млъкнаха, мъчейки се да изпълнят заръката му. Джери и Хрътката се оттеглиха към душегубката, последвани от Николас Истър, който не пушеше, но искаше да смени обстановката. Навън ръмеше и всекидневната разходка беше отменена.

В малката стаичка със сгъваеми столове и отворен прозорец скоро пристигна и Ейнджъл Уийз, най-мълчаливата от всички. Четвъртата от пушачите, Стела, беше обидена и реши да ги изчака.

Хрътката нямаше нищо против да поговорят за процеса. Нито пък Ейнджъл. Та какво друго ги обединяваше всъщност? Изглежда, всички споделяха мнението на Джери: цял свят знае, че цигарите предизвикват рак. Щом пушиш, правиш го на свой риск.

Откъде накъде да дават милиони на наследниците на човек, който е пушил трийсет и пет години? Да си е опичал акъла.

Макар че копнееха за мъничък, елегантен реактивен самолет с кожени седалки и двама пилоти, засега Стела и Кал Хюлик трябваше да се примирят с една стара двумоторна чесна, която Кал умееше да управлява денем при ясно време. Не смееше да лети нощем, особено в претовареното въздушно пространство над Маями, затова хванаха от летището в Гълфпорт самолет до Атланта. Оттам се отправиха за Маями с първокласни билети и за по-малко от час Стела гаврътна две мартинита и чаша вино. Нервите ѝ бяха обтегнати от цяла седмица тежък труд за благо на обществото.

Натовариха багажа си на такси и поеха към Маями Бийч, където се настаниха в новия „Шератън“.

Марли не ги изпускаше от поглед. В самолета от Гълфпорт бе седяла зад тях, а от Атланта летя в туристическа класа. Заръча на таксито да я чака пред хотела и остана във фойето, докато се увери, че наистина ще отседнат тук. После си намери стая в един малък хотел край плажа на около два километра от „Шератън“. Изчака да наближи единайсет часа и посегна към телефона.

Стела се чувстваше толкова изморена, че искаше само да хапне и да пийне нещо в стаята. Утре щеше да пазарува, но в момента ѝ трябваша течности. Когато телефонът иззвъня, тя лежеше изнемошляла в спалнята. Кал, облечен само с провиснали долни гащи, вдигна слушалката.

— Да, мистър Хюлик — раздаде се бодрият професионален глас на млада жена. — Наистина трябва да внимавате.

— Моля?

— Следят ви.

Кал разтърка подпухналите си очи.

— Кой се обажда?

— Слушайте ме внимателно, моля. Едни хора наблюдават жена ви. Те са тук, в Маями. Знаят, че сте пътували с полет 4476 от Билокси

до Атланта, а след това с полет 533 на „Делта“ до Маями, знаят и в коя стая се намирате сега. Дебнат ви на всяка крачка.

Кал втренчи поглед в телефона и лекичко се плесна по челото.

— Чакайте малко, аз...

— А утре вероятно ще подслушват и телефона ви — услужливо добави жената. — Тъй че бъдете много внимателни.

— Кои са тия типове? — високо запита той и Стела надигна глава. После с усилие спусна на пода босите си крака и насочи към своя съпруг замътен поглед.

— Агенти, наети от тютюневите компании — долетя отговорът. — Същински главорези.

Връзката се прекъсна. Кал отново погледна слушалката, после извърна очи към жена си, която изглеждаше ужасно.

— Какво има? — запита тя с набъбнал език, докато посягаше за цигара.

Кал повтори целия разговор дума по дума.

— Боже мой! — изпищя Стела, изтича към масичката до телевизора и си наля още една чаша вино. — Защо точно мен гонят? — изстена тя и рухна в креслото, като оля хотелската хавлия с евтино каберне. — Защо точно мен?

— Мисля, че няма да те убият — успокои я Кал с известно съжаление.

Стела беше готова да се разплаче.

— Защо ме следят?

— Не знам, дявол да го вземе — изръмжа Кал, вадейки нова бира от минибарчето.

Няколко минути двамата пиха мълчаливо. Бяха слисани и не смееха да се погледнат.

После телефонът отново извъня и Стела тихо изписка. Кал бавно вдигна слушалката.

— Ало?

— Привет, пак съм аз — долетя същият глас още по-весело. — Забравих да спомена нещо. Не си мислете да звъните на ченгетата или нещо подобно. Ония момчета не вършат нищо незаконно. Най-добре ще е да се направите, че не ги забелязвате, нали така?

— Коя сте вие? — запита Кал.

— Дочуване — отвърна тя и затвори.

„Листинг Фудс“ притежаваше цели три реактивни самолета, един от които пристигна в събота сутринта, за да откара Лони Шейвър до Шарлот. Лони пътуваше сам, тъй като жена му не бе успяла да намери гледачка за трите деца. Пилотите го поздравиха сърдечно и преди излитането му предложиха кафе и плодове.

Кен го посрещна на аерогарата със служебен микробус, управляван от шофьор на компанията, и петнайсет минути по-късно бяха в предградията на Шарлот, където се намираше седалището на „Суперхаус“. Там ги посрещна другият познат от Билокси, Бен, и тримата заедно обиколиха управлението. Едноетажната сграда от тухли и стъкло беше съвсем нова и с нищо не се различаваше от десетките други, край които минаха по пътя насам. Просторните коридори бяха облицовани с безупречно поддържана керамика; в кабинетите цареше стерилна чистота и имаше най-модерна техника. Лони просто усещаше мириса на пари.

Пиха кафе с генералния директор Джордж Тийкър в огромния му кабинет с изглед към малко дворче, изпълнено с изкуствена зеленина. Тийкър беше млад, енергичен, облечен с джинсов костюм (нормалното му съботно облекло, както обясни). В неделя се обличал по-спортно. Той накратко изложи как стоят нещата — компанията растяла с безумна скорост и искала да вземе Лони на борда. После генералният се оттегли на заседание.

Настаниха Лони в малка бяла заседателна стаичка без прозорци и му предложиха кафе и понички. Бен изчезна, но Кен остана. След малко лампите изгаснаха и на стената се появи изображение. Оказа се трийсетминутен видеофилм за „Суперхаус“ — кратка история, днешни позиции на пазара и амбициозни планове за бъдещ растеж. И, разбира се, хората — „истинското богатство на фирмата“.

Според текста „Суперхаус“ възнамеряваше през следващите шест години да увеличава с по петнайсет процента годишно както продажбите на едро, така и броя на магазините. Очертаваха се неимоверни печалби.

Лампите светнаха и край масата изникна някакъв безименен младеж. Оказа се, че е специалист по трудовите договори и има готов отговор на всеки въпрос за здравната осигуровка, пенсионирането, отпуските, почивните дни, болничните и дяловото участие. В папките

върху масата имаше пълни подробности по тези въпроси, тъй че по-късно Лони можеше да ги прегледа на спокойствие.

След изобилен обяд с Бен и Кен в лъскав крайградски ресторант Лони се върна в стаичката за още няколко срещи. Едната засягаше подготвителната програма, която му бяха предвидили. След това изгледа видеофилм за структурата на компанията и нейните отношения със съдружници и конкуренти. Започна да го наляга скука. Това определено не беше най-привлекателният начин да прекара съботния ден, след като цяла седмица бе седял да слуша как се карат експерти и адвокати. Колкото и да бе развълнуван от посещението и перспективите, Лони изведнъж зажадна за чист въздух.

Разбира се, Кен усети това и веднага след края на записа предложи да поиграят голф — спорт, който Лони още не бе опитвал. С новичкото му синьо БМВ потеглиха бавно из полето покрай спретнати ферми, имения и сенчести селски пътища, докато стигнаха местния клуб.

За един чернокож младеж от скромно семейство в Гълфпорт мисълта да стъпи в голф-клуб бе малко страшничка. Отначало Лони не хареса идеята и се зарече да напусне веднага, ако види само бели физиономии. Но като поразмисли, се почувства поласкан, че новите му работодатели го ценят тъй високо. Те наистина изглеждаха свестни момчета и май много им се искаше да го привлекат на своя страна. Още не бе станало дума за пари, но как биха могли да му предложат по-малко, отколкото печелеше сега?

Влязоха в клубната зала — просторно помещение с кожени кресла, ловни трофеи по стените и облак синкав тютюнев дим под опушения дървен таван. Място за сериозни хора, личеше си от пръв поглед. На една маса до прозореца, през който се виждаше осемнайсетата дупка, завариха Джордж Тийкър, вече в костюм за голф, да пие заедно с двама изискани цветнокожи джентълмени, явно редовни членове. Тримата се изправиха и сърдечно поздравиха Лони, който бе облекчен да завари сродни души. Камък му падна от сърцето и изведнъж изпита силно желание да пийне нещо, макар че обикновено се пазеше от алкохола. Най-едрият в цялата компания — гръмогласен, добродушен и вечно усмихнат негър на име Морис Пийл — представи приятеля си Пърси Келъм от Атланта. Двамата бяха на около четирийсет и пет години и докато поръчваше първото питие,

Пийл обясни, че е вицепрезидент на основната компания „Листинг Фудс“ в Ню Йорк, а Келъм бил от местното ръководство на „Листинг“.

Не изясниха кой е по-старши, но и не беше необходимо. Личеше си, че Пийл от компанията в Ню Йорк стои над Тийкър, който, макар да бе генерален директор, управляваше само дъщерна фирма. Келъм стоеше някъде по-долу, а Кен — още по-ниско. Лони беше на седмото небе, че е попаднал в подобна компания. След като приключиха с официалната част и любезните приказки, на второто питие Пийл весело разказа историята си. Преди шестнайсет години бил първият цветнокож ръководител от среден ранг в „Листинг Фудс“ и създал на началството неописуеми главоболия. Наели го не заради някакви изключителни способности, а само за престиж, тъй че трябвало да си пробива път нагоре с нокти и зъби. На два пъти съдил компанията и двата пъти спечелил. Най-сетне ония отгоре разбрали, че твърдо е решил да се изкатери до тях и има достатъчно ум да го стори. Тогава го приели. Пак не било лесно, но поне спечелил тяхното уважение. Тийкър, който пиеше вече трето уиски, сподели под секрет, че отгоре подготвят Пийл за нещо голямо.

— Кой знае, може би разговаряш с бъдещия генерален директор — подхвърли той. — Представяш ли си, цветнокож шеф на една от водещите компании в страната!

Благодарение на Пийл „Листинг Фудс“ бе приела енергична програма за подбор и издигане на чернокожи мениджъри. И тук нещата опираха до Лони. „Хадли Бръдърс“ беше прилична компания, но в нея цареше старомоден южняшки дух, затова нямаше нищо чудно, че малцина цветнокожи успяваха да се издигнат по-високо от равнището на метачи.

През следващите два часа, докато в ъгъла тихо свиреше пиано, петимата си пиеха кротичко и обсъждаха бъдещето. Вечеряха в частно сепаре с препарирана глава на лос над камината. Сервираха им огромни бифтеци със сос и гъби. Лони пренощува в апартамент на третия етаж и се събуди с лек махмурлук, но пък за сметка на това през прозореца се разкриваше великолепен изглед.

За неделя сутринта имаше планирани само две кратки срещи. Първата, пак в присъствието на Кен, беше с Джордж Тийкър, който пристигна по анцуг от сутрешния си крос.

— Най-доброто лекарство против махмурлук — обясни той.

Тийкър искаше Лони да поеме ръководството на магазина в Билокси с тримесечен договор, след което да прецени способностите му. Ако останеха доволни, а в това никой не се съмнявал, щяха да го прехвърлят в по-голям магазин, вероятно някъде около Атланта. По-голям магазин означаваше повече отговорности и по-солидно възнаграждение. След една година пак щяха да оценят работата му и вероятно да го придвижат нагоре. През тези петнайсет месеца трябваше поне по два дни месечно да идва в Шарлот на курсове по мениджмънт, чиято подробна програма се намираще в папката пред него.

Най-сетне Тийкър приключи и му предложи нова чаша кафе.

Последният посетител се оказа мършав чернокож младеж с плешива глава, елегантен костюм и скъпа вратовръзка. Представи се с името Тоунтън, адвокат от Ню Йорк, по-точно от Уолстрийт. Съсредоточено обясни, че неговата фирма представлявала интересите на „Листинг Фудс“, а самият той работел единствено по делата на компанията. Сега идвал, за да уреди трудовия му договор — сравнително дребен, но все пак важен въпрос. После му подаде тричетири листа хартия, които изглеждаха удивително тежки, след като бяха дошли чак от Уолстрийт. Лони загуби ума и дума от възхищение.

— Прегледайте го — каза Тоунтън, като почукваше с химикалка по брадичката си. — Другата седмица ще поговорим. Такава е обичайната процедура. В раздела за възнаграждението има няколко празни места. По-късно ще ги попълним.

Лони погледна първата страница, после сложи договора върху купчинката справки, формуляри и наръчници, която растеше от час на час. Тоунтън измъкна бележника си и като че се приготви за разпит.

— Само няколко въпроса — каза той.

През главата на Лони прелетя мъчителен спомен за съдебната зала в Билокси, където адвокатите вечно имаха „само няколко въпроса“.

— Разбира се — отвърна той и неволно погледна часовника си.

— Имате ли криминално досие или каквито и да било престъпни прояви?

— Не. Само няколко глоби за превишена скорост.

— Има ли в момента някакво съдебно дирене срещу вас?

— Не.

— Срещу съпругата ви?

— Не.

— Обявявали ли сте някога банкрут?

— Не.

— Били ли сте арестуван?

— Не.

— Осъждан?

— Не.

Тоунтън прелисти страницата.

— Случвало ли се е като управител на магазин да бъдете замесен в съдебен процес?

— Да, чакайте да си припомня. Преди около четири години един старец се подхлъзна и падна на пода. Заведе дело. Трябваше да дам показания.

— Стигна ли се до съд? — запита Тоунтън с жив интерес. Всъщност вече бе прегледал съдебното досие, носеше копие от него в дебелото си куфарче и знаеше до последна подробност претенциите на стареца.

— Не. Застрахователната компания уреди извънсъдебно споразумение. Мисля, че му платиха двайсетина хиляди.

Бяха точно двайсет и две хиляди и Тоунтън записа сумата в бележника си. Според сценария в този момент трябваше да се обади Тийкър.

— Скапани адвокати! — възкликна той. — Как ги търпи земята!

Тоунтън погледна Лони, после Тийкър и смутено уточни:

— Аз не ходя по съдилищата.

— Знам, знам — кимна Тийкър. — Ти си от свестните. Нямам нищо против професията, ама са се навъдили едни лешояди...

— Знаете ли колко платихме миналата година за застраховка при дела за некачествени продукти? — обърна се Тоунтън към Лони, сякаш наистина очакваше той да познае. Лони само поклати глава. — „Листинг“ плати над двайсет милиона.

— Уж да се опазим от акулите — добави Тийкър.

Настана драматична пауза, както бе предвидено по сценарий. Тоунтън и Тийкър хапеха устни и всячески се стараеха да покажат отвращение, като че виждаха пред себе си купищата пари, пражосани в

напразен опит да се опазят от съдебни дела. После Тоунтън се втрени в бележника, вдигна очи към Тийкър и запита:

— Сигурно не сте обсъждали процеса, нали?

Тийкър го погледна изненадано.

— Според мен не се налага. Лони е от нашите.

Тоунтън не му обърна внимание.

— Онзи цигарен процес в Билокси ще има сериозно отражение върху цялата икономика, особено върху компании като нашата — обясни той на Лони, който побърза да кимне и се зачуди как е възможно процесът да засегне нещо друго освен „Пинекс“.

— Не знам дали е редно да го обсъждате — намеси се Тийкър.

— Няма страшно — успокои го Тоунтън. — Познавам съдебния ред. Ти нямаш нищо против, нали, Лони? Можем да ти се доверим, прав ли съм?

— Естествено. Никому нито дума.

— Ако ищецът спечели и бъде наложена тежка присъда, бентът ще се отприщи за подобни дела. Адвокатите ще обезумеят. И ще съсипят тютюневите компании.

— А ние печелим много от продажбата на цигари, Лони — обади се Тийкър точно навреме.

— После сигурно ще се заемат с млекопроизводителите под предлог, че холестеринът убива хора. — Тоунтън повиши глас и се приведе напред. Очевидно темата го вълнуваше. — Трябва да се сложи край на тези процеси. Досега тютюневата промишленост не е загубила нито веднъж. Мисля, че имат около петдесет и пет победи и нито една загуба. В крайна сметка съдебните заседатели разбират, че ако пушиш, то си е за твоя сметка.

— Лони разбира това — побърза да го увери Тийкър.

Тоунтън въздъхна.

— Не ще и дума. Извинявай, ако съм се разпалил. Просто от онзи процес в Билокси зависят страшно много неща.

— Няма нищо — отвърна Лони.

И наистина разговорът не го смущаваше. В края на краищата като адвокат Тоунтън познаваше законите и навярно нямаше нищо лошо в това да поговорят за процеса в най-общи линии, без да засягат подробности. Лони беше доволен. Сега бяха един екип. Що се отнася до него, всичко беше наред.

Изведнъж Тоунтън се усмихна широко, събра си багажа и обеща да се обади на Лони към средата на седмицата. Срещата приключи и Лони отново бе волен като птичка. Кен го откара на летището, където чакаше същият самолет със същите любезни пилоти.

По телевизията споменаха за следобедни дъждове и Стела се вкопчи в прогнозата. Кен се опита да я убеди, че на небето няма и облаче, но тя не пожела да погледне. Пусна щорите и до пладне кисна пред телевизора. Поръча да ѝ донесат сирене в пергамент и два коктейла „Блъди Мери“, после легна да поспи, като не забрави преди това да сложи веригата и да подпре вратата със стол. Кал хукна да види един нудистки плаж, за който бе чувал, но заради жена си досега не бе имал шанс да го посети. След като я остави заключена на десетия етаж, можеше волно да броди по пясъците и да се възхищава на младата плът. Седна да пийне една бира в барче с тръстиков покрив и се замисли колко чудесно върви почивката. Стела не смееше да мръдне, тъй че през близките дни кредитните карти щяха да са в безопасност.

В неделя сутринта хванаха ранния самолет и се завърнаха в Билокси. След два дни страх Стела бе грохнала от безсъница и махмурлук. Не смееше да си помисли за понеделника в съдебната зала.

В понеделник сутрин заседателите се поздравиха с половин уста. Навикът да сядат край каните с кафе и да оглеждат поничките и кифличките започваше да им омръзва — не толкова заради еднообразието, колкото заради мъчителната загадка още колко време ще се провлачат нещата. Разделени на малки групички, те започнаха да си разказват какво са вършили през волните почивни дни. За повечето от тях времето бе минало в домашни грижи, пазаруване, църква и посещения при роднините, но дори най-незначителните подробности придобиваха ново значение в сянката на предстоящото лишаване от свобода. Хърман бе закъснял и затова можеха да си шушукат за процеса — разбира се, нищо съществено, просто всички бяха на мнение, че ищецът прекалява с разните му там диаграми, табла и статистики. Никой не се съмняваше, че пушенето предизвиква рак на белите дробове. Искаха да чуят нещо ново.

Още рано сутринта Николас успя да дръпне настрана Ейнджъл Уийз. Размениха си две-три шеги за процеса, но не задълбочиха разговора. Тя и Лорийн Дюк бяха единствените цветнокожи жени в ложата, но, кой знае защо, страняха една от друга. Ейнджъл беше стройна, мълчалива, неомъжена и работеше при един търговец на бира. Трудно отваряше уста и вечно изглеждаше измъчена, като че нещо я тормозеше.

Стела закъсня и изглеждаше ужасно — пребледняла, със зачервени и подпухнали очи. Наля си кафе с треперещи ръце и пое право към пушалнята в края на коридора, където Джери Фернандес и Хрътката се бяха увлекли в безобиден флирт.

Николас беше нетърпелив да чуе как са минали почивните дни на Стела.

— Какво ще кажеш за една цигара? — запита той Стела, четвъртата пушачка в групата.

— Ти пък кога пропуши? — запита тя с една от редките си усмивки.

— Миналата седмица. Като свърши процесът, ще ги откажа.

Под бдителния взор на Лу Дел двамата напуснаха заседателската стая и се присъединиха към другите. Джери и Хрътката продължаваха да разговарят; Стела стоеше настрани с вкаменено лице и готова всеки момент да припадне.

Николас изкрънка от Джери една цигара и драсна клечка кибрит. След това се обърна към Стела.

— Е, как беше в Маями?

Тя подскочи, завъртя се към него и промърмори:

— Валеше.

После захапа филтъра и вдъхна дълбоко. Не ѝ се приказваше. Разговорът стихна и всички се съсредоточиха върху цигарите. Беше девет без десет, време за последната глътка никотин.

— Мисля, че през почивните дни ме следяха — подхвърли след малко Николас.

Пушенето продължи, но мозъците заработиха.

— Моля? — обади се Джери.

— Следяха ме — повтори Николас и погледна към Стела, в чиито разширени очи блестеше страх.

— Кой? — запита Хрътката.

— Не знам. Усетих го в събота, когато излязох от апартамента и отидох на работа. Някакъв тип се спотайваше до колата ми, а по-късно го забелязах на търговската улица. Сигурно е бил наемник на ония от тютюневия бизнес.

Стела зяпна и устните ѝ затрепериха. От ноздрите ѝ се провлачи струйка сив дим.

— Ще кажеш ли на съдията? — запита тя и затаи дъх. Точно по този въпрос бе спорила с Кал.

— Не.

— Защо? — запита Хрътката без особено любопитство.

— Първо, защото не съм съвсем сигурен, разбираш ли? Знам, че ме следяха, но не съм наясно по чия заповед. Тогава какво да кажа на съдията?

— Кажи му, че са те следили — предложи Джери.

— Защо им е да те следят? — намеси се Ейнджъл.

— По същата причина, по която следят и всички вас.

— Не вярвам в тия истории — заяви Хрътката.

Стела вярваше, но щом бившият студент по право бе решил да скрие това от съдията, тя нямаше да остане по-назад.

— Защо ни следят? — нервно запита Ейнджъл.

— Защото такава им е работата. Тютюневите компании са похарчили милиони, докато ни подбираха, а сега харчат още малко, за да ни държат под око.

— Какво толкова има да гледат?

— Търсят как да се докопат до нас. Чрез приятели. Чрез местата, които посещаваме. Сигурно вече са пуснали клюки из кварталите, където живеем — дребни сплетни за покойника с всичките му прегрешения приживе. Винаги търсят слабото място. Затова не са загубили нито един процес.

— Откъде знаеш, че са компаниите? — запита Хрътката и запали нова цигара.

— Не знам. Но те имат повече пари от противниковата страна. Всъщност разполагат с неограничени фондове тъкмо за тая цел.

Вечният шегобиец Джери Фернандес не пропусна да намеси:

— Знаеш ли, като се позамислих, май и аз зърнах един дребен чешит да ме дебне през почивните дни. И то неведнъж.

Той се озърна в търсене на одобрение, Николас обаче гледаше Стела. Намигна на Хрътката, но и тя не го забеляза. Лу Дел почука на вратата.

Понеделникът започна без патриотични прояви. Харкин и адвокатите чакаха, готови да скочат на крака с безрезервен ентузиазъм при най-малкия признак, че заседателите пак се готвят за клетвата или националния химн, но не се случи нищо подобно. Петнайсетте заеха местата си в ложата с унило примирение, сякаш вече усещаха предстоящата изтощителна седмица. Харкин ги поздрави със сърдечна усмивка, после пристъпи към коронния си монолог за забранените контакти. Стела мълчаливо се вираше в пода. Кал бе дошъл да ѝ окаже морална подкрепа и сега седеше на третия ред.

Скоти Мангръм се изправи и уведоми съда, че ищецът би желал да продължи с показанията на доктор Хило Килван, който се измъкна някъде изотзад, зае свидетелското място и любезно кимна на заседателите. Никой не отвърна на поздрава.

За Уендъл Рор и другите адвокати на ищеца двата изминали дни не можеха да се нарекат почивни. Сам по себе си процесът им създаваше предостатъчно ядове, а вълненията около петъчния факс на М. М. окончателно объркаха всичко. Откриха, че е изпратен от един гараж близо до Хетисбърг и срещу малко пари на ръка тамошният служител им описа млада жена, някъде към трийсетте, с черна или кестенява коса, рибарско каскетче и грамадни тъмни очила, закриващи половината лице. Ниска или може би средна на ръст — вероятно около метър и шейсет и пет. Определено имала стройна фигура, но в края на краищата всичко станало през най-натовареното време, малко преди девет в петък сутринта. Платила пет долара за една страничка факс до някаква адвокатска кантора в Билокси и това му се сторило доста странно, затова го запомнил. Обикновено във факсовете ставало дума за допълнително гориво и специални товари.

Не забелязал да кара кола, по това време обаче гаражът бил претъпкан.

Осемте водещи адвокати на ищеца имаха общо 150 години съдебен опит, но единодушно решиха, че са се сблъскали с нещо ново. Никой не си спомняше процес, в който външен човек да се е обърнал към някоя от страните с предсказание как ще постъпят заседателите. Според общото мнение М. М. щеше да се обади отново. И макар отначало да го отхвърлиха, в течение на седмицата неохотно стигнаха до извода, че вероятно ще иска пари. Сделка. Пари срещу присъда.

Но не намериха смелост да обмислят стратегията си в бъдещите преговори. По-късно може би, но не и сега.

Фич обаче мислеше единствено за това. В момента Фондът разполагаше с шест милиона и половина, два от които се предвиждаха за разноски до края на процеса. Парите можеха да се изтеглят всеки момент. Почивните дни на Фич минаха в проучване на заседателите, съвещания с адвокатите и прослушване на отчети от специалистите по психология, освен това бе провел няколко дълги разговора с Мартин Джанкъл от „Пинекс“. С удоволствие узна за успешното представление на Кен и Бен в Шарлот, а Джордж Тийкър го увери, че могат да вярват на Лони Шейвър. Дори изгледа таен запис от последната среща, при която Шейвър бе едва ли не готов да подпише клетва за вярност към Тоунтън и Тийкър.

Както обикновено, Фич спа четири часа в събота и пет в неделя, но сънят му не беше спокоен. На няколко пъти сънува Марли и онова, което можеше да осигури тя — най-лесната присъда в цялата му кариера.

При откриването на заседанието в понеделник сутринта той седеше в наблюдателницата си заедно с един от експертите. Камерата работеше толкова добре, че бяха решили да изпробват усъвършенствания модел с по-широк обектив и по-ясно изображение. Криеха го в същото куфарче под масата и никой в оживената зала не разбираше какво става.

Този път нямаше нито клетва, нито каквото и да било произшествие, но Фич очакваше тъкмо това. Ако предстоеше нещо особено, Марли щеше да се обади.

Доктор Хило Килван отново пристъпи към показанията си и Фич се усмихна пред тревожната реакция в ложата. Неговите консултанти и адвокати единодушно твърдяха, че свидетелите на ищеца все още не са успели да завладеят заседателите. Тия медицински експерти разполагаха с внушителна репутация и нагледни материали, но тютюневите гиганти се сблъскваха с тях не за пръв път.

Защитата щеше да бъде простичка и коварна. Нейните лекари щяха категорично да заявят, че тютюнопушенето не предизвиква рак на белите дробове. Други експерти с не по-малко внушителна репутация щяха да обяснят, че при своя избор пушачите са напълно осведомени за риска. Адвокатите щяха да изтъкнат, че ако цигарите наистина са чак толкова опасни, всеки пуши на свой собствен риск.

Фич неведнъж бе минавал през всичко това. Помнеше аргументите наизуст. Бе слушал най-търпеливо адвокат след адвокат. Бе седял на тръни, докато заседателите обсъждат поредната присъда. Тайно бе празнувал след всеки успех, но досега нито веднъж не бе имал шанса да купи присъдата.

Цигарите убиват всяка година по четиристотин хиляди американци, заяви доктор Килван и в подкрепа на това твърдение извади четири големи табла. Те са най-пагубният продукт на пазара и никоя друга стока не е в състояние да се мери с тях. Освен огнестрелните оръжия, но те, разбира се, нямат за цел да стрелят по

невинни хора. Цигарите се запалват и пушекът от тях се вдишва; това е предназначението им. А то е смъртоносно.

Тия думи направиха впечатление и заседателите нямаше да ги забравят. Към десет и половина те вече нетърпеливо чакаха сутрешната почивка — кой за чаша кафе, кой да отскочи до тоалетната. Съдията Харкин прекъсна заседанието за петнайсет минути. Николас подаде сгънато листче на Лу Дел, а тя го прехвърли на Уилис, който в момента се оказа напълно буден и отнесе бележката до съдията. Истър молеше за среща насаме през обедната почивка, ако има възможност. По спешен въпрос.

На обяд Николас се измъкна под предлог, че не бил добре със стомаха и нямал апетит. Отивал до тоалетната и след малко щял да се върне. Никой не му обърна внимание. Останалите също отбягваха масата, за да не гледат Стела Хюлик.

Николас мина по тесния заден коридор и влезе в кабинета, където съдията го чакаше със студен сандвич в ръката. Поздравиха се сдържано. Николас носеше кафява кожена чантичка.

— Трябва да поговорим — каза той, докато сядаше.

— Знаят ли другите, че сте тук? — запита Харкин.

— Не. Но трябва да побързам.

Харкин отхапа от сандвича и бутна чинията настрана.

— Давайте.

— Три неща. Стела Хюлик, номер четири от първия ред, е пътувала през почивните дни до Маями и е била проследена от непознати лица, вероятно наети от тютюневата компания.

Негова светлост престана да дъвче.

— Откъде знаете?

— Чух я случайно тази сутрин. Шушукаше си с друг съдебен заседател. Не ме питайте как е разбрала, че я следят — чух само толкова. Но клетата жена е съсипана. Между нас казано, тази сутрин преди процеса май си е подложила една-две чашки. Според мен водка. Вероятно с доматиен сок.

— Продължавайте.

— Второ, номер седем, Франк Херера, за когото говорихме миналия път... е, той твърдо си е решил и се боя, че опитва да повлияе на другите.

— Слушам ви.

— Франк навлезе в процеса с вече оформено мнение. Мисля, че много е искал да стане съдебен заседател; той е бивш военен и вероятно умира от скука, но проявява подчертано предпочитание към ответника и това... ами, това просто ме плаши. Не знам на какво са способни заседатели като него.

— Обсъжда ли процеса?

— Само веднъж, насаме с мен. Хърман много се гордее с ръководната си роля и не допуска никакви разговори на тази тема.

— Браво на него.

— Но той не може да е навсякъде. Пък и сам знаете, хората просто си падат по клюката. Така или иначе, Херера е бомба със закъснител.

— Добре. А третото?

Николас отвори чантичката и извади видеокасета.

— Работи ли онова там? — кимна той към масичката на колелца в ъгъла, върху която имаше малък телевизор и видео.

— Сигурно. Миналата седмица работеше.

— Ще разрешите ли?

— Моля.

Николас включи видеото и зареди касетата.

— Помните ли човека, когото видях миналата седмица залата? Онзи, дето ме следеше.

— Да. — Харкин стана и пристъпи само на крачка от екрана. — Помня го.

— Е, ето го пак.

Изображението беше черно-бяло и малко размазано, но все пак достатъчно ясно, за да се види как човекът влиза през откренатата врата в апартамента на Истър. Той хвърли тревожен поглед наоколо и за един безкраен миг сякаш се втренчи право в камерата, прикрита в отдушника над хладилника. Николас спря кадъра, посочи лицето и каза:

— Това е той.

— Да, той е — задавено прошепна Харкин.

По-нататък в записа човекът (Дойл) се зае да шари насам-натам, огледа компютъра, направи множество снимки и след десетина минути излезе. Екранът изгасна.

— Кога... — бавно изрече Харкин, без да откъсва очи от телевизора.

— В събота следобед. Осем часа бях на работа и през това време той се е вмъкнал в квартирата ми.

Не беше точно така, но Харкин нямаше да узнае истината. Николас бе преработил записа и сега в долния десен ъгъл на всеки кадър се виждаше дата и час от миналата събота.

— А вие защо...

— Преди пет години, докато живеех в Мобил, бях пребит и ограбен, едва не умрях. При кражба с взлом. Просто внимавам, това е.

И с това обяснение всичко ставаше правдоподобно — модерната наблюдателна система в евтиния апартамент, работата в магазин за компютри и камери срещу минимална заплата. Човекът се плашеше от насилие. Всеки би го разбрал.

— Да го превъртя ли отново?

— Не. Той е.

Николас извади касетата и я подаде на съдията.

— Вземете. Имам и друго копие.

Фич заряза сандвича с телешко, когато Конрад почука на вратата и изрече заветните думи:

— Тя е на телефона.

Той избърса с ръка устните и брадичката си, после грабна слушалката.

— Ало?

— Фич, миличък — изрече момичето. — Пак съм аз, Марли.

— Да, скъпа.

— Не знам как му е името, но става дума за онзи тип, дето го прати в апартамента на Истър преди единайсет дни. Четвъртък, деветнайсети, в пет без осем минути, ако държиш да съм точна.

Фич ахна, глътна трохи от сандвича и се разкашля. Тихичко изруга и изпъчи гърди. Тя продължаваше:

— Стана точно след като ти изпратих бележка, че Николас ще е със сив пуловер и бежов панталон, помниш ли?

— Да — дрезгаво потвърди той.

— Както и да е, след това ти изпрати онзи мошеник в съда, вероятно да търси мен. Много тъп ход, защото Истър го позна и прати

бележка на съдията, който също си поизплакна окото. Слушаш ли, Фич?

Фич не само слушаше, но и не смееше да си поеме дъх.

— Да — отсече той.

— Е, съдията узна, че онзи тип е влизал в апартамента на Истър и подписа заповед за арестуването му. Затова незабавно го разкарай от града, инак ще си имаш ядове. Току-виж, прибрали и теб.

През главата на Фич бясно прелитаха стотици въпроси, но знаеше, че няма да получи нито един отговор. Ако Дойл наистина беше разпознат, ако го хванеха и се разприказваше... не, просто не му се мислеше за това. Нахлуването с взлом е признато за престъпление по цял свят, тъй че Фич трябваше незабавно да действа.

— Нещо друго? — запита той.

— Не. Засега толкова.

Дойл бе казал, че ще обядва на масата до витрината в една евтина виетнамска гостилничка недалеч от съда, но всъщност играеше на покер-машината, когато пейджърът на колана му записука. Фич го викаше в кабинета си. Три минути по-късно Дойл се носеше по магистрала 90 на изток, към границата с Алабама. Два часа по-късно вече летеше за Чикаго.

Фич загуби цял час, за да открие, че няма издадена заповед за арестуване на Дойл Дънлап или непознат извършител с неговото описание. Това не го успокои. Така или иначе, оставаше фактът, че Марли знае за влизането в апартамента на Истър.

Но откъде знаеше? Тъкмо това бе най-тревожният въпрос. Фич привика Конрад и Панг и ги нахока безмилостно. Щяха да минат три часа, докато открият отговора.

В три и половина следобед съдията Харкин прекъсна показанията на доктор Килван и го отпрати да си върви. След това обясни на изненаданите заседатели, че трябва незабавно да обсъди с тях някои важни въпроси. Заръча им да се оттеглят в стаята и нареди на всички зрители да напуснат. Джип и Раско изкараха народа навън, после заключиха вратата.

Оливър Макаду протегна дългия си крак под масата и лекичко завъртя куфарчето към подиума. Наоколо имаше още четири куфарчета и чанти плюс два грамадни кашона, претъпкани с папки и разни

съдебни книжа. Макаду нямаше представа какво предстои, но с право допускаше, че Фич ще иска да го види.

Съдията Харкин се изкашля и заговори на адвокатите, които го гледаха втренчено:

— Господа, преди малко узнах, че ако не всички, то поне част от съдебните заседатели се чувстват под наблюдение. Имам безспорни доказателства, че поне един от тях е станал жертва на нахлуване с взлом.

Той помълча, докато адвокатите проумеят, и те наистина проумяха. Бяха потресени, тъй като всяка страна отлично знаеше, че не е вършила подобно злодеяние, и веднага побързаха да прехвърлят вината към съседната маса.

— Сега разполагаме само с две възможности. Мога да обявя процеса за опорочен или да изолирам съдебните заседатели. Колкото и да е неприятно, склонен съм да избира втория вариант. Какво ще кажете, мистър Рор?

Рор се изправи мъчително и за разлика от когато и да било се зачуди какво да каже.

— Ами... вижте какво, ваша светлост, никак не бихме искали да прекратите процеса. Нали разбирате, сигурен съм, че от наша страна не е имало нищо нередно. — При тия думи той се озърна към масата на ответника. — Значи някой е нахлул с взлом в жилището на заседател?

— Точно това казах. След малко ще ви представя доказателството. Мистър Кейбъл?

Дър се изправи и внимателно закопча сакото си.

— Това е направо възмутително, ваша светлост.

— Без съмнение.

— Не бих могъл да кажа нищо повече, преди да узная подробности — добави Дър, отправяйки подозрителен поглед към несъмнените виновници — адвокатите на ищцата.

— Много добре. Доведете заседател номер четири, Стела Хюлик — нареди негова светлост на Уилис.

Докато се добере до залата, Стела вече бе пребледняла и вдървена от страх.

— Заемете свидетелското място, ако обичате, мисис Хюлик. Ще ви отнемем само една-две минути.

Съдията се усмихна уверено и кимна към свидетелското кресло. Дакато сядаше, Стела трескаво въртеше очи на всички страни.

— Благодаря. А сега, мисис Хюлик, бих искал да ви задам само няколко въпроса.

В залата настана напрегната тишина. Забравили за свещените си бележници, адвокатите стискаха химикалките и очакваха да чуят страшната тайна. След четири години война преди откриването на процеса те знаеха предварително всяка дума от свидетелските показания. Перспективата да чуят нещо ново буквално ги омагьосваше.

Несъмнено жената щеше да им разкрие някакво чудовищно злодеяние на противниковата страна. Тя мъчително вдигна очи към съдията. Някои адвокати бяха надушили мирис на алкохол и я оглеждаха втренчено.

— Бяхте ли в Маями през почивните дни?

— Да, сър — бавно изрече тя.

— Със съпруга си?

— Да.

Кал бе напуснал залата преди обедната почивка. Имаше делова среща.

— И каква беше целта на пътуването?

— Исках да пазарувам.

— Случи ли се нещо необичайно по време на престоя ви?

Тя въздъхна дълбоко и огледа нетърпеливите адвокати, скупчени около двете маси. После се обърна към съдията Харкин и отговори:

— Да, сър.

— Моля, разкажете ни какво се случи.

В очите ѝ бликнаха сълзи, горката жена явно едва се крепеше. Съдията усети това и каза:

— Успокойте се, мисис Хюлик. Не сте сторили нищо лошо. Просто разкажете какво се случи.

Тя прехапа устни, сетне стисна зъби и накрая подхвана:

— В петък вечер се настанихме в хотела. Два-три часа по-късно телефонът иззвъня и някаква жена каза, че ни следят хора от тютюневата компания. Следели ни още от Билокси, знаели номерата на полетите и тъй нататък. Каза, че ще ни следят през двата почивни дни, а може би и ще се опитат да ни подслушват телефона.

Рор и неговата дружина въздъхнаха с облекчение. Някои метнаха зловни погледи към съседната маса, където хората на Кейбъл бяха замръзнали като вкаменени.

— Видяхте ли някой да ви следи?

— Ами, право да ви кажа, изобщо не излязох от стаята. Толкова се разтревожих... Моят съпруг Кал рискува да излезе на два-три пъти и каза, че зърнал на плажа някакъв кубинец с фотоапарат, а после го забеляза и в неделя, когато напускахме.

Изведнъж Стела осъзна, че сега е в центъра на вниманието и трябва да покаже колко се е измъчила, та просто не може повече да участва в процеса. Сълзите ѝ бликнаха без усилие.

— Нещо друго, мисис Хюлик?

— Не — изхълца тя. — Ужасно е. Аз просто не мога повече...

Негова светлост се озърна към адвокатите.

— Смятам да освободя мисис Хюлик и да я заменя с първия резервен заседател.

Стела изстена жално. Клетата жена очевидно страдаше толкова, че никой не дръзна да спори. Очертаваше се изолация, а би било немилосърдно да я държат затворена.

— Върнете се в заседателската стая, съберете си нещата и се прибирайте у дома. Благодаря за помощта и много съжалявам, че стана така.

— Ужасно съжалявам — едва доловимо прошепна тя, после стана от свидетелското място и напусна залата.

Освобождаването ѝ беше тежък удар за ответника. При подбора я бяха оценили много високо и след две седмици непрекъснати наблюдения експертите от двете страни смятаха почти единодушно, че тя не храни симпатии към ищеца. Пушеше от двайсет и четири години, без нито един опит да се откаже.

Замяната ѝ беше като скок в тъмното — заплаха и за двете страни, но особено за ответника.

— Доведете заседател номер две, Николас Истър — нареди Харкин на Уилис, който стоеше до отворената врата.

Докато доведат Истър, Глория Лейн и една нейна сътрудничка докараха в залата масичка на колелца с голям телевизионен монитор и видео. Адвокатите, най-вече на ответника, загризаха химикалките.

Дъруд Кейбъл се преструваше на много зает с някакви документи, но през главата му непрестанно прелиташе само един въпрос: какви ги бе забъркал Фич? Преди процеса Фич ръководеше всичко — подбора на адвокатите и вещите лица, наемането на консултанти, проучването на всички евентуални съдебни заседатели. Той осъществяваше деликатната връзка с „Пинекс“ и дебнеше зорко вражеските адвокати. Но откакто процесът започна, всичките му дела се обгърнаха в тайна. Кейбъл не искаше и да знае. Лично той си вървеше по правия път и движеше делото. Който иска, нека опитва с подмолни ходове.

Истър седна на свидетелското място и праметна крак върху крак. Не личеше да е изплашен или нервен. Съдията го запита за загадъчния човек, който е вървял след него, и Истър посочи точното време и място. После най-подробно обясни какво бе станало миналата сряда, когато огледал залата и забелязал същия тип на третия ред.

След всичко това описа мерките за безопасност в апартамента си и взе касетата от Харкин. Докато я зареждаше, адвокатите неволно се надигнаха от столовете. Истър им демонстрира всичките девет и половина минути от записа, а когато екранът угасна, той отново седна в креслото и потвърди самоличността на взломаджията — същия човек, който го следял и миналата сряда се появил в съдебната зала.

Фич не успя да види проклетия запис, защото онзи смотаняк Макаду или някой друг тъпанар бе ритнал куфарчето под масата. Но за сметка на това чу всяка дума на Истър, тъй че можеше спокойно да затвори очи и да си представи какво става в залата. В тила му пулсираше мъчително главоболие. Той изгълта два аспирина с чаша минерална вода. Много му се искаше да зададе на Истър един въпрос: като толкова те е страх, та монтираш скрити видеокамери, защо не си сложиш и аларма на вратата? Но въпросът не хрумна на никого в залата.

— Аз също мога да потвърдя, че човекът от записа беше тук миналата сряда — каза негова светлост.

Но човекът от записа отдавна бе изчезнал. Докато адвокатите го гледаха как се вмъква и обикаля из апартамента, той се спотайваше на сигурно място в Чикаго — ни лук ял, ни лук мирисал.

— Можете да се върнете в заседателската стая, мистър Истър.

* * *

Мина един час, през който адвокатите си разменяха доста немощни и неподготвени доводи за и против izolацията. След като се поопомниха, между двете маси почнаха да хвърчат обвинения в некоректност, но ответникът поемаше по-тежки удари. Двете страни знаеха доста неща, но поради липса на доказателства не можеха да ги извадят на бял свят, тъй че обвиненията увиснаха във въздуха.

Заседателите изслушаха от Николас пълен и мъничко разкрасен отчет за записа и събитията в съдебната зала. В бързината Харкин бе забравил да му забрани да обсъжда станалото с колегите си. Николас моментално се възползва от този пропуск и извлече от разказа максимална изгода за себе си. Освен това си позволи да обясни скорострелното напускане на Стела. Преди малко тя бе излязла разплакана.

Фич едва не се гътна с инфаркт, докато трополеше из кабинета, разтриваше тила и слепоочията си, скубеше козята си брадичка и настояваше незабавно да получи отговор от Конрад, Суонсън и Панг. Освен тях присъстваха младата Холи, Джо Бой, един тукашен частен детектив с невероятно тиха стъпка, чернокожият Данте, бивш полицай от столицата, и Дубас — пак местно момче със солидни заслуги. Освен това имаше на разположение четиримата помощници на Конрад и още десетина агенти можеха да пристигнат в Билокси за два-три часа, без да се броят пълчищата адвокати и консултанти. Фич разполагаше с много хора и харчеше за тях купища пари, но бе повече от сигурен, че не е пращал никого да следи Стела и Кал из магазините на Маями.

Кубинец? С фотоапарат? Докато изричаше тия думи, Фич така се ядоса, че запокити телефонния указател срещу стената.

— Ами ако е момичето? — запита Панг и боязливо надигна глава, след като се бе снишил, за да не го цапардоса указателят.

— Кое момиче?

— Марли. Хюлик каза, че се е обадил женски глас.

В сравнение с разлутения си шеф, Панг бе учудващо спокоен. Фич замръзна наред стъпка, после седна за малко в креслото. Гълтна още един аспирин, надигна чашата и промърмори:

— Мисля, че имаш право.

Панг наистина имаше право. Кубинецът беше просто закъсал „специалист по охрана“, когото Марли откри по обява в телефонния указател. Плати му двеста долара, за да изглежда подозрителен — нещо, което не представлява никаква трудност за него — и да се навърта с фотоапарат, докато Стела и Кал напускат хотела.

Единайсетте заседатели и трите резерви седяха отново в съдебната зала. Празното място на първия ред бе заето от Филип Севил, неудачник на четирийсет и осем години, който все още си оставаше загадка и за двете страни. Представяше се като дървесен хирург на свободна практика, но из цялата професионална документация на Крайбрежието за последните пет години нямаше нито едно споменаване на подобен занаят. Освен това беше скулптор авангардист, специализиран в издухването на пъстри, безформени творби от стъкло, които кръщаваше със загадъчни морски названия и понякога ги излагаше в малки, занемарени галерии из Гринич Вилидж. Хвалеше се, че бил опитен моряк, и наистина преди време си бе построил платноходка, с която отплава за Хондурас и там претърпя корабкрушение в ясно време. Друг път се представяше за археолог — след потъването на лодката бе лежал единайсет месеца в хондураски затвор за незаконни разкопки.

Беше ерген, атеист, имаше завършен колеж и не пушеше. Буквално всички адвокати в съдебната зала се бояха от него.

Харкин предварително се извини за онова, което смяташе да извърши. Изолирането на заседателите беше решителен и рядко прилаган ход, обикновено свързан с необичайни обстоятелства — например при процеси за нашумели убийства. Но в случая не му оставаше друг избор. Бяха предприети опити за забранен контакт. Нямаше основания да смята, че строгите му предупреждения ще прекратят тези опити. Цялата работа никак не му харесваше и той искрено съжаляваше за предстоящите неприятности, но в момента главната му задача бе да гарантира справедлив процес.

Обясни, че преди няколко месеца е разработил аварийен план тъкмо за случай като сегашния. Областните власти били наели стаи в един близък мотел. Мерките за безопасност щели да бъдат засилени. Имал списък от правила, които тепърва искал да обсъди със заседателите. Процесът навлизаше в своята втора седмица от началото

на показанията и Харкин обеща да натисне адвокатите, за да приключат колкото е възможно по-скоро.

Сега съдебните заседатели трябвало да се приберат, да си приготвят багажа, да уредят делата си и утре сутрин да пристигнат в съда, готови за две седмици живот в изолация.

Заседателите в ложата бяха тъй смаяни, че не успяха да реагират. Само на Николас Истър му стана забавно.

Тъй като Джери си падаше по бирата, хазарта, футбола и шумните компании, Николас предложи в понеделник вечер да отпразнуват последните си часове на свобода в някое казино. Джери сметна идеята за великолепа. На излизане от съда двамата се зачудиха дали да не поканят и някого от колегите. Звучеше примамливо, но не излезе нищо. Хърман отпадна категорично. Лони Шейвър напусна силно развълнуван, без да говори с когото и да било. Севил беше нов и непознат, пък и приличаше на човек, от когото е по-добре да стоиш настрана. Оставаше само славният полковник Херера, но им беше дошло до гуша от него. И бездруго през идните седмици щяха да бъдат затворени с него.

Джери покани Силвия Тейлър-Татъм, по прякор Хрътката. Напоследък двамата почваха да се сприятеляват. Тя вече бе минала през два развода, а на него му предстоеше първият. Като познавач на всички казина по Крайбрежието, Джери предложи да посетят новото заведение „Дипломат“. Вътре имаше бар с голям телевизор, евтини напитки, уединени сепарета и дългокраки сервитьорки с оскъдни одежди.

Когато Николас пристигна в осем, Хрътката вече пазеше маса в препълнения бар, пиеше наливна бира и се усмихваше добродушно — нещо, което никога не си позволяваше в съда. Къдравата ѝ коса бе пристегната на тила. Беше с тесни джинси, раздърпан пуловер и червени каубойски ботуши. И сега не изглеждаше красива, но барът все пак ѝ се отразяваше по-добре, отколкото съдийската ложа.

Силвия имаше мрачни, печални и мъдри очи на жена, препатила много в този живот, и Николас твърдо възнамеряваше да изкопчи от нея колкото се може повече преди пристигането на Джери. Поръча по още едно и пристъпи към разговора.

— Омъжена ли си? — запита той, макар да знаеше, че не е. За пръв път се омъжила на деветнайсет години и имала двама близнаци, вече двапетгодишни младежи. Единият работел на петролна

платформа в морето, другият учел първа година в колеж. Никак не си приличали по характер. Съпруг номер едно офейкал след петата година и тя отгледала децата сама.

— Ами ти? — запита Силвия.

— Не. Още се водя за студент, но в момента работя.

Вторият ѝ съпруг бил по-възрастен и за щастие нямали деца. Бракът изтраял седем години, после той я зарязал, за да хване нещо по-сочно. Тогава тя се зарекла, че това ще е за последно.

На екрана „Биячите“ се сражаваха срещу „Мечките“ и Силвия гледаше с интерес. Обичаше футбола, защото в гимназията и двете ѝ момчета бяха любимци на треньора.

Джери дотича, хвърли боязлив поглед през рамото и се извини за закъснението. Изгълта първата бира за броени секунди, после обясни, че май го следят някакви типове. Хрътката се изкиска и подметна, че сега сигурно всички заседатели си отварят очите на четири, твърдо уверени в близостта на коварния враг.

— Зарежи ги заседателите — рече Джери. — Мисля, че е жена ми.

— Жена ти ли? — изненада се Николас.

— Аха. Май ми е лепнала някакво частно ченге.

— Сигурно с нетърпение чакаш да ни приберат.

— Че как иначе — отвърна Джери и намигна на Хрътката.

Той заложи петстотин долара, че „Биячите“ ще поведат, но само за първото полувреме. През почивката щеше да поднови облога. Истинският професионалист залага на всичко възможно, обясни той на двамата новаци до себе си, но не се обвързва с крайния резултат. Лично той понякога залагал на това кой пръв ще премине в атака, кой ще отбележи първия гол или най-дълго ще задържи топката. После се втренчи в екрана с тревожното нетърпение на човек, зложил повече, отколкото може да си позволи. До средата на полувремето изпи четири наливни бири. Николас и Силвия бързо изостанаха.

Покрай непрестанното бръщолевене на Джери за футбола и майсторлъка да се обзалагаш Николас предприе няколко неуспешни опита да завърти разговора към процеса. Изолирането беше неприятна тема, а и не знаеха нищо за него, тъй че нямаше какво да му обсъждат. Колкото до днешните показания, едва бяха дочакали края им и изглеждаше направо непоносимо пак да разчепкват възгледите на

доктор Килван. Не ги интересуваше и общата ситуация около процеса. Силвия изрази отвращението си още при първия намек за отговорността на производителя.

Заедно с другите зрители мисис Граймс бе напуснала залата и търпеливо изчака във фоайето, докато вътре съдията Харкин обявяваше предстоящата изолация. На път към дома Хърман ѝ обясни, че през идните две седмици ще трябва да живее в мотел — на непознатата територия и без нейна помощ. Веднага щом се прибраха, тя грабна телефона и най-недвусмислено сподели с Харкин какво мисли по въпроса. Съпругът ѝ е сляп, напомни тя неколkokратно, и се нуждае от особени грижи. Хърман седеше на канапето, пиеше единствената си бира за деня и беснееше от безцеремонната ѝ намеса в личните му дела.

Съдията Харкин бързо намери компромис. Разреши на мисис Граймс да отседне с Хърман в мотела. Нямахше нищо против тя да закусва и обядва със своя съпруг и да се грижи за него при условие, че ще избягва контакти с останалите заседатели. Освен това ѝ забрани да посещава процеса, тъй като в никакъв случай не биваше да го обсъжда с Хърман. Това не се понрави на мисис Граймс, която не бе пропуснала нито една думичка досега. И макар че не разкри това нито пред негова светлост, нито пред Хърман, вече имаше доста ясно мнение по случая. Съдията държеше на своето. Хърман беснееше. В крайна сметка обаче мисис Граймс надделя и се оттегли в спалнята да приготви багажа.

* * *

В понеделник вечер Лони Шейвър отскочи до магазина да задвижи делата за предстоящата седмица. След няколко неуспешни опита откри Джордж Тийкър на домашния му номер в Шарлот и обясни, че заседателите ще бъдат под ключ до края на процеса. Трябваше да се чуе с Тоунтън през седмицата и се боеше, че това няма да стане. Обясни за забраната на съдията да се водят преки разговори от стаите, която щеше да направи връзката им невъзможна до произнасяне на присъдата. Тийкър му изказа съчувствие, а следа малко сподели и сериозната си загриженост за изхода от процеса.

— Нашите хора в Ню Йорк смятат, че една тежка присъда би разтърсила цялата икономика и особено търговията. Бог знае колко ще скочат застрахователните тарифи.

— Ще направя каквото ми е по силите — обеща Лони.

— Сигурно заседателите не мислят за сериозна присъда, нали?

— Трудно е да се каже в момента. Просто е рано, още не сме приключили със свидетелите на ищеца.

— Трябва да ни опазиш от тая напаст, Лони. Знам, че ти си на мушката, но, по дяволите, просто няма кой друг, нали ме разбираш?

— Да, разбирам. Ще сторя каквото мога.

— Разчитаме на теб. Дръж здраво.

Сблъсъкът с Фич бе кратък и не доведе доникъде. Дъруд изчака да наближи девет вечерта, когато кантората все още беше заета с подготовката за утрешния съдебен ден и в заседателната зала сервираха късна импровизирана вечеря. Помоли Фич да намине в кабинета му. Фич любезно се съгласи, макар че искаше час по-скоро да се върне при своите хора.

— Бих желал да обсъдим един въпрос — хладно заяви Дър, изправен зад бюрото си.

— Какво има? — изляя Фич и пристъпи към него с ръце на кръста. Много добре знаеше за какво става дума.

— Днес в съда ни зашлевиха плесница.

— Никаква плесница не са ви зашлевили. Доколкото си спомням, заседателите не бяха там. Тъй че каквото и да е станало, няма значение за присъдата.

— Сиппали са те, а ние се пекохме на огъня.

— Не са ме сиппали.

— Тогава как го наричаш?

— Лъжа го наричам. Не сме пращали хора да следят Стела Хюлик. Откъде-накъде ще го правим?

— Тогава кой й е казал?

— Не знам, но определено не е никой от нашите. Други въпроси?

— Да, кой е онзи тип от апартамента?

— Не е от моите хора. Сам разбираш, не успях да изгледам записа. Затова не видях лицето, но имаме основания да смятаме, че е бил наемник на Рор и неговите момчета.

— Можеш ли да го докажеш?

— Нищо не доказвам, мътните да го вземат. И не съм длъжен повече да ти отговарям. Гледай си процеса и не ми се бъркай в охраната.

— Не ми подливай вода, Фич.

— И ти не ми подливай вода. Гледай да не изпуснеш процеса.

— Рядко губя.

Фич се завъртя и тръгна към вратата.

— Знам. И отлично си вършиш работата, Кейбъл. Просто ти трябва малко помощ отвън.

Николас пристигна пръв, помъкнал две претъпкани спортни чанти с дрехи и тоалетни принадлежности. Лу Дел, Уилис и един нов полицай чакаха във фоайето пред залата, за да съберат багажите и да ги оставят временно в празната свидетелска стая. Беше осем и двайсет във вторник сутринта.

— Как ще ги откарате до хотела? — подозрително запита Николас, без да изпуска чантите.

— Ще им осигурим превоз по някое време — каза Уилис. — Най-напред обаче трябва да ги прегледаме.

— Дума да не става!

— Моля?

— Никой няма да бърка в тия чанти — категорично заяви Николас и влезе в празната заседателска стая.

Така нареди съдията — обади се изотзад Лу Дел.

— Не ме интересува какво е наредил съдията. Никой няма да ми рови в чантите. — Той ги остави в ъгъла, отиде да си налее кафе и подхвърли към Уилис и Лу Дел, които стояха на прага: — Излезте, ако обичате. Тая стая е за заседателите.

Те смутено отстъпиха и Лу Дел затвори вратата. След малко от коридора долетяха възбудени гласове. Николас отвори вратата и видя Мили Дюпри с изпотено чело да стои срещу Лу Дел и Уилис, стиснала два грамадни куфара.

— Въобразяват си, че ще ни проверят багажа, но няма да стане — обясни Николас. — Дай ги насам.

Без повече приказки той грабна по-близкия куфар, напъна се и го помъкна към същия ъгъл.

— Тъй рече съдията — промърмори Лу Дел.

— Не сме терористи! — задъхано отсече Николас. — Да не си мисли, че ще пренасяме оръжие, наркотици или нещо подобно?

Мили побърза да си вземе поничка и благодари на Николас, че я опази от посегателството. Вътре имало разни неща, дето... ами, не ѝ се искало да ги гледат и пипат разни мъже като Уилис, пък и който и да било.

— Излезте! — кресна Николас, сочейки с пръст Лу Дел и Уилис, които безропотно се оттеглиха в коридора.

Към девет без петнайсет пристигнаха всички заседатели и стаята беше претърпкана с багаж, спасен и подреден лично от Николас. С всеки новопристигнал той ставаше все по-гневен — крещеше, беснееше и вършеше всичко възможно да превърне колегите си в настръхнала тълпа, готова за сблъсък. В девет Лу Дел почука на вратата и завъртя дръжката.

Беше заключено отвътре.

Тя отново почука.

Никой не помръдна. Само Николас пристъпи към вратата и запита:

— Кой е?

— Лу Дел. Съдията ви чака.

— Кажете на съдията да върви по дяволите.

Лу Дел изгледа Уилис, който се бе ококорил и нервно опипваше ръждясалия си револвер. Грубият отговор стресна и най-ядосаните заседатели, но единството им остана непоклатимо.

— Какво казахте? — запита Лу Дел.

Дръжката шумно се завъртя. Николас излезе в коридора и затвори вратата зад гърба си.

— Кажете на съдията, че няма да мръднем отгук — заяви той, гледайки свирепо Лу Дел и нейните чорлави кичури.

— Не можете да го направите — възрази Уилис. Опитваше се да бъде настъпателен, но гласът му прозвуча твърде безпомощно.

— Млъквай, Уилис.

Във вторник сутринта неприятностите около съдебните заседатели отново бяха привлекли хора в съдебната зала. Носеше се мълва, че един заседател бил изгонен, на друг му нахлули в апартамента и съдията така се ядосал, че наредил всички да бъдат

изолирани. Избуяваха слух подир слух, като най-разпространеният бе, че спипали човек на тютюневата компания в квартирата на един от съдебните заседатели и вече имало заповед за арестуването му. ФБР и ченгетата го издирвали под дърво и камък.

Сутрешните вестници в Билокси, Ню Орлиънс, Мобил и Джаксън излязоха с огромни заглавия на първа страница.

Публиката се завръщаше на тълпи. Повечето местни юристи изведнъж си бяха намерили неотложна работа в съда и се мотаеха из коридорите. Шест-седем репортери от разни вестници заеха първия ред зад масата на ищеца. Отново изникнаха в пълен състав момчетата от Уолстрийт, чиято група напоследък упорито се топеше под натиска на игралните домове, морския риболов и нощния живот в Ню Орлиънс.

И тъй, немалко очи зърнаха как Лу Дел нервно притича от задната врата към подиума, приведе се, съдията склони глава настрани и двамата трескаво зашушукаха. Отначало Харкин застина, сякаш не можеше да разбере, после отпрати замаян поглед към вратата, където Уилис бе замръзнал като статуя с вдигнати рамене.

Лу Дел приключи доклада си и бързо потегли обратно към чакащия Уилис. Харкин се вгледа в любопитните лица на адвокатите, после вдигна очи към публиката. Надраска нещо, което и сам не можеше да разчете. Замисли се как да постъпи.

Заседателите стачкуваха!

Какво ли препоръчваха наръчниците му за подобни случаи?

Той придърпа микрофона и каза:

— Господа, възникна малък проблем със съдебните заседатели. Трябва да поговоря с тях. Ще помоля мистър Рор и мистър Кейбъл да ми окажат съдействие. Всички други да останат на място.

Заседателската стая отново бе заключена. Съдията почука лекичко и завъртя дръжката. Вратата не се отвори.

— Кой е? — долетя отвътре мъжки глас.

— Съдията Харкин — високо отвърна той.

Зад вратата стоеше Николас. Той извърна глава и се усмихна на колегите си. Мили Дюпри и Гладис Кард се бяха отдръпнали в ъгъла край купчината багаж и нервно пристъпваха от крак на крак — изглежда, се бояха, че съдията ще ги прати в затвора или на още по-

лошо място. Но останалите заседатели продължаваха да кипят от възмущение.

Николас завъртя ключа и отвори. Усмихна се любезно, сякаш нямаше нищо особено и стачките бяха нормална част от съдебното всекидневие.

— Заповядайте — каза той.

Все още по сив костюм и без тога, Харкин влезе, следван от Рор и Кейбъл.

— Какъв е проблемът? — запита той, докато оглеждаше стаята.

Повечето заседатели седяха около масата, отрупана с чашки, празни чинийки и вестници. Филип Севил стоеше сам до прозореца. Лони Шейвър се бе уединил в ъгъла с компютър в скута. Без съмнение Истър щеше да говори от името на цялата група, а вероятно той бе и подстрекателят.

— Не смятаме за допустимо полицаите да претърсват багажа ни.

— И защо не?

— Ясно е като бял ден. Това са лични вещи. Не сме терористи или трафиканти, а вие не сте митничар.

Николас говореше властно и фактът, че се изправя тъй храбро срещу всемогъщия съдия, вдъхна гордост на повечето му колеги. Той беше един от тях, дори техен ръководител, каквото и да си мислеше Хърман. Неведнъж им бе изтъквал, че те — не съдията, не адвокатите или спорещите страни, — именно те, заседателите, са най-важните хора в този процес.

— Така е прието при изолация — отсече негова светлост и пристъпи към Николас, който беше с десет сантиметра по-висок и не смяташе да отстъпва.

— Но не е писано черно на бяло, нали? Дори се обзалагам, че изцяло зависи от решението на съдията. Прав ли съм?

— Имам основателни причини...

— Не са достатъчно основателни. Ваша светлост, не мърдаме отгук, докато не обещаете, че ще оставите багажа ни на мира — свирепо изръмжа Истър през зъби.

За съдията и адвокатите бе ясно, че говори напълно сериозно. И то от името на цялата група. Никой друг не помръдваше.

Харкин допусна грешката да се озърне през рамо към Рор, който само това и чакаше.

— Добре де, ваша светлост, какво толкова? — моментално изтърси той. — Тия хора не са помъкнали бомби.

— Стига! — кресна съдията.

Но Рор вече бе успял да спечели точка пред заседателите. Естествено, Кейбъл изпитваше същите чувства и държеше да обяви на всеослушание, че им се доверява за всичко, което са натъпкали в куфарите и чантите. Харкин обаче го лиши от тази възможност.

— Добре тогава — отсече негова светлост. — Багажът няма да се претърсва. Но ако узная, че някой заседател притежава какъвто и да било забранен предмет от списъка, който ви раздадох вчера, това ще се смята за обида на съда и може да бъде наказано с лишаване от свобода. Разбрахме ли се?

Истър извърна очи към стаята и огледа един по един колегите си, които въздъгнаха облекчено. Неколцина дори кимаха.

— Разбрахме се, ваша светлост — отвърна той.

— Добре. А сега можем ли да пристъпим към заседанието?

— Е, има още един проблем.

— Какъв?

Николас вдигна от масата лист хартия, вгледа се в редовете и каза:

— Според вашите правила ни се полага по на едно съпружеско посещение седмично. Смятаме, че това не е достатъчно.

— По колко искате?

— Колкото е възможно по-често.

Това изненада повечето заседатели. Наистина, някои от мъжете — Истър, Фернандес и най-вече Лони Шейвър — мърмореха за ограничените съпружески посещения, но жените не бяха засягали темата. Гладис Кард и Мили Дюпри се сконфузиха — току-виж, негова светлост си помислил, че настояват за секс през цялото време. Миналата година мистър Кард бе имал неприятности с простатата и Гладис тъкмо се чудеше дали да не разкрие това, за да опази доброто си име, когато Хърман Граймс подхвърли:

— На мен ми стигат две.

Представата как Хърм опипва мисис Граймс под юргана бе тъй забавна, че предизвика смях и напрежението се изпари.

— Според мен е излишно да водим анкета — каза Харкин. — Не може ли да се споразумеем на две посещения? Само за две седмици, бе

хора.

— С евентуална възможност за трето — контрира Николас.

— Чудесно. Някакви възражения?

Негова светлост огледа стаята. Лорийн Дюк тихичко се кискаше край масата. Гладис Кард и Мили Дюпри потъваха в земята от срам и за нищо на света не биха погледнали съдията в очите.

— Да, добре е — обади се Джери Фернандес, недоспал и махмурлия. Без всекидневен секс го хващаше главоболие, но знаеше две неща: жена му с радост щеше да се отърве от него през идните седмици, а освен това можеше да уреди нещичко с Хрътката.

— Възразявам срещу формулировката — изрече откъм прозореца Филип Севил първите си думи на този процес. Държеше списъка с правилата. — Вашето описание на личностите, които могат да участват в съпружеските визити, ми се струва доста ограничено.

На нормален език спорният текст гласеше: „При всяко съпружеско посещение всеки съдебен заседател или заседателка може да остане два часа насаме в своята стая със съпруг, съпруга, приятел или приятелка.“

Докато двамата адвокати надничаха през рамото му, съдията препрочете внимателно текста и се зачуди какво ли иска да каже този побъркан.

— Мистър Севил, дами и господа, искрено ви уверявам, че не смятам да ограничавам съпружеските посещения по какъвто и да било начин. Откровено казано, не ме интересува какво правите и с кого.

Това изявление очевидно успокои Севил и окончателно разгроми Гладис Кард.

— Има ли още нещо?

— Това е всичко, ваша светлост, благодаря — натърти Хърман, за да напомни ръководната си роля.

— Благодаря — каза Николас.

Щом доволните заседатели се настаниха в ложата, Скоти Мангръм уведоми съда, че няма повече въпроси към доктор Килван. Дър Кейбъл подхвана кръстосания разпит тъй деликатно, сякаш изпитваше страхопочитание към изтъкнатия специалист. Набързо отметнаха няколко явно незначителни уточнения по статистиката. Доктор Килван заяви, че сред потопа от цифри е стигнал до ясно

убеждение: около десет процента от пушачите развиват рак на белите дробове.

Тук Кейбъл задълба — тъкмо към това се бе стремил от самото начало и нямаше да отстъпи до края.

— Добре, доктор Килван, след като тютюнопушенето предизвиква рак на белите дробове, защо заболяват толкова малко пушачи?

— Пушенето значително повишава опасността от заболяване.

— Но не всеки път предизвиква рак, нали така?

— Така е. Не всеки пушач заболява от рак на белите дробове.

— Благодаря.

— Но за онези, които пушат, рискът е много по-голям.

Кейбъл постепенно се разгорещаваше и започна да притиска противника. Попита доктор Килван дали е запознат с едно изследване на Чикагския университет отпреди двайсет години, в което учените установили много повече заболявания от рак на белите дробове при пушачите в градските райони, отколкото в селските области. Килван отлично познаваше изследването, макар да не бе участвал в него.

— Можете ли да обясните тези данни? — запита Кейбъл.

— Не.

— А бихте ли рискували да изкажете предположение?

— Да. Когато излезе на бял свят, проучването предизвика противоречиви отзиви, защото сочеше, че освен тютюнопушенето може да има и други причини за рака на белите дробове.

— Например замърсяването на въздуха?

— Да.

— Вярвате ли в това?

— Възможно е.

— Значи признавате, че замърсяването предизвиква рак на белите дробове.

— Би могло. Но държа на собствените си данни. Както в града, така и на село пушачите заболяват много по-често от непушачите.

Кейбъл измъкна нов масивен том и се престори, че го прелиства. Попита доктор Килван дали е запознат с едно проучване на Стокхолмския университет от 1989 г., в което изследователите стигнали до извода, че съществува връзка между наследственост, тютюнопушене и рак на белите дробове.

— Чел съм го — отвърна доктор Килван.
— Имате ли мнение по него?
— Не. Наследствеността е извън моята област.
— Значи не можете да отхвърлите или потвърдите категорично връзката между наследственост, тютюнопушене и рак на белите дробове.
— Не мога.
— Но не оспорвате този труд, нали?
— Нямам мнение по него.
— Познавате ли специалистите, които са го съставили?
— Не.
— Значи не можете да ни кажете дали са квалифицирани, или не?
— Не мога. Сигурен съм, че вие сте разговаряли с тях.
Кейбъл пристъпи към масата, взе нов том и се върна на подиума.

* * *

След две седмици напрегнато дебнене без особени произшествия „Пинекс“ изведнъж имаше повод да се раздвижи. Импровизираната Клетва за вярност бе озадачила съдебната зала дотолкова, че никой нямаше ни най-малка представа какво се крие зад нея, но иначе процесът вървеше буквално по вода до понеделник следобед, когато съдебните заседатели разбуниха духовете. Един от адвокатите на ответника се бе изгървал пред финансовите експерти, че Стела Хюлик силно клони към оправдателна присъда. Слухът плъзна от уста на уста и значението на Стела за тютюневата промишленост нарасна стократно. Към Ню Йорк полетяха обаждания, че ответникът е загубил най-силния си коз — Стела Хюлик, която в това време вече се бе прибрала и лежеше мъртвопопяна на канапето.

Към сплетните се прибави и пикантната подробност за проникването в апартамента на заседателя Истър. Не бе далеч от ума, че това е дело на тютюневите компании и след като бяха хванати на местопрестъплението, или поне се намираха под подозрение, нещата вървяха зле за ответника, откъдето и да ги погледнеш. Бяха загубили

съдебен заседател. Бяха ги уличили в нечиста игра. Небесата рухваха над главите им.

При откриването на борсата във вторник акциите на „Пинекс“ се котираха на седемдесет и девет и половина, бързо паднаха на седемдесет и осем, а продажбите се засилваха с всеки час и слуховете никнеха като гъби. Котиروунката беше седемдесет и шест към средата на утрото, когато от Билокси пристигна нов доклад. Един финансист, който наистина бе присъствал в съдебната зала, съобщи в кантората си, че заседателите стачкуват, защото им е дошло до гуша от досадните свидетели на ищеца.

За броени секунди новината се повтори стократно и на Уолстрийт стана ясно като бял ден, че заседателите се бунтуват срещу иска. Цената скочи на седемдесет и седем, прелетя покрай седемдесет и осем, достигна седемдесет и девет, а около пладне вече приближаваше осемдесет.

От шестте жени, които оставаха в ложата, Фич най-много искаше да се докопа до Рики Колман, здравомислеща и симпатична трийсетгодишна майка на две дечица. Тя печелеше двацет и една хиляди долара годишно, работейки на регистратурата в местната болница. Съпругът ѝ получаваше трийсет и шест хиляди като пилот на малък частен самолет. Живееха в приятна крайградска къщичка с чудесна морава отпред и ипотека за деветдесет хиляди. Имаха две японски коли, изплатени до последния цент. Пестяха умерено и инвестираха доста консервативно — миналата година бяха вложили осем хиляди във взаимоспомагателен фонд. Взимаха активно участие в дейността на кварталната църква — тя преподаваше на началните класове в неделното училище, а той пееше в хора.

Очевидно нямаха лоши навици. Не пушеха и не личеше да пият. Мистър Колман бягаше и играеше тенис, а Рики всеки ден посещаваше за един час спортния клуб. Заради този здравословен живот и медицинското ѝ образование Фич се боеше от нея.

Здравният картон, измъкнат от нейния гинеколог, не разкриваше нищо съществено. Две бременности, протекли по всички правила. Контролен преглед всяка година. Мамографията отпреди две години също не показваше отклонения. Рики беше висока сто шейсет и два сантиметра и тежеше петдесет и три килограма.

Фич разполагаше с медицински данни за седмина от дванайсетте заседатели. Картонът на Истър липсваше по обясними причини. Слепият Хърман Граймс нямаше какво да крие. Севил беше нов и Фич ровеше около него. Лони Шейвър не бе ходил на доктор поне от двацет години. Лекарят на Силвия Тейлър-Татъм бе загинал преди няколко месеца при катастрофа с моторница, а заместникът му се оказа крайно несговорчив.

Водеше се мръсна игра и Фич бе написал повечето от правилата ѝ. Всяка година Фондът даряваше милион долара на една организация, известна под името Съюз за правни реформи — креслива

вашингтонска групировка, финансирана главно от застрахователни компании, медицински асоциации и индустриални групировки. Тютюневите компании не правеха изключение. Официално всеки от участниците в Голямата четворка отделяше по сто хиляди годишно, а Фич тайничко мушваше под вратата още един милион. Целта на СПР бе да прокара закони, ограничаващи размера на съдебните обезщетения. И най-вече да премахне това нетърпимо зло — наказателните обезщетения.

Лутър Вандъмиър, генерален директор на „Трелко“, заемаше важно място в ръководството на СПР и подстрекавай тихомълком от Фич, често оказваше груб натиск върху организацията. Фич не излизаше наяве, но постигаше каквото му трябва. Чрез Вандъмиър и СПР той жестоко притискаше застрахователните компании, които на свой ред притискаха лекарите, за да измъкнат от тях деликатни и поверителни сведения за дадени пациенти. Затова, когато пожела доктор Доу от Билокси да изпрати медицински сведения за Гладис Кард до една анонимна пощенска кутия в Балтимор, Фич каза на Вандъмиър да се обърне към своите познати от застрахователното дружество в Сейнт Луис, което осигуряваше доктора срещу професионални рискове. Застрахователите подхвърлиха на Доу, че ако се опъва, вноската му може да скочи нагоре и той охотно прие да им услуги.

Фич разполагаше с купища медицински данни, но между тях засега нямаше нищо, което да промени присъдата. И ето че във вторник около пладне му провървя.

Още преди да си смени фамилиното име от Уед на Колман, Рики бе посещавала малък църковен колеж в Монтгомъри, Алабама, където още я помнеха като красавица. Знаеше се, че най-хубавите момичета в колежа често ходят с момчета от Обърн. С напредването на обичайната проверка около нейното минало агентът на Фич в Монтгомъри надуши, че Рики вероятно е имала доста обожатели. Фич продължи по тази линия, попритисна тук-там чрез СПР и след две седмици лутане напосоки най-сетне откри клиниката.

Малката частна болница в центъра на Монтгомъри се оказа едно от трите места, където бяха извършвали аборти по онова време. През своята първа година в колежа, само седмица след двайсетия си рожден ден, Рики Уед бе влязла там за аборт.

И Фич разполагаше с писмени доказателства. Едно телефонно обаждане му съобщи, че документите идват, и той с тихичък смях измъкна листовите от факса. Нямаше име на бащата, но това го устройваше. Рики се бе запознала с Рий Колман една година след завършване на колежа. По времето на аборта Рий бе карал последния курс в Тексаския институт по въздухоплаване и едва ли бе подозирал, че някога ще я срещне.

Фич беше готов да се обзаложи на каквото и да било, че абортът е мрачна тайна — почти забравена от Рики и напълно неизвестна на нейния съпруг.

Мотелът „Сиеста Ин“ се намиреше в Пас Крисчън, на трийсет минути път западно по Крайбрежието. Дотам пътуваха с нает автобус — Лу Дел и Уилис седяха отпред до шофьора, а другите четиринайсет пътници се бяха пръснали по седалките. Нямаше седнали по двама. Разговорите бяха секнали. Всички се чувстваха уморени и потиснати като в затвор, макар че още не бяха видели временния си дом. През първите две седмици от процеса крайт на заседанието в пет следобед беше същинско спасение; измъкнаха се набързо и хукваха към истинския живот — дом, деца, топла вечеря, домашни задължения, понякога и служебни грижи. А сега, след заседанието, идваше пътуване с автобус към нова килия, където щяха да ги държат под най-строг надзор и да ги пазят от зловещите сенки, спотаени нейде наоколо.

Само Николас Истър се радваше на изолацията, но полагаше усилия да изглежда потиснат като останалите.

Бяха наели за тях целия първи етаж на едното крило — общо двайсет стаи, макар че им трябваша само деветнайсет. Лу Дел и Уилис имаха отделни стаи до изхода към централната сграда, където се намираха рецепцията и ресторантът. В другия край на коридора настаняха едър млад полицаи на име Чък, за да пази вратата към паркинга.

Стаите бяха разпределени лично от съдията Харкин. Багажите вече чакаха на място — затворени и явно недокоснати от полицейски ръце. Лу Дел раздаде ключовете като бонбони и личеше, че от минута на минута се чувства все по-важна. Заседателите опипаха и огледаха леглата — кой знае защо, матраците навсякъде бяха двойни. Включиха

телевизорите, но надеждите им останаха напразни. Никакви телевизионни програми и новини до края на заточението. Имаше само филми от кабелната телевизия. После дойде ред на баните, мивките и казанчетата. Двете седмици тук щяха да им се сторят безкрайни.

Разбира се, момчетата на Фич потеглиха след автобуса. Той напусна съда с полицейски мотоциклети отпред и отзад. Няма нищо по-лесно от това да проследиш две ченгета. В акцията се включиха още двама детективи, наети от Рор. Всъщност никой не бе и очаквал името на мотела да остане в тайна.

Николас бе настанен между Севил и полковник Херера. Мъжките стаи се намираха в единия край на коридора, женските — в другия, като че съдията държеше с това разделение да ги предпази от лудории. Пет минути след влизането стените взеха да ги притискат, а малко по-късно Уилис почука и гръмогласно запита дали всичко е наред.

— Просто великолепно — отвърна Николас, без да отваря вратата.

Телефоните и минибарчетата бяха изнесени. В дъното на коридора една стая бе разчистена и обзаведена с две кръгли маси, телефони, удобни кресла, голям телевизор и барче с всевъзможни безалкохолни напитки. Някой я кръсти Балната зала и прозвището прилепна. Всяко телефонно обаждане трябваше да става с разрешение на някой от пазачите, а външни разговори не се приемаха. При извънредни случаи можеха да се обръщат към рецепцията. Стая 40, точно срещу Балната зала, също беше разчистена и обзаведена с маса за хранене.

Нито един заседател нямаше право да напуска крилото без разрешение от съдията Харкин — в краен случай от Лу Дел или някой от полицаите. Не им наложиха комендантски час, тъй като нямаше къде да се даят, но Балната зала затваряше в десет.

Вечерята се сервираше от шест до седем, закуската от шест до осем и половина и не бе задължително да се хранят вкупом. Можеха да идват когато си искат в рамките на определеното време. Можеха и да си носят храна по стаите. Съдията Харкин проявяваше сериозна загриженост за качеството на храната и държеше всяка сутрин да му докладват дали имат оплаквания.

Във вторник имаха избор между пържено пиле и печена риба с изобилие от салати и зеленчуци. Заседателите се смаяха от апетита си. Макар че цял ден не бяха вършили нищо, освен да седят и да слушат, повечето примираха от глад и едва дочакаха храната да пристигне в шест. Николас напълни чинията си, седна в края на масата и увлече другите в разговор, като настояваше, че трябва да се хранят заедно. Беше удивително бодър и се държеше тъй, сякаш цялата тази история е забавно приключение. Ентусиазмът му донякъде зарази и останалите.

Само Хърман Граймс вечеря в стаята си. Мисис Граймс подреди две чинии и побърза да се оттегли. С писмена заповед съдията Харкин й бе забранил най-строго да се храни при заседателите. Същото се отнасяше до Лу Дел, Уилис и Чък. Затова, когато Лу Дел влезе и прекъсна Николас наред сред изречението, разговорите моментално стихнаха. Тя набързо бързо метна в чинията парче пилешко, малко зелен фасул и едно хлебче, после побърза да се оттегли.

Вече бяха истинска група — безправни изгнаници, откъснати от света и захвърлени пряко волята си в „Сиеста Ин“. Нямаха никого освен себе си. Истър твърдо се надяваше да поддържа доброто им настроение. Можеха да бъдат ако не братя и сестри, то поне задружно семейство. Щеше да се бори против всякакви групички и разделения.

В Балната зала изгледаха два филма. Когато наближи десет, вече всички спяха.

— Готов съм за съпружеското си посещение — подхвърли на закуска Джери Фернандес към Гладис Кард, която се изчерви.

— Тъй ли? — рече тя и врътна очи към тавана.

Джери й се усмихна, сякаш копнееше тъкмо за нея. Закуската беше истинско пиршество и имаше какво ли не — от пържена шунка до корнфлейкс.

По някое време Николас влезе и поздрави тихичко, но изглеждаше угрижен.

— Не разбирам защо не ни разрешават да си имаме телефони — бяха първите му думи и приятното утринно настроение изведнъж помръкна. После седна срещу Джери, който усети момента и реагира незабавно.

— Защо не ни дават студена бира? — оплака се Джери. — У дома всяка вечер си пийвам студена биричка, понякога и по две. Кой има правото да диктува какво ще пием?

— Съдията Харкин — отвърна Мили Дюпри, която избягваше алкохола.

— Ами телевизията? — запита Николас. — Защо да не гледаме телевизия? Откакто е почнал тоя процес, редовно гледам телевизия и не помня да ми е повлияло. — Той се извърна към Лорийн Дюк, едра жена с пълна чиния бъркани яйца. — Ти случайно да си видяла напоследък някакви сензационни новини около процеса?

— Нищо подобно.

Той погледна Рики Колман, наведена над купичка с корнфлейкс.

— Ами гимнастически салон, или поне някое местенце, където да се поизпотим след осем часа висене в залата? Сигурно можеха да ни намерят мотел с гимнастически салон.

Рики кимна без колебание. Лорийн преглътна и заяви:

— Едно не разбирам — защо ни забраняват да говорим по телефона? Децата може да имат нужда от мен. Какво си мислят, че някой ще вземе да ме заплашва по телефона ли?

— Не че имам претенции, само ми се ще да пийна една-две студени бирички — въздъхна Джери. — А може би и някое посещение в повече — добави той, като отново погледна Гладис Кард.

Ропотът около масата бързо се засилваше и десет минути след пристигането на Истър заседателите бяха готови за бунт. Дребните несгоди се превръщаха в недвусмислени прояви на диктатура. Дори запасният полковник Херера, който неведнъж бе нощувал сред джунглите, изказа недоволство от напитките в Балната зала. Мили Дюпри се оплака от липсата на вестници. Лони Шейвър имаше куп неотложни дела и по принцип негодуваше срещу изолацията.

— Имам си ум в главата — заяви той. — Никой не може да ми повлияе.

Филип Севил пък се занимаваше с йога в гората всяка сутрин по изгрев слънце, насаме с природата, а в радиус от двеста метра нямаше нито едно дърво. Ами църквата? Като благочестива баптистка, мисис Кард не пропускаше нито проповедите в сряда вечер, нито службата във вторник, нито петъчните църковни предавания, да не говорим за съботния ден, когато се сбираше цялото паство.

— Най-добре да оправим нещата още сега — твърдо изрече Николас. — Ще ни държат тук цели две седмици, а може и три. Мене ако питате, трябва да се обърнем към съдията Харкин.

Точно сега на съдията Харкин не му беше до заседателите. В кабинета му се препираха девет адвокати. Той държеше адвокатите да идват всяка сутрин в осем, за да изгледят всички спорни въпроси, и често ги задържаше по час-два след края на заседанието. Тихо почукване отвън прекъсна разгорещения спор между Рор и Кейбъл. Глория Лейн побутна вратата, докато тя опря в стола на Оливър Макаду.

— Мисля, че имаме проблем със заседателите — мрачно съобщи тя.

Харкин скочи на крака.

— Какво?

— Искат да разговарят с вас. Друго не знам.

Харкин погледна часовника си.

— Къде са?

— В мотела.

— Не може ли да ги докараме тук?

— Не. Опитрахме. Няма да излязат, преди да поговорят с вас.

Той зяпна и раменете му провиснаха.

— Тая работа почва да става нелепа — подхвърли Уендъл Рор незнайно към когото.

Адвокатите гледаха съдията, той пък гледаше купищата папки по бюрото и се мъчеше да разсъждава. После потри ръце и се усмихна с фалшиво веселие.

— Добре, да видим какво толкова има.

Конрад прие първото обаждане в осем и две минути. Този път тя не искаше да разговаря с Фич, само предаде съобщение, че заседателите отново са се разбунили и няма да излязат от „Сиеста Ин“, додето Харкин не дойде лично да ги изслуша. Конрад хукна към кабинета на Фич да достави известието.

В осем и девет минути Марли позвъни отново и съобщи на Конрад, че Истър ще е облечен с тютюнева тениска, тъмна джинсова риза над нея, червени чорапи и обичайния бежов панталон. Червени чорапи, повтори тя.

В осем и дванайсет се обади за трети път и помоли да разговаря с Фич, който подскачаше край бюрото и скубеше брадичката си. Той незабавно грабна слушалката.

— Ало.

— Добро утро, Фич — поздрави тя.

— Добро утро, Марли.

— Посещавал ли си някога хотел „Сейнт Реджис“ в Ню Орлиънс?

— Не.

— Намира се на Канал Стрийт във Френския квартал. На покрива има бар. Наричат го „Терас Грил“. Заеми маса с изглед към квартала. Бъди там около седем. Аз ще дойда малко по-късно. Чу ли ме?

— Да.

— И ела сам, Фич. Ще те гледам как влизаш в хотела и ако доведеш приятели, срещата се отменя. Разбра ли?

— Разбрах.

— А ако се опиташ да ме проследиш, ще изчезна.

— Давам ти честна дума.

— Интересно, защо ли не ти вярвам на думата, Фич! — подхвърли тя и затвори.

На рецепцията Кейбъл, Рор и съдията Харкин бяха посрещнати от Лу Дел, която едва си намираще място от тревога и непрекъснато бръщолевеше, че никога не била виждала такова нещо; винаги държала заседателите под контрол. Отведе ги в Балната зала, където се бяха затворили тринайсет от четиринайсетте заседатели. Липсваше единствено Хърман Граймс. Той се опита да спори с групата по тактически въпроси, при което тъй възмути Джери Фернандес, че си докара няколко ругатни. Джери изтъкна, че Хърман си има жена подръка, не му трябва вестници и телевизия, не пие, а вероятно и не се нуждае от гимнастически салон. По-късно Мили Дюпри го накара да се извини на Хърман.

Отначало негова светлост бе враждебно настроен, но бързо омекна. След няколко колебливи приветствени думи той подхвана по най-неподходящия начин:

— Почвам да се безпокоя от това положение.

На което Николас Истър отвърна:

— Повече няма да търпим диктатура.

Рор и Кейбъл имаха изрична възбрана да си отворят устата, затова стояха на входа и гледаха с искрено удоволствие. Двамата знаеха, че до края на своята кариера едва ли ще видят друга подобна сцена.

Николас бе съставил списък с исканията на заседателите. Съдията Харкин свали сакото си, седна и моментално попадна под град от възражения. Беше сам срещу всички и буквално обезоръжен.

С бирата — никакъв проблем. Вестниците можеха да се цензурират на рецепцията. Отпадането на ограниченията за разговори звучеше съвсем разумно. Телевизията също, стига да обещаят да не гледат местните новини. С гимнастическия салон беше по-сложно, но Харкин обеща да се постарее. Църквата също можеше да се уреди.

Всъщност всичко излезе въпрос на компромис.

— Можете ли да ни обясните защо сме тук? — запита Лони Шейвър.

Харкин опита. Изкашля се и колебливо взе да излага причините си да ги затвори в мотела. После отби към забранените контакти, към досегашните произшествия и смътно намекна за неприятности при други подобни процеси.

Имаше солидна документация за минали провинения и на двете страни. Фич оставяше трайна следа из полето на съдебното дирене. При други случаи наемници на ищеца бяха играли нечисто. Но съдията Харкин не можеше да разкрие това пред своите заседатели. Трябваше да внимава, за да не им повлияе.

Срещата продължи цял час. Харкин помоли за гаранция против бъдещи стачки, но Истър категорично отказа.

„Пинекс“ спадна с два пункта при новината за втора стачка, предизвикана според един пратеник в съдебната зала от някаква неопределена реакция на заседателите спрямо тактиката на ответника. За самата тактика също се говореше твърде неясно. Друг пратеник в Билокси поизбистри нещата, като пусна слух, че никой в съдебната зала не знае защо стачкуват заседателите. Акциите спаднаха с още половин пункт, после се стабилизираха и още същата сутрин плъзнаха нагоре.

* * *

Катранът предизвиква рак, поне така е при лабораторните опити с гризачи. Доктор Джеймс Юкър от Пало Алто работеше с бели мишки и плъхове от петнайсет години насам. Лично бе провел множество изследвания и отлично познаваше работата на други учени от цял свят. По негово мнение поне шест капитални научни труда свързваха тютюнопушенето с рака на белите дробове. Без да пести подробностите, той обясни на съда точно как неговите сътрудници извличат от дима концентрати, обикновено наричани с общото име „катрани“, и ги втриват в кожата на безброй бели мишки. Носеше и увеличени цветни снимки. Ако имаха късмет, някои мишки получаваха само нищожна доза катран, другите биваха мазани немилосърдно. Никой не се изненада, че колкото повече е катранът, толкова по-скоро се появява рак на кожата.

Кожните тумори на гризачите са твърде далече от рака на белите дробове при хората, тъй че доктор Юкър и Рор изгаряха от нетърпение да разкрият връзката. Медицинската история е пълна с изследвания, при които опитите с лабораторни животни в крайна сметка са се оказвали приложими и спрямо човека. Изключенията са твърде редки. Макар че мишките и хората живеят в извънредно различни условия, лабораторните опити напълно съвпадат с епидемиологичните данни.

При показанията на Юкър в залата се бяха стекли всички експерти по съдебните заседатели. Гнусните дребни гризачи са едно, но зайците и кучетата могат да бъдат домашни любимци. Следващото проучване на Юкър засягаше подобни опити върху зайци, довели буквално до същите резултати. А последното включваше трийсет кучета, които той бе приучил да пушат посредством тръби, прокарани през трахеите им. Най-пристрастените сред тях достигаха до девет цигари дневно — еквивалент на четирийсет цигари при човек с тегло седемдесет килограма. При тези животни се откриваха сериозни белодробни увреждания под формата на злокачествени тумори след 875 дни непрекъснато пушене. Юкър използваше кучета, тъй като спрямо цигарите проявяваха същата реакция като човека.

Той обаче не успя да разкаже нито за зайците, нито за кучетата. Дори и най-неопитният наблюдател би могъл да погледне лицето на

Мили Дюпри и да открие колко ѝ е мъчно за клетите мишки и колко мрази доктор Юкър, задето ги убива. Силвия Тейлър-Татъм и Ейнджъл Уийз също проявяваха недоволство. При Гладис Кард и Филип Севил се долавяха признаци на раздразнение. Останалите слушаха невъзмутимо.

По време на обедната почивка Рор и неговите сътрудници решиха да прекратят показанията на Джеймс Юкър.

През обедната почивка полицаят Джъмпър, който преди тринайсет дни бе предал на Фич бележката от Марли, внезапно получи предложение за пет хиляди долара в брой, ако се престори, че страда от колики, разстройство или нещо подобно, а после в цивилни дрехи придружи Панг до Ню Орлиънс, за да прекара вечерта в забавления, пиене, а може би и с момиче, стига да му се иска. Само след час-два Панг го убеди без особени усилия. Джъмпър бе закъсал за пари.

Около дванайсет и половина двамата потеглиха от Билокси с камионетка под наем. Когато след два часа пристигнаха в Ню Орлиънс, Джъмпър вече бе склонил временно да зареже униформата и да поработи за „Арлингтън Уест“. За шест месеца работа Панг му предложи двайсет и пет хиляди — с девет хиляди повече, отколкото печелеше в момента за цяла година.

Настаниха се в „Сейнт Реджис“ от двете страни на Фич, който бе успял да изкопчи от управата само четири стаи. Холи бе настанена в края на коридора. Дубас, Джо Бой и Данте бяха в „Роял Сонеста“, на четири пресечки оттам. Не след дълго Джъмпър кацна на една табуретка пред бара във фойето, откъдето имаше отлична видимост към централния вход.

Започна очакването. Следобедът отминаваше, взе да притъмнява, а от Марли нямаше и следа, но това не изненада никого. Джъмпър смени поста си четири пъти и детективската работа скоро му омръзна.

Малко преди седем Фич излезе от стаята и се качи с асансьора на покрива. Имаше запазена ъглова маса с чудесен изглед към Френския квартал. Холи и Дубас седяха три метра по-настрани. Бяха облечени елегантно и сякаш не забелязваха нищо на този свят. На друга маса седяха Данте и някакво момиче от занаята с черна минипола. Джо Бой щеше да прави снимките.

В седем и половина тя изникна като по магия. Нито Джъмпър, нито Панг бяха успели да я забележат във фойето. Просто излезе на покрива през отворената стъклена врата и незабавно се озова до масата

на Фич. По-късно той предположи, че е постъпила също като тях — отседнала е в хотела под измислено име и се е изкачила по стълбището. Беше облечена с панталон и яке и изглеждаше много красива — тъмнокестенява коса, кафяви очи, волева брадичка и съвсем малко грим, просто защото нямаше нужда от повече. Вероятно бе някъде между двайсет и осем и трийсет и две годишна. Седна толкова бързо, че Фич не успя да ѝ предложи стол. Избра мястото срещу него, с гръб към другите маси.

— Радвам се да те видя — тихо изрече той, като се озърташе да разбере дали не ги подслушват.

— Да, голяма радост — отвърна тя и се подпря на лакти.

Келнерът услужливо изникна до масата и я запита дали иска нещо за пиене. Не, не искала. Човекът беше подкупен и имаше задачата грижливо да прибира всичко, което е докоснала с пръсти — чаши, чинии, прибори, пепелници, каквото и да било. Но не му се удаде възможност.

— Гладна ли си? — запита Фич и отпи глътка минерална вода.

— Не. Бързам.

— Защо?

— Защото колкото по-дълго съм тук, толкова повече снимки ще направят твоите хора.

— Дойдох сам.

— Да бе. Как ти харесаха червените чорапи?

В другия край на покрива оркестърът засвири джаз, но тя не обърна внимание. Очите ѝ не се откъсваха от Фич.

Фич отметна глава и изсумтя. Още не можеше да повярва, че разговаря с любовницата на един от съдебните заседатели. Досега на няколко пъти бе влизал в непряк контакт със заседатели, но никога не бе стигал толкова близо.

И тя сама го търсеше!

— Откъде е той? — запита Фич.

— Все едно. Нали сега живее в Билокси.

— Съпруг ли ти е?

— Не.

— Приятел?

— Много въпроси задаваш.

— Много въпроси повдигаш, млада госпожице. И очакваш да ги задам.

— Просто познат.

— Кога реши да се представя с името Николас Истър?

— Има ли значение? Името е напълно законно. Сега е гражданин на Мисисипи и регистриран гласоподавател. Ако иска, може всеки месец да си променя името.

Тя бе стиснала юмруци под брадичката си. Фич разбра, че не ще допусне грешката да остави отпечатъци.

— Ами ти? — запита той.

— Аз ли?

— Да, ти не си регистрирана като гласоподавател.

— Откъде знаеш?

— Проверихме. Разбира се, ако предположим, че истинското ти име е Марли и не сме объркали правописа.

— Много предполагаш.

— Това ми е работата. От Крайбрежието ли си?

— Не.

Джо Бой приклепна и се протегна между две големи пластмасови саксии, за да я щракне шест пъти в профил. За по-свястна снимка би трябвало да се изкатери върху тухления парапет и да балансира на петдесет метра над улицата. Предпочете да остане сред зеленината и да разчита на късмет, когато жената си тръгне.

Фич разклати леда в чашата си.

— И защо сме тук? — запита той.

— Ами нали знаеш, от среща на среща...

— И къде ще ни отведат тия срещи?

— До присъдата.

— Срещу възнаграждение, предполагам.

— Думичката „възнаграждение“ звучи ужасно дребнаво. Записваш ли?

Беше ясно като бял ден, че Фич записва всеки звук.

— Разбира се, че не.

Записът не я интересуваше. Ако иска — нека си го слуша до втръсване. Нищо не би спечелил, ако се разприказва пред когото и да било. Сам той имаше твърде много кирливи ризи, за да се обърне към

ченгетата или съдията, пък и просто не му беше в стила. Фич изобщо не бе помислял да я заплашва с властите и тя отлично знаеше това.

Нека я снима колкото си иска, нека наемниците в хотела дебнат, слушат и гледат. Засега щеше да играе по техните правила — да бяга, да се спотайва и да им създава работа. Все едно, нищо нямаше да открият.

— Да не говорим за пари засега, Фич, бива ли?

— Ще говорим за каквото поискаш. Ти командваш парада.

— Защо трябваше да се вмъквате в апартамента?

— Просто така работим.

— Какво мислиш за Хърман Граймс? — запита тя.

— Защо питаш мен? Нали знаеш точно какво става в заседателската стая?

— Искам да видя колко си умен. Интересно ми е дали караш всички онези експерти и адвокати да си заслужат парите.

— Никога не съм губил. Значи си знам работата.

— Е, какво ще кажеш за Хърман?

Фич се позамисли и кимна за още една чаша вода.

— Той ще има голямо значение за присъдата, тъй като е човек с твърди убеждения. В момента още се колебае. Поглъща всяка дума от показанията и вероятно знае повече от всеки друг заседател, освен твоя приятел, разбира се. Прав ли съм?

— Не си далеч от истината.

— Радвам се да го чуя. Често ли разговаряте с твоя човек?

— Сегиз-тогиз. Знаеш ли, че днес Хърман възрази против стачката?

— Не.

— Беше сам срещу всички останали.

— Защо стачкуваха?

— Заради условията. Телефон, телевизия, бира, секс, църква, обичайните човешки копнежи.

— Кой поведе стачката?

— Същият, който ги води от самото начало.

— Ясно.

— Затова съм тук, Фич. Ако моят приятел не държеше всичко в ръцете си, не бих имала какво да ти предложа.

— И какво ми предлагаш?

— Казах, че друг път ще говорим за пари.

Келнерът сложи нова чаша пред Фич и пак попита Марли дали не иска нещо за пиене.

— Да, диетична кола в пластмасова чаша, ако обичате.

— Ами... нямаме пластмасови чаши — отвърна човекът, хвърляйки безпомощен поглед към Фич.

— Тогава не се безпокойте — каза тя и се усмихна широко.

Фич реши да поразпита още малко.

— Как са настроени заседателите в момента?

— Скучаят. Херера е много запален. Смята, че всички адвокати са пълни боклуци и трябва да се въведат най-строги наказания за необосновани иски.

— Мой човек. Може ли да повлияе на другите?

— Не. Другите не го обичат. Дори го презират, определено е най-мразеният в цялата група.

— А коя е най-приятната от жените?

— Мили им е като родна майчица, няма обаче да повлияе. Рики е симпатична, общителна и много чувствителна на тема здраве. Тя ще ти създаде главоболия.

— Не съм изненадан.

— Искаш ли да те изненадам, Фич?

— Да, много искам.

— Кой заседател е почнал да пуши след началото на процеса?

Фич присви очи и леко приведе глава наляво. Вярно ли бе чул?

— Почнал да пуши?

— Аха.

— Предавам се.

— Истър. Изненадах ли те?

— Твоят приятел.

— Точно така. Слушай, Фич, трябва да бягам. Утре ще се обадя.

Тя скочи на крака и изчезна също тъй бързо, както се бе появила.

Данте и наетото момиче реагираха преди Фич, който за миг се бе смаял от бързината ѝ. Измъкна телефона и уведоми Панг, който чакаше във фойето и я видя как излиза от асансьора и напуска хотела. Джъмпър тръгна подир нея, но след две пресечки я изпусна в навалищата.

Цял час оглеждаха улиците, паркингите, гаражите, кафенетата и баровете, но не откриха и помен от нея. Фич беше в хотелската стая, когато му се обади Дубас от аерогарата. Марли чакала самолет, който излитал след час и половина и кацал в Мобил в единайсет без десет. Остави я, нареди Фич, после се обади на двама дежурни в Билокси да хукнат към Мобил.

Марли бе наела малко апартаментче в Билокси, недалеч от Залива. Двайсет минути преди да се прибере, тя позвъни от колата си на полицията и обясни, че двама съмнителни типове с форд таунус я следят още от Мобил, че били ужасни грубияни и се бояла да не я убият. Без да прекъсва връзката с дежурния, Марли направи няколко завоя, мина през тих квартал и внезапно спря на една денонощна бензиностанция. Докато зареждаше, две полицейски коли спряха около форда, прикрит зад близкото ателие за химическо чистене. Двамата грубияни бяха изкарани и поведени през паркинга към жената, която следяха.

Марли великолепно изигра ролята на изплашена жертва. Риданията ѝ разлютиха ченгетата и не след дълго наемниците на Фич се озоваха зад решетките.

В десет часа едрият мрачен полицай Чък разпъна сгъваем стол в коридора до стаята си и застъпи нощна смяна. Беше сряда, втората вечер в изолация — време да се измъкнат навън. Точно по плана в единайсет и четвърт Николас позвъни в стаята на Чък. Щом полицаят напусна поста си, за да вдигне слушалката, Джери и Николас изскочиха от стаите и небрежно минаха през изхода до стаята на Лу Дел. Лу Дел спеше непробудно. Уилис бе дрямал през целия ден в съдебната зала, но сега и той хъркаше под завивките.

Двамата бегълци заобиколиха фойайето, промъкнаха се през сенките и завариха таксито да ги чака на уреченото място. Петнайсет минути по-късно вече влизаха в Златното казино на Билокси Бийч. Изпиха три бири в барчето, погледаха хоккей и Джери загуби сто долара от облози. Пофлиртуваха с две омъжени жени, чиито съпрузи пилееха пари на игралните маси. Флиртът взе да става сериозен и в един след полунощ Николас се оттегли от бара с чаша диетично кафе, за да си опита късмета на дваайсет и едно. Залагаше, чакаше и наблюдаваше оредяващата тълпа.

Марли безмълвно се настани на съседния стол. Николас избута пред нея купчинка чипове. Освен тях около масата имаше само някакъв пиян колежанин.

— Горе — прошепна тя, когато крупнето се обърна да размени няколко думи с управителя.

След малко стояха на терасата на мецанина, откъдето се разкриваше изглед към паркинга и океана. Ноемврийският въздух беше свеж и прохладен. Наоколо нямаше жива душа. Целунаха се и седнаха сгушени на една от пейките. Тя подробно описа пътуването до Ню Орлиънс. Като стигна до мошениците в областния затвор, и двамата се разсмяха. Утре сутрин щеше да се обади на Фич да си прибере хората.

Не говориха много, защото Николас бързаше да изведе Джери, преди да се е натряскал и да проиграе всичко или да си навлече неприятности с чужда жена.

И двамата имаха малки клетъчни телефони — удобен, но не твърде сигурен начин за връзка. Уговориха новите пароли и кодове.

Николас я целуна за сбогом и я остави сама на терасата.

Уендъл Рор усещаше, че на съдебните заседатели им е омръзнало да слушат всички тия специалисти с техните открития, диаграми и графики. Консултантите му твърдяха, че хората в ложата са чули предостатъчно за рака на белите дробове и тютюнопушенето, а вероятно и още преди процеса са знаели колко опасности крият цигарите. Според Рор вече ясно личеше връзката между „Бристълс“ и туморите, които бяха убили Джейкъб Уд, следователно бе крайно време да поразлае кучетата. В четвъртък сутринта той обяви, че ищецът призовава за следващ свидетел Лорънс Кригълър. Още преди да доведат Кригълър от стаята в дъното, в лагера на ответника настана тревога. Друг адвокат на ищеца, Джон Райли Милтън от Вашингтон, се надигна и отпрати лъчезарна усмивка към ложата.

Лорънс Кригълър беше около седмдесетгодишен, с безупречен загар, стройна фигура, елегантен костюм и енергична походка. След видеозаписа на Джейкъб Уд пред съда за пръв път се появяваше свидетел без титла. В момента Кригълър живееше във Флорида, където се бе преселил след напускането на „Пинекс“. Джон Райли Милтън

набързо претупа предварителните въпроси към него, защото най-апетитното предстоеше всеки момент.

След получаване на инженерно образование в Северна Каролина свидетелят бе работил за „Пинекс“ цели три десетилетия и накрая бе напуснал преди тринайсет години с шумен скандал. Той се бе опитал да съди фирмата, тя също бе повела процес срещу него. В крайна сметка всичко беше приключило с тайно извънсъдебно споразумение.

Веднага след като го бяха назначили, фирмата, наречена тогава „Юниън Табакоу“ или просто „Ю-Таб“, го бе командировала в Куба да опознае тамошното тютюнопроизводство. И той бе продължил да работи в производството чак до напускането си. Беше изучавал тютюневия лист и хилядите начини за ускоряване на растежа му. Смяташе се за специалист в тази област, макар че днес не идваше в ролята на експерт и нямаше да предлага научни преценки. Само факти.

През 1969 г. бе завършил тригодишно, възложено му от фирмата проучване относно възможностите за експериментално отглеждане на тютюн, известен под кодовото име „Рейли-4“. Този тютюн съдържаше три пъти по-малко никотин от обикновения. Подкрепян от купища изследователски данни, Кригълър бе стигнал до извода, че „Рейли-4“ ще се отглежда и обработва не по-трудно от всички останали тютюни, с които бе работил дотогава „Ю-Таб“.

Това беше монументален научен труд и той се гордееше с него, затова бе жестоко уязвен, когато висшестоящото началство изобщо не му обърна внимание. Беше започнал да си пробива път нагоре през закоравялата бюрокрация и резултатите се оказали отчайващи. Никой не давал пукната пара за новия сорт тютюн с много по-ниско съдържание на никотин.

А после бе разбрал, че грешил. Шефовете му искрено се вълнували от съдържанието на никотин. През лятото на 1971 г. в ръцете му бе попаднала една паметна записка между компаниите, която инструктирала висшето ръководство тихомълком да стори всичко възможно за осуетяване на работата му над „Рейли-4“. Самите колеги тайничко му бяха забивали нож в гърба. Той бе запазил хладнокръвие, без да споменава никому за наученото, и бе започнал тайна операция, за да узнае какво е предизвикало заговора срещу него.

В този момент от показанията Джон Райли Милтън представи на съда две вещественни доказателства: дълъг отчет за изследванията на

Криглър през 1969 г. и копие от паметната записка.

Отговорът се бе оказал кристално ясен и Криглър отдавна го подозираше. „Ю-Таб“ не можеше да си позволи производството на тютюн със занижено съдържание на никотин, тъй като никотинът означава печалба. Още от края на трийсетте години браншът бе наясно, че никотинът предизвиква пристрастяване.

— Как разбрахте, че това е известно? — запита Милтън високо и бавно.

Цялата зала слушаше със затаен дъх, само адвокатите на ответника се правеха на отегчени и възмутени.

— За производителите на цигари това е публична тайна — отговори Криглър. — Към края на трийсетте години е било проведено тайно проучване, финансирано от една тютюнева компания, и резултатите ясно доказвали, че никотинът в цигарите води до пристрастяване.

— Виждали ли сте този доклад?

— Не. Както разбирате и сами, той се охранява най-строго. — Криглър помълча и се озърна към масата на ответника. Готвеше се да хвърли бомбата и явно изпитваше огромно удоволствие. — Но видях писмо...

— Възраждам — изкрещя Кейбъл, скачайки на крака. — Свидетелят няма право да ни поднася недоказани твърдения какво бил видял в някакъв си документ. За това има много причини и ние сме ги обосנוвали най-подробно в своето изложение до съда.

Изложението съдържаше осемдесет страници текст и по него се спореше от месец насам. Съдията Харкин вече бе изразил писмено становището си по въпроса.

— Възражението ви ще се има предвид, мистър Кейбъл. Продължавайте, мистър Криглър.

— През зимата на седемдесет и трета видях писмо от една страница с описание на изследването от трийсетте години. Беше много старо, копирано на няколко пъти и леко променено.

— Променено в какво отношение?

— Бяха изтрети датата и името на подателя.

— А името на получателя?

— Беше адресирано до Сандър Фрейли, тогавашен президент на компанията „Алегени Гроуърс“, която днес се нарича „Конпак“.

— Тютюнева компания.

— Да, така е по принцип. Уж произвеждат всякакви стоки за широко потребление, но основната част от дейността се върти около производството на цигари.

— По кое време е бил президент мистър Фрейли?

— От трийсет и първа до четирийсет и втора година.

— В такъв случай би било логично да допуснем, че писмото е изпратено през този период.

— Да. Мистър Фрейли е починал през четирийсет и втора година.

— Къде се намирахте, когато видяхте това писмо?

— В Ричмънд. Докато „Пинекс“ все още се наричаше „Юниън Табакоу“, там беше главното управление. През седемдесет и девета година компанията смени името си и се прехвърли в Ню Джърси. Но сградите в Ричмънд все още се използват и аз работех там, докато напуснах. Повечето стари архиви на компанията също са там и един мой познат ми показва писмото.

— Кой беше той?

— Мой близък приятел, днес покойник. Обещах да не разкривам името му.

— Държахте ли това писмо в ръцете си?

— Да. Дори направих копие.

— И къде е вашето копие?

— То не изтрая дълго. След като го заключих в бюрото си, още на другия ден бях командирован извън града. През това време някой беше преровил бюрото и отмъкнал доста неща, включително и копието от документа.

— Помните ли какво се казваше в писмото?

— Помня много добре. Не забравяйте, че отдавна търсех някакво потвърждение на онова, което подозирах. Откриването на онова писмо беше незабравим момент.

— Какво гласеше то?

— Съдържаше три-четири абзаца, кратки и много конкретни. Авторът обясняваше, че току-що е прочел тайния доклад за никотина. Получил го от шефа на научния отдел в „Алегени Гроуърс“, чието име не се споменаваше. Според него данните категорично и ясно

доказвали, че никотинът води към пристрастяване. Доколкото си спомням, това бе същността на първите два абзаца.

— А следващият?

— Авторът препоръчваше на Фрейли компанията сериозно да се погрижи за повишаване на никотиновото съдържание в цигарите. Повече никотин означавало повече пушачи, а оттам — повече продажби и по-високи печалби.

Кригльр изричаше репликите си с великолепен усет за драматичния им ефект и всички го слушаха със затаен дъх. За пръв път от много дни насам заседателите дебнеха всяко движение на свидетеля. Думата „печалби“ прокътя в залата и остана да виси като зловонна мъгла.

Джон Райли Милтън помълча, после запита:

— Нека си изясним нещата докрай. Писмо е било написано от някого в съвсем друга компания и изпратено до нейния президент, така ли?

— Точно така.

— Компания, която оттогава и досега е конкурент на „Пинекс“?

— Правилно.

— В такъв случай как се е оказало в „Пинекс“ през седемдесет и трета година?

— Не успях да открия това. Но „Пинекс“ определено знаеше за изследването. Всъщност в началото на седемдесетте, ако не и по-рано, цялата тютюнева промишленост знаеше за него.

— Как разбрахте това?

— Не забравяйте, че съм работил в бранша трийсет години. И цялата ми кариера мина в производството. Разговарял съм с много хора, най-вече мои колеги в другите компании. Нека просто речем, че когато потрябва, тютюневите компании застават рамо до рамо.

— Опитвали ли сте да се сдобиеете с ново копие от писмото чрез вашия приятел?

— Опитах. Нищо не стана. Да оставим това.

* * *

Като се изключи кратката почивка в десет и половина, Кригльър продължи да говори непрекъснато през цялото сутрешно заседание. Показанията му сякаш прелетяха за броени минути и това бе един от най-решаващите моменти в процеса. Драмата на бивш служител, който вади на показ мръсните тайни, бе разиграна с изумително майсторство. Заседателите дори престанаха да мислят за обяда. Адвокатите ги наблюдаваха по-внимателно от когато и да било, а съдията драскаше трескаво, като че бе решил да запише всяка дума от показанията.

Журналистите бяха необичайно тихи, заседателите — необичайно внимателни. Момчетата от Уолстрийт подскачаха на местата си, нетърпеливи час по-скоро да хукнат към телефоните и задъхано да разправят в Ню Йорк какво става тук. Отегчените местни адвокати щяха години наред да разказват легенди за този свидетел. Дори Лу Дел, седнала на първия ред, отпусна плетката в скута си.

Фич гледаше и слушаше от стаята с екраните. По разписание Кригльър трябваше да даде показания чак в началото на идната седмица, а можеше и изобщо да не се яви. Фич беше един от малцината живи хора, държали в ръцете си онова писмо, а Кригльър го описваше с удивителни подробности. За всички, дори и за Фич, бе напълно ясно, че свидетелят говори истината.

Преди девет години, когато Голямата четворка нае Фич, една от първите му задачи бе да открие и унищожи всяко копие от писмото. Той още работеше по задачата.

Нито един адвокат на ответника, дори и Кейбъл, не бе виждал това писмо.

Около засягането на тази тема в съда се водеше истинска война. Обикновено правилата за даване на показания не позволяват устно описание на изчезнали документи. Най-добро вещественно доказателство представлява самият документ. Но както във всички юридически области, така и тук имаше изключения и дори изключения от изключенията, а дружината на Рор свърши майсторска работа, за да убеди Харкин, че съдебните заседатели трябва на всяка цена да изслушат как Кригльър описва изчезналия документ.

Следобед Кейбъл щеше да подложи свидетеля на свиреп кръстосан разпит, но злото вече бе сторено. Фич прескочи обяда и се заключи в кабинета си.

На обяд в заседателската стая цареше непознато настроение. Обичайните шумни разговори за футбол и готварски рецепти бяха отстъпили място на мъртвешка тишина. Цялата група бе замаяна и затъпяла от две седмици досадни научни показания на експерти, дошли да изнесат лекции в Билокси срещу огромни хонорари. Сега отново се връщаха към живота, потресени от мръсните подробности в показанията на Криглър.

Хранеха се без апетит и непрестанно хвърляха погледи наоколо. Почти всеки би искал да се усамоти нейде с най-близкия си приятел и да преповтори чутото преди малко. Вярно ли бяха чули? Разбираха ли всички какво казва онзи човек? Значи нарочно увеличават никотина, за да хлътнат повече хора в капана!

В крайна сметка направиха точно това. Пушачите — вече само трима след напускането на Стела, макар че и Истър се водеше за половин пушач, защото предпочиташе да общува с Джери, Хрътката и Ейнджъл Уийз — хапнаха набързо и се изнизаха. След малко всички седяха на сгъваеми столове, гледаха се и пускаха облаци дим към отворения прозорец. Николас подхвърли, че с толкова много никотин цигарите май са станали малко по-тежки. Никой не се разсмя.

По същото време Гладис Кард и Мили Дюпри се измъкнаха към тоалетната. Облекчиха се, после петнайсет минути си миха ръцете и разговаряха пред огледалото. Насред разговора към тях се присъедини Лорийн Дюк, която застана до автомата за книжни кърпи и побърза да изрази цялото си изумление и отвращение от тютюневите компании.

След като разчистиха масата, Лони Шейвър разтвори портативния си компютър през един стол от Хърман, който вече тракаше на своя. Полковникът подхвърли към Хърман:

— За тоя свидетел май не ти трябва превод.

Хърман изсумтя и отвърна:

— Доста удивително, бих казал.

Това бе единственият случай, в който си позволи да изрази някакво отношение към процеса.

Показанията не бяха направили оообено впечатление на Лони Шейвър.

Филип Севил любезно помоли съдията през част от обедната почивка да се заеме с йога под големия дъб зад Съдебната палата. Получи разрешение. Един полицаи го придружи до дървото, където

той свали ризата, чорапите и обувките си, после седна върху меката трева и се върза на геврек. Когато взе да пее, полицаят се отдръпна, седна на една пейка и приведе глава, за да не го познае някой.

Кейбъл поздрави Кригълър, като че бяха стари приятели. Кригълър се усмихна и отвърна с непоклонливо спокойствие:

— Добър ден, мистър Кейбъл.

Преди седем месеца цялата дружина на Кейбъл три дни наред бе гледала в кабинета на Рор видеозапис с показанията на Кригълър. Проучваха ги поне двайсет и пет адвокати, няколко експерти и дори двама психиатри. Кригълър казваше истината, но сега истината трябваше да се замаже. Този кръстосан разпит беше решаващ, тъй че истината можеше да върви по дяволите. Свидетелят трябваше да бъде опозорен!

След стотици часове на напрегнато планиране ответникът бе разработил своята стратегия. Най-напред Кейбъл запитва Кригълър дали е сърдит на бившите си работодатели.

— Да — отговори той.

— Мразите ли компанията?

— Компанията е нещо неодоушевено. Как може да се мрази един предмет?

— Мразите ли войната?

— Не съм бил на война.

— Мразите ли насилието над децата?

— Не се съмнявам, че е нещо отвратително, но за щастие никога не съм се сблъсквал с него.

— Мразите ли насилието изобщо?

— Сигурно е ужасно, но и в това отношение имам късмет.

— Значи нищо не мразите.

— Освен спанака.

Из залата се разнесе тих смях и Кейбъл усети, че нещата не вървят на добре.

— Не мразите ли „Пинекс“?

— Не.

— Не мразите ли работещите там?

— Не. Но някои от тях не ми допадат.

— Не мразехте ли някого, когато работехте там?

— Не. Имах врагове, но не помня да съм мразил някого.

— А не мразехте ли хората, срещу които заведохте дело?

— Не. Пак повтарям, те ми бяха врагове, но всъщност само си гледаха работата.

— Значи обичате враговете си?

— Не съвсем. Знам, че би трябвало да се постарая, но не е лесно. Не помня да съм казал, че ги обичам.

Кейбъл се бе надявал да отбележи точка, като намекне за евентуална неприязън или отмъщение от страна на Кригълър. Може би ако повтаряше по-често думата „мразя“, някои от заседателите щяха да я запомнят.

— Какво ви накара да се явите като свидетел?

— Това е сложен въпрос.

— За пари ли го правите?

— Не.

— Плаща ли ви мистър Рор или някой друг от страната на ищеца, за да застанете пред съда?

— Не. Споразумяхме се да ми платят пътните разноски и нищо повече.

Всъщност Кейбъл най-малко искаше да отвори вратичка към мотивите на Кригълър да се яви като свидетел. Сутринта бе станало дума за тях съвсем накратко, а във видеозаписа заемаха цели пет часа. На всяка цена трябваше да отклони Кригълър в друга насока.

— Пушили ли сте някога, мистър Кригълър?

— Да. За съжаление пуших цели дваайсет години.

— Значи съжалявате за това?

— Разбира се.

— Кога започнахте?

— Когато постъпих в компанията, през петдесет и втора година. Тогава насърчавах всички свои служители да пушат. И досега го правят.

— Вярвате ли, че сте навредили на здравето си с тези дваайсет години тютюнопушене?

— Естествено. Имам късмет, че не съм мъртъв като мистър Уд.

— Кога се отказахте от цигарите?

— През седемдесет и трета година. След като узнах истината за никотина.

— Смятате ли, че здравето ви днес е увредено по някакъв начин, защото сте пушили в течение на двайсет години?

— Разбира се.

— Според вас носи ли компанията някаква отговорност за решението ви да пропушите?

— Да. Както казах, насърчаваха ме. Всички други пушеха. В служебния магазин можехме да си купуваме цигари на половин цена. Преди всяко заседание ни поднасяха купи, пълни с цигари. Това бе част от вътрешния ред.

— Проветряваха ли се кабинетите ви?

— Не.

— Как стоеше въпросът с пасивното пушене?

— Много зле. Над главите ни вечно висеше синкава мъгла.

— Значи днес обвинявате компанията за това, че не сте толкова здрав, колкото би трябвало?

— Да, компанията определено има вина. За щастие успях да се изтъргна от навика. Не беше лесно.

— И затова имате зъб на компанията?

— Нека просто да кажем, че съжалявам, задето след колежа не се захванах с друга индустрия.

— Индустрия? Нима сте намразили цялата индустрия?

— Не съм почитател на тютюнопроизводството.

— Затова ли сте тук?

— Не.

Кейбъл прелисти записките си и бързо откри нова насока.

— Доколкото знам, вие сте имали сестра, нали, мистър Криглър?

— Да.

— Какво се случи с нея?

— Почина през седемдесета година.

— От какво?

— От рак на белите дробове. Двайсет и три години бе пушила по два пакета на ден. Пушенето я умори, мистър Кейбъл, ако това искате да знаете.

— Бяхте ли близки? — запита Кейбъл с подчертано съчувствие, за да позаглади донякъде лошото впечатление, задето разчопля старите рани.

— Много близки. Нямам друг брат или сестра.

— И нейната смърт бе тежък удар за вас?

— Да. Тя беше необикновен човек и още не мога да я прежаля.

— Извинявайте, че повдигнах този въпрос, мистър Кригълър, но това е важно.

— Вашето състрадание ме трогва, мистър Кейбъл, но не виждам нищо важно.

— Как се отнасяше тя към това, че пушите?

— Не беше доволна. На смъртното си легло ме умоляваше да престана. Това ли искахте да чуете, мистър Кейбъл?

— Само ако е вярно.

— О, вярно е, мистър Кейбъл. Един ден преди нейната смърт обещах, че ще престана да пуша. И успях, макар че за да го постигна, ми трябваха три безкрайни години. Разбирате ли, мистър Кейбъл, бях хванат на въдицата също като сестра ми, защото компанията производителка на цигарите, които я погубиха, а можеха да погубят и мен, целенасочено поддържаше високо ниво на никотина.

— А сега...

— Не ме прекъсвайте, мистър Кейбъл. Сам по себе си никотинът не е канцероген, знаете много добре, той е просто отрова — отрова, която вкарва човек в капана, тъй че един ден канцерогените да го довършат. Именно затова цигарите са безкрайно опасни.

Кейбъл го гледаше съвсем спокойно.

— Свършихте ли?

— Чакам следващия въпрос. Само не ме прекъсвайте повече.

— Обещавам и поднасям своите извинения. А сега кажете кога за пръв път се убедихте, че цигарите са безкрайно опасни.

— Не знам точно. Сам разбирате, че това е известно от доста време насам. И днес, и тогава не бе нужно човек да е гений, за да го проумее. Но вероятно е било някъде в началото на седемдесетте, след като приключих изследването, след смъртта на сестра ми и малко преди да видя онова гнусно писмо.

— Може би през седемдесет и трета година?

— Някъде там.

— Кога престанахте да работите за „Пинекс“? През коя година?

— През осемдесет и втора.

— Значи продължихте да работите в компания, която произвеждаше продукти, смятани от вас за безкрайно опасни?

— Да.

— Каква заплата получаваште през осемдесет и втора година?

— Деветдесет хиляди годишно.

Кейбъл помълча и пристъпи до масата, където му подадоха друг бележник и той го огледа, хапейки дръжката на очилата си, после се върна към подиума и запита Криглър защо е съдил компанията през 1982 г. Криглър явно не хареса въпроса и се озърна за помощ към Рор и Милтън. Кейбъл задълба из подробностите на онова дело — безкрайно объркано и свързано с редица лични въпроси — и разпитът буквално закова на едно място. Рор възрази, Милтън също изказа протест, а Кейбъл се правеше, че не разбира какво толкова имат против. Адвокатите се събраха пред Харкин и дълго се караха шепнешком, докато Криглър отегчено седеше на свидетелския стол.

Кейбъл продължи да се рови из подробности от последните десет години на Криглър в „Пинекс“, като непрестанно намекваше, че е готов да докара свидетели, които да го уличат в лъжа.

Малко остана планът му да успее. След като не можеше да обори унищожителните показания на Криглър, ответникът бе решил да замаже очите на съдебните заседатели. Щом свидетелят е непоклатим, атакувай го до премаляване с дребни подробности.

Но хитроумният замисъл бе разяснен пред заседателите от младия Николас Истър, който имаше две години юридическо образование и реши да напомни това на колегите си през следобедната почивка. Въпреки протестите на Хърман, Николас изрази своето възмущение, че Кейбъл хвърля кал по свидетеля и се мъчи да ги обърка.

— Смята ни за глупаци — огорчено добави той.

При затварянето на борсата в четвъртък трескавите обаждания от Билокси бяха смъкнали акциите на „Пинекс“ до седемдесет и пет и половина — почти четири пункта спад и масови продажби, предизвикани от драматичните събития в съдебната зала.

При други подобни процеси бивши служители бяха давали показания за пестицидите и инсектицидите, с които се обработват тютюневите ниви, а експертите бяха свързали тези химикали със заболяванията от рак. Но това не правеше впечатление на заседателите. Един бивш служител бе разкрил, че неговият работодател е привличал невръстни юноши чрез реклами, на които стройни и ухилени идиоти с мощни челюсти и свършени зъби се забавляват по всевъзможни начини с помощта на тютюна. За по-възрастните бяха предназначени картинки с каубои и шофьори на камиони, тръгнали да гонят хубавия живот с цигари между зъбите.

Но при тия процеси заседателите не бяха отсъдили за ищеца нито цент.

Ала и нито един бивш служител не бе хвърлял такава бомба като Лорънс Кригълър. Позорното писмо от трийсетте години бе виждано само от шепа хора и досега не бе споменавано в съдилищата. Нито един адвокат не бе стигал до тъй пълни сведения като онези, които поднесе Кригълър. Който и да спечелеше процеса, при обжалването загубилият щеше яростно да оспорва решението на съдията Харкин да допусне подобен свидетел.

Охраната на Рор бързо изведе Кригълър от града и един час след края на показанията той летеше с частен самолет за Флорида. На няколко пъти се бе изкушавал да вземе участие в процес срещу тютюнева компания, но досега все не му достигаше смелост.

„Пинекс“ му бе платила триста хиляди долара просто за да се отърве от него. Компанията настояваше да обещае, че никога няма да се явява като свидетел на подобни процеси, но той отказа. И с това се превърна в белязан човек.

Не знаеше кои са те, но казваха, че ще го убият. Заплахите идваха рядко, през година-две, и гласовете бяха все непознати, ала ги чуваше в най-неочакван момент. Кригльър не искаше да се крие. Написа разобличаваща книга и заяви, че ще бъде публикувана, ако той умре при загадъчни обстоятелства. Пазеше я един адвокат от Мелбърн Бийч. Чрез ево̀й приятел адвокатът му уреди първата среща с Рор. Пак той намери връзка с ФБР за в случай, че нещо сполети мистър Кригльър.

Хопи, съпругът на Мили Дюпри, имаше позакъсала агенция за недвижими имоти в Билокси. Той определено не беше пробивен, нямаше кой знае какви познанства и връзки, но работеше упорито и не изпускаше редките шансове. На едната стена в приемната висеше табло, отрупано със снимки на ИЗГОДНИ ПОКУПКИ — предимно малки тухлени къщички със спретнати градинки и няколко двуетажни вили.

След откриването на казината по Крайбрежието нахлуха орди от нови агенти по недвижими имоти, които не се бояха да затъват до уши в дългове и да развиват трескава дейност. Дребните риби като Хопи отново решиха да играят предпазливо и закъсаха още по-дълбоко на пазара, който познаваха до втръсване — симпатични малки къщички за младоженци, безнадеждни развалини за най-отчаяните и евтини вехтории за онези, които не можеха да изкопчат заем от банките.

Хопи все пак си плащаше сметките и успяваше някак да издържа семейство — Мили и петте деца, три от които вече бяха в колеж, а другите две още караха гимназия. По всяко време в кантората му киснеха по още десетина колеги, чиито оферти беше закачил на таблото. Те бяха все унили неудачници, които споделяха неговото отвращение към дълговете и агресивните продажби. Хопи обичаше да играе пинокъл и компанията часове наред блъскаше карти в кабинета му, докато наоколо никнеха цели нови квартали. Талантливи или не, всички търговци на недвижими имоти мечтаят за големия удар. Хопи и безнадеждната му дружина често се изтягаха за следобедна дрямка в креслата или отново хващаха картите и разговаряха за големия бизнес.

В четвъртък, малко преди шест, когато играта вече привършваше и приближаваше края на поредния безплоден ден, в кантората влезе елегантен млад бизнесмен с лъскаво черно куфарче и потърси мистър Дюпри. Отзад в кабинета Хопи си плакнеше устата с освежител и

бързаше да се прибере при децата, тъй като Мили я нямаше. Запознаха се. Според визитната картичка младият мъж беше Тод Рингуолд от групировката за недвижими имоти KLX в Лас Вегас, Невада. Картичката направи такова впечатление на Хопи, че той набързо изрита последните си колеги и заключи външната врата. Самото присъствие на този елегантен мъж, пристигнал от толкова далече, можеше да означава само едно — чакаше го голям бизнес.

Хопи предложи нещо алкохолно, после кафе, можел да го свари за минутка. Мистър Рингуолд отклони предложенията и запита дали случайно не е дошъл в неподходящо време.

— Не, съвсем не. Нали знаете, работим по всяко време на денонощието. Такъв ни е занаятът.

Мистър Рингуолд се усмихна и потвърди, че е така, сам той бил в същото положение преди няколко години. Но най-напред няколко думи за компанията. KLX била частно обединение с клонове в дванайсет щата. Макар че не притежавала и не възнамерявала да притежава игрални домове, развивала успоредна, и то твърде изгодна дейност. Следяла развитието в тази насока. Хопи кимаше енергично, като че много добре знаеше как стават тия работи.

По принцип при строежа на казина местният пазар на недвижими имоти се променял поразително. Рингуолд изрази увереност, че Хопи отлично знае това, и Хопи го потвърди категорично, сякаш току-що бе натрупал цяло състояние. KLX не се афиширала много-много — Рингуолд подчерта колко потайно действала неговата компания. Но следяла отблизо разрастването на игралните домове. Бързала да строи търговски зони, скъпи апартаменти, жилищни комплекси и делови сгради. Казината плащат добре, наемат много хора, местната икономика се променя... с две думи, падат страшно много пари и KLX гледала да се вреди.

— Нашата компания е като лешоядите — обясни Рингуолд с лукава усмивка. — Кръжим отгоре и дебнем казината. Увеличат ли се, моментално налитаме.

— Гениално! — неволно възкликна Хопи.

Но по Крайбрежието KLX изтъргвала момента и, казано под секрет, в Лас Вегас хвъркнали доста шефски глави. Ала все още имало фантастични възможности.

— Не ще и дума — потвърди Хопи.

Рингуолд отвори куфарчето и разгъна върху коленете си карта на имотите. Като вицепрезидент по строителството той предпочитал да работи с по-дребни агенти. В големите фирми имало прекалено много хора, разни дебелки лелки се ровели из поверителните документи и само чакали нещо да чуят, за да разпръснат клюката.

— Прав сте! — възкликна Хопи, като се взираше в картата. — Да не говорим, че малка агенция като моята ще ви обслужи сто пъти по-добре.

— Най-горещо ми препоръчаха да се обърна към вас — продължи Рингуолд и Хопи не успя да се удържи от широка усмивка.

Телефонът иззвъня. По-големият гимназист искаше да знае какво ще има за вечеря и кога ще се прибере мама. Хопи бе любезен, но лаконичен. Обясни, че има много работа, а в хладилника трябва да е останала малко лазаня.

Картата зае цялото бюро на Хопи. Рингуолд посочи голямо червено петно в съседната област Ханкок — най-западната от трите малки крайбрежни области. Двамата се приведоха напред.

— Гранд-хотел MGM идва тук — посочи Рингуолд един широк залив. — Но още никой не знае. Без съмнение и вие няма да кажете.

— Ей богу, няма! — тръсна глава Хопи още преди да го изслуша докрай.

— Канят се да строят най-голямото казино по тия места, вероятно към средата на идната година. Ще го обявят след три месеца. Искат да закупят около четиристотин декара от тая земя.

— Прекрасна земя. Буквално недокосната.

Хопи никога не бе виждал обява за продан по ония места, а живееше на Крайбрежието от четирийсет години.

— Искаме това тук — каза Рингуолд и отново посочи терена, оцветен в червено. Намираше се на северозапад от земите на MGM. — Две хиляди декара, за да изградим това.

И той дръпна картата, за да разкрие художествен проект на великолепно планирано селище. Най-отгоре бе изписано с дебелки сини букви СТИЛУОТЪР БЕЙ. Жилищни комплекси, административни сгради, големи и малки къщички, детски площадки, църкви, централен площад, търговски квартал, пешеходна зона, пристанище, крайбрежен булевард, паркове, пътечки за крос и колоездене, та дори и гимназия.

Същинска утопия, планирана за област Ханкок от изумително далновидните хора в Лас Вегас.

Хопи ахна. Върху бюрото му лежеше безценно съкровище.

— Строителството ще се извърши за пет години на четири отделни етапа. Общо ще струва трийсет милиона. По тия места не е имало подобно капиталовложение.

— Направо несравнимо!

Рингуолд измъкна нова скица на пристанищната зона, после на един от жилищните райони.

— Това са само предварителни планове. Бих ви показал повече, ако можете да дойдете в централата.

— В Лас Вегас ли?

— Да. Ако се споразумеем да станете наш представител, бихме желали да дойдете за няколко дни — нали разбирате, да се срещнете с нашите хора, да видите плановете за целия проект.

Хопи усети, че коленете му омекват и дълбоко си пое дъх.

— Какво точно имате предвид?

— На първо време ни е необходим агент, който да закупи терена. След покупката трябва да убедим местните власти да одобрят проекта. Както знаете, това може да глътне много време и нерви. Понякога губим месеци и години с разни градоустройствени комисии. Случва се дори нещата да опрат до съда. Но такава ни е работата. Тук и вие ще трябва да се намесите. След като одобрят проекта, ще се нуждаем от фирма, която да поеме разпродажбата на недвижими имоти в Стилиуотър Бей.

Хопи се облегна назад. Из главата му прелитаха цифри.

— Колко ще струва земята? — запита той.

— Скъпа е, прекалено скъпа за тази област. Две хиляди и петстотин за декар земя, която едва ли струва и половината.

Две хиляди декара по две и петстотин правеха пет милиона долара и при шест процента комисиона Хопи щеше да лапне триста хиляди — естествено ако не се намесеха други агенти. Докато пресмяташе наум, Рингуолд го гледаше с безстрастно лице.

— Две и петстотин е прекалено много — категорично заяви Хопи.

— Да, но земята не е на пазара. Собствениците не искат да продават, тъй че ще трябва бързичко да се промъкнем и да я грабнем,

преди да се е разчуло за MGM. Затова търсим местен агент. Само да плъзне слух, че голяма компания от Вегас оглежда терена, цената моментално ще скочи на пет хиляди. Позната история.

Сърцето на Хопи подскочи при новината, че земята не е за продан. Значи никакви други агенти! Само той. Само малкият Хопи с неговите шест на сто комисиона. Най-сетне и на неговата улица изгряваше слънце. След като цели десетилетия бе продавал евтини къщички за пенсионери, той, Хони Дюпри, щеше да направи големия удар.

Ами „разпродажбата на недвижими имоти в Стилутър Бей“? Всички тия къщи, жилищни блокове, търговски площи — дявол да го вземе, разкошни имоти за трийсет милиона и всичките до един с табелки на неговата фирма! След пет години можеше да е милионер!

Рингуолд се приведе напред.

— Предполагам, че взимате осем процента комисиона. Обикновено се споразумяваме за толкова.

— Естествено — потвърди Хопи с пресъхнало гърло. Изневиделица в джоба му падаха още сто хилядарки. — Кой са продавачите? — побърза да смени темата той, след като вече се бяха споразумели за осем процента.

Рингуолд въздъхна и раменете му леко провиснаха, но това бе само за миг.

— Тук нещата малко се усложняват.

Хопи изтръпна.

— Имотът се намира в шести район на област Ханкок — бавно продължи Рингуолд. — А шести район е под надзора на областния инспектор...

— Джими Хъл Моук — печално довърши Хопи.

— Познавате ли го?

— Че кой не познава Джими Хъл? Занимава се с тая работа от трийсет години насам. По цялото Крайбрежие няма по-гаден мошеник от него.

— Лично ли го познавате?

— Не, но съм чувал доста неща.

— И то не твърде ласкави, предполагам.

— Меко казано. В онзи район нищо не става без негово съгласие.

Рингуолд го изгледа с недоумение, сякаш нито той, нито компанията бяха наясно как да постъпят. Хопи печално разтърка очи. Трябваше някак да опази късмета си. Цяла минута не се поглеждаха, после Рингуолд изрече:

— Би било неразумно да закупим тия земи, ако не получим някакви гаранции от мистър Моук и местните власти. Както знаете, проектът ще трябва да се пребори с цял куп комисиии.

— Планиране, земеразделяне, архитектура, ерозия на почвата и какво ли още не — самоуверено потвърди Хопи, като че всеки ден водеше тия битки.

— Казаха ни, че мистър Моук държи всичко това.

— С железен юмрук.

Ново мълчание.

— Бихме могли да си уредим среща с мистър Моук — подхвърли Рингуолд.

— Не ви препоръчвам.

— Защо?

— Тия работи не се уреждат със срещи.

— Нещо не ви разбирам.

— Пари в брой. Просто и ясно. Така стават нещата с Джими Хъл — едра пачка под масата, за предпочитане стари банкноти.

Рингуолд кимна и се ухили мрачно, сякаш се сблъскваше с нещо досадно, но напълно очаквано.

— И ние така чухме — замислено промърмори той. — Всъщност нередко се случва, особено по места, където започват да строят игрални домове. Зърнат ли някъде пари, хората стават алчни.

— Джими Хъл си е алчен по рождение. Дереше по три кожи още трийсет години преди да сме чули що е казино.

— Не го ли хващат?

— Не. Може да е само районен инспектор, но му сече пипето. Всичко в брой, никакви документи. Пито-платено. То пък и не ти трябва много ум за тия неща.

Хопи извади кърпичка и избърса потта от челото си. После се приведе и измъкна от най-долното чекмедже две чаши и бутилка водка. Наля щедро и сложи едната чаша пред Рингуолд.

— Наздраве — каза той още преди гостът да е докоснал питието.

— И какво ще правим сега? — запита Рингуолд.

— Как постъпвате обикновено в такива случаи?

— Обикновено търсим начин да се сближим с местните власти. Твърде много пари сме вложили вече, тъй че нямаме избор.

— И как се сближавате с местните власти?

— Има си начини. Подпомагаме избирателни кампании. Пращаме свои приятели на почивка в луксозни курорти. Наемаме съпругите или децата им като консултанти.

— Плащали ли сте някога в брой?

— Бих предпочел да не обсъждаме тази тема.

— Няма друг начин. Джими Хъл не си пада по сложните фокуси. Само пари в брой.

Хопи отпи солидна глътка и млясна.

— Колко?

— Кой знае. Само гледайте да е достатъчно. Подцените ли го, после ще ви забие ножа. И ще задържи парите. Джими Хъл не приема рекламации.

— Май го познавате доста добре.

— Ние, тукашните бизнесмени, знаем много добре как върти играта. Той е нещо като местна легенда.

Рингуолд смаяно поклати глава.

— Така е то в Мисисипи — поучително каза Хопи и отпи нова глътка. Рингуолд не бе докоснал чашата си.

Вече дващсет и пет години Хопи играеше по правилата и не смяташе тепърва да се излага. Парите просто не си заслужаваха риска. Той имаше семейство, деца, репутация, положение в обществото. От време на време посещаваше църквата. Ротарианския клуб. И кой всъщност бе този непознат отсреща е лъскав костюм и разкошни мокасини, та да му предлага целия свят срещу една дребна сделчица? Щом останеше сам, Хопи възнамеряваше да грабне телефона и да се осведоми за някой си мистър Тод Рингуолд от групировката KLX.

— Не е нещо необичайно — каза Рингуолд. — Често срещаме подобни препятствия.

— И какво правите тогава?

— Е, според мен първата стъпка е да се обърнем към мистър Моук и да проучим възможността за споразумение.

— Той ще е готов.

— После да уточним условията. Както казахте, ние определяме сумата. — Рингуолд помълча и едва-едва отпи от чашата. — Готов ли сте да се включите?

— Не знам. В какво отношение?

— Не познаваме никого в област Ханкок. Предпочитаме да останем в сянка. Ние сме от Вегас. Почнем ли да разпитваме, целият проект ще излезе наяве.

— Искате да разговарям с Джими Хъл?

— Само ако решите да се включите. Ако не, ще трябва да потърсим някой друг.

— Имам безупречна репутация — заяви Хопи с удивителна твърдост, после преглътна мъчително при мисълта как някой конкурент ще му грабне изпод носа четиристотин хиляди долара.

— И не желаем да я опетните. — Рингуолд помълча в търсене на подходящата дума. Хопи изгаряше от нетърпение. — Нека просто кажем, че имаме начини да доставим желаната от мистър Моук стока. Не се налага да я докосвате. Всъщност дори няма да разберете кога ще стане.

Хопи разкърши рамене, сякаш от тях току-що бе паднал непосилен товар. Може би щеше да се намери някаква средна пътечка. Рингуолд и неговата компания непрекъснато вършеха подобни машинации. Сигурно бяха срещали далеч по-хитри мошеници от Джими Хъл Моук.

— Слушам ви — каза той.

— Вие сте в течение на всичко по тия места. Ние сме чужденци, тъй че разчитаме изцяло на вас. Нека опиша плана, а вие кажете дали ще стане. Да речем, че се срещнете насаме с мистър Моук и му разкажете в най-общи линии за положението. Не споменавате имена, просто имате клиент, който иска да работи с него. Той определя цената. Ако е приемлива за нас, казвате му, че няма проблеми. Ние поемаме доставката и дори няма да разберете дали парите наистина са дадени. Не сте извършили нищо осъдително. Той е щастлив. Ние сме щастливи, защото печелим куп пари... заедно с вас, ако позволите да добавя.

Хопи бе във възторг. Нямаше начин да си изцапа ръцете. Нека клиентът и Джими Хъл вършат мръсната работа. Той само щеше да

стои настрани и да си затваря очите. И все пак тревогата не го напускаше. Каза, че трябва да си помисли.

Поговориха още малко, отново прегледаха проектите и около осем се сбогуваха. Рингуолд обеща да се обади в петък сутринта.

Преди да си тръгне, Хопи взе телефона и набра номера от визитната картичка на Рингуолд. От далечния Лас Вегас някаква любезна телефонистка изрече:

— Добър ден, групировка за недвижими имоти KLX.

Хопи се усмихна и помоли да го свържат с Тод Рингуолд. Раздаде се тихо прещракване и разговорът бе прехвърлен в кабинета на мистър Рингуолд, откъдето сътрудничка па име Мадлин обясни, че мистър Рингуолд е извън града и ще се върне следващия понеделник. Попита кой се обажда, но Хопи побърза да затвори.

Всичко бе ясно. KLX наистина съществуваше.

Външните обаждания стигаха само до телефонната централа, където биваха записвани на жълти бланки и Лу Дел хукваше с тях по коридорите като великденски заек с кошничка шоколадови яйца. В четвъртък вечерта в седем и половина се обади Джордж Тийкър и малко по-късно уведомиха за това Лони Шейвър, който се бе отказал от поредния филм и работеше с компютъра в стаята си. Той незабавно позвъни на Тийкър и през първите десет минути разговорът се състоеше изцяло от въпроси около процеса. Лони призна, че денят е минал зле за ответника. Лорънс Кригълър бе направил впечатление на всички заседатели освен на него, разбира се. Подчерта, че изобщо не му хванал вяра. Нашите в Ню Йорк много се тревожат, повтори на няколко пъти Тийкър. Само едно ги утешавало — че Лони е в ложата и можели безрезервно да разчитат на него, но все пак положението не изглеждало розово. Нали?

Лони отвърна, че още е рано за преценка.

Тийкър каза, че трябва да поговорят за някои неуточнени подробности от трудовия договор. Лони се сети само за една подробност — каква ще е новата му заплата. В момента печелеше четирийсет хиляди долара. Тийкър каза, че „Суперхаус“ ще му даде петдесет плюс възможност за дялово участие и премии, които могат да стигнат до дваайсет хиляди.

Искаха незабавно след процеса да пристигне за обучение в Шарлот. Споменаването на процеса породя нови въпроси около настроението на заседателите.

Един час по-късно Лони стоеше до прозореца, гледаше паркинга и още не можеше да повярва, че ще печели седемдесет хиляди долара годишно. Преди три години бе получавал двайсет и пет хиляди.

Добро постижение за момче, чийто баща е карал цистерна за мляко срещу три долара на час.

В петък сутринта на първа страница на „Уолстрийт Джърнъл“ излезе статия за Лорънс Кригълър и вчерашните му показания. Авторът Агнър Лейсън досега не бе пропуснал нито една дума от процеса и умело описваше какво са чули съдебните заседатели. След това Лейсън пристъпваше към предположения как са им повлияли показанията на Кригълър. Втората половина от статията бомбардираше Кригълър с изказвания на добрите момчета от „Конпак“, бивша „Алегени Гроуърс“. Не бе чудно, че те разпалено отхвърлят почти всяка негова дума. Компанията не била провеждала изследване на никотина през трийсетте години или поне никой не знаел за подобно изследване. Много вода била изтекла оттогава. Никой от „Конпак“ не бил виждал прословутото писмо. Най-вероятно Кригълър просто си въобразявал. В тютюневия бизнес изобщо не били чували, че никотинът води към пристрастяване. Съдържанието на никотин не се повишавало изкуствено от „Конпак“ или който и да било друг производител. И изобщо компанията не била съгласна, дори черно на бяло отричала, че съществува пристрастяване към никотина.

Освен това „Пинекс“ подхвърляше няколко контраудара, все от неназовани източници. Кригълър бил пълен некадърник. Смятал се за сериозен изследовател, а всъщност бил прост инженер. В работата му с „Рейли-4“ имало сериозни пропуски. Отглеждането на този тютюн се оказало невъзможно. След смъртта на сестра му Кригълър напълно занемарил служебните си задължения и добрите обноски. Вечно плашел колегите си със съд. Имало слухове, че извънсъдебното споразумение преди тринайсет години било изцяло в полза на „Пинекс“.

Отстрани в кратка бележка се проследяваше курсът на акциите на „Пинекс“, които при закриването бяха слезли на седемдесет и седем и половина — три точки спад след активна следобедна продажба.

Харкин прочете статията един час преди пристигането на заседателите. Обади се на Лу Дел в „Сиеста Ин“ и заръча най-строго

нито един от тях да не види вестника. Тя го увери, че получават само местните всекидневници, цензурирани според неговите инструкции. Много ѝ харесваше да изрязва материали от вестниците. Понякога за развлечение кълцаше и съвсем невинни статии — просто за да се чудят какво ли е махнато. Откъде можеха да разберат?

Хопи Дюпри почти не мигна. След като изми чиниите и мина с прахосмукачката из хола, той позвъни на Мили и разговаря с нея цял час. Тя беше в добро настроение.

В полунощ се измъкна от леглото, седна на верандата и се замисли за KLX, Джими Хъл Моук и богатството, което бе изникнало ненадейно. Още преди да напусне кантората, бе решил, че парите ще са за децата. Край на евтините колежи. Край на работата в свободните часове. Щяха да получат най-доброто образование. Е, сигурно щеше да купи нова къща, но само за да живеят децата по-нашироко. Двамата с Мили можеха всякак — колко им трябваше на тях?

Никакви дългове. След изплащането на данъците щеше да вложи парите на две места — във взаимоспомагателни фондове и недвижими имоти. Малки магазинчета с изгодно разположение и солиден наем. Вече имаше пет-шест идеи.

Най-много го тревожеше споразумението с Джими Хъл Моук. Просто никога не се бе замесвал в нечисти сделки, не помнеше дори да е имал нещо общо с подобни истории. Преди време един негов братовчед продаваше коли на старо и влезе в затвора за двойно и тройно ипотечиране на инвентара си. Съсипа семейството си. Децата му останаха на улицата.

Колкото и да бе странно, малко преди разсъмване го ус покои репутацията на Джими Хъл Моук. Човекът бе превърнал корупцията в същинско изкуство. Бе натрупал богатство от оскъдната чиновническа заплата. И всички знаеха!

Нямаше начин Моук да не знае как да завърти цялата работа, без да го хванат. Хопи щеше да стои настрана от парите, дори нямаше да разбере дали са ги предали и кога.

На закуска хапна парче торта и реши да рискува съвсем малко. Щеше да си побъбри с Джими Хъл и да остави разговора сам да ги води, защото тъй и тъй скоро щяха да опрат до парите. Тогава можеше да спомене за Рингуолд.

Измъкна от фризера канелени кифлички за децата, остави им джобни пари върху кухненската маса и в осем пое към кантората.

За деня след показанията на Кригльър Кейбъл и компания избраха по-умерена линия. На всяка цена трябваше да изглеждат спокойни, като че вчерашният съкрушителен удар изобщо не ги тревожи. Всички бяха облекли светли костюми в бледосиво, небесносиньо и бежово. Нямаше и следа от строгите черни и тъмносини сака. Изчезнали бяха навъсените физиономии на хора, задръстени от мисълта за собственото си величие. Още щом вратата се отвори и първият съдебен заседател пристъпи в залата, зад масата на ответника цъфнаха широки белозъби усмивки. Дори се раздаде тихичък смях. Колко безгрижна компания!

Съдията Харкин поздрави, но малцина му се усмихнаха откъм ложата. Беше петък и това означаваше, че приближават почивните дни — два почивни дни под ключ в „Сиеста Ин“. На закуска бяха решили, че Николас ще предаде на съдията бележка с молба да обмисли възможността за съботни заседания. Предпочитаха по-скоро да идват в съда и да отмятат досадната работа, отколкото да киснат по стаите и само да мислят за нея.

Повечето забелязаха тъпите усмивки на Кейбъл и неговата дружина. Забелязаха също така светлите костюми, бодрото настроение, непринуденото шушукане.

— На какво толкова се радват, мътните да ги вземат? — прошепна Лорийн Дюк, докато Харкин четеше списъка с въпросите.

— Искат да си мислим, че владеят положението — тихо отвърна Николас. — Виж ги само.

Уендъл Рор се изправи и призова следващия свидетел.

— Доктор Роджър Бънч — величаво заяви той и се втренчи срещу заседателите в очакване на реакция.

Беше петък. Заседателите не реагираха.

Бънч си бе спечелил слава преди десет години, когато като здравен министър на Съединените щати безмилостно критикуваше тютюневата промишленост. През шестте години на този пост той подкрепи безброй изследвания, организира фронтални атаки, произнесе хиляди речи против тютюнопушенето, написа три книги на същата тема и призова властите да затегнат ограниченията. Но победите му бяха оскъдни и слаби. Тъй като имаше дарба за

обществена дейност, след напускане на държавния пост той продължи своя кръстоносен поход.

Бънч бе човек с мнения по всички въпроси и изгаряше от желание да ги сподели със съда. Доказателствата бяха категорични — цигарите предизвикват рак на белите дробове. Всяка професионална медицинска организация по света можеше да потвърди това. Единствените организации, застъпващи противоположното мнение, бяха тези на самите производители и техните наемници — лобита, групировки и тъй нататък.

Цигарите предизвикват пристрастяване. Питайте всеки пушач, който се е опитал да ги откаже. Производителите твърдят, че пушенето е въпрос на избор.

— Типични гадни лъжи на тютюневите компании — заяви той с отвращение. През шестте си години като здравен министър бе организиран три отделни изследвания и всички доказваха наличието на пристрастяване към цигарите.

Тютюневите компании харчат милиони, за да заблудят обществото. Те провеждат изследвания, твърдящи, че пушенето е напълно безвредно. Само за реклама харчат по два милиарда годишно, а после разправят, че хората съвсем сами решавали дали да пушат, или не. Това просто не е вярно. Хората, особено в юношеска възраст, получават подвеждащи сведения. Пушенето изглежда забавно, изтънчено, дори здравословно.

Компаниите харчат купища пари за всевъзможни фалшиви изследвания и претендират, че с тях доказват твърденията си. Цялата тази индустрия се е прочула с лъжи и заблуди. Компаниите отказват да отговарят за своята продукция. Рекламираят като бесни, но когато някой техен клиент умира от рак на белите дробове, казват, че е трябвало да си опича акъла.

В едно свое проучване Бънч доказваше, че цигарите съдържат добавки от инсектициди и пестициди, азбестови влакна, неидентифицирани боклуци и обикновена прах. Макар че не се скъпят да рекламират, компаниите изобщо не си правят труд да почистят тютюна както трябва от вредните примеси.

Той бе ръководил изследване, което показваше как производителите на цигари тайно се целят в подрастващите; как

подлъгват бедните; как разработват и рекламират отделни марки за различните полове и съсловия.

Тъй като бе заемал толкова висок пост, доктор Бънч получи разрешение да сподели своите възгледи по широк кръг от въпроси. Понякога не успяваше да прикрие омразата си към тютюневите гиганти и всеки изблик на озлобление леко подронваше авторитета му. Но въпреки всичко той успя да привлече вниманието на заседателите. Тази сутрин в ложата нямаше прозявки и скучаещи погледи.

Тод Рингуолд твърдо смяташе, че срещата трябва да се проведе в кантората, където Хопи ще е на своя територия, а Джими Хъл ще се чувства несигурен. Предложението звучеше разумно. Хопи наистина нямаше ни най-малка представа как стават тия работи. Провървя му — Моук си беше у дома, подкастрираше храстите в градината и се канеше по някое време да отскочи до Билокси. Заяви, че бил чувал хубави неща за Хопи. Хопи му каза, че трябва да поговорят по много важен въпрос, свързан с възможността за голям строителен проект в област Ханкок. Споразумяха се на обяд да хапнат по един сандвич в кантората. Моук каза, че много добре знае как се стига дотам.

Около пладне трима от колегите му все още киснеха в кантората. Единият бърбеше по телефона с приятелката си. Другият изучаваше обявите. Третият явно се надяваше да поиграят карти. Хопи с голям зор ги изхвърли навън да търсят недвижими имоти. Не искаше Моук да завари някой от тях.

Когато Джими Хъл прекоси прага — беше по джинси и с каубойски ботуши, — Хопи нервно му протегна ръка, поздрави с пресекващ глас и го въведе отзад в кабинета, където върху бюрото чакаха два големи сандвича и чаши чай с лед. Дъвчейки, двамата си побърбиха за местната политика, игралните домове и риболова. Всъщност Хопи нямаше апетит — стомахът му се свиваше от страх, а ръцете му непрестанно трепереха. След като хапнаха, той разчисти бюрото и измъкна архитектурната скица на „Стилуотър Бей“. Рингуолд му я бе донесъл тази сутрин, но по чертежа нямаше никакви признаци кой стои зад цялата работа. За десетина минути Хопи описа накратко бъдещия проект и усети прилив на сили. Май се справяше доста добре.

Джими Хъл се вторачи в скицата, потри брадичка и рече:

— Значи трийсет милиона, а?

— Най-малко — отвърна Хопи. Изведнъж стомахът отново го стегна.

— И кой ще го прави?

Хопи бе репетира отговора и го поднесе с убедителна самоувереност. Просто не можел да разкрие името, поне засега. Джими Хъл явно хареса загадката. Зададе още няколко въпроса, все свързани с парите и финансирането. Хопи отговори на повечето от тях.

— Парцелирането може да създаде много ядове — навъси се Джими Хъл.

— Несъмнено.

— А ония от градоустройствената комисия ще се опънат адски.

— Очакваме го.

— Разбира се, в крайна сметка решават инспекторите. Както знаеш, препоръките от градоустройствената комисия са чисто формални. Истината е, че ние шестимата правим каквото си искаме.

Той се изкиска и Хопи усърдно му заприглася. В Мисисипи шестимата областни инспектори имаха върховна власт.

— Моят клиент разбира как стоят нещата. И много желае да работи с теб.

Джими Хъл вдигна лакти от масата и се облегна назад. Сбърчи чело. Очите му се присвиха. Поглади брадичката си и тъмните му зеници стрелнаха лазерен поглед като картечен откос право в гърдите на примрелия Хопи. Хопи притисна длани в бюрото, за да не треперят.

Колко ли пъти бе минавал Джими Хъл през този момент, колко ли пъти бе оценявал жертвата, преди да забие нокти?

— Знаеш, че в моята област аз управлявам всичко — изрече той, едва помръдвайки устни.

— Много добре знам как стават тия работи — отвърна Хопи колкото можеше по-хладнокръвно.

— Ако искам да одобрят проекта, всичко ще мине по мед и масло. Ако не ми хареса, направо го отпиши.

Хопи безмълвно кимна.

Джими Хъл се интересува кои други местни агенти са замесени в момента, кой колко знае и до каква степен проектът се пази в тайна.

— Никой освен мен — увери го Хопи.

— От игралния бизнес ли е клиентът?

— Не. Но е от Вегас. Там знаят как се върши работа на местно ниво. И държат да започнат час по-скоро.

Вегас бе ключовата дума и Джими Хъл с удоволствие си я повтори. Огледа мизерната канцеларийка. Бедното, спартански обзаведено помещение лъхаше на невинност, сякаш тук не бе ставало нищо особено и едва ли щеше някога да стане. Вече бе позвънил на двама приятели в Билокси, а те единодушно му съобщиха, че мистър Дюпри бил безобиден човечец, който на Коледа продавал сладкиши в Ротарианския клуб. Имал голямо семейство и досега усърдно стоял настрана от всякакви неприятности, следователно в общи линии и от бизнеса. Възникваше очевидният въпрос защо момчетата зад проекта „Стилуотър Бей“ са решили да се свържат с подобно саксийно цвете.

Реши да не го задава. Вместо това каза:

— Знаеш ли, моят син е отличен консултант по подобни проекти.

— Не знаех. Клиентът ми охотно би работил със сина ти.

— Той е в Бей Сейнт Луис.

— Да му се обадя ли?

— Не, остави на мен.

Ранди Моук имаше два самосвала и прекарваше повечето си време на едно рибарско корабче, което рекламираше като яхта за океански риболов. Бе изхвъркнал от гимназията два месеца, преди да го спипат за пръв път с наркотици.

Хопи продължи да упорства. Рингуолд настояваше да опека работата с Моук час по-скоро. Ако не сключеха сделка веднага, Моук можеше да хукне обратно към Ханкок и да се разприказва.

— Моят клиент бърза да изясни началните разходи преди закупуването на терена. Колко би могъл да поиска синът ти за услугите си?

— Сто хиляди.

Хопи дори не трепна и изпита гордост от хладнокръвието си. Рингуолд бе предсказал нещо около двеста хиляди. КЛХ щеше да плати с удоволствие. Явно тук нещата вървяха по-евтино, отколкото в Ню Джърси.

— Разбирам. Платими...

— В брой.

— Моят клиент би искал да обсъди това.

— Никакво обсъждане. Парите в брой или няма сделка.

— А каква е сделката?

— Сто хиляди в брой незабавно и проектът минава. Аз гарантирам. Цент по-малко и го съсипвам с едно телефонно обаждане.

Странно, в гласа и лицето му нямаше и следа от заплаха. Както сподели по-късно Хопи с Рингуолд, Джими Хъл просто излагаше условията на сделката, сякаш продаваше вехти гуми на битпазар.

— Ще трябва да позвъня — каза Хопи. — Изчакай за момент.

Той мина в приемната, където за щастие все още нямаше никой, и се обади на Рингуолд, който чакаше до телефона в хотела. Условията бяха предадени, обсъдени за секунди и Хопи се върна в кабинета си.

— Споразумяхме се. Клиентът ще плати.

Изрече го бавно и изпита дълбоко удоволствие при мисълта, че най-сетне е уредил сделка за милиони. От едната страна KLX, от другата Моук, а по средата — Хопи, с пълен джоб и абсолютно чисти ръце.

Лицето на Джими Хъл се поотпусна и той дори успя да се усмихне.

— Кога?

— Ще ти се обадя в понеделник.

В петък следобед Фич заряза процеса. Имаше по-спешни задачи, свързани с един от заседателите. Заедно с Панг и Карл Нусман той се затвори в заседателната зала на Кейбъл и цял час мълчаливо се взира в стената.

Идеята принадлежеше единствено на Фич. Беше изстрел в тъмното, едно от най-безумните му хрумвания, но нали затова му плащаха — да рови там, където никой друг не би се сетил. Парите му позволяваха лукса да мисли за най-невероятното.

Преди четири дни бе наредил на Нусман незабавно да донесе в Билокси цялото досие за съдебните заседатели по миналогодишния процес „Симино“ в Алънтаун, Пенсилвания. След четири седмици свидетелски показания заседателите на онзи процес произнесоха своята присъда. Бяха призовани триста души, за да се подберат заседатели. Един от тях бе младеж на име Дейвид Ланкастър.

Данните за Ланкастър се оказаха доста оскъдни. Той работеше във видеотека и твърдеше, че е студент. Живееше в малък апартамент над западнал корейски ресторант и се движеше с велосипед. Не личеше да има друго превозно средство, а и в областните данъчни архиви нямаше сведения за автомобил или камион, регистриран на негово име. Според картата му за съдебен заседател беше роден във Филадельфия на 8 май 1967 г., макар че никой не бе проверил това по време на процеса. Нямаше основания да го подозират в лъжа. Но сега хората на Нусман откриха, че рождената дата е измислена. Пак според картата Ланкастър нямаше полицейско досие, не бе служил като съдебен заседател през изтеклата година, нямаше обективни причини за освобождаване и беше редовно регистриран избирател. Регистрацията му бе извършена пет месеца преди началото на процеса.

В досието нямаше нищо странно освен ръкописната бележка на един от консултантите, че когато Ланкастър се явил през първия ден, съдебният секретар не го открил в списъка на призованите. Той обаче показал напълно редовна призовка и бил настанен при останалите.

Друг консултант отбелязваше, че Ланкастър проявил силно желание да бъде съдебен заседател.

Единствената снимка на младежа бе направена от доста далече, докато отиваше на работа със спортния си велосипед. Беше с каскетче, тъмни очила, дълга коса и гъста брада. Една от сътрудничките на Нусман бе отишла да вземе няколко видеокасети и да побъбри с него. Според нейния отчет младежът бил облечен с избелели джинси, маратонки, вълнени чорапи и трикотажна риза. Косата му била пристегната на тила и пъхната под яката. Държал се учтиво, но почти не разговарял.

Ланкастър се бе оказал доста назад в списъка, но успял да мине през първоначалния подбор и отпаднал едва когато избрали последния заседател четири реда преди него.

Досието му бе закрито веднага.

Сега го разтваряха отново. През изтеклите двайсет и четири часа бе установено, че един месец след процеса Ланкастър просто изчезнал от Алънтаун. Хазяинът му кореец не знаеше нищо. Собственикът на видеотеката казваше, че един ден не се явил на работа и повече не го видели. Не откриха в градчето нито един друг човек, който да потвърди съществуването на Дейвид Ланкастър. Хората на Фич продължаваха да издирват, но не се надяваха да открият нещо. Ланкастър все още беше в избирателните списъци, но според областната управа те нямаше да се актуализират поне пет години.

В сряда вечер Фич бе почти напълно уверен, че Дейвид Ланкастър и Николас Истър са едно и също лице.

Рано в четвъртък сутринта Нусман получи от кантората си в Чикаго три големи кашона с документацията около съдебните заседатели на процеса „Глейвин“ в Броукън Ароу, Оклахома. Онзи процес беше срещу „Трелко“ и мина изключително бурно, но Фич осигури присъдата много преди адвокатите да спрат да се карат. През цялата нощ срещу петък Нусман не мигна, ровейки упорито из материалите от предварителното проучване.

Между заседателите в Броукън Ароу имаше бял младеж на име Пери Хърш, навършил по онова време двайсет и пет години и роден на дата, която в крайна сметка се оказа фалшива. Твърдеше, че работи във фабрика за лампи, а през почивните дни разнася пица. Беше регистриран в гласоподавателските списъци четири месеца преди

процеса и се водеше, че живее с леля си във фургон. Заедно с още двеста души го призоваха за първоначалния подбор.

В досието имаше две снимки на Хърш. На едната той носеше към вехтия си форд пинто камара пици, облечен с колоритна червено-синя риза с надпис „Рицо“ и каскетче в същия цвят. Имаше брада и очила с телени рамки. На друга стоеше до фургона, в който живееше, но лицето почти не се различаваше.

Хърш едва не бе попаднал между съдебните заседатели, но ищецът го бе отхвърлил по някаква неизяснена причина. Изглежда, малко след процеса бе напуснал градчето. Във фабриката за лампи работеше някой си Тери Хърц, но от Пери Хърш нямаше и следа.

Фич плати щедро на един местен детектив, за да изрови всичко възможно. Безименната леля не бе открита. Нямаше сведения и за фургона. В пицария „Рицо“ никой не си спомняше за Пери Хърш. В петък следобед Фич, Панг и Нусман седяха на тъмно и гледаха екрана на стената. Снимките на Хърш, Ланкастър и Истър бяха увеличени и фокусирани колкото се може по-ясно. Разбира се, Истър беше гладко избръснат. На снимката в магазина не носеше нито шапка, нито тъмни очила.

Трите лица принадлежаха на един и същ човек. Специалистът по почерци пристигна в петък следобед.

Докараха го от Вашингтон с реактивния самолет на „Пинекс“. Единствените образци, с които разполагаха, бяха въпросниците от трите процеса. Но това се оказа предостатъчно. Експертът категорично заяви, че Пери Хърш и Дейвид Ланкастър са едно и също лице. Почеркът на Истър нямаше нищо общо с този на Ланкастър, но той бе допуснал една грешка, която го свързваше с Хърш. Грижливо изписаните печатни букви на Истър очевидно целяха да го разграничат от предишните образи. Той бе положил големи усилия да си създаде съвършено нов почерк, напълно откъснат от миналото. Грешката се спотайваше в подписа най-отдолу. Буквата „г“ беше много характерна — с ниска напречна чертичка и наклонена от ляво на дясно. Хърш пък използваше доста немарлив почерк, вероятно целейки да се представи за зле образован. Буквата „г“ в Сейнт Луис, предполагаемото му родно място, съвпаднаше с тази на Истър, макар че за неопитен наблюдател двете изглеждаха съвсем различни.

— Хърш и Ланкастър са един и същ човек — заяви експертът без капка съмнение. — Истър от своя страна съвпада с Хърш. Следователно същото се отнася до Ланкастър и Истър.

— Значи тримата са един и същ човек — бавно изрече Фич, сякаш още не можеше да повярва.

— Точно така. И бих добавил, че е много, много умен човек.

Специалистът по почерците напусна кантората на Кейбъл. Фич се върна в собствения си кабинет и остана там заедно с Панг и Конрад до късно през нощта. Както в Алънтаун, така и в Броукън Ароу негови хора вече ровеха и подкупваха с надеждата да открият нещо в старите трудови договори и данъчни формуляри на Хърш и Ланкастър.

— Да сте чували някога човек да гони съдебни процеси? — подхвърли Конрад.

— Никога — изръмжа Фич.

Правилата за съпружески посещения бяха прости. От седем до девет часа в петък вечер всеки съдебен заседател имаше право да приеме в своята стая съпруг, съпруга, приятел, приятелка или изобщо когото си поиска. Гостите можеха да дойдат и да си тръгнат по всяко време, но първо трябваше да минат през Лу Дел, която ги оглеждаше строго от глава до пети, сякаш разполагаше с абсолютната власт да одобрява предстоящите им действия.

Най-напред, точно в седем, пристигна приятелят на Ейнджъл Уийз — симпатично младо момче на име Дерик Мейпълс. Лу Дел записа името му, посочи по коридора и каза:

— Стая петдесет и пет.

Повече не го видяха до девет, когато излезе да си поеме дъх.

В петък вечер Николас нямаше гостенка. Джери Фернандес също. От месец жена му спеше в отделна стая и не желаше да си прахосва времето в посещения на човек, когото презираше. Освен това Джери и Хрътката си устройваха съпружески посещения всяка нощ. Жената на полковник Херера беше извън града. Съпругата на Лони Шейвър не успя да намери бавачка за детето. Затова четиримата гледа в Балната зала някакъв филм с Джон Уейн и дружно оплакваха тежката си участ. Дори окаян слепец като Хърман можеше да се облажи, но не и те.

Филип Севил също имаше посещение, но Лу Дел категорично отказа да разкрие каквито и да било сведения за пол, раса, възраст и тъй нататък. Всъщност посетителката бе съвсем млада дама с вид на индийка или пакистанка.

Мисис Гладис Кард гледаше телевизия в стаята си заедно с мистър Нелсън Кард. Разведената Лорийн Дюк бе поканила двете си дъщерички. Рики Колман осъществи брачна връзка със съпруга си Рий, после поговориха за децата през оставащия час и четирийсет и пет минути.

А Хопи Дюпри донесе на Мили цветя и кутия шоколадови бонбони, които тя изяде почти изцяло, докато той подскачаше насам-натам из стаята, развълнуван както никога досега. Децата били добре, всичките хукнали по срещи, бизнесът вървял с пълна пара. Всъщност вървяло направо по мед и масло. Имал тайна — голяма, разкошна тайна за една бъдеща сделка, но в момента не можел да каже нищо повече. Може би в понеделник. Или малко по-късно. Но не сега. Той постоя около час и хукна да работи в кантората.

Мистър Нелсън Кард си тръгна към девет и Гладис допусна грешката да посети Балната зала, където мъжете пиеха бира, дъвчеха пуканки и гледаха бокс. Наля си чаша безалкохолно и седна на масата. Джери я огледа дяволито.

— Ах, хитруша такава — подхвърли той. — Хайде, разправяй.

Тя зяпна и се изчерви. Не можеше да изрече нито дума.

— Хайде де, Гладис. Нали виждаш, че сме на сухо.

Гладис грабна чашата и скочи на крака.

— Може би за това има основателна причина — гневно отсече тя и напусна стаята.

Джери се изкиска. Другите изобщо не обърнаха внимание — бяха прекалено унили и изморени.

Марли бе взела колата си на изплащане от една автокъща в Билокси с месечна вноска от шестстотин долара за предстоящите три години. Покупката се водеше на името на „Рошел Груп“ — чисто нова корпорация, за която Фич все още не бе успял да открие нищо. Отдолу до лявата задна гума имаше монтиран предавател, тежащ почти половин кино, тъй че Конрад можеше да я следи от бюрото си. Джо

Бой свърши тая работа само няколко часа, след като я проследиха от Мобил и видяха регистрационния ѝ номер.

Живееше в просторен нов апартамент, нает от същата корпорация. Почти две хиляди месечно. Явно Марли имаше стабилни доходи, но засега хората на Фич не откриваха да работи някъде.

В петък тя позвъни късно вечерта, броени минути, след като Фич, само по долни гащета размер XXL и черни чорапи, се просна върху леглото като изхвърлен на пясъка кит. Засега той наемаше президентския апартамент на най-горния етаж на хотел „Колониал“ в Билокси, близо до шосе 90, и само на стотина метра от Залива. Имаше чудесен изглед, макар че рядко му обръщаше внимание. Само неколцина най-близки сътрудници знаеха къде се намира.

Когато се обади на рецепцията със спешно съобщение за мистър Фич, дежурният изпадна в сериозно затруднение. Хотелът получаваше огромни суми, за да опазва уединението и самоличността на мистър Фич. Служителят не можеше да признае, че има такъв гост. Младата дама обаче настояваше, че има.

Когато се обади след десет минути, незабавно я свързаха по изрично нареждане на Фич. Той стоеше прав, придърпал почти до гърдите огромните си гащета, които въпреки всичко провисваха около месестите му бедра, чешеше си тила и се питаше как ли го е открила.

— Добър вечер — изрече Фич.

— Здравсти, Фич. Съжалявам, че те безпокоя толкова късно.

Изобщо не съжаляваше. Първият звук в думата „здравсти“ беше неясен и гърлен, както ѝ се случваше от време на време — опит да имитира южняшки акцент. Макар и кратки, записите на осемте телефонни обаждания и разговора им в Ню Орлиънс бяха прослушани от неколцина нюйоркски експерти по говора и диалектите. По тяхно мнение Марли беше родом от Средния Запад — източните области на Канзас или западната част на Мисури, вероятно не много далече от Канзас Сити.

— Няма нищо — отвърна той, докато проверяваше записващото устройство на нощното шкафче. — Как е твоят приятел?

— Самотен. Знаеш ли, че тази вечер беше определена за посещения?

— Чух нещо такова. Всички ли се чифтосаха?

— Не съвсем. Тъжна работа, между нас казано. Мъжете гледаха Джон Уейн, а жените хванаха плетките.

— На никого ли не му се отвори парашутът?

— Е, не съвсем. Ейнджъл Уийз имаше посещение, тя обаче кара страстна любов. Дойде мъжът на Рики Колман. Мъжът на Мили Дюпри също се мярна, но не стоя дълго. Семейство Кард се събра за два часа. За Хърман не мога да кажа. А, и Севил имаше гости.

— Що за човешки екземпляр може да хлътне по Севил?

— Не знам. Никой не е видял.

Фич отпусна масивния си задник върху ръба на леглото и се почеса между очите.

— Ти защо не навести приятеля си? — запита той.

— Кой ти е казал, че сме любовници?

— А какви сте?

— Приятели. Познай кои двама от заседателите спят заедно.

— Че откъде да знам?

— Опитай.

Фич погледна с усмивка към огледалото и се възхити на невероятния си късмет.

— Джери Фернандес с някоя от жените.

— Добър опит. Джери Фернандес скоро ще се развежда, Силвия също е самотна. Стайте им са точно една срещу друга и... нали разбираш, в „Сиеста Ин“ няма какво друго да правят.

— Любовта е прекрасно нещо, нали?

— Между нас казано, Фич, Кригълър свърши страхотна работа срещу теб.

— Значи се вслушаха в приказките му, а?

— Със зяпнали уста. Слушаха го и вярваха. Той ги убеди, Фич.

— Каж ми някоя добра новина.

— Рор се тревожи.

Фич застина.

От какво се е подплашил Рор? — запита той, гледайки озадачената си физиономия в огледалото. Не би трябвало да се изненадва, че е говорила с Рор, но защо, по дяволите, бе тъй потресен? Чувстваше се предаден.

— От теб. Знае, че дебнеш наоколо и замисляш как да се докопаш до заседателите. Ти нямаше ли да се тревожиш, Фич, ако

някой тип като теб вършеше черната работа на ищеца?

— Щях да треперя от страх.

— Рор не трепери. Само се тревожи.

— Често ли разговаряш с него?

— Доста. Той е по-мил от теб, Фич. Много приятен събеседник, освен това не записва разговорите и не праща разни биячи да ме следят. Изобщо никакви грубости.

— Знае как да омайва дамите, а?

— Аха. Но не му достига най-важното.

— Кое?

— Тлъст портфейл. Не може да се мери с твоите възможности.

— Искаш ли да ми премериш възможностите?

— Друг път, Фич. Трябва да бягам. Отсреща е паркирана някаква съмнителна кола. Сигурно някой от твоите циркаджии.

И тя затвори.

Фич се изкъпа и се опита да поспи. В два след полунощ стана и отиде в „Луси Лък“, където седна да играе дващсет и едно по петстотин долара на залог и да пие спрайт чак до сутринта. Тръгна си с почти дващсет хиляди долара печалба.

Първата ноемврийска събота пристигна с температури около петнайсет градуса — необичайно хладно време за почти тропическия климат на Крайбрежието. Лекият северен вятър шумолеше из клоните и подмяташе сухи листа по улици и тротоари. Обикновено есента идваше късно и се задържаше до след Нова година, когато настъпваше пролет. Крайбрежието не знаеше що е зима.

Още от ранни зори по улиците тичаха поклонници на здравето. Никой не забеляза как черният крайслър отби по алеята към скромна тухлена къща на два етажа. За съседите бе прекалено рано да видят как двама млади мъже в еднакви черни костюми излязоха от колата, пристъпиха към предната врата, натиснаха звънеца и зачакаха търпеливо. Още бе рано, но след по-малко от час из градинките щяха да плъзнат мъже с гребла в ръцете, а по тротоарите — групички дечурлига.

Хопи тъкмо сипваше вода в кафеварката, когато чу звънеца. Пристегна пояса на протрития си халат и се опита да приглади с пръсти чорлавата си коса. Сигурно пак скаутите бяха тръгнали да продават понички по никое време. А дали не бяха отново Свидетелите на Йехова? Е, тоя път щеше да им даде да се разберат. Ама че фанатици! Той бързо пое към вратата, защото горният етаж бе пълен със спяща младеж. Шестима според последното преброяване. Неговите петима плюс гостенин, който някой бе довякъл от колежа. Типична петъчна нощ за семейство Дюпри.

Отвори вратата и зърна двама сериозни млади мъже, които мигновено бръкнаха в джобовете си и измъкнаха позлатени значки върху черни кожени подложки. Сред бързо изречените срички Хопи поне на два пъти дочу „ФБР“ и едва не припадна.

— Вие ли сте мистър Дюпри? — запита агент Ничман.

Хопи се задъха.

— Да, но...

— Бихме желали да ви зададем няколко въпроса — каза агент Нейпиър и някак успя да пристъпи още по-близо.

— За какво? — запита Хопи с пресъхнало гърло. Опитва се да надникне между тях към отсрещната къща, откъдето Милдред Янси несъмнено гледаше всичко това.

Ничман и Нейпиър си размениха зловещи съзаклятнически погледи. После Нейпиър заяви:

— Можем да поговорим тук или някъде другаде.

— За „Стилуотър Бей“, Джими Хъл Моук и тъй нататък — поясни Ничман и Хопи се вкопчи в рамката на вратата.

— О, боже — изпъшка той. Не можеше да си поеме дъх и сякаш всичко в него бе замръзнало.

— Може ли да влезем? — запита Нейпиър.

Хопи наведе глава и разтърка очи, като че се готвеше да заплаче.

— Не, моля ви, не тук.

Децата! Обикновено спяха до девет-десет, та и до пладне, ако ги оставеше Мили, но чуеха ли гласове долу, незабавно щяха да дотърчат.

— В кантората — едва избъбри той.

— Ще почакаме — каза Нейпиър.

— Не се бавете — добави Ничман.

— Благодаря — каза Хопи, после бързо затвори вратата и я заключи.

Просна се на дивана в хола и заби поглед в тавана, който се въртеше по часовниковата стрелка. Отгоре не долиташе нито звук. Децата още спяха. Сърцето му подскачаше бясно и цяла минута имаше чувството, че просто ще издъхне тук, на дивана. Смъртта би била избавление. Щеше да затвори очи и да отлети в неизвестното, а след два часа децата щяха да го открият и да позвънят на 911. Беше на петдесет и три години и в рода му по майчина линия имаше доста сърдечно болни. Мили щеше да получи сто хиляди от застраховката.

Когато осъзна, че сърцето му няма намерение да спира, той бавно се изправи на крака. Все още замаян, той се дотътри до кухнята и си наля чаша кафе. Електронният часовник над печката показваше седем и пет. Четвърти ноември. Как можа да допусне такава глупост!

Запита се дали да не позвъни на Тод Рингуолд или на адвоката си Милард Пут. Реши да изчака. Изведнъж го обзе нетърпение. Искеше да напусне къщата, преди да са станали децата, да махне тия двама агенти

от двора, преди да ги видят съседите. Освен това Милард се занимаваше само с недвижими имоти и почти не разбираше от друго. А сега ставаше дума за престъпление.

Престъпление! Той прогони мисълта за душ и се облече за броени секунди. Докато си миеше зъбите, най-после идигна очи към огледалото. Страшната истина бе изплувала наяве върху лицето му, надничаше от очите му и всички можеха да я видят. Не умееше да лъже. В него нямаше и капка лукавство. Та той си беше просто Хопи Дюпри, почтен човек с добро семейство, безупречна репутация и тъй нататък. Дори в данъчните декларации нито веднъж не бе излъгал.

Е, добре, защо тогава двама агенти на ФБР го чакаха отвън за пътуване до центъра, все още не до затвора, макар че и това сигурно щеше да стане, засега само до тихо местенце, където да го сдъвчат на закуска и да разкрият престъпното му деяние? Реши да не се бръсне. Може би трябваше да позвъни на свещеника. Докато сресваше чорлавата си коса, през главата му прелитаха мисли за Мили, за позора, децата и какво ли още не.

Преди да излезе от банята, Хопи повърна.

Навън Нейпиър настоя да седне в колата му. Ничман ги последва с черния крайслър. По пътя не измениха дума.

Кантората не беше от ония места, които привличат ранобудните. Още повече в събота. Хопи знаеше, че никой няма да се мерне до девет, а може би и до десет. Той отключи вратата, светна лампите и дълго мълча, преди да ги запита дали искат кафе. Отказаха, явно бързаха да му теглят ножа. Хопи седна зад бюрото си. Двамата се настаняха отсреща като близнаци. Не смееше да ги погледне в очите.

Ничман подхвана разговора:

— Запознат ли сте с проекта „Стилуотър Бей“?

— Да.

— Срецали ли сте човек на име Тод Рингуолд?

— Да.

— Подписвали ли сте договор с него?

— Не.

Нейпиър и Ничман се спогледаха, сякаш знаеха, че това е лъжа.

— Слушайте, мистър Дюпри, във ваш интерес е да говорите истината — самодоволно подхвърли Нейпиър.

— Кълна ви се, че казвам самата истина.

— Кога се видяхте за пръв път с Тод Рингуолд? — запита Ничман, после измъкна от джоба си малък бележник и надраска нещо.

— В четвъртък.

— Познавате ли Джими Хъл Моук?

— Да.

— Кога се срещнахте с него?

— Вчера.

— Къде.

— Тук, в кантората.

— Каква бе целта на срещата?

— Да обсъдим проекта „Стилуотър Бей“. Аз представлявам интересите на компанията за недвижими имоти KLX. Става дума за изграждане на селище около Стилуотър Бей в област Ханкок, която е под надзора на мистър Моук.

Двамата се вторачиха в Хопи и сякаш цял час го изучаваха мълчаливо. Той си преповтаряше мислено всяка дума. Дали не бе изтървал нещо? Нещо, което да ускори пътя му към затвора? Може би трябваше незабавно да млъкне и да потърси адвокатски съвет.

Нейпиър се изкашля.

— От шест месеца насам разследваме мистър Моук и преди две седмици решихме да сключим споразумение, според което да облекчим присъдата му, ако окаже пълно съдействие.

Тия правни приказки не означаваха нищо за Хопи. Чуваше ги, но главата му не работеше съвсем ясно.

— Предлагали ли сте пари на мистър Моук? — запита Нейпиър.

— Не — отвърна Хопи, защото нямаше какво друго да каже. И повтори още веднъж: — Не.

Всъщност наистина не бе предложил пари. Само разчисти път на клиента си да го стори. Поне такава бе неговото тълкуване на нещата.

Ничман бавно бръкна в джоба на самото си, бавно намести пръсти, бавно измъкна някакъв малък предмет и бавно го сложи наред бюрото.

— Сигурен ли сте? — насмешливо запита той.

— Естествено — каза Хопи, гледайки със зяпнала уста страховитата малка машинка.

Ничман леко натисна един бутон. Хопи затаи дъх и стисна юмруци. После чу собствения си глас да бърбри нервно за политика, игрални домове и риболов, прекъсван сегиз-тогиз от Моук.

— Носил е микрофон! — ахна сломеният Хопи.

— Да — мрачно потвърди някой от двамата.

Хопи не можеше да откъсне очи от касетофона.

— О, не — тихо избърбри той.

Думите бяха изречени и записани преди по-малко от двайсет и четири часа тук, зад това бюро, на чаша чай с лед и пилешка кълка. Ничман седеше точно на мястото, от което Джими Хъл уговаряше вчера подкуп за сто бона с микрофон на ФБР под сакото си.

Записът се въртеше мъчително бавно и накрая стигна до убийствения момент, после Хопи и Джими Хъл побързаха да се сбогуват. Ничман натисна бутона.

— Да го изслушаме ли още веднъж?

— Не, моля ви — каза Хопи, като се потриваше между очите. — Да се обърна ли към адвокат? — запита той, без да надига глава.

— Няма да е зле — съчувствено подхвърли Нейпиър.

Когато най-сетне събра кураж да ги погледне, очите му бяха влажни и зачервени. Устните му трепереха, но той вирна глава и се опита да прояви твърдост.

— И какво ме чака?

Двамата въздъхнаха едновременно. Нейпиър стана и направи няколко крачки към рафта с книги.

— Трудно е да се каже — отвърна Ничман, сякаш някой друг щеше да реши. — Миналата година видяхме сметката на десетина инспектори. На съдиите взе да им писва. Присъдите стават все пр-строги.

— Аз не съм инспектор — възрази Хопи.

— Добре че не сте. Бих казал три до пет години. Федерален затвор, не щатски.

— Съучастие в подкуп на държавен служител — услужливо добави Нейпиър. После отново седна до Ничман. Двамата седяха на ръба, сякаш готови всеки момент да прескочат бюрото и да пребият съгрешилия Хопи.

Микрофонът бе скрит в капачката на евтина синя химикалка, пъхната безобидно заедно с още десетина в прашно бурканче върху

бюрото. Рингуолд я остави там в петък сутринта, докато Хопи бе отскочил до тоалетната. Личеше си, че моливите и химикалките изобщо не се използват — явно щяха да минат месеци, преди някой да ги докосне. За в случай, че Хопи или някой друг все пак решеше да я използва, химикалката не работеше и щеше моментално да се озове в кошчето. Само специалист можеше да я разглоби и да открие микрофона.

От бюрото сигналите стигаха до малък, но мощен предавател, скрит под мивката в тоалетната зад канцеларията. Той пък ги препращаше до една невзрачна камионетка, паркирана на съседната търговска улица. Там всичко се записваше на лента и отиваше в кабинета на Фич.

Джими Хъл не носеше микрофон, нямаше нищо общо с ФБР и всъщност успешно бе извършил онова, което умееше най-добре — опита се да изкопчи подкуп.

Рингуолд, Нейпиър и Ничман бяха бивши ченгета, работещи сега за една международна охранителна фирма в Бетесда. Фич често използваше нейните услуги. Игричката около Хопи щеше да струва на Фонда осемдесет хиляди долара.

Нищо работа.

Хопи отнбво подхвърли за адвокат. Нейпиър се впусна в пространен монолог относно усилията на ФБР да спре пълзящата корупция по Крайбрежието. За всичко обвини хазартния бизнес.

Не биваше в никакъв случай да позволят на Хопи да си потърси адвокат. Един адвокат щеше да пита за имена, телефони, документи и данни. Нейпиър и Ничман си бяха осигурили достатъчно доказателства и готови лъжи за простодушния Хопи, но един опитен адвокат би ги принудил да се изпарят.

Според пространния разказ на Нейпиър излизаше, че онова, което започнало като обичайна проверка на Джими Хъл и местните отрепки, скоро прераснало в далеч по-широко разследване на редица незаконни дейности и опряло до магическата думичка „организирана престъпност“. Хопи слушаше, доколкото му бе възможно. Но почти нищо не чуваше. Мозъкът му бе пламнал от тревога за Мили и децата. Как ли щяха да изкарат три до пет години без него?

— Тъй че не се целехме във вас — приключи Нейпиър.

— И между нас казано, досега не бяхме чували за KLX — добави Ничман. — Просто случайно се натъкнахме на цялата работа.

— А не може ли случайно да се отдръпнете? — запита Хопи с безпомощна усмивка.

— Може би — замислено изрече Нейпиър, после погледна към Ничман, сякаш имаха някакво още по-страшно обвинение срещу Хопи.

— Какво може би? — тревожно запита той.

Двамата се облегнаха назад в абсолютен синхрон, сякаш бяха репетирали това движение с часове или го бяха извършвали стотици пъти.

— Знаем, че не сте мошеник, мистър Дюпри — тихо каза Ничман.

— Просто сте допуснали грешка — добави Нейпиър.

— Точно така — промърмори Хопи.

— Били сте използван от невероятно лукави престъпници. Идват тук с големите планове и пачките в джоба, а после... Какво да ви кажа, все така става в търговията с наркотици.

Наркотици! Хопи бе потресен, но не каза нищо. Двамата продължаваха да го гледат мълчаливо.

— Можем ли да ви предложим споразумение за двайсет и четири часа? — запита Нейпиър.

— Имам ли избор?

— Нека потулим нещата за двайсет и четири часа. Вие не казвате никому, ние също си траем. Вие не търсите адвокат, ние не предприемаме нищо. Докато минат двайсет и четири часа.

— Не разбирам.

— В момента не можем да обясним. Трябва ни малко време, за да преценим положението ви.

Ничман подпря лакти върху бюрото и се приведе напред.

— Може би има изход за вас, мистър Дюпри.

Хопи започваше леко да се опомня.

— Слушам ви.

— Вие сте дребна, незначителна риба, хваната в голямата мрежа — обясни Нейпиър. — Може и да не ни потрябвате.

Това звучеше чудесно за Хопи.

— Какво ще стане, като минат двайсет и четири часа?

— Ще се срещнем пак тук. Утре в девет сутринта.

— Дадено.

— Само една думичка на Рингуолд или на когото и да било, дори на жена ви... и бъдещето ви е сериозно застрашено.

— Обещавам.

* * *

В десет часа наетият автобус потегли от „Сиеста Ин“ с всичките четиринайсет заседатели на борда плюс мисис Граймс, Лу Дел и съпругът ѝ Бентън, Уилис и жена му Руби, петима цивилни полицейски сътрудници, областният шериф Ърл Хъто, жена му Клодел и две помощнички на Глория Лейн. Общо двайсет и осем души без шофьора. Всичките одобрени от съдията Харкин. Два часа по-късно минаха по Канал Стрийт в Ню Орлиънс и напуснаха автобуса на ъгъла с Мегазин. За обяд имаха резервирано сепаре и един стар рибен ресторант във Френския квартал. Сметката щеше да бъде покрита от данъкоплатците в област Харисън.

Позволиха им да поскитат из квартала. Минаха да напазаруват по сергиите, обиколиха площада Джаксън заедно с гълпите туристи, позяпаха голите тела из евтините вертепи на Бърбън Стрийт, купиха си тениски и други сувенири. Някои седнаха да починат на пейките край реката. Други хлътнаха в барчетата да гледат футбол. В четири се събраха на брега и се качиха на старинно параходче за туристическа обиколка. Около шест вечеряха в една пицария на Канал Стрийт.

В десет бяха по стаите си, уморени и готови за сън. Важното беше, че са доволни.

Тъй като циркът около Хопи вървеше безупречно, в събота вечер Фич реши да предприеме следващата атака срещу заседателите. Нанасяше удара без предварителна подготовка и искрено се надяваше да е гаден като онзи с Хопи, но освен това груб и брутален.

Рано в неделя сутринта Панг и Дубас, облечени в кафяви ризи с името на водопроводна фирма отпред, отключиха апартамента на Истър. Както и предния път, не прозвуча тревожен сигнал. Дубас отиде право при отдушника и изтръгна скритата камера, която бе засякла Дойл. Прибра я в големия сандък за инструменти, който носеше.

Панг се отправи към компютъра. Бе проучил снимките от първото посещение на Дойл и бе тренирал с подобна машина в стаята до кабинета на Фич. Развъртя винчетата и издърпа капака на компютъра. Твърдият диск се оказа точно където му го бяха показали. След по-малко от минута вече бе изваден. На малка лавица до монитора Панг намери и две купчинки дискети — общо шестнайсет на брой.

Докато Панг извършваше деликатната операция по изваждането на твърдия диск, Дубас ровеше из чекмеджета и преобръщаше евтините мебели в търсене на още дискети. Апартаментът бе толкова тесен и предлагаше толкова малко скривалища, че задачата му не беше трудна. Прерови кухненския шкаф, гардероба и кашоните, в които Истър държеше чорапите и бельото си. Не откри нищо. Очевидно всички компютърни принадлежности бяха до самия компютър.

— Да вървим — каза Панг, като изтръгна шнуровите на компютъра, монитора и принтера.

Двамата захвърлиха техниката върху протъркания диван, Дубас натрупа отгоре възглавници и дрехи и накрая обля всичко с бензин от пластмасово бидонче. Когато диванът, столът, компютърът, евтиният килим и дрехите бяха достатъчно напоени, двамата се отдръпнаха към вратата и Дубас метна запалена клечка. Пламъците лумнаха мигновено

и почти безшумно, поне за човек, който би слушал отвън. Двамата изчакаха, докато огънят се вдигна до тавана и из апартамента плъзна черен пушек, после бързо се измъкнаха, без да забравят да заключат вратата. Изтичаха надолу по стълбите и на партера включиха пожарния сигнал. После Дубас пак хукна нагоре, където вече се процеждаше дим, и започна да крещи и да блъска по вратите. Панг стори същото на първия етаж. Скоро отвсякъде долетяха писъци и коридорите се изпълниха с изплашени хора по халати или бельо. Дрезгавото дрънчене на старата аларма още повече засилваше паниката.

— Отваряйте си очите на четири да не утрепете някого — бе предупредил Фич.

Дубас продължаваше да блъска по вратите сред гъстеещия дим. Лично провери дали всички апартаменти са празни. Дърпаше хората за ръцете, питаше всички ли са излезли, сочеше аварийните изходи.

Докато тълпата изпълваше паркинга, Панг и Дубас бавно се оттеглиха в различни посоки. В далечината виеха сирени. От прозорците на два апартамента излиташе пушек — освен квартирата на Истър гореше и съседната. През вратата продължаваха да изскачат хора, някои от тях омотани в одеяла, стиснали деца и пеленачета. Те се вляха в тълпата и нетърпеливо зачакаха пожарната.

Когато пожарникарите пристигнаха, Панг и Дубас се отдръпнаха още по-назад, после изчезнаха.

Никой не бе загинал. Нямаше пострадали. Четири апартамента бяха напълно опустошени, единайсет сериозно засегнати, трийсет семейства оставаха на улицата до края на почистването и ремонта.

Твърдят диск на Истър се оказа непробиваем. Той бе програмирал толкова много пароли, кодове, осигуряващи и антивирусни програми, че компютърните експерти безпомощно вдигнаха ръце. Фич ги бе докарал в събота със самолет от Вашингтон. Те бяха честни хора и нямаха представа откъде идват дискетите и хардуеърът. Фич просто ги заключи в една стая с компютър като този на Истър и им каза какво да направят. Повечето дискети имаха подобна защита. Но към средата на купчинката ледът се разчупи, когато успяха да заобиколят паролите на една стара дискета, която Истър бе пропуснал да осигури напълно. Списъкът на файловете показваше

шестнайсет документа с напълно безсмислени имена. Фич бе уведомен, докато печатаха първия документ. Оказа се, че файлът съдържа преглед на текущите новини за тютюневия бизнес с дата 11 октомври 1994 г. Споменаваха се статии от „Тайм“, „Уолстрийт Джърнъл“ и „Форбс“. Вторият файл доста несвързано излагаше на две странички впечатленията на Истър от някакъв документален филм за съдебен процес, свързан с операция за увеличаване на бюста. В третия имаше негова нескопосана поема за някакви реки. Четвъртият пак се оказа списък на публикации, само че за съдебни процеси, свързани с рака на белите дробове.

Фич и Конрад грижливо четяха всяка страница. Стилът беше ясен и деловит. Личеше, че е писано набързо, защото печатните грешки се срещаха в изобилие. Истър пишеше като безпристрастен журналист. Не можеше да се разбере дали съчувства на пушачите, или просто проявява към съдебните спорове.

Имаше и други калпави стихотворения. Недовършен разказ. И накрая нещо по-любопитно. Документ номер петнайсет съдържаше две странички от писмо до майка му, мисис Памела Бланшар от Гарднър, Тексас. Имаше дата 20 Април 1995 г. и започваше така: „Скъпа мамо, сега живея в Билокси, Мисисипи, близо до Мексиканския залив.“ По-нататък Истър обясняваше колко харесвал морето и плажовете, просто се чудел дали някога пак ще може да живее сред равнините. Пространно се извиняваше, че не е писал толкова дълго. По-нататък в два дълги абзаца се извиняваше, задето пишел толкова разхвърляно, и обещаваще да поработи над стила си. Питаше за Алекс, споменаваще, че от три ме сеца насам не го бил чувал и просто не можел да повярва, че най-после е стигнал до Аляска и си е намерил работа като инструктор по спортен риболов. Изглежда, ставаше дума за брат му. Баща не се споменаваще. Нито пък момиче, особено на име Марли.

Пишеше още, че си е намерил работа в едно казино и засега било доста забавно, но не виждал бъдеще в професията. Все още се канел да стане адвокат и съжалявал за колежа, но май нямало да се върне. Признаваще, че е щастлив и живее простичко, с малко пари и още по-малко отговорности. Е, стига толкова засега. Хиляди целувки. Много поздравя на леля Сами, чакайте скоро ново писмо.

Подписът беше просто Джеф. „С обич, Джеф“ Никъде в писмото не се споменаваха фамилия.

Един час след разпечатването на писмото Данте и Джо Бой отлетяха с реактивния самолет. Фич им заръча да стигнат час по-скоро до Гарднър и да наемат всички местни детективи.

Компютърните специалисти успяха да пробият още една дискета, предпоследната в купчината. И тук заобиколиха осигурителните програми чрез сложна система от ходове. Бяха силно впечатлени от уменията на Истър.

Пялата дискета съдържаха част от един документ — списъка на гласоподавателите в област Харисън. От А до К — над шестнайсет хиляди имена и адреси. Докато ги разпечатваха, Фич проверяваше от време на време. Той също разполагаше с пълна разпечатка на всички регистрирани се за гласуване в областта. Документът не беше секретен, можеше да се купи от Глория Лейн за трийсет и пет долара. Повечето кандидати за държавни служби си го купуваха по време на предизборните кампании.

Но в списъка на Истър имаше две странни подробности. Първо, беше на дискета, което означаваше, че някой е успял да проникне в компютъра на Глория Лейн и да открадне информацията. Второ, за какво му беше на един прекъснал студент и компютърен маниак подобен списък?

Щом Истър бе проникнал в съдебния компютър, значи несъмнено можеше и да си поиграе с данните тъй, че името му да влезе сред кандидатите за съдебни заседатели по делото „Уд“.

Колкото повече размишляваше Фич, толкова по-добре се връзваха нещата.

С подпухнали и зачервени очи Хопи пиеше силно кафе зад бюрото си и чакаше да стане девет часът. Не бе хапвал нищичко освен един банан вчера сутринта, малко преди да чуе звънеца и двамата агенти да нахлуят в живота му. Храносмилателната му система беше блокирала. Нервите му бяха опънати до крайност. Нарушавайки най-строгите разпоредби на Мили, в събота вечерта тайно бе вмъкнал у дома бутилка водка и я бе изпил почти цялата.

Децата проспяха почти целия съботен ден и не усетиха нищо. Хопи не сподели нищо с никого, а и нямаше желание да го стори.

Преживяното унижение опазваше позорната тайна.

Точно в девет Нейпиър и Ничман влязоха, придружени от трети човек със също тъй строг черен костюм и сурова физиономия, сякаш пристигаше с намерение лично да бичува клетия Хопи. Ничман го представи с името Джордж Кристано. От Вашингтон! Министерство на правосъдието!

Кристано протегна ръка мълчаливо и високомерно.

— Слушай, Хопи, искаш ли да си побъбрим някъде другаде? — запита Нейпиър, хвърляйки пренебрежителен поглед из кабинета.

— За по-сигурно — поясни Ничман.

— Човек никога не знае дали не го подслушват — добави Кристано.

— На мен ли го разправяте? — въздъхна Хопи, но никой не обърна внимание на шегата. Можеше ли да възрази? — Както речете.

Потеглиха с разкошна черна лимузина. Ничман и Нейпиър бяха отпред, Хопи седеше отзад до Кристано, който деловито се захвана да обяснява, че бил важна клечка — сътрудник на главния прокурор по най-съществените въпроси. Докато колата се носеше към Залива, фигурата му ставаше все по-страховита. После настана мълчание.

— Ти демократ ли си или републиканец, Хопи? — запита тихо Кристано по някое време.

Нейпиър зави и подкара покрай брега.

Хопи в никакъв случай не би желал да засегне някого.

— О, и аз не знам. Право да си кажа, гласувам най-вече за самия човек. Не си падам много по партиите, нали ме разбирате?

Кристано извърна глава към прозореца, сякаш не бе очаквал точно това.

— Надявах се да си добър републиканец — каза той, без да откъсва поглед от морето.

Дявол да го вземе, Хопи беше готов да стане какъвто поискат. Абсолютно. Би станал и фанатизиран комунист, стига с това да зарадва мистър Кристано.

— Гласувах за Рейгън и Буш — гордо заяви той. — И за Никсън. Дори за Голдуотър.

Кристано кимна едва забележимо и Хопи успя да си поеме дъх.

В колата отново настана тишина. На четирийсет минути път от Билокси Нейпиър спря до един кей недалеч от Бей Сейнт Луис. Хопи

последва Кристано по кея и двамата се качиха на двайсетметрова яхта. Наоколо не се виждаше жива душа. Ничман и Нейпиър бяха останали при колата.

Кристано кимна към една тапицирана скамейка на палубата.

— Седни, Хопи.

Хопи седна. Яхтата се полюшваше лекичко. Морето беше спокойно. Кристано седна отсреща и се приведе напред, тъй че лицата им бяха само на метър едно от друго.

— Хубаво корабче — каза Хопи, опипвайки тапицерията от изкуствена кожа.

— Не е наше. Слушай, Хопи, нали не носиш микрофон?

Той неволно подскочи, потресен от предположението.

— Разбира се, че не!

— Извинявай, но стават и такива неща. Май ще трябва да проверя.

Кристано хвърли бърз поглед наоколо. Хопи изпадна в ужас при мисълта, че някакъв непознат ще го опипва насаме.

— Кълна се, няма такава работа — твърдо изрече той и неволно се възхити на самообладанието си.

Кристано явно се поуспокои.

— Искаш ли да ме провериш? — запита той.

Хопи се озърна да види дали някой не ги наблюдава. Би било страшно нелепо, нали? Двама възрастни мъже да се опипват посред бял ден на закотвена яхта.

— Носите ли микрофон? — запита Хопи.

— Не.

— Кълнете ли се?

— Кълна се.

— Добре.

Хопи въздъхна от облекчение. От все сърце му се искаше да вярва на този човек. Другото бе просто немислимо.

Кристано се усмихна. После изведнъж се навъси и се приведе напред. Край на празните приказки.

— Ще бъда съвсем кратък, Хопи. Имаме предложение към теб. Предложение, което ще ти позволи да се измъкнеш сух от водата. Съвсем сух. Без арест, без обвинение, съд и затвор. Без снимки във вестниците. С две думи, Хопи, никой никога не ще узнае.

Той спря, за да си поеме дъх, и Хопи побърза да отговори:

— Дотук добре. Слушам ви.

— Споразумението е малко странно, никога не сме го правили. Няма нищо общо със закона, правосъдието, наказателната система и тъй нататък. Политическа сделка, Хопи. Чисто политическа. Във Вашингтон няма да знаят. Никой няма да разбере освен мен, теб, онези момчета в колата и най-много още десетина души от Министерството на правосъдието. Споразумяваме се, вършиш си работата и забравяме всичко.

— Дадено. Само кажете какво да правя.

— Тревожиш ли се за престъпленията, наркотиците, реда и закона, Хопи?

— Естествено.

— Дошло ли ти е до гуша от корупция и рушвети?

Странен въпрос. В момента Хопи бе готов да се изтипоса на плакат против корупцията.

— Да!

— Във Вашингтон има и добри, и лоши момчета, Хопи. Ние от министерството сме се посветили на борбата срещу престъпността. Става дума за истинската престъпност, Хопи. За пари от наркобизнеса в джобовете на съдии и конгресмени, които приемат подкупи от външния враг. За престъпна дейност, която може да подкопае нашата демокрация. Нали ме разбираш?

Хопи не беше съвсем наясно, но определено съчувстваше на Кристано и неговите чудесни приятели във Вашингтон.

— Да, да — потвърди той и наостри уши.

— Но в днешно време всичко е политика, Хопи. Непрекъснато трябва да се борим с Конгреса и дори с президента. Знаеш ли какво ни трябва във Вашингтон, Хопи?

Хопи нямаше ни най-малка представа какво им трябва, но горещо желаше да си го получат.

Кристано не му остави време да отговори.

— Трябват ни повече републиканци, почтени консервативни републиканци, които да ни дадат пари и зелена светлина. Демократите все си пъхат носа където не им е работа, все режат бюджета, реорганизируют, хленчат за правата на горките престъпници, дето сме ги

прибрали на топло. Там горе бушува истинска война, Хопи. Всеки ден сме на предната линия.

Той погледна Хопи, сякаш очакваше някакъв коментар, но Хопи в момента се опитваше да преглътне мисълта за войната. Затова само кимна многозначително и сведе очи към обувките си.

— Трябва да защитим приятелите си, Хопи, и тъкмо тук нещата опират до теб.

— Добре.

— Пак повтарям, споразумението е странно. Приемеш ли го, изчезва лентата с твоя опит да подкупиш мистър Моук.

— Приемам. Само кажете за какво става дума.

Кристано помълча и се озърна към кея. Няколко рибари си подвикваха в далечината. Той се приведе още по-близо и дори хвана Хопи за коляното.

— Става дума за жена ти — прошепна Кристано едва чуто, после се облегна назад и изчака Хопи да проумее.

— За жена ми ли?

— Да. За жена ти.

— За Мили?

— Точно така.

— Откъде-накъде...

— Ще ти обясня.

— За Мили? — повтори слисаният Хопи. Какво общо можеше да има кротката Мили с цялата тази каша?

— Процесът, Хопи — изрече Кристано. — Познай кой подпомага най-много републиканските кандидати за Конгреса?

Хопи бе твърде замаян и объркан, за да изкаже разумно предположение.

— Ами тютюневите компании. Те хвърлят милиони в предизборната надпревара, защото се боят от демократите и им е дошло до гуша от правителствени ограничения. Те са хора на свободния бизнес, Хопи, също като теб. Смятат, че хората пушат по свой собствен избор. Писнало им е от правителството и адвокатите, дето се мъчат да им съсипят бизнеса.

— Значи политика — изумено избъбри Хопи и се загледа към вълните.

— Само политика, и нищо повече. Ако компанията загуби този процес, ще ни връхлети небивала лавина от процеси. Тютюневите компании ще загубят милиарди, а ние във Вашингтон — милиони. Можеш ли да ни помогнеш, Хопи?

Хопи отново се върна към реалността и объркано промърмори:

— Моля?

— Можеш ли да ни помогнеш?

— Сигурно, но как?

— Чрез Мили. Поприказвай с жена си, накарай я да разбере колко безумен и опасен е този процес. Тя трябва да се заеме със заседателите, Хопи. Да се пребори с либералите в ложата, които ще настояват за тежка присъда. Можеш ли да го направиш?

— Естествено, че мога.

— Но ще го направиш ли, Хопи? Разбери, не бихме желали да използваме записа. Помогнеш ли ни, лентата отива в канализацията.

Изведнъж Хопи си спомни за лентата.

— Да, разбрахме се. Между другото, ще я видя още довечера.

— Притисни я. Много е важно — за нас от министерството, за благото на страната и, разбира се, ще ти спести пет години затвор.

При последните думи Кристано с буен смях го плесна по коляното. Хопи също се разсмя.

Половин час обсъждаха стратегията. Колкото по-дълго седяха на яхтата, толкова повече въпроси възникваха в главата на Хопи. Ами ако Мили гласува за компанията, но останалите са против и издадат присъда? Какво ще стане с Хопи тогава?

Кристано обеща, че ще удържи на споразумението независимо от резултата, стига Мили да гласува както трябва.

На връщане към колата Хопи буквално летеше по кея. Когато зърна Ничман и Нейпиър, вече се чувстваше нов човек.

След като размишлява три дни върху решението си, в събота вечер Харкин се отказа от него. Нямаше да позволи на заседателите да посещават неделни проповеди. Беше сигурен, че изведнъж всички ще проявят пламенно желание да общуват със Светия дух, а просто не виждаше начин да ги пусне по всички посоки на областта. Обади се на своя свещеник, който пък завъртя няколко телефона и осигури един

млад студент по богословие. Неделната църковна служба бе планирана за единайсет часа в Балната зала.

Харкин прати лично известие до всеки съдебен заседател. Бележките бяха пъхнати под вратите им, преди да се върнат от Ню Орлиънс в събота вечер.

Църковната служба мина доста скучно в присъствието на шестима богомолци. Гладис Кард бе в отвратително настроение. Не бе пропуснала нито веднъж неделното училище в Баптистката църква от шестнайсет години насам, а и тогава отсъства само защото почина сестра ѝ в Батон Руж. Върху тоалетната ѝ масичка се трупаха отличия за завидно благочестие. Естер Кноблах от Женската мисия държеше рекорда с двайсет и две години непрекъснати посещения, но тя беше на седемдесет и девет и имаше високо кръвно. За своите шейсет и три години Гладис беше в отлично здраве и смяташе, че може да подобри постижението. За нищо на света не би признала тази амбиция, но цялото паство я подозираше.

И ето че всичко се проваляше заради съдията Харкин, когото не хареса от самото начало, а сега направо го ненавиждаше. Пък и студентът по богословие никак не ѝ допадна.

Рики Колман дойде по анцуг. Мили Дюпри си донесе Библията. Лорийн Дюк беше запалена богомолка, но кратката проповед я изненада. Само от единайсет до единайсет и половина — претупана работа, ама какво друго да очакваш от белите? Беше чувала за подобни щуротии, но никога не ги бе виждала с очите си. Нейният пастор никога не напускаше амвона преди един, а често оставаше и до три, когато при хубаво време излизаха да похапнат на открито и после пак продължаваха. Сега тя смучеше бонбон и мълчаливо страдаше.

Мистър и мисис Граймс също присъстваха. Не че бяха кой знае колко набожни — особено Хърман, който от детските си години насам не бе ходил на църква по своя воля, — но вече започваха да се задушават в стаята си.

По някое време стана ясно, че Филип Севил се е вбесил от идеята за църковна служба. Бе споделил с някого, че е атеист, и новината светкавично обиколи мотела. В знак на протест той се настани почти гол върху леглото, върза мършавите си ръце и нозе на някакъв йогийски възел и закрещя с пълен глас протяжни песнопения. При това не си даде труд да затвори вратата.

Воплите му достигаха глухо до Балната зала по време на службата и това несъмнено бе една от причините студентът да претупа нещата час по-скоро.

Най-напред Лу Дел отиде да каже на Севил да млъкне, но се оттегли веднага щом видя, че е гол. След нея опита Уилис, но Севил продължи да вие и просто не му обърна внимание. Уилис сметна за благоразумно да стои по-настрана.

Останалите заседатели се спотайваха зад плътно затворени врати и гледаха телевизия.

Около два запристигаха роднините със запас от чисти дрехи и провизии за седмицата. Николас Истър бе единственият заседател без връзка с външния свят. Според решението на съдията Уилис щеше да го откара до апартамента му с полицейска кола.

Пожарът бе изгаснал преди няколко часа. Наоколо вече нямаше и следа от пожарникарски коли. По тясната затревена площ и тротоара пред сградата се валяха обгорели останки и купища мокри дрехи. Замаяни съседи обикаляха да разчистват боклука.

— Кой е вашият? — запита Уилис, когато спря колата и изумено се вторачи в зеещите прозорци сред почернялата фасада.

— Там горе — отвърна Николас, опитвайки да посочи и да кимне в същото време.

С омекнали колене излезе от колата и се отправи към най-близката групичка хора, сред които семейство виетнамци безмълвно оглеждаха разтопен пластмасов абажур.

— Кога се случи? — запита той. Из въздуха още се носеше тежкия дъх на изгоряло дърво, боя и килими.

Виетнамците не отговориха.

— Тази сутрин около осем — обади се мимоходом някаква жена с огромен кашон в ръцете.

Николас огледа хората и осъзна, че не знае името на нито един от тях. В малкото фоайе една жена разговаряше по клетъчен телефон и деловито отмяташе нещо в бележника си. До стълбището към втория етаж имаше пазач, който в момента помагаше на някаква старица да смъкне надолу подгизнала пътека.

— Тук ли живеете? — запита жената, когато приключи разговора.

— Да, Истър, апартамент триста и дванайсет.

— Олеле! Напълно унищожен. Май оттам е започнало.

— Бих желал да погледна.

Пазачът поведе жената и Николас по стъпалата към втория етаж, където опустошенията личаха от пръв поглед. Спряха пред жълтата лента, опъната около кратера. Огънят се бе устремил нагоре през гипсовата мазилка и старите греди, пробивайки две огромни дупки в тавана — точно над спалнята му, доколкото можеше да прецени. Долният апартамент също бе пострадал жестоко. Освен кухненската стена с килната мивка, готова да падне всеки момент, от номер 312 не бе останало нищо. Абсолютно нищо. Нямаше помен от евтините мебели в хола, нито пък от самия хол. От спалнята бяха останали само почернели стени.

И за ужас на Николас нямаше и следа от компютъра.

Подът, таванът и стените на апартамента бяха буквално изчезнали, оставяйки само зееща дупка.

— Има ли пострадали? — тихо запита Николас.

— Не — отвърна жената. — Вие бяхте ли тук?

— Не. Коя сте вие?

— Пратиха ме от управлението. Ще ви дам да попълните формуляр.

Слязоха във фойето, където Николас набързо попълни формуляра и си тръгна с Уилис.

С нечетливо послание, издържано в крайно рязък тон, Филип Севил изтъкна на съдията Харкин, че според енциклопедията думата „съпружески“ се отнасяла само до съпруг и съпруга, поради което не можел да се съгласи с нея. Лично той не бил женен и смятал брака за крайно нежелателно явление. Препоръчваше термина „обществени контакти“, а по-нататък сипеше куп оплаквания от сутрешната църковна служба. Прати писмото си до домашния факс на Харкин, който в момента гледаше мач по телевизията. Лу Дел уреди това от рецепцията на мотела. Двайсет минути по-късно получи отговор, в който негова светлост заменяше думата „брачни“ с „лични“ и заръчваше копие от нареждането да се раздаде на всички заседатели. Тъй като беше неделя, Харкин удължаваше посещенията с един час — от шест до десет вечерта. Малко по-късно той позвъни да я попита дали мистър Севил желае още нещо и какво е настроението на останалите заседатели.

Лу Дел просто не намери сили да му каже как е видяла мистър Севил чисто гол и вързан на възел върху леглото. Според нея съдията си имаше предостатъчно други тревоги. Затова го увери, че всичко е наред.

Хопи пристигна пръв и Лу Дел бързо го отведе в стаята на Мили, където той отново поднесе букетче и кутия шоколадови бонбони. Двамата се целунаха скромно, без изобщо да имат някакви съпружески замисли, после седнаха на леглото. Постепенно Хопи насочи разговора към процеса и се помъчи да го задълбочи.

— Право да ти кажа, просто не ги разбирам тия хора, дето все гледат да съдят някого. Така де, цялата работа е направо нелепа. Всички знаят, че цигарите са опасни. Защо пушат тогава? Помниш ли, Бойд Догън пушеше от двајсет и пет години, но ги отказа ей така.

И той щракна с пръсти.

— Да бе, отказа ги има-няма пет минути след като докторът му откри тумор върху езика — уточни Мили и също щракна с пръсти.

— Така е, но сума ти хора спират да пушат. Въпрос на воля. Почтено ли е да пушиш по свое желание, а после да съдиш хората, като видиш, че шибаните цигари те вкарват в гроба?

— Хопи, дръж си езика!

— Извинявай.

След малко Хопи взе да разпитва за другите заседатели и тяхното отношение към процеса. Мистър Кристано смяташе, че е по-добре да спечелят Мили чрез убеждение, отколкото да я плашат с истината. На обяд бяха обсъдили това най-подробно. Хопи се чувстваше ужасно при мисълта за заговор срещу собствената си жена, но щом изпиташе вина, моментално се сецаше за петте години затвор.

Към средата на футболния мач Николас излезе от стаята си. Коридорът бе пуст. Откъм Балната зала долитаха гласове — предимно мъжки, доколкото можеше да прецени. Мъжете отново гледаха футбол, оставяйки на жените да се занимават с лични посещения и обществени контакти.

Николас се промъкна през стъклената врата в края на коридора, мина покрай автомата за безалкохолни напитки в ъгъла и се втурна по стълбището към втория етаж. Марли го чакаше в стаята, където бе отседнала под името Елза Брум — едно от многото ѝ измислени имена.

Хвърлиха се в леглото без излишни приказки и встъпления. Вече се бяха разбрали, че осем нощи раздяла са не само техен личен рекорд, но и могат да бъдат вредни за здравето.

* * *

Когато се запознаха, те още не бяха Марли и Николас. Пътищата им се пресякоха в едно барче в Лорънс, щата Канзас, където тя работеше като сервитьорка, а той идваше привечер с приятели от Юридическия факултет. Тя вече бе завършила колеж и все още се чудеше дали да не запише право — специалност, магическа за всички млади американки с неизяснени планове. Не бързаше. Майка ѝ бе починала преди няколко години и Марли разполагаше с двеста хиляди долара от наследството. Разнасяше питиета просто защото иначе би скучала, а и заведението беше приятно. Така се поддържаше във

форма. Караше стар джагуар, харчеше пестеливо и общуваше само със студенти по право.

Двамата се забелязаха много преди да си заговорят за пръв път. Обикновено той идваше късно вечер с малка група постоянни клиенти. Сядаха в ъгловото сепаре и започваха да обсъждат отвлечени и невероятно скучни правни теории. Тя им носеше халби бира и се опитваше да флиртува с променлив успех. През първата година той беше влюбен в науката и не обръщаше внимание на момичетата. Марли поразпита насам-натам и узна, че бил усърден студент, между най-добрите в курса, но иначе нищо особено. В крайна сметка той издържа първата година и подхвана втората. Тя си подстрига косата и свали пет килограма, макар че нямаше нужда.

След колежа той бе подал документи до трийсет учебни заведения. Единайсет го одобриха, макар че не бяха от най-реномираните. Наслуки избра Лорънс — градче, което никога не бе виждал. Намери си двустайна квартира в порутената къща на някаква вдовица. Наблегна на ученето и поне през първите два семестъра не му оставаше време за нищо друго.

През ваканцията след първи курс се хвана да работи за една голяма фирма в Канзас Сити. Разнасяше с количка вътрешната кореспонденция от етаж на етаж. Фирмата бе събрала под един покрив триста адвокати и понякога му се струваше, че всички работят по един и същи процес — защитата на „Смит Гриър“ в Джоуплин, където се водеше дело за цигари и рак на белите дробове. Процесът продължи пет седмици и завърши в полза на ответника. По този повод фирмата уреди празненство, на което дойдоха поне хиляда души. Носеха се слухове, че само пиенето струвало на „Смит Гриър“ осемдесет хиляди. Бълха ги ухапала!

Общо взето, лятото бе жива мъка. Оттогава намрази големите фирми, а през втори курс му дойде до гуша от закони и право. За нищо на света не би изтърпял да седи пет години наред затворен в някоя стаичка и да преписва все същите документи за разни богати корпорации.

Първата им истинска среща бе на една шумна забава във факултета след футболен мач. Музиката гърмеше, бирата се лееше, марихуаната минаваше от ръка на ръка като бонбони. Тръгнаха си рано, защото той не обичаше шума, а тя — мириса на канабис. Взеха

касети от видеотеката и си сготвиха спагети в нейния просторен и доста добре обзаведен апартамент. Той спа на дивана.

Месец по-късно се пренесе при нея и за пръв път подхвърли, че може да напусне факултета. Тя пък се канеше да кандидатства. Със задълбочаването на връзката интересът му към академичните дела спадна дотолкова, че едва успя да изкара есенния семестър. Бяха лудо влюбени и не ги интересуваше нищо друго. Освен това тя имаше пари, тъй че можеха да не се тревожат. През коледната ваканция на неговата втора и последна година във факултета отскочиха до Ямайка.

Когато студентската му кариера приключи окончателно, тя бе живяла в Лорънс вече три години и се канеше да напусне. Той би я последвал и накрай света.

Марли не бе успяла да научи много за пожара в неделя. Подозираха Фич, но не разбираха защо го е направил. Единственият ценен предмет в апартамента беше компютърът, а Николас твърдо смяташе, че никой не е в състояние да се справи със защитната му система. Най-важните дискети бяха под ключ в стенния сейф при Марли. Какво би спечелил Фич, като опожари един вехт апартамент? Може би искаше да ги сплаши, но не изглеждаше в негов стил. Водеше се официално разследване. Нямаше данни за умишлен палеж.

Двамата бяха спали и на по-добри, и на по-лоши места от „Сиеста Ин“. За четири години успяха да сменят четири града, да посетят пет-шест страни, да пребродят почти цяла Северна Америка, да обиколят с раници на гръб Аляска и Мексико, два пъти да плават по река Колорадо и веднъж по Амазонка. Освен това следяха съдебните процеси срещу тютюневите компании и това им налагаше да се заселват в градчета като Брокуън Ароу, Алънтаун и Билокси. И най-мощната група експерти не би могла да се мери с тях по онова, което знаеха за никотина, канцерогените, подбора на съдебни заседатели, адвокатската тактика и Ранкин Фич.

След един час нощната лампа светна, разрошеният Николас изплува изпод завивките и се пресегна към дрехите си. Марли се облече и предпазливо надникна към паркинга. Точно под тях Хопи полагаше отчаяни усилия да обори скандалните разкрития на Лорънс Кригълър, които очевидно бяха направили силно впечатление на Мили.

Тя изрази това, без да пести силните думи, и се зачуди защо ли му е притрябвало да спори.

За да е по-весело, Марли бе паркирала колата си на две крачки от кантората на Уендъл Рор. Във всички свои ходове се ръководеха от предположението, че Фич я следи неотстъпно. Беше забавно да си го представят как се гърчи при мисълта, че тя е там, лично при Рор, и води кой знае какви преговори. До мотела бе пристигнала с кола под наем — една от няколкото, които използваше през последния месец.

Изведнъж на Николас му омръзна да седи в стаята — съвършено същата като онази, в която киснеше от толкова време насам. Излязоха на разходка по крайбрежното шосе; тя караше, той пиеше бира. На един кей слязоха да се разгъпчат и дълго се целуваха над вълните. За процеса почти не разговаряха.

В десет и половина Марли спря на две пресечки от кантората на Рор. Докато бързаше по тротоара, Николас я следеше от разстояние. Колата ѝ бе паркирана на усамотено място. Джо Бой я забеляза да се качва и съобщи по радиото на Конрад. Когато тя се отдалечи, Николас побърза с другата кола към мотела.

В същото време Рор водеше оживено съвещание — всекидневната сбирка на осемте адвокати, които бяха вложили но един милион в този процес. Тази вечер обсъждаха още колко свидетели да призват и както винаги имаше осем различни мнения по предстоящите ходове. Всъщност генералните линии бяха само две, но се делеяха на осем твърди и крайно несъвместими преценки коя линия ще е най-ефикасна.

Ако се включат и трите дни на подбора, процесът вървеше вече от три седмици. Утре започваше четвъртата, а ищецът разполагаше със свидетели и експерти поне за още две. Кейбъл също имаше цяла армия от специалисти, макар че обикновено при подобни процеси ответникът използваше два пъти по-малко време от ищеца. Значи се очертаваха около шест седмици и през четири от тях заседателите щяха да бъдат в изолация, а това тревожеше всички. По някое време тези хора щяха да се разбунтуват и тъй като ищецът гълташе най-много време, вината щеше да падне върху него. Но пък, от друга страна, ответникът идваше накрая, тъй че може би изтощените заседатели щяха да насочат яростта си срещу Кейбъл и „Пинекс“. Спорът бушуваше вече цял час.

Делото „Уд срещу «Пинекс»“ бе уникално, защото за пръв път при подобен процес изолираха съдебните заседатели. Всъщност такъв случай изобщо не се помнеше в правораздаването на Мисисипи. Рор смяташе, че заседателите са се наслушали на свидетели. Искаше да призоват само още двама и да приключат във вторник по пладне, а после да прехвърлят топката на Кейбъл. Подкрепяха го Скоти Мангръм от Далас и Андре Дюрон от Ню Орлиънс. Джонатан Котлак от Сан Диего настояваше за още трима свидетели.

Към противния възглед се придържаха най-енергично Джон Райли Милтън от Денвър и Райнър Лавлейди от Савана. След като харчим щури пари за най-добрите експерти в света, защо да бързаме, възразяваха те. Предстоят решаващи показания на най-убедителните свидетели. Заседателите няма да ни избягат. Вярно, поуморени са, но не е ли така при всеки процес? По-безопасно е да се придържаме към бойния план и да си вършим работата старателно, отколкото да скачаме в движение само защото на няколко заседатели взело да им омръзва.

Карни Морисън от Бостън непрекъснато опяваше за седмичните отчети на психолозите. Заседателите още не били убедени! Според законите на щата Мисисипи за присъда бяха необходими поне девет от дванайсетте гласа. Морисън твърдо смяташе, че още не са си осигурили девет заседатели. Лично Рор никак не се интересуваше от текущите анализи как Джери Фернандес си разтривал очите, как се въртяла на стола Лорийн Дюк и как горкият Хърман разкършил шия, докато слушал показанията на доктор еди-кой си. Беше му дошло до гуша от тия експерти и най-вече от безсрамните им хонорари. Едно е да потърсиш услуга от тях при проучването и подбора, съвсем друго — да се мотаят наоколо през целия процес и да обясняват на толкова опитни адвокати накъде вървят нещата. Рор смяташе, че разбира заседателите по-добре от който и да било консултант.

Арнолд Левин от Маями предпочиташе да си мълчи, защото всички знаеха неговите пристрастия. Някога бе водил процес срещу „Дженерал Мотърс“ цели единайсет месеца, тъй че шест седмици му се струваха обикновена загрявка.

При равенство в гласуването не се теглеше жребий. Още преди подбора на съдебните заседатели бяха решили единодушно, че този процес е на Рор — води се в неговия град, в неговата съдебна зала,

пред негови съдии и заседатели. До определена точка можеха да решават демократично, но Рор имаше абсолютно право на вето.

В неделя вечер той взе решение и неколцина от колегите му бяха засегнати, но никой не се обиди сериозно. Твърде много бе заложено на карта, за да си играят на дребни разправии.

В понеделник сутрин първата точка от дневния ред бе лична среща между съдията Харкин и Николас, а темата — положението след пожара. Разговаряха насаме. Николас го увери, че се чувствал много добре и разполагал с достатъчно дрехи в мотела, само дето сега трябвало да пере малко по-често. Като беден студент, нямал кой знае какво за губене освен хубавия компютър и скъпата наблюдателна техника, която, разбира се, не била застрахована.

Набързо приключиха с темата за пожара. След като тъй и тъй бяха сами, Харкин запита:

— А как са останалите ни приятели?

По принцип не бе забранено да разговаря така със съдебен заседател, но нямаше съмнение, че пристъпва в опасна територия. При подобни случаи повечето съдии предпочитаха да разговарят в присъствието на адвокат и да водят пълен протокол. Но Харкин искаше да чуе най-новите клюки. На това момче можеше да се разчита.

— Всичко е наред — каза Николас.

— Някакви произшествия?

— Не се сещам.

— Обсъждат ли процеса?

— Не. Дори избягваме да го споменаваме, когато сме заедно.

— Добре. Някакви спорове или караници?

— Засега не.

— Бива ли я храната?

— Чудесна е.

— Стигат ли ви посещенията?

— Да, мисля. Не съм чул оплаквания.

Харкин много би искал да чуе дали някои заседатели не са се чифтосали. Не че имаше някакво правно значение, просто си падаше по мръсните клюки.

— Добре. Ако възникнат проблеми, уведомете ме. И не споменавайте за тия разговори.

— Разбира се.

Стиснаха си ръцете и Николас излезе.

Харкин сърдечно поздрави заседателите и им пожела ползотворна седмица. Те явно бързаха да се хванат на работа и да приключат час по-скоро.

Рор се изправи, призова следващия свидетел на име Лион Робилио и играта започна отново. Въведоха Лион през страничната врата. Той енергично затътри нозе към подиума, където дежурният полицай му помогна да се настани на свидетелското място. Беше стар и блед, облечен с тъмен костюм и бяла риза, без вратовръзка. На гърлото му имаше дупка, прикрита с парче марля и бяло ленено шалче. Когато се закле да говори истината, трябваше да поднесе под брадичката си мъничък микрофон. Изричаше думите с глухия, безизразен глас на човек, останал без гласни струни след рак на гърлото.

Ала все пак речта му бе достатъчно ясна и разбираема. Мистър Робилио продължаваше да държи микрофона край гърлото си и гласът му кънтеше сухо из съдебната зала. Така си говореше всеки ден, по дяволите. И държеше да го разберат.

Без да се впуска в излишни подробности, Рор събщи, че мистър Робилио е на шейсет и четири години. Преди осем години претърпял операция, която го лишила от гласни струни, и се научил да говори с хранопровода си. Почти четирийсет години наред пушил активно и този навик едва не го погубил. Сега освен от последствията на рака страдал още от сърдечно заболяване и емфизема. И всичко това заради цигарите.

Слушателите бързо привикнаха с кънтящия механичен глас. Робилио грабна вниманието им, когато сподели, че преди години си изкарвал хляба като политик и защитавал интересите на тютюневата индустрия. Престанал да го върши, след като заболял от рак и осъзнал, че въпреки всичко не може да изостави цигарите. Физически и психологически бил пристрастен към никотина. Продължил да пуши цели две години, след като останал без ларинкс и химиотерапията съсипвала тялото му. Отказал цигарите чак когато тежък сърдечен удар едва не го отнесъл в гроба.

Макар да личеше, че не е добре със здравето, той продължаваше да работи във Вашингтон, но вече от другата страна на барикадата.

Славеше се като заклет враг на тютюнопушенето, дори му бяха лепнали прякора „камикадзе“.

Преди заболяването бе работил в Съвета по тютюневата индустрия.

— А то си беше чисто и просто банда гадни политици, подкрепяни изцяло от производителите на цигари — презрително обясни той. — Имахме задачата да уведомяваме тютюневите компании за новите законопроекти и опитите да бъде ограничена тяхната дейност. Разрешаваха ни неограничени разходи, за да каним влиятелни политици в най-скъпи заведения. Играехме грубо и учехме другите колеги от бизнеса как се върти мръсна политика.

В съвета Робилио бе имал достъп до безброй научни изследвания за цигарите и тютюневата промишленост. Всъщност в задълженията на съвета влизало и усърдното събиране на всички известни данни, проекти и експерименти. Да, виждал е онова гнусно писмо, споменато от Кригълър. Дори го е виждал няколко пъти, макар че не притежава копие. Целият съвет знаел много добре, че всички тютюневи фирми поддържат максимално ниво на никотина, за да осигурят пристрастяване.

Робилио непрестанно повтаряше думата „пристрастяване“. Бе виждал изследвания, финансирани от компаниите, при които чрез никотина у най-различни животни за кратко време се създавала неудържима страст към цигарите. Не само бе виждал, но и бе помагал да се прикриват изследвания, доказващи категорично, че след като юношите се хванат веднъж на въдицата, шансовете им да отхвърлят навика са нищожни. Те стават пушачи за цял живот.

Рор извади няколко дебели отчета и помоли Робилио да ги назове един по един. Резултатите от изследванията бяха приети за веществени доказателства, като че заседателите биха имали време да изчетат десет хиляди страници документи, преди да вземат решение.

Робилио съжаляваше за много неща в някогашния си политически живот, но най-големият му грях — онзи, за който се разкайваше всеки ден — бяха изкусно съставените опровержения на факта, че тютюневият бизнес се цели пред всичко в юношите.

— Никотинът води към пристрастяване. Пристрастяването носи печалба. За да оцелее, тютюневата индустрия трябва непременно да насади навика у всяко ново поколение. Рекламите втълпяват на децата

какво ли не. Индустрията хвърля милиарди, за да представи цигарите като нещо изтънчено, забавно, дори безвредно. Хлапетата се хващат по-лесно и им е много по-трудно да се измъкнат от примката. Затова трябва на всяка цена да оплетат именно младите.

Въпреки механичния глас, при тези думи Робилио успя някак да изрази цялото си огорчение. После изсумтя презрително срещу ответника и се усмихна сърдечно на заседателите.

— Харчехме милиони, за да проучваме децата. Знаехме, че те и насън могат да кажат трите най-рекламирани марки цигари. Знаехме, че почти деветдесет на сто от пушещите деца под осемнайсет години предпочитат именно тези марки. И какво правят компаниите? Засилват рекламата още повече.

— Знаехте ли колко пари печелят тютюневите компании от децата? — запита Рор, без да се съмнява в отговора.

— Около двеста милиона годишно. И това само от продажби на деца под осемнайсет години. Много ясно, че знаехме. Проучвахме въпроса всяка година, непрекъснато обновявахме компютърните си данни. Знаехме всичко. — Робилио помълча, размаха ръка към масата на ответника и изкриви лице от погнуса, сякаш там се бяха събрали прокажени. — Те знаят и сега. Знаят, че всеки ден започват да пушат по три хиляди деца, и могат да ви дадат точна прогноза кои марки ще предпочетат. Знаят, че буквално всички възрастни пушачи са започнали като юноши. И отново се борят да хванат в капана следващото поколение. Знаят, че от тези три хиляди хлапета, които започват да пушат днес, в крайна сметка една трета ще загинат заради пагубния си навик.

Заседателите слушаха като омагьосани. Рор направи пауза и прелисти записките си, за да не претоварва напрегнатия момент. Направи няколко крачки напред-назад по подиума, като че искаше да се разтъпче. Почеса се по брадата, погледна тавана и накрая запита:

— Как оспорвахте обвиненията, че никотинът води към пристрастяване, докато бяхте в Съвета по тютюневата индустрия?

— Цигарените компании си имат обща линия на поведение. Аз лично помагах в нейното изработване. Възраженията са горе-долу следните: пушачите сами избират този навик. Значи всичко е въпрос на избор. Цигарите не предизвикват пристрастяване, но и да предизвикват, какво толкова? Някой кара ли ги да пушат? Въпрос на

избор. По онова време умеех да излагам тия неща страшно убедително. Днешните също са убедителни. Само че лъжат.

— Защо смятате, че лъжат?

— Защото става дума за пристрастяване, а пристрастеният вече не може да избира. И децата се поддават много по-лесно от възрастните.

За разлика от друг път Рор успя да потисне адвокатската си склонност към многословие. Робилио имаше дар-слово, но след около час и половина се измори от усилията да говори разбрано и ясно. Рор го отстъпи на Кейбъл за кръстосан разпит и съдията Харкин веднага обяви почивка, защото отчаяно му се пиеше кафе.

В понеделник сутринта Хопи Дюпри посети процеса за пръв път — вмъкна се в залата наред с показанията на Робилио. По някое време Мили го зърна и се зарадва, че е наминал. И все пак този внезапен интерес към процеса ѝ се струваше странен. Снощи цели четири часа бяха говорили само за това.

След двацет минути почивка Кейбъл излезе на подиума и се захвана с Робилио. Гласът му бе станал писклив, почти злобен, сякаш смяташе свидетеля за ренегат и изменник. Още в първия миг нанесе тежък удар, като разкри, че Робилио сам е потърсил ответника и е поискал възнаграждение за показанията си. Същото бил сторил и при два други подобни процеса.

— Да, мистър Кейбъл, плащат ми, за да се явя тук. Точно като вас — невъзмутимо отвърна Робилио. Ала все пак обвинението в продажност накърни репутацията му.

Кейбъл го накара да си признае, че е започнал да пуши на двацет и пет години, вече женен и с две деца, тоест не е имал нищо общо с наивните хлапета, които могат да се подлъжат от лъскавите реклами по булевардите. Робилио имаше избухлив нрав, беше го проявил при тежкия двудневен разпит преди пет месеца и Кейбъл се канеше да използва тази негова слабост. Въпросите му бяха резки, бързи и предизвикателни.

— Колко деца имате? — запита Кейбъл.

— Три.

— Пуши ли някое от тях редовно?

— Да.

— Кое по-точно?

— И трите.

— На каква възраст започнаха?

— На различна.

— А поне приблизително?

— Около седемнайсет-осемнайсет години.

— Според вас кои реклами са ги вкарали в капана?

— Не помня точно.

— Значи не можете да кажете на съда кои реклами са накарали собствените ви деца да пушат?

— Имаше прекалено много реклами. Много са и до днес. Би било невъзможно да посоча точно онези две-три, които го сториха.

— Значи все пак са виновни рекламните?

— Не се съмнявам, че рекламните постигнаха своето. Днес вършат същото.

— Значи някой друг е виновен, така ли?

— Не съм ги насърчавал да пушат.

— Сигурен ли сте? Нима твърдите пред съда, че собствените ви деца, децата на човек, който двацет години е насърчавал целия свят да пуши, изведнъж са пропушили заради някакви коварни реклами?

— Сигурен съм, че рекламните изиграха решаваща роля. Такава им е целта.

— Пушехте ли у дома, пред децата?

— Да.

— А съпругата ви?

— Също.

— Случвало ли се е да кажете на външен човек, че не бива да пуши у вас?

— Не. Не и по онова време.

— В такъв случай можем ли да предположим, че атмосферата в дома ви е насърчавала пушенето?

— Да. По онова време.

— И все пак децата ви са започнали да пушат заради рекламните. Това ли искате да кажете на съда?

Робилио дълбоко си пое дъх, преброи бавно до пет и отговори:

— За много неща съжалявам, мистър Кейбъл. Иска ми се изобщо да не бях похващал цигара.

— Пушат ли още децата ви?

— Две от тях се отказаха. С големи усилия. Третото вече десет години се мъчи да откаже цигарите.

Кейбъл бе подхвърлил последния въпрос, без да мисли, и за момент съжали, че го е задал. Побърза да смени курса.

— Мистър Робилио, известно ли ви е за усилията на тютюневата индустрия да ограничи пушенето сред подрастващите?

Робилио се изкиска и от микрофона долетя задавен хрип.

— Не виждам сериозни усилия — каза той.

— А това, че отпуснаха миналата година четирийсет милиона долара за организацията „Деца без тютюнев дим“?

— Те си знаят защо го правят. Още малко, и ще им пораснат крилца, нали?

— Знаете ли, че тютюневите компании официално подкрепят законопроекта за забрана на автоматите за цигари по места, където се събират деца?

— Май чух нещо подобно. Звучи чудесно, нали?

— Знаете ли, че миналата година тютюневите компании дадоха на Калифорния десет милиона долара за програма, по която в детските градини ще се разяснява вредата от ранното пушене?

— Не. Ами късното пушене? Казвате ли на децата, че като навършат осемнайсет, могат спокойно да пушат? Сигурно тъй им разправяте.

Кейбъл се бе вторачил в записките си и сипеше въпрос подир въпрос, без да изслушва отговорите.

— Знаете ли, че тютюневите компании подкрепят законопроекта в Тексас да се забрани пушенето във всички заведения за обществено хранене, посещавани от малолетни?

— Да, знам. А вие знаете ли защо вършат всичко това? Ще ви кажа защо. За да могат хора като вас да го изтъкват пред съдебните заседатели. Това е единствената причина — такива истории звучат много добре в съдебната зала.

— Знаете ли, че тютюневите компании официално подкрепят закона за съдебно дирене срещу магазини, които продават цигари на малолетни?

— Да, и това съм го чувал. Всичко е само фасада. Хвърлят тук-там по някой долар, а после се перчат, сякаш с пари могат да си купят почтеност. Правят го, защото знаят истината, а истината е, че реклама

за два милиарда им гарантира пристрастяване на следващото поколение. И ако вие не го разбирате, значи сте глупак.

Съдията Харкин се приведе напред.

— Мистър Робилио, дръжте се прилично. Езикът ви е недопустим. Последното изречение да се изтрие от протокола.

— Съжалявам, ваша светлост. Извинявайте, мистър Кейбъл. Знам, че си вършите работата. Просто не мога да понасям клиентите ви.

За момент Кейбъл се обърка.

— Защо? — измънка той и веднага съжали за въпроса.

— Заради двуличието им. Тия типове са умни, образовани и безмилостни. Гледат те право в лицето и най-искрено заявяват, че нямало никакво пристрастяване към цигарите. А знаят, че е лъжа.

— Нямам повече въпроси — подхвърли през рамо Рор, крачейки обратно към масата.

* * *

Гарднър беше градче с осемдесет хиляди жители, на един час път от Лъбок. Памела Бланшар живееше в стария квартал, на две пресечки от главната улица. Къщата беше строена в началото на века, но изглеждаше като нова. Отпред растяха стари кленове, блеснали в златисто-пурпурни есенни багри. По улицата се носеха деца на велосипеди и ролкови кънки.

Към десет часа в понеделник Фич знаеше, че тя е съпруга на президента на местната банка, който вече бил женен веднъж и овдовял преди десет години. Нямаха син на име Николас Истър или Джеф. По време на петролната криза в началото на осемдесетте години банката едва не бе фалирала и мнозина от местните жители още не смееха да ѝ се доверят. Съпругът на Памела беше родом от Гарднър. Тя обаче идваше от другаде — може би от Лъбок или Амарило. Бяха се оженили в Мексико преди осем години и в местния вестник имаше само два-три реда за събитието. Без сватбена снимка. Колонката за светска хроника известяваше лаконично, че Н. Форест Бланшар младши се е оженил за Памела Кер. След кратък меден месец в Козумел двамата се бяха завърнали да живеят в Гарднър.

Най-добрият източник на информация се оказа един частен детектив на име Рейф, който бе работил двайсет години като ченге и твърдеше, че познава всички. След като получи солиден аванс в брой, Рейф се хвана на работа и не мигваше цяла нощ. Но пък за сметка на това си наваксваше с пиене и призори вонеше на бъчва. Данте и Джо Бой работеха заедно с него в прашната му кантора на главната улица и упорито отбиваха предложенията да си пийнат по чашка.

Рейф позвъни на всички полицаи в Гарднър и накрая откри един, който успя да се свърже със съседката на Бланшар. Успех! Памела била разведена; от предишния брак имала двама синове. Не говорела много за тях, но единият живеел в Аляска, а другият бил адвокат или учел за адвокат. Нещо от този сорт.

Тъй като момчетата никога не бяха живели в Гарднър, дирята скоро прекъсна. Никой не ги познаваше. Всъщност Рейф така и не откри човек, който да ги е виждал. Тогава позвъни на адвоката си, лукав специалист по разводите, който редовно ползваше неговите услуги за следене на кръшкащи съпрузи. Адвокатът познаваше една секретарка от банката. Тя пък се свърза с личната секретарка на мистър Бланшар и стана ясно, че Памела не била нито от Лъбок, нито от Амарило, а от Остин. Там работела в банково дружество и така се запознала с бъдещия си съпруг. Секретарката знаеше за миналия ѝ брак и смяташе, че е разтрогнат много отдавна. Не, никога не била виждала синовете на Памела. Мистър Бланшар не говорел за тях. Семейството живеело уединено и почти не приемало гости.

На всеки час Фич получаваше доклад от Данте и Джо Бой. В понеделник малко преди пладне той се обади на един познат от Остин, с когото бе работил преди шест години при подобен процес в Тексас. Обясни, че въпросът е спешен. След броени минути десетина души се ровеха из телефонните указатели и намираха номер след номер. Скоро надушиха дирята.

Памела Кер бе работила като секретарка в Тексаското банково дружество. От разговор на разговор стигнаха до нейна бивша колежка, която сега водеше курсовете за професионална ориентация в някакво частно училище. Агентът се представи за заместник на областния прокурор и обясни, че Памела била между евентуалните съдебни заседатели по дело за убийство в Лъбок, а той имал задължението да събере сведения за всички от списъка. Колежката любезно се съгласи

да отговори на няколко въпроса, макар че не била виждала Памела от години.

Да, Памела имала двама синове, Джеф и Алекс. Алекс бил с две години по-голям от Джеф и завършил гимназията в Остин, после се запилял към Орегон. Джеф също завършил местната гимназия с отличие и постъпил в колежа Райс. Бащата бил зарязал семейството много отдавна и Памела трябвало сама да отгледа децата, но се справяла невероятно добре.

Данте пристигна с реактивния самолет и придружи един от агентите до гимназията, където им разрешиха да се ровят из старите албуми в библиотеката. Абитуриентската снимка на Джеф Кер от 1985 г. беше цветна — син смокинг, огромна синя папийонка, къса прическа, сериозно лице, обърнато право към обектива — същото лице, което Данте бе изучавал часове наред в Билокси.

— Това е човекът — каза той бе колебание, после откъсна страницата. Отдръпна се между рафтовете и незабавно уведоми Фич по телефона.

Три обаждания до Райс установиха, че Джеф Кер е завършил тамошния колеж през 1989 г. със степен по психология. Като се представяше за работодател, агентът откри преподавателя по политически науки, който добре си спомняше Кер. Според него младежът бе заминал да учи право в Канзас.

Срещу гаранция за солидна печалба Фич откри по телефона детективска фирма, която бе готова да зарече всичко друго и да дири под дърво и камък следи от Джеф Кер в градчето Лорънс, щата Канзас.

На обяд Николас бе необичайно мълчалив. Взираше се в чинията си, без да изрече нито дума, и изглеждаше много печален.

Останалите не бяха по-весели. В ушите им още звучеше механичният глас на Лион Робилио — глас на робот, разкриващ цялата мръсотия, която някога бе помагал да се потули. Три хиляди деца на ден — и една трета от тях щяха да умрат заради цигарите. Трябва да се вкара в капана и новото поколение!

Лорийн Дюк най-сетне се умори да човърка из пилешката салата. Тя погледна през масата към Джери Фернандес и подхвърли:

— Може ли да те питам нещо?

Гласът ѝ разкъса унилата тишина.

— Питай.

— На колко години започна да пушиш?

— На четиринайсет.

— Защо започна?

— Заради каубоя на „Марлборо“. Всичките ми приятелчета пушеха „Марлборо“. Бяхме селски хлапета, обичахме конете и родеото. Просто нямаше как да устоим на онзи страхотен тил.

В този миг всички си представиха рекламните плакати — обветреното лице, волевата брадичка, шапката, конят, протритото седло, за фон може би планини и сняг, свободата да си запалиш „Марлборо“ далеч от суетата на света. Как може едно четиринайсетгодишно момче да не иска да стане като каубоя на „Марлборо“?

— Пристрастен ли си? — запита Рики Колман, като въртвише чинията си с обичайната диетична порция салата и варена пуйка. Думата прозвуча така, сякаш говореха най-малкото за хероин.

Джери се позамисли и внезапно усети, че всички го слушат. Искаха да узнаят що за мощен инстинкт държи човека в примка.

— Не знам — каза той. — Мисля си, че мога да спра. Опитвал съм няколко пъти. Не ще и дума, че би било добре да ги откажа. Гаден навик.

— Не ти ли доставя удоволствие? — запита Рики.

— О, има моменти, когато една цигара ми идва тъкмо на място, но вече пуша по два пакета на ден, а това просто е прекалено.

— Ами ти, Ейнджъл? — обърна се Лорийн към Ейнджъл Уийз, която седеше до нея и рядко се включваше в разговора. — На колко години започна?

— На тринайсет — смутено отвърна тя.

— А аз на шестнайсет — призна Силвия Тейлър-Татъм, без да я питат.

— Аз започнах на четиринайсет — подхвърли Хърман от края на масата в един от редките си пристъпи на общителност. — Отказах ги, като навърших четирийсет.

— Аз пък на седемнайсет — обади се полковникът. — Спрях обаче още преди трийсет години.

Личеше, че както винаги се гордее с желязната си воля.

— Някой друг? — запита Рики след дълго мълчание.

— Аз започнах на седемнайсет и се отказах две години по-късно — каза Николас, макар че не беше вярно.

— Някой да е започнал след осемнайсет години? — запита Лорийн.

Тишина.

Ничман и Хопи се срещнаха да хапнат набързо по сандвич. Хопи се плашеше от мисълта, че ще го видят с агент от ФБР, затова изпита неопишуемо облекчение, когато Ничман пристигна по джинси и карирана риза. Въпреки всичко тревогата не го напусна, макар че тукашните му приятели и познати едва ли имаха дарбата да надушват агенти. Освен това Ничман и Нейпиър му бяха казали, че са от специалния отдел в Атланта.

Хопи разказа накратко какво е чул сутринта в съда и добави, че според него Робилио е направил изключително, може би дори решаващо впечатление на заседателите. Както винаги, Ничман не прояви особен интерес към процеса и пак обясни, че само изпълнява поръчка на шефовете от Вашингтон. После подаде на Хопи сгънат лист бяла хартия със ситни цифри и буквички отгоре и отдолу, като поясни, че току-що бил получил този факс от Кристано. Искали Хопи да го прочете.

Факсът бе истински шедевър на двама от хората на Фич — пенсиониран агент от ЦРУ, които сега работеха частно във Вашингтон и страшно си падаха по гадните номера.

Представляваше копие от зловец доклад за Лион Робилио. Без източник и без дата — само четири абзаца под страховития надпис ПОВЕРИТЕЛНО. Хопи то изчете набързо, дъвчейки пържени картопки. Робилио щял да получи половин милион долара за свидетелските си показания. Робилио бил уволнен от Съвета по тютюневата индустрия за злоупотреба със служебните фондове; дори бил арестуван, но обвиненията отпаднали. Робилио посещавал психиатричен кабинет. В съвета Робилио упражнявал сексуален тормоз спрямо две секретарки. Ракът на гърлото вероятно бил причинен от алкохолизъм, а не от тютюнопушене. Робилио се славел като патологичен лъжец, ненавиждал съвета и искал да си отмъсти на всяка цена.

— Еха! — възкликна Хопи с пълна уста.

— Мистър Кристано смята, че би трябвало тайничко да покажете това на жена си — каза Ничман. — А тя да сподели само с онези, на които може да се довери.

— Точно така — възкликна Хопи, после бързо сгъна листа, прибра го в джоба си и се озърна из препълненото заведение, сякаш вършеше нещо нередно.

От университетските годишници и оскъдните документи, които неохотно им отпуснаха в архива, стана ясно, че Джеф Кер е започнал да учи право в Канзас през 1989 г. Намръщеното му лице се появяваше и сред второкурсниците през 1991-ва, но по-нататък следата изчезваше. Не бе завършил следването си.

През втори курс бе играл в университетския отбор по ръгби. На една групова снимка стоеше прегърнат с приятелите си Майкъл Дейл и Том Ратлиф — и двамата завършили една година по-късно. Сега Дейл работеше в Демойн, а Ратлиф беше съдружник в една фирма в Уичита. Пратиха хора и на двете места.

Данте пристигна в Лорънс и незабавно пое към университета, където потвърди самоличността на младежа от снимките. Цял час разглежда албумите от 1985 до 1994 г., но не откри нито едно момиче, което поне малко да прилича на Марли. Впрочем това не доказваше нищо. Много от студентите не обичаха да се снимат. Най-често албумите се правеха през втората година, когато младежите вече се смятат за сериозни, улегнали личности. Какво пък, Данте трябваше да провери всяка възможност.

В понеделник вечер агент на име Смол откри Том Ратлиф да работи усърдно в една от тесните, душни стаички на „Уайз и Уоткинс“ — голяма адвокатска фирма в центъра на Уичита. Уговориха си среща след час в близкия бар.

Предварително Смол поговори с Фич, за да събере цялата налична информация. Той беше бивш полицаи с два развода. Сега се водеше специалист по охраната, което в Лорънс можеше да означава какво ли не — от дебнене из хотелските стаи до работа с детектор на лъжата. Не беше особено учен и Фич веднага усети това.

Ратлиф пристигна със закъснение и двамата си поръчаха бира. Смол се опита да блъфира, че знае много повече, отколкото му бе известно. Ратлиф не криеше подозренията си. Отначало не каза почти

нищо, както и би могло да се очаква от човек, когато някакъв непознат вземе да го разпитва за стар приятел.

— Не съм го виждал от четири години — каза Ратлиф.

— А не се ли е обаждал?

— Не. Ни вест, ни кост. След втори курс напусна факултета.

— Бяхте ли близки?

— Запознахме се още в началото, но не бяхме първи приятели.

По-късно той се отдръпна. Неприятности ли има?

— Не. Всичко е наред.

— Навярно би трябвало да ми кажете защо проявявате такъв интерес.

Смол повтори в най-общи линии онова, което му бе заръчал Фич. Справи се доста добре, защото историята не бе далеч от истината. Джеф Кер бил между евентуалните заседатели на голям съдебен процес и една от страните наела Смол, за да се разрови из миналото му.

— Къде е процесът? — запита Ратлиф.

— Не мога да кажа. Но ви уверявам, че всичко е в рамките на закона. Адвокат сте и ще ме разберете.

Ратлиф наистина го разбра. През кратката си кариера бе помагал за подготовката на редица съдебни дела и вече от дън душа мразеше робския труд по проучване на заседателите.

— Как мога да проверя това? — запита той като истински адвокат.

— Не съм упълномощен да разкривам подробности около процеса. Нека направим така. Ако запитам за нещо, което според вас може да навреди на Кер, няма да отговаряте. Бива ли?

— Е, нека опитаме. Но ако усетя нещо нередно, веднага си тръгвам.

— Тъй да бъде. Защо е напуснал университета?

Ратлиф отпи глътка бира и напрегна паметта си.

— Беше добър студент, много умен. Но след първи курс изведнъж намрази идеята да стане адвокат. През ваканцията се беше хванал да работи за една голяма фирма в Канзас Сити и май му дойде до гуша. А освен това се влюби.

Фич държеше на всяка цена да разберат за момичето.

— Коя беше дамата? — запита Смол.

— Клер.

— А фамилията?

Ратлиф отново надигна халбата.

— Вече не помня.

— Познавахте ли я?

— Виждали сме се. Клер работеше в един бар в центъра на Лорънс, типично студентско заведение. Мисля, че там се запознаха.

— Можете ли да я опишете?

— Защо? Мислех, че ви интересува Джеф.

— Поръчаха ми да разбера за приятелката му от студентските години — каза Смол и безпомощно сви рамене. — Друго не знам.

Двамата мълчаливо се спогледаха. Какво пък толкова, каза си Ратлиф. Едва ли някога щеше да види отново тези хора. Джеф и Клер бяха само далечен спомен.

— Средна на ръст, около метър и шейсет и пет. Стройна. Тъмна коса, кафяви очи. Хубаво момиче, от ония, дето веднага ги забелязваш на улицата.

— Учеше ли?

— Нямам представа. Може, но трябва да е била в трети курс.

— В Канзас ли?

— Не знам.

— Как се наричаше заведението?

— „Мълиган“, в центъра на града.

Смол добре познаваше кръчмата. Понякога отскачаше там да удави мъките си и да позяпа хубавите студентки.

— Доста бира съм изпил в „Мълиган“ — каза той.

— Да, хубаво местенце беше — въздъхна Ратлиф.

— Какво стана с Кер, след като напусна университета?

— Не знам. Чух, че двамата с Клер отпътували, но така и не разбрах накъде.

Смол благодари и запитва дали може да му позвъни в службата, ако възникнат още въпроси. Ратлиф каза, че е ужасно зает, но ще се опита да помогне.

В Лорънс шефът на Смол имаше приятел, който познаваше собственика на „Мълиган“. Това е едно от предимствата на малките градчета — лесно откриваш каквото ти трябва. Списъкът на

работещите не беше тайна, особено за собственик, който декларираше едва половината от печалбите. Момичето се казваше Клер Клемънт.

Когато чу новината, Фич злорадо потри пухкавите си длани. Гонитбата му допадеше. Сега Марли се превръщаше в Клер — жена с минало, макар че бе положила големи усилия да го прикрие.

— Оpozнай врага си — високо изрече той към безмълвните стени. Правило номер едно за всеки воюващ.

В понеделник следобед над съдебната зала отново връхлетя ураган от цифри. Предизвика го един икономист, натоварен със задачата да проучи живота на Джейкъб Уд и да му даде точна оценка в долари. Името му бе Арт Калисън, пенсиониран професор от някакъв затънт частен университет в Орегон. Сметките не бяха много сложни; личеше си, че доктор Калисън и друг път е посещавал съдебните зали. Знаеше как се дават показания и как да представи цифрите съвсем простишко. Изписваше ги спретнато върху черна дъска.

Преди да почине на петдесет и една години, Джейкъб Уд бе получавал основна годишна заплата 40 000 долара плюс пенсионна осигуровка и други добавки. При положение, че би живял и работил до шейсет и пет години, Калисън оцени загубените приходи на 720 000 долара. Според закона се разрешаваше да вземе предвид и инфлацията, което вдигна сумата на 1 180 000 долара. По-нататък законът изискваше тази сума да се приведе към текущата си стойност и това малко объркваше нещата. Тук Калисън дружелюбно изнесе пред заседателите кратка лекция на тема „текуща стойност“. Парите можеха да бъдат 1 180 000 долара, ако се плащат на части в срок от петнайсет години, но за целите на процеса трябваше да се установи каква стойност имат в момента. Тоест да се приспадне от тях. Новата цифра бе 835 000 долара.

Калисън най-старателно увери заседателите, че ставало дума само за пропуснати приходи от заплатата. Като икономист бил съвършено неспособен да оцени истинската стойност на един човешки живот. Не било негова работа да пресмята колко болки и страдания е изтърпял мистър Уд преди смъртта си; нямал представа колко тежка е загубата на близките му.

В този момент един млад адвокат на ответника на име Феликс Мейсън се обади за пръв път от началото на процеса. Той беше специалист по икономически прогнози в кантората на Кейбъл и за

негова беда единствената му проява щеше да бъде твърде кратка. Започна кръстосания си разпит на доктор Калисън с въпроса колко пъти годишно дава съдебни показания.

— Напоследък друго не правя — отвърна Калисън. — Пенсионер съм и вече не преподавам.

На всеки процес го питаха за това.

— Плащат ли ви за показанията? — запита Мейсън.

Въпросът бе толкова изтърган, колкото и отговорът.

— Да, плащат ми. Също като на вас.

— Колко?

— Пет хиляди долара за консултациите и показанията.

Без съмнение Калисън беше най-евтиният свидетел на този процес.

Мейсън изрази съмнение в прогнозираното ниво на инфлацията и половин час двамата с Калисън се караха около статистиката на поскъпването. Може би в крайна сметка Мейсън надделя, но никой не му обърна внимание. Искаше Калисън да признае, че загубените приходи на мистър Уд клонят по-скоро към 680 000 долара.

Всъщност нямаше значение. Рор и неговите изтъкнати колеги можеха да приемат всякаква цифра. Загубените приходи бяха само начало. Към тях щяха да се прибавят болките и страданията, помръкналата жизнерадост, угасналата човешка топлина и някои други дреболии като стойността на медицинските грижи и погребението на мистър Уд. После Рор щеше да задълбае в златната жила. Щеше да покаже на заседателите колко пари притежава „Пинекс“ и да поиска солиден дял от тях като наказателно обезщетение.

Един час преди края на заседанието Рор гордо обяви:

— Ищецът призовава последния си свидетел. Мисис Селист Уд.

Заседателите не бяха и подозирали, че ищецът е готов да приключи. От плещите им сякаш падна товар. Ленивата следобедна атмосфера моментално се оживи. Неколцина в ложата неволно се усмигнаха. Другите престанаха да се мръщят. Столовете им се размърдаха като живи.

Днес беше седмият ден от изолацията. Според най-новите теории на Николас ответникът щеше да им отнеме не повече от три дни. Сметката излизаше проста. За почивните дни можеха да си бъдат у дома.

От три седмици насам Селист Уд седеше край масата сред тълпи от адвокати, без да изрече нито дума. Притежаваше удивителната способност да не обръща внимание нито на адвокатите, нито на ложата — само гледаше с каменна физиономия поредния свидетел. Винаги беше облечена в черно или сиво, задължително с черни обувки и черни чорапи.

Още през първата седмица Джери я кръсти Черната вдовица.

Сега беше на петдесет и една, на същата възраст би бил и покойният ѝ съпруг. Изглеждаше съвсем дребна и слабичка, с къса прошарена коса. Работеше в областната библиотека и имаше две големи деца. Рор раздаде на заседателите семейни снимки.

Селист бе дала показания преди една година и дълго бе репетирала под ръководството на опитни специалисти, подбрани от Рор. Макар и малко нервна, тя се владееше и опитваше да не проявява емоции. В края на краищата, мъжът ѝ бе починал преди четири години.

Тя и Рор безупречно разиграха всичко по предварителния сценарий. Селист разказа за живота си с Джейкъб — колко щастливи били, как минали годините на младостта, как дошли децата, после внуците, как си мечтаели за пенсия. Тук-там срещали и премеждия, но нямало нищо сериозно, преди той да се разболе. Толкова искал да откаже цигарите, много пъти опитвал, но все не успявал. Просто нямал сили да се пребори с тая пагубна страст.

Селист скърбеше, но без да преиграва. Гласът ѝ не трепна нито веднъж. Рор с право предполагаше, че заседателите може да се раздразнят от пресилени жалби и плач. Пък и тя не беше такава жена.

Дойде време за кръстосания разпит на Кейбъл. Но какво ли можеше да я пита? Той се изправи с печално лице и смирено каза:

— Ваша светлост, нямаме въпроси към свидетелката.

Фич имаше цял куп въпроси към свидетелката, но нямаше как да ги зададе в съдебната зала. След благопристоен траур, по-точно цяла година след погребението, Селист бе започнала да се среща с разведен мъж, седем години по-млад от нея. Според осведомени източници двамата възнамеряваха тихомълком да сключат брак, щом приключи процесът. Фич знаеше, че лично Рор ѝ е наредил да изчака.

Заседателите не можеха да узнаят това в съдебната зала, но Фич се готвеше да вмъкне клюката по заобиколен път.

— Ищецът приключи — обяви Рор, след като Селист Уд се върна на място.

Адвокатите около двете маси сведоха глави един към друг и трескаво зашушукаха. Съдията Харкин огледа купищата документи пред себе си, после извърна глава към изтощените заседатели.

— Дами и господа, имам една добра и една лоша новина. Добрата е очевидна. Ищецът приключи, значи сме отметнали повече от половината работа. Ответникът несъмнено ще призове по-малко свидетели. Лошата е, че се налага да обсъдим много писмени жалби и предложения. Ще го свършим утре и вероятно това ще ни отнеме цял ден. Съжалявам, но нямам избор.

Николас вдигна ръка. Харкин го гледа стъписано няколко секунди, после успя да изрече:

— Какво има, мистър Истър?

— Искате да кажете, че утре цял ден ще трябва да висим в мотела?

— Да, за съжаление.

— Не разбирам защо.

Адвокатите прекратиха тайните си съвещания, надигнаха глави и се вторачиха в Истър. Рядко се случваше съдебен заседател да вземе думата в залата.

— Защото имаме да свършим много неща без вашето присъствие.

— О, напълно разбирам. Но защо трябва да седим в мотела?

— А какво друго да правите?

— Сецам се за много неща. Например да наемем яхта за разходка из Залива или пък да идем на риболов.

— Не мога да наложя на данъкоплатците подобни разходи, мистър Истър.

— Ние не сме ли данъкоплатци?

— Съжалявам, но трябва да ви откажа.

— Добре де, зарежете данъкоплатците. Сигурен съм, че господа адвокатите охотно ще ни услужат. Вижте какво, нека помолим всяка страна да даде по хиляда долара. Можем да наемем голяма яхта и да си прекараме чудесно.

Кейбъл и Рор скочиха на крака едновременно, но все пак Рор успя да се провикне пръв:

— С удоволствие ще платим половината, ваша светлост.

— Чудесна идея, ваша светлост! — гръмогласно добави Кейбъл.
Харкин вдигна ръце с разперени длани.

— Чакайте малко.

После разтри слепоочия и напрегнато подири из паметта си друг подобен случай. Естествено, не го откри. Все пак предложението не нарушаваше законите и наредбите. И двете страни бяха съгласни.

Лорийн Дюк потупа Николас по рамото и му прошепна нещо.

— Е, трябва да си призная, че не съм чувал за такъв случай — каза негова светлост. — Изглежда, решението зависи изцяло от нас. Мистър Рор?

— Безобидно е, ваша светлост. Всяка страна плаща половината. Няма проблеми.

— Мистър Кейбъл?

— Не познавам нито едно правило или съдебна наредба, която да ни попречи. Съгласен съм с мистър Рор. Какво лошо може да има, ако двете страни си поделят разносните?

Николас пак вдигна ръка.

— Извинете, ваша светлост. Току-що узнах, че някои колеги биха предпочели вместо морска разходка да обиколят магазините в Ню Орлиънс.

Рор отново прояви по-бърза реакция.

— С удоволствие ще поемем половината разходи за автобус, ваша светлост. И обяд, разбира се.

— Ние също — каза Кейбъл. — Плюс вечеря.

Глория Лейн грабна бележника си и изтича към ложата. Николас, Джери Фернандес, Лони Шейвър, Рики Колман, Ейнджъл Уийз и полковник Херера избраха яхтата. Останалите предпочетоха Френския квартал.

Ако се брои и видеозаписът от показанията на Джейкъб Уд, групата на Рор бе представила десет свидетели за тринайсет дни. Ищецът вече имаше стабилна основа; сега оставаше заседателите да решат не дали цигарите са опасни, а дошло ли е време да бъдат наказани техните производители.

Ако заседателите не бяха изолирани, Рор би призовал още трима свидетели — един да обсъди психологията на рекламната дейност,

един специалист по проблемите на пристрастяването и един, който подробно да опише използването на инсектициди и пестициди в тютюневите плантации.

Но заседателите бяха под ключ и Рор разбираше, че е време да спре. От пръв поглед личеше, че с тия хора в ложата шега не бива. Слепец. Чудак, който се занимава с йога по пладне. Две стачки досега. Непрекъснати претенции. Порцелан и сребърни прибори. Бира след заседанията за сметка на данъкоплатците. Обществени контакти и лични посещения. Съдията Харкин вече нямаше и миг покой.

Без съмнение случаят се оказваше необичаен за Фич, който бе притиснал и подкупил повече съдебни заседатели от който и да било друг в историята на американското правораздаване. Както винаги, преди процеса той заложи познатите капани и събра немалко кирливи ризи. Машинациите му вървяха безупречно. Само един пожар досега. Никакви побоища, никакво насилие. Но Марли бе променила всичко. Чрез нея имаше шанс да купи присъдата — зашеметяваща присъда, която да опозори Рор и да подплаши алчните адвокати, кръжащи наоколо като лешояди над мърша.

Това бе най-големият цигарен процес, адвокатите на ищеца хвърляха милиони за него, а милата мъничка Марли можеше да поднесе присъдата на тепсия. Фич вярваше, че е така, и мисълта го изгаряше. Мислеше за това всяка минута, дори и в съня си.

Но без Марли Фич изобщо не би могъл да заспи. Всичко бе в полза на ищеца — времето, мястото, съдията, настроението на заседателите. За девет години машинации Фич никога не бе виждал опитни експерти. Колкото и да мразеше Рор, трябваше тайно да си признае, че тъкмо такъв адвокат може да забие нож на тютюневия бранш.

Една победа срещу Рор в Билокси би сложила невидима преграда срещу бъдещите процеси. Това можеше да спаси цялата индустрия.

Когато преценяваше бъдещото решение на заседателите, Фич винаги започваше от Рики Колман заради аборта. Гласът ѝ му бе вързан в кърпа, макар че тя още не подозираше. След това добавяше Лони Шейвър. После полковник Херера. С Мили Дюпри нямаше да е много трудно. Консултантите смятаха, че Силвия Тейлър-Татъм е буквално неспособна на състрадание, а освен това пушеше. Но не знаеха, че тя спи с Джери Фернандес. Джери и Истър бяха приятели.

Според Фич тримата — Силвия, Джери и Николас — щяха да гласуват еднакво. Лорийн Дюк седеше до Николас и често ги виждаха да си шушукат по време на заседание. Фич предполагаше, че тя ще послуша Истър. А ако Лорийн го стореше, щеше да я последва и другата цветнокожа — Ейнджъл Уийз. Засега Уийз си оставаше пълна загадка.

Никой не се съмняваше, че Истър ще окаже решаващо влияние при финалните спорове. След като вече знаеше за двете години на Николас като студент по право, Фич бе готов да се обзаложи, че това е станало достояние на всички в ложата.

Не можеше да предскаже как ще гласува Хърман Граймс. Но разчиташе на него. Също и на Филип Севил. От Гладис Кард не се боеше особено. Тя беше стара, консервативна, и вероятно щеше да се възмути от претенциите на Рор за дващестина милиона.

И тъй, Фич разполагаше с четирима заседатели, а може би и с петима, ако се брой Гладис Кард. Хърман Граймс можеше да мине и към единия, и към другия лагер. Севил вероятно отпаднаше — щом толкова се прехласваше по природата, сигурно мразеше тютюневите компании. Оставаше Истър с петимата около него. За присъда всяка от двете страни трябваше да получи девет гласа. Иначе съдията Харкин би бил принуден да обяви, че процесът е приключил без съдебно решение. Но такъв вариант оставяше вратичка за нов процес, а точно сега Фич не искаше това да се случи.

Тълпите от прависти, психолози и консултанти рядко бяха на едно мнение за каквото и да било, но този път единодушно предсказваха, че категорична присъда с дванайсет гласа в полза на „Пинекс“ ще сложи край на всички подобни иски поне за десет години напред.

Фич бе решил да си осигури такава присъда на всяка цена.

В понеделник вечер настроението в кантората на Рор се разведри. Нямаха повече свидетели и напрежението временно спаднаше. В заседателната зала отвориха няколко бутилки отлежало уиски. Рор пиеше минерална вода и гризеше солени бисквити.

Бяха прехвърлили топката на Кейбъл. Нека неговите хора се потят няколко дни със свидетели и документи. Рор трябваше само да реагира и да задава коварни въпроси, вече десетки пъти бе гледал записи от предварителните показания на всички вражески свидетели.

Специалистът по заседателите Джонатан Котлак също пиеше само вода и разговаряше с Рор за Хърман Граймс. И двамата смятаха, че са го убедили. Разчитаха на Мили Дюпри и онзи чудак Севил. Херера ги плашеше. Тримата чернокожи — Лони, Ейнджъл и Лорийн — несъмнено бяха на тяхна страна. В края на краищата, това бе борба на един дребен човечец срещу могъща корпорация. Много ясно, чернокожите щяха да го подкрепят. Винаги така правеха.

Истър бе ключова фигура — той водеше заседателите и всички знаеха това. Рики щеше да го последва. Джери му беше приятел. Силвия Тейлър-Татъм беше пасивна и щеше да се присъедини към мнозинството. Както и Гладис Кард.

Трябваша им само девет гласа и Рор вярваше, че ги имат.

В Лорънс детектив Смол изпробва търпеливо всички възможни нишки, без да стигне доникъде. Вечерта в понеделник заседна в „Мълиган“, където изпи огромно количество бира, бърбрейки със сервитьорките и студентите, но не изкопчи от младежта нищо освен подозрителни погледи.

Рано на следващата сутрин той предприе поредното посещение. Жената се казваше Ребека и през последната си студентска година бе работила в „Мълиган“ заедно с Клер Клемънт. Според осведомен източник, открит от шефа му, по онова време двете били приятелки. Смол я откри в банката, където работеше като управител. Представи се смутено и веднага събуди подозренията ѝ.

— Не сте ли работили преди няколко години заедно с Клер Клемънт? — запита той, като прелистваше бележника прав пред бюрото ѝ, защото тя също стоеше права. Нямаха определена среща, а личеше, че жената е много заета.

— Може би. Кой се интересува? — отсече Ребека със скръстени ръце и леко сведена настрани глава, без да обръща внимание на звънящите телефони. За разлика от него тя бе облечена елегантно и напълно владееше положението.

— Знаете ли къде е сега?

— Не. Защо питате?

Смол повтори изтърканата история. Не разполагаше с друга.

— Ами, вижте, тя е между евентуалните съдебни заседатели за един голям процес и моята фирма получи задача да проучи внимателно нейното минало.

— Къде ще се води процесът?

— Не мога да ви кажа. Работили сте заедно в „Мълиган“, нали така?

— Да. Беше отдавна.

— Откъде е тя?

— Какво значение има?

— Право да си кажа, и аз се чудя. Просто ми връчиха списък с въпроси. Проверяваме я и нищо повече, разбирате ли? Знаете ли къде е родена?

— Не.

Въпросът бе важен, защото следата на Клер започваше от Лорънс и веднага изчезваше.

— Сигурна ли сте?

Тя извъртя глава на другата страна и се вторачи в досадника.

— Не я знам откъде е. Когато се запознахме, работеше в „Мълиган“. И пак там я видях за последно.

— Случайно да се е обаждала напоследък?

— От четири години не съм я чувала.

— Познавахте ли Джеф Кер?

— Не.

— С кого дружеше тя в Лорънс?

— Нямам представа. Вижте какво, много съм заета, а вие ми губите времето. Не бяхме чак такива приятелки с Клер. Симпатично момиче и тъй нататък, но просто не бяхме близки. А сега, ако обичате, оставете ме да работя.

След като Смол напусна банката, Ребека затвори вратата на кабинета и набра номера на един апартамент в Сейнт Луис. Телефонният секретар отсреща принадлежеше на нейната приятелка Клер. Разговаряха поне по веднъж месечно, макар че не бяха се виждали от година. Клер и Джеф водеха странен живот — вечно скитаха от място на място, никъде не се задържаха и пазеха в тайна поредния си адрес. Само апартаментът в Сейнт Луис оставаше неизменен. Клер бе предупредила, че може да я посетят прекалено любопитни хора. Освен това веднъж намекна, че заедно с Джеф работят по някакви тайнствени държавни задачи.

След сигнала Ребека продиктува кратко известие за посещението на Смол.

Марли проверяваше телефонния секретар всяка сутрин и изтръпна при вестта от Лорънс. Тя избърса лицето си с влажна кърпа и опита да се успокои.

Позвъни на Ребека и намери сили да говори съвсем спокойно, макар че устата ѝ бе пресъхнала, а сърцето ѝ биеше лудо. Да, човекът

се казвал Смол и упорито разпитвал за Клер Клемънт. Освен това споменал за Джеф Кер. По молба на Марли Ребека преразказа подробно целия разговор.

Тя обаче умееше да не задава въпроси. Любопитството ѝ се изчерпа само с едно „Добре ли сте?“.

— О, чудесно я караме — бодро отвърна Марли. — Засега се печем на плажа.

Ребека се зачуди за кой ли плаж става дума, но премълча. Клер не търпеше излишни въпроси. Сбогуваха се с обещание скоро пак да се чуят.

До днес и двамата с Николас бяха вярвали твърдо, че никой не може да ги проследи до Лорънс. А сега въпросите се сипеха като град. Кой ги бе открил? За кого работеше — за Фич или за Рор? Най-вероятно за Фич, просто защото бе по-лукав и имаше повече пари. Къде бяха сгрешили? Как бе успяла дирята им да стигне от Билокси до Лорънс? Какво знаеше противникът?

И най-вече — на какво бе готов? Трябваше незабавно да разговаря с Николас, но в момента той плаваше с яхта някъде из Залива, ловеше риба и укрепваше връзките с другите заседатели.

Разбира се, Фич не можеше и да си помисли за риболов. Всъщност не бе имал почивен ден от три месеца насам. Когато дойде обаждането, той седеше зад бюрото си и грижливо подреждаше купчинки документи.

— Хей, Фич, изтърва още един.

— Какво съм изтървал? — запита той и едва в последния момент се удържа да не я нарече Клер.

— Още един заседател. Лорийн Дюк се е омаяла по мистър Робилио и сега води колоната от привърженици на вдовицата.

— Но още не е изслушала всичко.

— Вярно. Сега разполагаш с четирима пушачи — Уийз, Фернандес, Тейлър-Татъм и Истър. Познай колко от тях са започнали да пушат след осемнайсетата си година.

— Не знам.

— Нито един. Всички са започнали като хлапета. Хърман и Херера също са пушили. Познай от каква възраст.

— Нямам представа.

— Единият бил на четиринайсет, другият на седемнайсет. Това ти е половината ложа, Фич, и всички са пропушили още като деца.

— И какво да правя сега?

— Сигурно да лъжеш и занаят. Слушай, Фич, какво ще кажеш да си побъбрим насаме? Нали знаеш, без разни досадници в храстите.

— Чудесна идея.

— Пак лъжеш. Виж сега какво ще направим. Дай да се срещнем и ако моите хора зърнат твоите наоколо, това ще ни е последният разговор.

— Твоите хора ли?

— Всеки може да си наеме хрътки, Фич. Би трябвало да го знаеш.

— Разбрахме се.

— Нали знаеш „Касела“, рибното ресторантче на кея в Билокси?

— Мога да го открия.

— Там съм сега. Масите са на открито, тъй че, щом се зададеш по кея, ще те държа под око. И зърна ли някой съмнителен тип, споразумението отпада.

— Кога?

— Веднага. Чакам те.

* * *

Хосе спря за миг на паркинга край малкото заливче и Фич буквално изскочи от лимузината. Колата веднага се отдалечи и Фич пое по масивния дъсчен кей, който се полюшваше от вълните. Беше съвсем сам и не носеше никаква електроника. Марли седеше под чадъра на една масичка, с гръб към Залива и лице срещу кея. До обяд оставаше още час и заведението пустееше.

— Здравсти, Марли — поздрави Фич в движение, после спря и седна отсреща.

Марли беше с джинси, небесносиня блуза, каскетче и тъмни очила.

— Драго ми е, Фич — отвърна тя.

— Винаги ли си толкова начумерена? — запита той, докато наместваше масивното си туловище на тесния стол и полагаше

неимоверни усилия да се усмихва дружелюбно.

— Подслушват ли ни, Фич?

— Не, разбира се.

Тя бавно измъкна от тумбестата си чанта малко черно устройство, наподобяващо диктофон. Натисна един бутон и сложи машинката върху масата, насочена право към внушителния търбух на Фич.

— Извинявай, просто искам да проверя дали все пак не си имал време да вземеш нещичко.

— Нали ти казах, че съм чист — възрази с облекчение Фич. Преди малко Конрад му бе предложил да вземе миниатюрен микрофон, подсигурен с допълнителна апаратура в кола, но Фич бързаше и отказа.

Тя погледна електронния циферблат на устройството и го прибра в чантата. Фич се усмихна, но след миг радостта му се изпари.

— Тази сутрин ми позвъниха от Лорънс — каза Марли и той преглътна мъчително. — Явно си пратил някакви тъпанари да обикалят от врата на врата и да ровят из кофите за боклук.

— Не знам за какво говориш — отвърна Фич, но гласът му звучеше плахо и неубедително.

Значи Фич беше! Издадоха го очите; те примигаха и трескаво зашариха насам-натам, преди отново да се върнат към нея, после пак забиха поглед в масата. Всичко стана само за миг, но категорично доказваше, че го е спипала. За момент той престана да диша и раменете му провиснаха. Хванат на местопрестъплението!

— Много добре знаеш. Още едно обаждане от старите ми приятели, и повече няма да ме чуеш.

Но Фич се съвзе бързо.

— Какво става в Лорънс? — запита той с възмущение, сякаш го обвиняваха несправедливо.

— Не се занасяй, Фич. И вземи да си отзовеш псетата.

Той въздъхна дълбоко и театрално сви рамене.

— Добре. Както кажеш. Просто се чудя за какво ми говориш.

— Не се чуди. Още веднъж да ми позвънят, и всичко свършва, разбра ли?

— Разбрах. Както кажеш.

Макар че не виждаше очите ѝ, Фич усещаше как са се впили в него иззад тъмните стъкла. Една-две минути мълчаха. Келнерът се въртеше около съседната маса, но не проявяваше желание да ги обслужи.

Най-после Фич се приведе напред и запитва:

— Кога ще престанем да си играем?

— Сега.

— Чудесно. Какво искаш?

— Пари.

— Досещах се. Колко?

— По-късно ще ти кажа цената. Да разбирам ли, че си готов за преговори?

— Винаги съм готов за преговори. Но трябва да знам какво ще получа в замяна.

— Много просто, Фич. Зависи какво искаш. Що се отнася до теб, заседателите могат да сторят четири неща. Могат да отсъдят в полза на ищеца. Могат да се изпокарат, да провалят процеса и да се приберат по домовете, а ти след година-две ще трябва пак да вършиш същата работа. Рор не изпуска тъй лесно кокала. Могат да гласуват за теб девет към три и постигаш огромна победа. И накрая могат да ти дадат всичките дванайсет гласа, тъй че твоите клиенти да си почиват години наред.

— Знам това.

— Естествено, че го знаеш. Ако изключим присъда в полза на ищеца, остават ни три възможности.

— Коя можеш да осигуриш?

— Която поискам. Включително и присъда в полза на ищеца.

— Значи Рор е готов да плати.

— Обсъждаме въпроса. Но да не говорим за това.

— Това да не е търг? Присъда за онзи, който плати най-много?

— Правя каквото си искам.

— Бих се чувствал по-добре, ако стоиш настрана от Рор.

— Чувствата ти не ме интересуват.

Появи се нов келнер, които най-сетне ги забеляза. Приблужи се и колебливо запитва дали искат нещо за пиене. Фич си поръча чай с лед, а Марли кутия диетична кока-кола.

— Кажи ми каква е сделката — помоли той, когато келнерът се отдалечи.

— Много просто. Споразумяваме се каква присъда искаш, все едно, че гледаш менюто и си поръчваш. После уговаряме цената. Приготвяш парите. Чакаме до самия край, когато адвокатите произнесат последните си речи и заседателите се оттеглят за размисъл. В този момент ти връчвам инструкции и парите се прехвърлят незабавно, да речем в някоя швейцарска банка. Щом получа потвърждение, че са налице, заседателите ще произнесат твоята присъда.

Фич отдавна бе предсказал подобен развой на събитията, но като чу всичко от устата на Марли тъй точно и хладнокръвно, сърцето му заподскача и за миг светът се завъртя. Та това можеше да бъде най-лесната му победа!

— Няма да стане — самодоволно заяви той, като че всеки ден водеше същия пазарлък.

— Тъй ли? А пък Рор мисли, че ще стане.

Ама че беше бърза, по дяволите! И знаеше точно къде да забие ножа.

— Ама как тъй без гаранция? — възрази той.

Тя побутна нагоре тъмните очила, подпря се на лакти и приведе глава напред.

— Значи се съмняваш в мен, Фич?

— Не е там работата. Искаш да прехвърля огромна сума пари, защото съм сигурен, че ще е огромна, а после да се моля на съдбата за твоя човек. Знаеш, че съдебните заседатели са непредсказуеми.

Щеше да плати. Още преди седмица бе решил да й плати колкото поиска и знаеше, че когато парите напуснат Фонда, няма да има гаранции. Но това изобщо не го тревожеше. Фич вярваше на Марли. Тя и нейният приятел Истър, или както там се нарича, бяха дебнали търпеливо тютюневия гигант, за да стигнат до този момент, и с радост щяха да му поднесат присъдата срещу подходяща цена. Това бе целта на живота им.

О, колко въпроси искаше да зададе. Как само би ги подхванал, за да разбере кому е хрумнал този изтънчен, коварен план да проучат съдебните процеси, после да издебнат мястото и момента, да се вмъкнат между заседателите и накрая да продадат присъдата. Просто и

гениално! Би могъл да ги разпитва часове, дори дни наред за всяка подробност, но знаеше, че никога не ще получи отговор.

Знаеше също, че тя ще удържи на думата си. Прекалено много усилия бе хвърлила, за да зареже всичко в самия край.

— Виж какво, и аз не съм съвсем безпомощен — изръмжа той, за да не се признае за победен.

— Знаем, че не си, Фич. Сигурно си разхвърлял капани и държиш поне четирима заседатели. Да посоча ли имена?

Напитките дойдоха и Фич жадно изгълта чая. Не, не искаше да му посочват имена. Нямахше да си играе на гатанки срещу партньор, който борави с конкретни факти. Всъщност сега разговаряше не с Марли, а с водача на заседателите и макар че това му доставяше огромно удоволствие, от него не зависеше нищо. Откъде да знае дали тя блъфира, или казва истината? Просто не беше честно.

— Усещам, че се съмняваш дали владее положението — каза тя.

— Съмнявам се във всичко.

— Ами ако изхвърля някой заседател?

— Вече изхвърли Стела Хюлик — каза Фич и за пръв път я видя да се усмихва едва-едва.

— Мога да го повторя. Какво ще речеш, ако ми хрумне например да освободя Лони Шейвър?

Фич едва не се задави с чая. Избърса устата си с длан и каза:

— Мисля, че Лони ще е щастлив. Той май скучае най-много.

— Да го изхвърля ли?

— Недей. Безобиден е. Пък и щом ще работим заедно, мисля да задържим Лони.

— Знаеш ли, че двамата с Николас често си бърбят.

— Николас с всички ли разговаря?

— В една или друга степен. Дай му още малко време.

— Изглеждаш много уверена.

— Не съм уверена в способностите на твоите адвокати. Но вярвам на Николас и друго не ме интересува.

Разговорът секна, докато двама келнери подготвиха съседната маса. Започваха да сервираат обяд в единайсет и половина и заведението оживяваше.

Когато келнерите се отдалечиха, Фич подхвърли:

— Не мога да сключа сделка, след като не знам условията.

Без да се колебае нито миг, Марли отсече:

— Аз пък не мога да склуча сделка, докато се ровиш из миналото ми.

— Имаш ли нещо за криене?

— Не. Но имам приятели и не обичам да ми звънят по неприятни поводи. Престани незабавно и ще има следваща среща. Позвънят ли ми още веднъж, повече няма да ме чуеш.

— Недей така.

— Сериозно, Фич. Разкарай си псетата.

— Не са мои псета, кълна се.

— Все едно, разкарай ги, иначе ще взема да ходя по-често при Рор. Той може да излезе по-отзивчив, а една присъда в негова полза означава, че изхвъркваш на улицата и клиентите ти губят милиарди. Не можеш да си го позволиш, Фич.

Несъмнено имаше право. Каквото и да му поискаше, щеше да е нищожна сума в сравнение със загубите при една убийствена присъда.

— Трябва да побързаме — каза той. — Процесът няма да трае дълго.

— Още колко остава? — запита тя.

— Три-четири дни за ответника.

— Фич, гладна съм. Защо не вземеш да си вървиш? След ден-два ще ти позвъня.

— Какво съвпадение. И аз огладнях.

— Не, благодаря. Предпочитам да се храня сама. Освен това искам да ми се махнеш от главата.

Той се изправи.

— Дадено, Марли. Както кажеш. Приятен ден.

Тя проследи с поглед как Фич крачи по кея към малкия паркинг до плажа. Там спря, извади от джоба си телефон и се обади на някого.

След няколко неуспешни опита да се свърже с Хопи по телефона във вторник следобед Джими Хъл Моук цъфна ненадейно в кантората му и узна от сънливата секретарка, че мистър Дюпри е в кабинета си. Тя изтича да го повика и се върна едва след петнайсет минути. Много съжалявала, но имало грешка, мистър Дюпри не бил в кабинета си, преди малко заминал за важна среща.

— Колата му е отпред — развълнувано посочи Джими Хъл към малкия паркинг зад стъклото. И наистина, вехтата камионетка на Хопи си беше на място.

— Пратиха му кола — безочливо излъга секретарката.

— Накъде замина? — запита Джими Хъл, сякаш беше готов незабавно да го последва.

— Някъде към Пас Крисчън. Само това знам.

— Защо не ми се обажда?

— Нямам представа. Мистър Дюпри е много зает.

Джими Хъл бръкна дълбоко в джобовете на джинсите си и свирепо огледа жената.

— Кажете му, че съм наминал, че съм много ядосан и искам да ме потърси незабавно. Запомнихте ли?

— Да, сър.

Той излезе, качи се във форда си и потегли. Секретарката го изчака да се отдалечи и изтича отзад да освободи Хопи от килера.

Двайсетметровата яхта на капитан Тео навлезе на седемдесет километра в Мексиканския залив, където под безоблачно небе и гальовен морски бриз половината съдебни заседатели се захванаха да ловят скумрии, сардини и червеноперки. Ейнджъл Уийз никога не бе стъпвала на кораб, не знаеше да плува и се почувства зле още на двеста метра от брега, но с помощта на опитния екипаж и няколко хапчета скоро се опомни и дори хвана първата сваятна риба. Мургавите бедра на Рики изглеждаха просто великолепно с шорти и маратонки. Както можеше да се очаква, полковникът и капитанът излязоха сродни души, тъй че не след дълго Нап цъфна на мостика да обсъжда морската стратегия и да разказва военни спомени.

Двама моряци приготвиха чудесен обяд от варени скариди, пържени стриди, рачешки щипки и задушена риба с подправки. По пладне отвориха първите бири. Само Рики предпочете да пие вода.

Бирата продължи да се лее през целия следобед, докато риболовът се люшкеше между скуката и възторга, а слънцето приличаше все по-усърдно. Яхтата беше голяма и всеки можеше да се усамоти. Николас и Джери гледаха да не оставят Лони Шейвър без студена бира в ръката. Бяха решили днес за пръв път да си поприказват сериозно с него.

Някога чичото на Лони бе работил дълги години като рибар, преди корабчето му да изчезне безследно заедно с целия екипаж. В детските си години Лони често трябваше да му помага, тъй че сега не си падаше много по риболова. Откровено казано, направо го мразеше. Но все пак излетът му се стори по-привлекателен, отколкото автобусното пътешествие до Ню Орлиънс.

След две бири лошото настроение го напусна и езикът му се развърза. Седнаха да поговорят под навеса на горната палуба. Долу Рики и Ейнджъл гледаха как екипажът чисти улова им.

— Чудя се колко ли експерти ще призват ония от фирмата — подхвърли мрачно Николас, след като бяха разменили по някоя дума за риболова.

— Мене ако питаш, могат изобщо да не си правят труда — отвърна Лони, гледайки към морето.

— Значи ти стига толкова, а? — запита Николас.

— Ами че то си е направо смешно, по дяволите. Човекът пуши трийсет и пет години наред, а като ритне камбаната, иска да му плащат милиони.

— Казвах ли ти? — обади се Джери, без да отваря очи.

— Какво? — сепна се Лони.

— Двамата с Джери решихме, че клониш към цигарените босове — обясни Николас. — Не беше обаче лесно, нали все си мълчиш.

— Ами ти? — запита Лони.

— Аз ли? Още не съм решил. Джери също клони към тях. Нали, Джери?

— Не обсъждам процеса с никого. Не влизам в забранени контакти. Не приемам подкупи. Съдията Харкин може да се гордее с мен.

— Лъже, харесал си е големите фирми — каза Николас. — Защото е пристрастен към никотина и не може да се откаже, но си вярва, че ако реши, веднага ще зареже цигарите. Не може, защото е леке без капка воля. А иска да бъде истински мъж като полковник Херера.

— Че кой не иска? — вметна Лони.

— Джери си мисли, че щом може да ги откаже, стига да иска, значи и всички други трябва да могат, следователно Джейкъб Уд е бил длъжен да спре много преди да хване рак.

— В общи линии имаш право — кимна Джери. — Само не ми хареса онова, за лекето.

— На мен ми звучи разумно — каза Лони. — Как може още да не си решил?

— Знам ли? Може би защото не съм изслушал всички свидетели. Да, точно така. Според закона трябва да се въздържа от присъда, докато не се запознаем докрай с доказателствата. Извинявайте.

— Извинен си — каза Джери. — Сега е твой ред да донесеш бира.

Николас допи бирата и се отправи по тясната стълбичка към хладилника на долната палуба.

— Не се тревожи за него — подхвърли Джери. — Накрая пак ще е с нас.

Малко след пет яхтата се завърна в пристанището. Бодрите риболовци слязоха на кея да си направят снимки с капитан Тео и днешните трофеи, сред които рекорда държеше една акула, хваната от Рики. За да я измъкне, трябваше да потърси помощ от екипажа, защото тежеше цели четирийсет килограма. След снимките всички поеха подир двамата полицаи, кацо изоставиха улова, защото в мотела нямаше какво да го правят.

Автобусът с екскурзиантите се завърна от Ню Орлиънс един час по-късно. Също както пристигането на яхтата, събитието бе проследено от усърдни наблюдатели, които веднага уведомиха Фич, макар че нямаша ни най-малка представа защо го правят. Фич просто им бе наредил да дебнат. Все нещо трябваше да наблюдават. Днешният ден бе минал скучно — нямаша друга работа, освен да чакат завръщането на заседателите.

Фич се бе заключил в кабинета заедно със Суонсън, който цял следобед не се откъсна от телефона. „Тъпанарите“, както ги нарече Марли, вече бяха отзовани. На тяхно място Фич пращаше професионалисти — същата фирма от Бетесда, която използваше за играта с Хопи. Някога и Суонсън бе работил в нея, а повечето служители бяха бивши агенти от ФБР или ЦРУ.

Резултатите се гарантираха. Работата не изглеждаше трудна за тях — да изяснят миналото на една млада жена. След час Суонсън щеше да отлети за Канзас Сити и да поеме ръководството.

Освен това фирмата гарантираше, че няма да ги разкрият. Фич бе изпаднал в деликатна ситуация — трябваше да запази отношенията си с Марли, но трябваше и да узнае коя е. Два фактора го накараха да продължи разследването. Първо — личеше, че за нея е извънредно важно да я остави на мира. Значи криеше нещо голямо. И второ — прекалено много усилия бе хвърлила, за да заличи следите си.

След тригодишен престой в Лорънс, щата Канзас, Марли бе напуснала градчето преди четири години. До идването си там не бе

носила името Клер Клемънт, а и след заминаването едва ли го бе запазила. А междувременно бе срещнала и привлякла Джеф Кер, който сега се наричаше Николас Истър и въртеше кой знае какви номера със заседателите.

Ейнджъл Уийз бе влюбена и искаше да се омъжи за Дерик Мейпълс — снажен младеж на двайсет и четири години, комуто не бе провървяло нито в работата, нито в брака. Доскоро той продаваше телефони за автомобили, но при сливането на две компании изхвъркна на улицата, а не след дълго се раздели и с първата си съпруга — печален завършек на една стара ученическа любов. Имаха две малки деца. Жена му и нейният адвокат искаха шестстотин долара месечна издръжка. От своя страна Дерик и адвокатът му размахваха безработицата като бойно знаме. Пазарлъците се ожесточиха и до окончателния развод оставаха само два-три месеца.

Ейнджъл беше бременна във втория месец, макар че не бе казала никому, освен на Дерик.

Брат му Марвис някога бе служил в полицията, а сега работеше в църквата, като помагаше на пастора. Тъкмо към него се обърна някой си Клив с молба да му уреди среща с Дерик. Връзката се осъществи без затруднения.

По липса на по-добър професионален термин всички наричаха Клив просто „бегач“. Такава му беше работата — да бяга насам-натам вместо Рор. Трябваше да издирва добри, солидни злополуки и да доставя клиенти в кантората. Добрият бегач е същински виртуоз, а Клив беше добър, защото иначе Рор просто не би го търпял. Както всички свои събратя, Клив газеше из мътни води, тъй като подмамването на клиенти все пак се смяташе за нарушение на адвокатската етика, макар че около всяка автомобилна катастрофа се струпваха повече бегачи, отколкото санитарии. Всъщност визитната картичка на Клив го представяше като „организатор“.

Освен това Клив разносяше документи и призовки, проверяваше свидетели и евентуални съдебни заседатели, дебнеше другите адвокати — все нормални задължения на един бегач, когато не се занимава с основната си работа. За всичко това получаваше заплата, а понякога Рор му даваше и премии, ако се случеше да осигури особено привлекателен клиент.

След като поговори с Дерик на чаша бира, Клив бързо разбра, че момчето има финансови проблеми. Тогава завъртя разговора към Ейнджъл и запита дали някой не го е изпреварил. Не, отвърна Дерик, никой не е идвал да разпитва за процеса. Но пък и трудно биха го намерили — в момента живееше при Марвис и гледаше да не се мярка пред алчния адвокат на жена си.

Клив заяви, че това е добре, защото бил нает като консултант от някакви адвокати по процеса и работата била ужасно важна. После поръча по още една бира и известно време продължи да повтаря колко важна била цялата тази история.

Дерик беше умно момче, имаше дори една година колеж, а освен това държеше да припечели някоя пара, тъй че бързо схвана накъде бие разговорът.

— Защо не изплюеш камъчето? — запита той.

Клив тъкмо се канеше да го стори.

— Моят клиент иска да си осигури влияние. Срещу пари в брой. Но между нас да си остане.

— Влияние — повтори Дерик и отпи солидна глътка. Усмивката му насърчи Клива да продължава.

— Пет хиляди в брой — прошепна той и се озърна. — Половината сега, половината след процеса.

След нова глътка усмивката на Дерик стана още по-широка.

— И какво трябва да правя?

— Да поговориш с Ейнджъл по време на личните посещения и да ѝ обясниш колко е важно процесът да завърши с присъда в полза на вдовицата. Само не ѝ казвай за мен или за парите. Не сега. Може би по-късно.

— Защо?

— Защото е адски незаконно, разбра ли? Ако съдията надуши, че съм бил при теб и съм ти предлагал пари, за да поговориш с Ейнджъл, моментално отиваме в затвора. И двамата. Ясно ли ти е?

— Аха.

— Трябва да разбереш, че това е опасна работа. Ако не ти стиска, кажи си още сега.

— Десет хиляди.

— Какво?

— Десет. Пет сега и пет, като свърши процесът.

Клив изпъшка, сякаш му искаха прекалено много. Ако Дерик знаеше какъв е залогът!

— Добре. Десет.

— Кога ще ги получа?

— Утре.

Поръчаха си сандвичи, после цял час разговаряха за процеса, присъдата и най-добрия начин да убедят Ейнджъл.

Тежката задача да държи Д. Мартин Джанкъл по-надалеч от любимата му водка се падна на Дъруд Кейбъл. Фич и Джанкъл жестоко се изпокараха по въпроса дали му е разрешено да пие във вторник вечер, преди явяването си на процеса. Бившият алкохолик Фич обвини Джанкъл, че не може да се удържа. Джанкъл пък го обсипа с ругатни, задето имал нахалството да учи генералния директор на „Пинекс“ кога, как и колко да пие.

Фич привлече в препирнята и Кейбъл, който настоя Джанкъл да остане до късно в кантората, за да подготвят показанията. След репетиция на кръстосания разпит обсъдиха всички възможни проблеми и Джанкъл се справи доста добре. Не блестящо, но все пак поносимо. Накрая Кейбъл го накара да изгледа цялата репетиция на запис заедно с експертите.

Когато след десет вечерта най-сетне се прибра в хотелската стая, Джанкъл откри, че Фич е заменил всичкия алкохол в минибарчето със сокове и газирани напитки.

Изруга и измъкна пътната чанта, където винаги си носеше плоска манерка. Но манерката липсваше. Фич бе отмъкнал и нея.

В един след полунощ Николас тихо отвори вратата и надникна в коридора. Полицаят бе изчезнал, сигурно дремеше в стаята си.

Марли го чакаше горе. Прегърнаха се и размениха няколко целувки, но спряха дотук. По телефона тя бе намекнала, че има неприятности, и сега набързо разказа цялата история, започвайки от обаждането на Ребека. Николас прие нещата спокойно.

Ако не се брой естествената страст на двама млади влюбени, в тяхната връзка рядко избликваха емоции. А и тези редки случаи обикновено се дължаха на Николас, който бе леко неуравновесен — съвсем леко, но все пак в това отношение несъмнено отстъпваше пред

Марли. В изключителни обстоятелства можеше дори да повиши глас. Колкото до Марли, тя не беше студена по натура, просто умееше да преценява нещата. Само веднъж я бе виждал да плаче — в края на някакъв тежък филм. Никога не се бяха карали, а дребните пререкания отминаваха бързо, защото Марли го бе научила да си мери думите. Тя не търпеше излишни сантименталности, не се цупеше, не беше злопамятна и държеше той да постъпва по същия начин.

След като разказа за разговора с Ребека, Марли предаде дума по дума срещата с Фич.

Новината, че са разкрити отчасти, бе тежък удар. Не се съмняваха, че това е дело на Фич, и се питаха какво точно знае. Досега твърдо смятаха, че миналото на Клер Клемънт може да бъде разкрито само чрез Джеф Кер. В биографията на Джеф нямаше нищо опасно. Но трябваше на всяка цена да опазят миналото на Клер, иначе можеха още сега да зарежат цялата работа. Не им оставаше нищо друго, освен да чакат.

Дерик се провря в стаята на Ейнджъл през открехнатия прозорец. Не я бе виждал от неделя, тоест цели четирийсет и осем часа, и просто нямаше сили да чака до утре вечер, защото я обичаше безумно, страдаше от раздялата и трябваше непременно да я прегърне. Тя веднага забеляза, че е пил. Хвърлиха се в леглото и тихо пристъпиха към консумиране на извънредното лично посещение.

После Дерик се търкулна настрани и моментално заспа.

Събудиха се призори и Ейнджъл изпадна в паника, че при нея има мъж — естествено, без разрешение на съдията. Дерик обаче не се смути. Каза, че просто ще я изчака, докато потегли за съда, и след това тайно ще се измъкне от стаята. Това не я успокои особено. Ейнджъл влезе в банята и дълго стоя под душа.

Дерик бе внесъл огромни подобрения в първоначалния план на Клив. След излизането от кръчмата той си купи шест бири и няколко часа обикаля с колата по крайбрежната магистрала. Без да бърза, мина от Пас Крисчън до Паскагула покрай хотели, игрални домове и пристанища за яхти, като пиеше бира и обмисляше начинанието. Пийналият Клив се бе изтървал, че адвокатите на ищеца се борят за милиони. За присъда бяха необходими само девет от дванайсетте гласа

и Дерик бързо съобрази, че решението на Ейнджъл струва доста повече от десет хиляди долара.

Вярно, в кръчмата десетте хиляди изглеждаха страшно привлекателни, но щом веднага се съгласяваха да платят толкова много, значи можеше да изцеди и повече. Колкото по-дълго караше по магистралата, толкова по-стремглаво растеше цената на нейния глас. Бе стигнал до петдесет хиляди и продължаваше да обмисля.

Силно го интересуваше как би стоял въпросът с комисиона в проценти. Ами ако присъдата е например десет милиона? Един процент, някакъв си въшлив процент би правил сто хиляди долара. А при дващест милиона? Двеста хиляди. Ами ако Дерик предложеше на Клив да се споразумеят за аванс в брой и процент от печалбата? Това би подтикнало Дерик, а, разбира се, и приятелката му, да настояват за най-тежка присъда. Така щяха да се включат в играта. Подобен шанс се пада веднъж в живота.

Ейнджъл се върна по халат и запали цигара.

В сряда сутринта защитата на доброто име на „Пинекс“ започна по най-печален начин, макар че адвокатите нямаха никаква вина. В популярното финансово списание „Могоул“ един аналитик на име Уолтър Баркър обясняваше простичко и нагледно, че съдебните заседатели в Билокси ще вземат решение за тежка присъда срещу „Пинекс“. А Баркър не беше кой да е. Имаше адвокатско образование и на Уолстрийт се славеше като човек, който най-добре знае накъде ще избият нещата, когато се сблъскат правосъдие и търговия. Специалността му бе да следи големи съдебни процеси и далеч преди края да предсказва резултата. Обикновено се оказваше прав и от това бе натрупал цяло състояние. Финансистите го четяха много внимателно и фактът, че залага срещу „Пинекс“, потресе Уолстрийт. При отварянето акциите се котираха на седемдесет и шест, спаднаха до седемдесет и три, а към единайсет вече бяха стигнали седемдесет и едно и половина.

В сряда съдебната зала бе привлякла цели тълпи. Многобройни както никога, момчетата от Уолстрийт масово четяха „Могоул“ и изведнъж се оказаха съгласни с Баркър, макар на закуска да бяха споделяли единодушно, че „Пинекс“ е устоял на бурята и ще успее да се измъкне. Сега прелистваха списанието с тревожни лица и мислено преправяха отчетите си. Миналата седмица Баркър бе посетил съдебната зала. Цял ден седя сам на последния ред. Какво бе успял да види, без те да забележат?

Точно в девет съдебните заседатели влязоха, водени от Лу Дел, която гордо придържаше отворената врата, сякаш с неимоверни усилия бе събрала изгубените си овчици след вчерашните скитания и сега ги връщаше там, където им е мястото. Харкин поздрави така, като че не се бяха виждали цял месец, подхвърли някаква плоска шега за риболова и пристъпи към познатите страховити въпроси. После обеща скорошен край на процеса.

Призоваха Джанкъл за свидетел. Пръв започна Кейбъл. Освободен от вредното влияние на алкохола, Джанкъл бе бодър и свеж. Сърдечно усмихнат, той сякаш се радваше на тая възможност да защити тютюневата компания. Кейбъл разигра встъпителните въпроси без никакво затруднение.

На втория ред седеше Д. И. Тоунтън, цветнокожият адвокат от Уолстрийт, който бе разговарял с Лони в Шарлот. Той слушаше Джанкъл, но държеше Лони под око и не след дълго погледите им се срещнаха. Лони неволно се озърна пак, после още веднъж и на третия път дори кимна и лекичко се усмихна, защото така му се стори най-правилно. Ясно бе какво иска да каже — щом такъв важен човек като Тоунтън е дошъл чак до Билокси, значи предстои решителен ден. Сега думата имаше ответникът и Лони трябваше да разбере, че е изключително важно да слуша и да вярва на всяка дума, долитаща от свидетелското място. Е, Лони нямаше ни най-малко намерение да създава проблеми.

Първият отбранителен удар на Джанкъл засегна въпроса за избора да пушиш или не. Той призна, че според мнозина цигарите предизвиквали пристрастяване. Налагаше се да признае, защото двамата с Кейбъл осъзнаваха, че противното твърдение би ги направило за посмешище. Но пък можело и да не е така, побърза да уточни Джанкъл. Никой не знаел със сигурност, дори учените били също тъй объркани, както и всички останали. Лично той просто не вярвал в цялата работа. По своя воля пушел по двайсет цигари на ден и предпочитал марка с понижено съдържание на катран. Не, определено не се смятал за роб на цигарите. Можел да спре когато си поиска. Пушел, защото така му харесвало. Израел тенис четири пъти седмично и годишните му медицински прегледи не показвали нищо тревожно.

Един ред зад Тоунтън седеше Дерик Мейпълс, който за пръв път посещаваше процеса. Беше се измъкнал от хотела веднага след потеглянето на автобуса и отначало смяташе да си потърси работа. Сега обаче мечтаеше за по-лесна печалба. Ейнджъл го зърна, но продължи да гледа Джанкъл. Внезапният интерес на Дерик към процеса я озадачаваше. Досега само се бе оплаквал от принудителната раздяла.

Джанкъл описа различните видове цигари, произвеждани от неговата компания. Стана от креслото и пристъпи към цветна диаграма

с нивата на катрана и никотина за всяка от осемте марки. Обясни защо едни цигари имат филтър, а други не, защо в някои се съдържа повече катран и никотин. В крайна сметка всичко се свеждаше до избора. И лично той се гордееше с продукцията на своята фирма.

Тук се стигаше до една важна подробност и Джанкъл я изтъкна умело. Предлагайки широко разнообразие от марки, „Пинекс“ позволяваше на всеки клиент да реши точно колко никотин и катран желае да консумира. Избор. Избор. Избор. Изберете нивото на катран и никотин. Изберете по колко цигари ще пушите дневно. Изберете дали да вдишвате пушека, или не. Направете интелигентния избор, съобразявайки се как въздействат цигарите на тялото ви.

Джанкъл посочи към изрисувания червен пакет „Бристълс“, който стоеше на второ място по съдържание на катран и никотин. С леко колебание призна, че при „злоупотреба“ с „Бристълс“ могат да възникнат опасни последици.

Цигарите са безопасен продукт, ако човек ги пуши с мярка, изтъкна той. Също като много други изделия — например алкохола, маслото, захарта или огнестрелните оръжия — те могат да станат опасни при злоупотреба.

На един ред с Дерик, но от другата страна на пътеката, седеше Хопи, който бе отскочил набързо да види как вървят нещата. Освен това искаше да се усмихне на Мили и тя наистина се зарадва, че го вижда, макар че неволно се зачуди какъв е този негов внезапен интерес към процеса. Довечера заседателите щяха да имат лични посещения и Хопи нетърпеливо чакаше да остане за три часа насаме с Мили. Не заради секса, разбира се.

Когато съдията Харкин обяви обедна почивка, Джанкъл привършваше с разсъжденията си по рекламата. Вярно, неговата компания харчела за това много пари, но не чак толкова, колкото бирените компании, автомобилните фирми или „Кока-кола“. Независимо от продукта, рекламата била жизненоважна за оцеляването в този свят на жестока конкуренция. Естествено, децата виждали рекламите. Нима можело да се направи такава реклама, че да я виждат само възрастните? Нима имало начин децата да не гледат списанията, които получават родителите им? Невъзможно. Джанкъл охотно призна, че е виждал статистиката, според която осемдесет и пет на сто от пушещите деца купували три от най-рекламираните марки. Но така

било и при възрастните! Просто не можело да се организира рекламна кампания, която да привлича възрастните, без да повлияе на децата.

Седнал на задния ред, Фич проследи показанията на Джанкъл от край до край. Вдясно от него седеше Лутър Вандъмиър, генерален директор на „Трелко“ — най-голямата тютюнева компания в света. Вандъмиър беше неофициален глава на Голямата четворка и единственият човек, с когото Фич можеше да се разбира. Той пък от своя страна проявяваше удивителната дарба да търпи Фич.

Двамата обядваха насаме на една ъглова маса в „Мери Махоуни“. Досегашното представяне на Джанкъл ги успокояваше, но знаеха, че най-лошото предстои тепърва. Статията на Баркър в „Могоул“ им бе съсипала апетита.

— Доколко можеш да повлияеш върху заседателите? — запита Вандъмиър, човъркайки из чинията си.

Фич нямаше намерение да отговори искрено. Не беше длъжен. Споделяше мръсните си дела единствено с шепа подобрани агенти.

— Както винаги — отговори той.

— Може би този път няма да е достатъчно.

— Какво намекваш?

Вместо отговор Вандъмиър се загледа в краката на една млада келнерка, която приемаше поръчка от съседната маса.

— Правим всичко възможно — каза Фич с необичайна за него сърдечност.

Но Вандъмиър се страхуваше. И имаше защо. Фич знаеше, че натискът е огромен. Една тежка присъда нямаше да унищожи „Пинекс“ или „Трелко“, но последиците щяха да бъдат неприятни и дълготрайни. Неофициално организираното проучване показваше, че акциите и на четирите компании незабавно ще спаднат с двайсет процента. И това само като начало. Същото проучване описваше най-лошия вариант — един милион съдебни дела, заведени през петте години след присъдата, като средната стойност на разноските по всяко дело достига милион долара само за правни услуги. Колкото до обезщетенията — просто никой не бе посмял да ги предвиди. Според този фатален вариант можеше да се стигне дотам, че дело да заведе всеки, който някога е пушил и се смята за пострадад от цигарите. При подобни обстоятелства банкрутът ставаше неизбежен. А имаше и

вероятност в Конгреса да предприемат сериозни мерки производството на цигари да се постави извън закона.

— Имаш ли достатъчно пари? — запита Вандъмиър.

— Мисля, че да — отвърна Фич и за стотен път се запита колко ли ще поиска скъпата Марли.

— Фондът би трябвало да е пълен.

— Пълен е.

Вандъмиър захапа късче пържено пиле.

— Защо просто не вземеш да избереш девет заседатели и да им хвърлиш по милион? — запита той с тих смях, като че само се шегуваше.

— Повярвай ми, мислил съм и за това. Прекалено е рисковано. Спипат ли някого, отива на топло.

— Само се шегувам.

— Имаме си начини.

Вандъмиър престана да се усмихва.

— Трябва да победим, Ранкин, разбираш ли? Трябва да победим. Парите нямат значение.

Пак под натиска на Николас Истър преди седмица съдията Харкин внесе леки промени в обичайния ред на хранене и разреши на двамата резервни заседатели да обядват заедно с редовните. Според Николас беше смешно да ги разделят на обяд, след като живееха заедно, гледаха телевизия в една стая и се събираха за закуска и вечеря. И двамата бяха мъже — Хенри Ву и Шайн Ройс.

Хенри Ву беше военен пилот от Южен Виетнам, паднал с изстребителя си в Китайско море един ден след превземането на Сайгон. Имаше късмет — спаси го американски кораб и той бе изпратен на лечение в Сан Франциско. След цяла година усилия успя да измъкне семейството си през Лаос, Камбоджа и Тайланд. Две години живяха в Сан Франциско, а през 1978-а се преселиха в Билокси. Ву купи корабче за лов на скариди и се присъедини към множеството виетнамци, които все по-успешно изместваха местните рибари. Миналата година най-малката му дъщеря завърши гимназия със златен медал и получи стипендия за Харвард. Хенри пък си купи четвъртото корабче.

Изобщо не бе опитал да се измъкне от гражданските си задължения. Беше по-голям патриот дори от полковника.

Естествено, Николас побърза да се сприятели с него. Твърдо бе решил, че когато се произнася присъдата, Хенри Ву ще седи между дванайсетте избраници.

Поради изолацията на съдебните заседатели Дъруд Кейбъл в никакъв случай не би желал да протака процеса. Той съкрати свидетелите до петима и грижливо планира показанията им така, че да не траят повече от четири дни.

В най-лошото време за кръстосан разпит — един час след пладне — Джанкъл зае свидетелското място и продължи да отговаря на въпросите.

— Какви мерки предприема вашата компания за борба с пушенето сред непълнолетните? — запита го Кейбъл и Джанкъл посвети на темата цял час. Милионче тук за добрата кауза, милионче там за разяснителна кампания. Общо единайсет милиона само за миналата година.

Понякога Джанкъл говореше тъй, сякаш ненавиждаше тютюна.

След още една много дълга почивка Уендъл Рор най-сетне се докопа до Джанкъл. Започна с убийствен въпрос и нещата тръгнаха зле.

— Мистър Джанкъл, не е ли вярно, че компанията ви харчи стотици милиони, за да убеди хората да пушат, но когато се разболеят от вашите цигари, не им помагате с нито един цент?

— Това въпрос ли е?

— Въпрос е, разбира се. А сега отговорете!

— Не. Не е вярно.

— Добре. Кога за последен път сте платили поне един цент от медицинските разноски на някой ваш пушач?

Джанкъл сви рамене и промърмори нещо.

— Извинявайте, мистър Джанкъл, не ви разбрах. Питам кога за последен път...

— Чух какво питате.

— Тогава отговорете. Просто посочете един случай, когато „Пинекс“ е предложил да покрие медицинските разноски на някой от своите клиенти.

— Не си спомням такъв случай.

— Значи вашата компания отказва да поеме отговорност за продукцията си?

— Нищо подобно.

— Добре. Посочете на съда един случай, в който „Пинекс“ е поел отговорност за своята продукция.

— Нашата продукция е висококачествена.

— Значи не предизвиква болести и смърт? — смаяно запита Рор и широко разпери ръце.

— Не. Не предизвиква.

— Чакайте малко, дайте да изясним. Значи казвате на съда, че вашите цигари не предизвикват болести и смърт?

— Само при злоупотреба.

Рор се размая и с отвращение повтори думата „злоупотреба“.

— Предвидено ли е вашите цигари да се запалват с клечка кибрит или запалка?

— Разбира се.

— А предвидено ли е димът от тютюна и хартията да се всмуква откъм незапаления край?

— Да.

— Предвидено ли е този дим да влиза в устата?

— Да.

— И предвидено ли е да се поема в дихателната система?

— Зависи от избора на пушача.

— Вие вдишвате ли, мистър Джанкъл?

— Да.

— Запознат ли сте с изследванията, според които деветдесет и осем на сто от пушачите вдишват дима?

— Да.

— Значи сме в правото си да сметнем, че знаете — димът от вашите цигари ще бъде вдишван.

— Вероятно.

— Смятате ли, че хората, които вдишват дима, злоупотребяват с продукта?

— Не.

— Тогава кажете ни, ако обичате, мистър Джанкъл, как точно се злоупотребява с цигарите?

— Прекаленото пушене е злоупотреба.

— А кое пушене е прекалено?

— Мисля, че е различно за всекиго.

— В момента не разговарям с всекиго, мистър Джанкъл. Говоря с вас, генералния директор на „Пинекс“, един от най-големите производители на цигари в света. И ви питам колко цигари са прекалено много по ваше лично мнение?

— Бих казал над два пакета дневно.

— Значи над четирийсет цигари на ден?

— Да.

— Разбирам. И на какви данни се основавате?

— На никакви. Това е мое лично мнение.

— И тъй, до четирийсет не е вредно. Над четирийсет — злоупотреба с продукта. Това ли е вашето свидетелско показание?

— Това е мое мнение.

Джанкъл почваше да се поти и да хвърля погледи към Кейбъл, който ядосано извърна глава. Теорията за злоупотребата беше най-новото творение на Джанкъл. Той лично настояваше да я използва.

Рор помълча и се загледа в бележките си. Не бързаше, защото искаше да нанесе ефектен удар.

— Бихте ли описали пред съда какви мерки предприехте като генерален директор, за да уведомите обществеността, че пушенето на повече от четирийсет цигари на ден е опасно?

Джанкъл много искаше да му отговори както трябва, но успя да се удържи. Отвори уста, сетне застина така и настана мъчителна тишина. След провала той намери сили да се опомни и бавно изрече:

— Мисля, че ме разбрахте погрешно.

Рор нямаше намерение да го остави да обясни.

— Сигурно. Не помня обаче да съм виждал на вашите марки предупреждение, че пушенето на повече от два пакета дневно е опасна злоупотреба. Защо?

— Не ни е наредено.

— От кого?

— От правителството.

— Значи ако правителството не ви принуди да предупредите хората, че могат да злоупотребят с вашите продукти, вие няма да сторите нищо по своя воля, така ли?

— Изпълняваме закона.

— Законът ли нареди на „Пинекс“ да похарчи миналата година четиристотин милиона за реклама?

— Не.

— Но все пак го сторихте, нали?

— Така излиза.

— И ако сте искали да предупредите пушачите за опасността, несъмнено можехте да го направите, нали?

— Вероятно.

Рор светкавично се прехвърли към маслото и захарта — два от продуктите, които Джанкъл бе споменал като потенциално опасни. С огромна наслада изтъкна разликата между тях и цигарите, при което направи Джанкъл за посмешище.

Най-доброто бе запазил за края. За момент заседанието прекъсна и техниците отново докараха телевизионни монитори. Когато заседателите пак заеха местата си в ложата, светлините изгаснаха и на екраните се появи Джанкъл с вдигната ръка. Даваше клетва да казва истината пред някаква комисия на Конгреса. До него седяха Вандъмиър и другите двама генерални директори от Голямата четворка, призовани против волята си да свидетелстват пред шепа политици. Приличаха на четирима мафиотски кръстници, дошли да обяснят на Конгреса, че организираната престъпност изобщо не съществува. Разпитът беше жесток.

Записът беше умело редактиран. Един по един четиримата трябваше да отговарят на въпроса дали никотинът предизвиква пристрастяване и всеки от тях възразяваше категорично. Джанкъл бе последен и когато гневно отхвърли предположението, комисията знаеше, че лъже. Знаеха го и заседателите.

По време на четирийсетминутна напрегната среща с Кейбъл в кабинета му Фич обясни почти всичките си тревоги от начина, по който се водеше защитата. Започна с Джанкъл и неговата гениална идея за злоупотребяването с тютюна — тоя малоумен подход можеше просто да ги съсипе. Кейбъл не беше в настроение да слуша поучения, при това от човек без правно образование, когото мразеше. Изрично обясни, че са умолявали Джанкъл да не споменава думичката „злоупотреба“. Но като бивш адвокат Джанкъл се смяташе за голям умник и си въобразяваше, че му е паднал златен шанс да спаси тютюневия бизнес. Сега летеше за Ню Йорк със служебния самолет.

Освен това Фич смяташе, че Кейбъл може да е омръзнал на заседателите. Рор бе разпределил работата между цялата си банда. Защо и Кейбъл да не позволи на някой друг адвокат да се заеме със свидетелите? За бога, толкова много сътрудници има!

Двамата се разкрещяха един срещу друг през бюрото. Статията в „Могоул“ бе опънала нервите на всички, прибавяйки върху плещите им още по-тежък товар.

Кейбъл напомни на Фич, че адвокатът е той и има трийсет години изключителна съдебна практика. Никой друг не усещал по-добре настроението на заседателите и хода на процеса.

Фич пък напомни на Кейбъл, че режисира вече девети съдебен процес и още доста е успял да провали, а колкото до адвокатските умения — виждал е далеч по-добри резултати от досегашната работа на Кейбъл.

Когато крясъците и ругатните замлъкнаха, двамата положиха усилия да се успокоят и единодушно решиха, че защитата трябва да бъде кратка. Кейбъл предвиждаше още три дни, включително с време за кръстосан разпит от страна на Рор. Нито ден повече, натърти Фич.

На излизане той затръшна вратата и кимна на Хосе, който го чакаше отвън. После пое като буреносен облак по коридорите, все още гъмжащи от адвокати с разхлабени вратовръзки, сътрудници с парче

пица в ръка и изтормозени секретарки, бързащи да приключат и да се приберат при децата. Самата гледка на побеснелия Фич и търчащия подир него Хосе караше всичко живо да се скрива в най-близкия кабинет.

Когато Фич седна в колата, Хосе му предаде куп факсове и той ги прегледа на път за щаба си. Първият описваше движението на Марли след вчерашната им среща на кея. Нищо особено.

Следващият съобщаваше какво става в Канзас. Открили една Клер Клемънт от Топика, но тя била в старчески дом. Още една имало в Демойн, но тя лично се обадила на телефона и работела при мъжа си в магазин за стари коли. Суонсън докладваше, че проучвали по няколко линии, но подробности липсваха. В Канзас Сити открили един колега на Кер от Юридическия факултет и опитвали да си уредят среща с него.

Минаха край някакъв супермаркет и неоновата реклама на бира привлече вниманието на Фич. Изведнъж в главата му нахлуха мирисът и вкусът на студена бира, обзе го мъчителна жажда. Само една. Една-едничка студена бира във висока, запотена халба. Откога не бе пил?

Непоносимо му се прииска да спре. Фич затвори очи и се помъчи да мисли за нещо друго. Можеше да прати Хосе да купи една, само едничка. Една студена бира, и толкова. Нали? Ами да, след девет години трезвеност все щеше да се справи с едно питие. Защо да не си пийне поне веднъж?

Защото бе пил милиони пъти. И ако спреше сега, след две пресечки пак щеше да спре. И докато пристигнат, колата щеше да се задръсти с празни бутилки, а Фич да ги мята по минувачите. Знаеше се що за пияница е.

Но поне едничка, колкото да си успокои нервите, да забрави скапания ден.

— Добре ли сте, шефе? — запита Хосе.

Фич изръмжа нещо и престана да мисли за бирата. Къде беше Марли, защо не се обаждаше? Процесът вървеше към края си. Вече почти нямаше време нито за пазарлък, нито за действие.

Пак се сети за статията в „Могул“ и отчаяно закопня да види Марли. Припомни си как Джанкъл излага идиотската си теория и закопня за Марли. Затвори очи, зърна лицата на заседателите и наистина закопня за Марли.

Тъй като вече се смяташе за голям играч, Дерик избра ново място за срещата в сряда вечерта. Барът беше със съмнителна репутация и се намиреше в негърския квартал на Билокси. Дерик смяташе, че ще има предимство, ако разговарят на негова територия. Клив обаче бе посещавал мястото и настоя най-напред да се срещнат на паркинга.

Паркингът се оказа претъпкан. Клив закъсня. Когато най-после пристигна, Дерик нетърпеливо пристъпи към колата му.

— Според мен не е добра идея — подхвърли Клив през едва-едва откrehнатото стъкло, като се озърташе към мрачната бетонна сграда с масивни решетки на прозорците.

— Всичко е наред — отсече Дерик, който също се плашеше, но не искаше да си признае. — Няма страшно.

— Няма страшно ли? Трима намушкани само за миналия месец. Аз съм единствената бяла мутра в тоя квартал, а искаш да вляза с пет хилядарки в брой и да ти ги предам. Познай кого ще наръгат по-напред. Теб или мен?

Дерик мислено се съгласи, но не искаше да отстъпва толкова бързо. Приведе се към стъклото, хвърли поглед наоколо и изведнъж му стана още по-страшно.

— Да влизаме, казах — изрече той с най-печения си глас.

— Зарежи — отвърна Клив. — Ако искаш парите, ела в закусвалнята на шосе 90.

Той вдигна стъклото и запали мотора. Дерик го погледа как се отдалечава с възделените пет хиляди долара, после побърза да изтича към колата си.

Седнали на тезгяха, двамата ядяха палачинки и пиеха кафе. Разговаряха тихо, защото само на няколко крачки от тях готвачът пържеше наденички с яйца и явно напругаше слух да дочуе нещичко.

Дерик бе нервен и ръцете му трепереха. Колкото до Клив, тая история не го вълнуваше особено. Като бегач често му се налагаше да плаща за разни услуги.

— Виж какво, струва ми се, че десет бона май са малко, нали ме разбираш? — изрече най-сетне Дерик репликата, която бе репетирал цял следобед.

Мисля, че се споразумяхме — отвърна Клив и невъзмутимо лапна парче палачинка.

— Аз пък мисля, че искате да ме прецакате.

— Ти какво, пазариш ли се?

— Не предлагаш достатъчно, мой човек. Много мислих за това. Дори тая сутрин отскочих до съда да погледам процеса. Знам какво става. Всичко разбрах.

— Тъй ли?

— Аха. И да ти кажа право, не играете честно.

— Снощи нямаше оплаквания, като се споразумяхме за десет.

— Да, нещата обаче се промениха. Снощи ме завари неподготвен.

Клив избърса устата си със салфетка и изчака, докато готвачът отиде да обслужи клиент на другия край.

— Какво искаш? — запита той.

— Много повече.

— Нямаме време за гатанки. Казвай какво искаш.

Дерик преглътна мъчително и се озърна през рамо. После тихо изрече:

— Петдесет хиляди и процент от присъдата.

— Какъв процент?

— Мисля, че десет на сто ще е почтено.

— Тъй значи. — Клив захвърли салфетката до чинията си. — Съвсем си откачил. — Той остави пет долара на тезгяха, изправи се и отсече: — Споразумяхме се за десет. Вдигнем ли по-нагоре, ще ни спипат.

Клив излезе с решителна стъпка. Дерик затършува из джобовете си, но не намери нищо, освен монети. Готвачът изведнъж надвисна над него и прояви жив интерес към търсенията му.

— Мислех, че той ще плати — измънка Дерик, проверявайки джобчето на ризата си.

— Колко имаш? — запита готвачът, като прибра петте долара.

— Осемдесет цента.

— Стигат.

Дерик изтича към паркинга. Завари Клив в колата, с включен двигател и спуснато странично стъкло. Приведе се към него и заяви:

— Бас държа, че другата страна ще плати повече.

— Ами тогава върви да ги питаш. Иди утре и им кажи, че искаш петдесет хиляди за един глас.

— И десет процента.

— Съвсем си оглупял, драги. — Клив бавно изключи двигателя, излезе и запали цигара. — Нищо не разбираш. Една присъда в полза на ответника означава, че парите изобщо не мърдат. Нула за ищеца, значи и нула за ответника. Никакви проценти. Адвокатите на ищеца получават четирийсет процента от нулата. Проумя ли сега?

— Аха — бавно промърмори Дерик, макар да личеше, че все още е объркан.

— Слушай, това, дето ти го предлагам, е адски незаконно. Недей да ламтиш. Станеш ли алчен, непременно ще те спипат.

— Десет хиляди ми изглежда много евтино за такава работа.

— Недей да мислиш така. Погледни го от друг ъгъл. На нея не ѝ се полага нищо, прав ли съм? Нула. Изпълнява си гражданския дълг и получава от общината по петнайсет долара дневно, задето е толкова съвестна. Десетте бона са подкуп, мръсно подаръче, дето трябва да се забрави още щом го получиш.

— Но ако предложите процент, тя ще има стимул да работи поусърдно в заседателската стая.

Клив засмука цигарата, бавно издиша облак дим и поклати глава.

— Ти просто не разбираш. Дори да има присъда, ще минат години, преди някой да получи тия пари. Слушай, Дерик, много усложняваш нещата. Вземи парите. Поприказвай с Ейнджъл. Помогни ни.

— Двайсет и пет хиляди.

Още едно облаче дим, после цигарата падна на асфалта и Дерик я смачка с крак.

— Ще трябва да поговоря с шефа.

— Двайсет и пет хиляди на глас.

— На глас ли?

— Аха. Ейнджъл може да осигури и още някого.

— Кого?

— Не казвам.

— Първо да поговоря с шефа.

* * *

В стая 54 Хенри Ву четеше писма от дъщеря си в Харвард, а съпругата му Куи проучваше новите застрахователни полици за рибарските им корабчета. Стая 48 беше празна, защото Николас гледаше филм в Балната зала. В 44 Лони и жена му се бяха сгушили под завивките за пръв път от цял месец насам, но трябваше да побързат, защото децата бяха при сестра ѝ. В 58 мисис Граймс гледаше някаква телевизионна комедия, а Хърман зареждаше в компютъра си поредното описание на процеса. В стая 50 нямаше никого, тъй като самотният полковник също седеше в Балната зала — мисис Херера гостуваше на братовчедка си в Тексас. Пустееше и стая 52, защото Джери пиеше бира заедно с полковника и Николас, чакайки времето да се вмъкне отсреща при Хрътката. В стая 56 вторият резервен заседател Шайн Ройс нагъваше пакет кифлички, взети от столовата, гледаше телевизия и за пореден път благославяше късмета си. Ройс беше на петдесет и две години, нямаше работа и живееше във фургон под наем с по-млада жена и шестте ѝ деца. От години насам не бе печелил по петнайсет долара на ден. Сега трябваше само да седи и да слуша, а общината не само му плащаше, ами отгоре на всичко и го хранеше. В стая 46 Филип Севил и пакистанската му приятелка пиеха билков чай и пушеха марихуана до отворения прозорец.

Отсреща, в стая 49, Силвия Тейлър-Татъм говореше по телефона със сина си. В 45 мисис Гладис Кард играеше джин-руми с мистър Нелсън Кард, който имаше проблеми с простатата. В 51 Рики Колман чакаше Рий, но той можеше и да не дойде, защото май нямаше на кого да остави децата. В 53 Лорийн Дюк седеше на леглото, дъвчеше бисквита и слушаше с люта завист как зад стената в стая 55 Ейнджъл Уийз и нейният приятел се мъчат да срутят целия мотел.

А в стая 47 Хопи и Мили Дюпри се любеха както никога досега. Хопи пристигна точно навреме с голям пакет китайски деликатеси и бутилка евтино шампанско — нещо, което не бе вършил от години насам. При нормални обстоятелства Мили би го скастрила заради алкохола, но обстоятелствата съвсем не бяха нормални. Тя пийна една-две глътки шампанско от пластмасовата мотелска чаша и хапна малко свинско с кисело-сладък сос. После Хопи я повали на леглото.

Когато свършиха, те се отпуснаха един до друг в тъмното и тихо поговориха за децата, училището и домашния живот. Мили се чувстваше изморена до смърт от процеса и искаше час по-скоро да се прибере при семейството. Хопи жално описваше колко им липсва. Децата роптаели. Къщата била на вили и мотовили. Всички я чакали да се върне.

Той се облече и включи телевизора. Мили наметна пенъора и си наля още съвсем малко шампанско.

— Направо да не повярваш — каза Хопи, като порови из джоба си и измъкна сгънато парче хартия.

— Какво е? — запита тя, разгъвайки листа.

Беше копие от фалшивия доклад на Фич за безбройните грехове на Лион Робилио. Мили изчете всичко, после отпрати подозрителен поглед към съпруга си.

— Откъде го намери?

— Вчера пристигна по факса — искрено отвърна Хопи. Бе репетирал отговора, защото се ужасяваше при мисълта, че, ще трябва да излъже Мили. Чувстваше се като последен негодник, но нали нейде отвън го дебнеха Ничман и Нейпиър.

— Кой го е пратил? — запита тя.

— Не знам. Изглежда, че идва от Вашингтон.

— Защо не го изхвърли?

— Не знам. Аз...

— Знаеш, че не е редно да ми показваш такива неща, Хопи. — Мили захвърли листа върху леглото и пристъпи срещу съпруга си с ръце на кръста. — Казвай какви ги вършиш!

— Нищо не върша. Просто пристигна по факса в кантората, това е.

— Гледай ти какво съвпадение! Някой от Вашингтон просто случайно ти е научил номера, случайно е разбрал, че жена ти е съдебен заседател, случайно знае за Лион Робилио и съвсем случайно предполага, че ако ти прати тоя боклук, ще излезеш достатъчно глупав да го домъкнеш тук и да се опиташ да ми повлияеш. Искам да знам какво става!

Хопи загуби и ума и дума.

— Нищо. Кълна се.

— Защо изведнъж взе да разпитваш за процеса?

— Интересен е.

— Интересен е от три седмици насам, а ти почти не го споменавахте. Какво става, Хопи?

— Нищо. Успокой се.

— Усещам кога си разтревожен.

— Кротко, Мили. Слушай, нервна си. И аз съм нервен. Тоя факс ни изкара от релси. Съжалявам, че го донесох.

Мили допи шампанското и седна на леглото. Хопи се настани до нея. Мистър Кристано го бе посъветвал доста настоятелно да накара Мили да покаже листа на всички останали. Сега Хопи с ужас се питаше как ще му каже, че това навярно няма да стане. Но пък откъде можеше Кристано да разбере какво е станало с проклетата хартийка?

Докато Хопи размишляваше над тия въпроси, Мили се разплака.

— Искам да си вървя — едва избъбри тя с разтреперани устни и зачервени очи. Хопи я прегърна през рамото.

— Съжалявам — прошепна той.

Вместо отговор тя заплака още по-силно. На Хопи също му се плачеше. Ако не се брой сексът, тази среща бе излязла съвсем безрезултатна. Според мистър Кристано процесът щеше да свърши след броени дни. Трябваше на всяка цена да убеди Мили, че единствената разумна присъда е в полза на ответника. Тъй като разполагаха с малко време, налагаше се да ѝ признае ужасната истина. Но не сега, не тази вечер. При следващото посещение.

Режимът на полковника никога не се променяше. Като добър войник, той всяка сутрин се събуждаше точно в пет и половина, правеше петдесет клякания и заставаше под студения душ. В шест отиваше да закуси и тежко на виновните, ако на масата нямаше горещо кафе и куп вестници. Хапваше препечена филийка с конфитюр, но без масло и бодро пожелаваше „добро утро“ на влизащите колеги. От своя страна сънените заседатели бързаха да грабнат по чаша кафе и да се върнат в стаите си, където можеха да погледат новини на спокойствие. Не беше кой знае колко приятно да започват деня с неговите приветствия и енергичната му словесна канонада. Колкото по-дълго стояха затворени, толкова по-жизнерадостен ставаше полковникът в ранни зори. Неколцина от заседателите дори изчакваха да наближи осем, когато по разписание той изхвъркваше от столовата и изчезваше в стаята си.

Към шест и петнайсет в четвъртък сутринта Николас поздрави полковника, наля си чаша кафе и стоически изтърпя кратък разговор за времето. После напусна столовата и тихо тръгна по сумрачния коридор. От три-четири стаи вече долитаха звуците на телевизори. Някой говореше по телефона. Той отключи вратата на стаята си, бързо остави кафето на нощното шкафче, измъкна от чекмеджето куп вестници и отново излезе.

Използвайки ключа, който бе откраднал от таблото на рецепцията, Николас се вмъкна в номер 50 — стаята на полковника. Из въздуха се носеше тежкият мирис на евтин одеколон. До стената бяха подредени като по конец няколко чифта обувки. Дрехите в гардероба бяха безупречно изгладени. Николас коленичи, отметна покривката на леглото и пъкна отдолу вестниците. Между тях беше и вчерашният брой на списание „Могоул“.

Безшумно излезе и се завърна в стаята си. Един час по-късно позвъни на Марли. Тъй като предполагаша, че Фич може да подслушва всичките им разговори, той каза само:

— Можели да се обади Дарлин?

— Имате грешка — отвърна тя и затвори.

Николас изчака пет минути и набра номера на клетъчния телефон, който Марли криеше в гардероба си. Не изключваха възможността Фич да подслушва нейния апартамент.

— Пратката е доставена — съобщи той.

След трийсет минути Марли напусна апартамента си и потърси уличен телефон. Позвъни на Фич и изчака да я свържат.

— Добро утро, Марли — поздрави той.

— Здравсти, Фич. Слушай, много обичам да си приказваме по телефона, знам обаче, че всичко се записва.

— Няма такава работа. Кълна се.

— Добре де. На пет минути път от теб има една закувалня, точно на ъгъла на Четиринайсета улица и Крайбрежния булевард. Вдясно от входа има три телефона. Иди при средния. Ще се обадя след седем минути. Побързай, Фич.

И тя затвори телефона.

— Мамка му! — изрева Фич.

Той захвърли слушалката и изхвъркна навън. В движение изкрещя на Хосе и двамата се втурнаха към колата.

Както можеше да се очаква, когато пристигнаха, телефонът вече звънеше.

— Привет, Фич. Слушай сега, напоследък номер седем, Херера, взе да лази по нервите на Ник. Мисля, че днес ще се отървем от него.

— Какво?

— Чу ме.

— Не го прави, Марли!

— Ужасно досаден тип. На всички им е писнало от него.

— Но той е на наша страна!

— Я стига, Фич. Накрая всички ще са на наша страна. Както и да е, не пропускай да видиш сценката в девет.

— Не, слушай, Херера е изключително важен...

Фич млъкна наред изречението, защото отсреща долетя изщракване. Връзката се прекъсна. Той стисна слушалката и бавно задърпа, сякаш искаше да я изтръгне и да я запокити към паркинга. После отпусна пръсти. Без крясъци и ругатни се отправи спокойно към колата и заръча на Хосе да кара обратно.

Нека бъде както тя иска. Вече нямаше значение.

Харкин живееше в Гълфпорт, на петнайсет минути път от съда. По напълно обясними причини номерът му не беше включен в местния телефонен указател. Кой би искал престъпници от затвора да му звънят по всяко време на денонощието?

Тъкмо допиваше сутрешното кафе и се канеше да целуна жена си за сбогом, когато телефонът в кухнята иззвъня и мисис Харкин отиде да се обади.

— За теб е, скъпи — каза тя и подаде слушалката на негова светлост, който остави кафето и куфарчето, поглеждайки неволно часовника си.

— Ало?

— Извинявайте, че ви безпокоя у дома, ваша светлост — долетя от другия край тих, почти шепнещ глас. — Обажда се Николас Истър и ако искате да затворя веднага, кажете ми го направо.

— Засега не. Какво има?

— Още сме в мотела, готвим се да потеглим и... ами, мисля, че трябва да поговоря с вас още сега.

— Какво има, Николас?

— Никак не бих искал да ви тревожа, но се боя, че другите могат да заподозрат нещо повече във всички тия бележки и разговори насаме.

— Може и да си прав.

— Затова реших да ви позвъня. Така няма да знаят, че сме разговаряли.

— Нека опитаме. Ако реша, че трябва да прекратим разговора, така и ще сторя.

Харкин много искаше да узнае как е успял един изолиран заседател да открие телефонния му номер, но засега предпочете да изчака.

— Става дума за Херера. Мисля, че той чете нещо извън списъка на одобрените издания.

— Какво например?

— Например „Могул“. Тази сутрин влязох в столовата малко по-рано. Той беше съвсем сам и се опита да скрие списанието от мен. „Могул“ не беше ли някакво икономическо издание?

— Да, така е.

Харкин бе чел вчерашната статия на Баркър. Ако Истър казваше истината, а нямаше никакви основания да се съмнява в него, то Херера трябваше незабавно да бъде отпратен. Четенето на забранени материали беше достатъчно основание за отстраняване на председателя, дори можеше да се приеме за обида на съда. А четенето на вчерашния „Могоул“ граничеше с провал на целия процес.

— Смяташ ли, че е обсъждал четеното с някого?

— Не ми се вярва. Както казах, той се опита да скрие списанието. Точно затова се усъмних. Не ми се вярва да го обсъди с когото и да било. Но ще внимавам.

— Правилно. Тази сутрин незабавно ще разпитам мистър Херера. Сигурно ще се наложи да претърсим стаята му.

— Моля ви, не му казвайте, че аз съм го издал. Чувствам се ужасно.

— Постъпил си правилно.

— Ако другите заседатели разберат, че говорим, вече няма и да ме погледнат.

— Не се тревожи.

— Просто съм нервен, ваша светлост. Всички сме изморени и искаме да се приберем у дома.

— Вече почти привършваме, Николас. Пришпорвам адвокатите доколкото мога.

— Знам. Извинявайте, ваша светлост. Само гледайте никой да не усети, че си играя на таен агент. Чудя се как стана така.

— Вършиш каквото трябва, Николас. И аз ти благодаря от сърце. Ще се видим след малко.

Харкин набързо целуна жена си и изтича навън. От колата позвъни на шерифа и го помоли да отиде в мотела и да го изчака. Вече в движение се обади на Лу Дел, както правеше почти всяка сутрин, и я запита дали в мотела се продава списание „Могоул“. Не, не се продавало. После позвъни на секретарката си и заръча Рор и Кейбъл да го чакат в кабинета. Накрая пусна радиото и се замисли как, за бога, е успял един изолиран заседател да си набави брой от списание, което не се намира току-тъй дори по улиците на Билокси.

Когато влезе в кабинета си и затвори вратата, Кейбъл и Рор вече го чакаха заедно със секретарката. Харкин свали сакото си, седна и

накратко описа подозренията си срещу Херера, без да разкрива източника на информацията. Кейбъл не бе очарован, защото всички смятаха Херера за привърженик на ответника. Рор пък се разтревожи, защото губеха още един заседател и процесът можеше да се провали.

След като съсипа настроението на двамата адвокати, Харкин се почувства много по-добре. Изпрати секретарката да доведе от заседателската стая мистър Херера, който в момента пиеше поредната чаша кафе без кофеин и бърбеше с Хърман. Когато Лу Дел извика името му, Франк се озърна озадачено и излезе. Полицаят Уилис го поведе по лабиринта от коридори зад съдебната зала. Пред една врата спряха и Уилис почука.

Съдията и адвокатите поздравиха сърдечно полковника, после го настаниха на един стол точно до стенографката, която чакаше в готовност.

Съдията Харкин обясни, че имал няколко въпроса, на които трябвало да се отговори под клетва, а адвокатите изведнъж измъкнаха бележници и почнаха да записват. Херера се почувства като престъпник.

— Чели ли сте някакви материали извън изрично одобрения от мен списък? — запита Харкин.

Сред настаналото мълчание адвокатите впиха погледи в него. Всички присъстващи чакаха отговора със затаен дъх. Дори Уилис край вратата изглеждаше съвсем буден.

— Не. Не, доколкото знам — искрено отговори полковникът.

— И по-специално чели ли сте икономическото списание „Могоул“?

— Не, откакто сме изолирани.

— Обикновено четете ли „Могоул“?

— Веднъж-дваж месечно.

— Притежавате ли в мотелската си стая някакви материали извън одобрения списък?

— Не, доколкото знам.

— Ще се съгласите ли да претърсим стаята ви?

Франк се изчерви и раменете му подскочиха.

— За какво става дума? — запита той.

— Имам повод да предполагам, че сте чели неразрешени материали и че това е станало в мотела. Едно бързо претърсване

вероятно ще изясни нещата.

— Това е нарушение на гражданските ми права — гневно възрази Херера. Той държеше на гражданските си права. Стигаше му един поглед към лицата наоколо, за да усети, че го подозират в някакво чудовищно престъпление.

— Не, мистър Херера. Просто смятам, че едно претърсване ще ни позволи да продължим спокойно процеса.

В края на краищата ставаше дума за обикновена стая в мотел, а не за истински дом, където има какви ли не лични вещи. Освен това Франк твърдо знаеше, че не крие нищо забранено.

— Претърсете я, щом е тъй — процеди той през зъби.

— Благодаря.

Уилис изведе Франк от кабинета и съдията Харкин се обади на шерифа в мотела. Управителят отключи стая 50. Шерифът и двамата му помощници деликатно претърсиха гардероба, чекмеджетата и банята. Под леглото откриха куп броеве от „Уолстрийт Джърнъл“, „Форбс“ и вчерашния „Могоул“. Шерифът се обади на Харкин, събщи за находката и получи нареждане незабавно да донесе в съда забранените вещи.

В девет и петнайсет ложата още бе празна. Прикрит зад разгънат вестник, Фич седеше вдървено на скамейката и се взираше във вратата до подиума, макар отлично да знаеше, че когато заседателите найсетне излязат, номер седем вече няма да е Херера, а Хенри Ву. Адвокатите на ответника донякъде одобряваха Ву, защото беше азиатец, а азиатците рядко проявяват щедрост, когато става дума за обезщетение. Но все пак той не можеше да се мери с Херера, а експертите вече от четири седмици повтаряха на Фич, че полковникът ще е тяхната тежка артилерия при определяне на присъдата.

Щом Марли и Николас можеха ей така да изхвърлят Херера, с кого ли щяха да се захванат тепърва? А ако го правеха, за да привлекат вниманието на Фич, трябваше да им признае, че са успели.

Съдията и адвокатите гледаха смаяно вестниците и списанията, подредени върху бюрото на Харкин. Шерифът набързо продиктува за протокола как и къде ги е открил, после излезе.

— Господа, нямам друг избор, освен да освободя мистър Херера — каза негова светлост.

Адвокатите мълчаха. Отново въведоха Херера и го настаняха на същия стол.

— За протокола — високо изрече Харкин. — Мистър Херера, коя е вашата стая в „Сиеста Ин“?

— Номер 50.

Харкин размаха ръка към списанията.

— Само преди минути тези вещи бяха открити под леглото в стая 50. Всички броеве са нови, издадени по време на изолацията.

Херера онемя.

— И, разбира се, всички са извън списъка на разрешените издания. Някой съдържат крайно предубедени становища.

— Не са мои — бавно изрече Херера и гневът отново започна да го обзема.

— Разбирам.

— Някой ги е сложил там.

— Кой би могъл да го стори?

— Не знам. Може би същият, който ви е подсказал за тях.

Много логично разсъждение, помисли Харкин, но сега не му е времето. Кейбъл и Рор извърнаха очи към съдията, сякаш искаха да запитат: „Добре де, кой ви го каза?“

— Не можем да затворим очи пред факта, че тези издания бяха намерени във вашата стая, мистър Херера. По тази причина нямам друг избор, освен да ви освободя от съдебните задължения.

Франк постепенно се опомняше и би желал да зададе цял куп въпроси. Искаше да повиши глас и да се разкреци срещу Харкин, когато изведнъж осъзна, че го освобождават. След четири седмици процес и девет нощи в „Сиеста Ин“ можеше да напусне съда и да се прибере у дома. Нещо повече, още този следобед можеше да отиде на голф.

— Мисля, че не е справедливо — колебливо възрази той, като внимаваше да не прекали с протеста.

— Много съжалявам. По-късно ще помисля дали не е нанесена обида на съда. Засега трябва да продължим процеса.

— Както кажете, ваша светлост — отвърна Франк. Довечера щеше да отскочи до ресторант с богато меню и свободен избор на напитки. Утре можеше да види внука си.

— Ще наредя да ви откарат до мотела, за да си съберете багажа. Нарещдам ви да не споменавате за този разговор на никого, особено пред представители на пресата. Ще мълчите до ново нареждане. Разбрахте ли ме?

— Да, сър.

Полковникът бе изведен по черното стълбище и излезе зад съда, където шерифът го чакаше за последното му посещение в „Сиеста Ин“.

— Официално подавам молба за отмяна на делото — изрече Кейбъл към момичето, водещо протокола. — Въз основа на факта, че заседателите може да са били предубедени от вчерашната статия в „Могоул“.

— Молбата се отхвърля — отсече Харкин. — Нещо друго?
Адвокатите поклатиха глави и се изправиха.

* * *

Малко след десет часа единайсет редовни и двама резервни заседатели заеха местата си под мълчаливите погледи на публиката. Отляво на втория ред мястото на Франк пустееше и всички веднага забелязаха това. Съдията Харкин поздрави заседателите с каменно лице и незабавно заговори по болезнения въпрос. Вдигна високо вчерашния брой на „Могоул“ и запита дали някой го е виждал, чел или чувал какво пише в него. Никой не се обади.

След това продължи:

— По причини, които бяха изяснени при закрити врати и отразени в протокола, заседател номер седем, Франк Херера, се освобождава и ще бъде заменен от мистър Хенри Ву.

При тия думи Уилис прошепна нещо на Хенри, който стана от съгваемия стол, пристъпи към седмото кресло и официално се превърна в съдебен заседател, оставяйки само една резерва — Шайн Ройс.

Харкин бързаше да продължи работата и да отклони всеобщото внимание от съдебните заседатели.

— Мистър Кейбъл, призовете следващия свидетел — нареди той.

Фич отпусна вестника до гърдите си и зяпна смаяно новия съдебен състав. Страхуваше се, защото Херера бе изчезнал, но същевременно изпитваше невероятно вълнение при мисълта, че неговото момиче може просто да щракне с пръсти и да извърши каквото си иска. Неволно се вторачи в Истър, който навярно усети това, защото леко извърна глава и срещна погледа му. Пет-шест секунди се гледаха от трийсет метра разстояние, но Фич имаше чувството, че е минала цяла вечност. Лицето на Истър беше подигравателно и горделиво, сякаш искаше да му каже: „Виж какво мога да направя. Смях ли те?“ Лицето на Фич отговаряше: „Да. А сега какво искаш?“

Преди процеса Кейбъл бе заявил двама свидетели — всички до един с академични степени и солидни препоръки. В армията му имаше беловласи ветерани от други съдебни процеси, опитни изследователи, получаващи субсидии от тютюневия гигант и множество по-дребни наемници, свикани за контраатака срещу онова, което бяха изслушали заседателите.

През изминалите две години всички те бяха дали предварителни показания пред Рор и неговите сътрудници. Изненади не можеше да има.

Според всеобщото мнение най-тежък удар срещу ответника бе нанесъл Лион Робилио със своите твърдения, че тютюневата индустрия залага капани за непълнолетните. Кейбъл смяташе най-напред да удари в това направление.

— Ответникът призовава доктор Дениз Макуейд — обяви той.

Свидетелката влезе през страничната врата и залата, в която преобладаваха мъжете на средна възраст, изведнъж притихна, когато тя пристъпи към подиума, усмихна се на широко ухиления съдия и зае свидетелското кресло. Доктор Макуейд се оказа красива жена — висока и стройна, с къса червена рокля, на няколко сантиметра над коляното, и руса коса, грижливо събрана зад тила. С дружелюбна усмивка тя даде клетва и когато праметна крак върху крак, безрезервно спечели вниманието на публиката. Изглеждаше прекалено млада и хубава, за да има нещо общо с толкова грозен процес.

Шестимата мъже в ложата, особено Джери Фернандес и Шайн Ройс, гледаха втренчено как тя намества микрофона пред себе си. Ярко червило. Дълги червени нокти.

Но ако очаквах да се окаже някаква празноглава кукличка, скоро щяха да бъдат разочаровани. Дрезгавият ѝ глас описа подробно къде е учила, каква специалност има и с какво точно се занимава. Оказа се, че притежавала научна степен по психология на поведението и ръководела собствена фирма в Такома. Била авторка на четири книги и около трийсет и пет статии. Уендъл Рор не възрази, когато Кейбъл предложи на съда да я приеме за вещо лице.

Тя незабавно заговори по същество. Рекламата е пропила нашето общество от край до край. Естествено е реклами, насочени към една възрастова или обществена група, да бъдат видени и чути от някоя друга. Това не може да се предотврати. Децата виждат рекламите за цигари, защото забелязват вестниците, списанията, рекламните табла и неоновите картинки в универсалните магазини, но това не означава, че именно те са обект на пропагандата. В края на крайщата децата често виждат по телевизията реклами на бира, понякога правени от любимите им спортисти. Означава ли това, че бирените компании подмолно се мъчат да хванат в примка следващото поколение? Не, разбира се. Те просто искат да продадат повече бира. Децата се изпречват на пътя им, но това няма как да се предотврати, освен ако забраним рекламата на всички продукти, смятани за вредни. Цигари, бира, алкохол... ами какво ще кажете за кафето, чая, презервативите и маслото? Дали рекламите на кредитни карти насърчават хората да харчат повече и да пестят по-малко? Доктор Макуейд упорито повтаряше, че в едно общество, което високо цени свободата на словото, трябва ппимателно да се подхожда към всяко ограничение на рекламата.

Рекламите на цигари не се различават от всички останали. Целта им е да предизвикат желание за покупка и употреба на даден продукт. Добрите реклами стимулират естествения стремеж да изтичаш и да си купиш някоя стока. Слабите реклами не постигат това и скоро изчезват. Свидетелката даде за пример компанията „Макдоналдс“ — бе провеждала изследване за нея и по една случайност разполагаше с готови копия за всеки съдебен заседател, който би желал да се запознае с резултатите. Още на три години всяко дете може да тананика поредната рекламна песничка на „Макдоналдс“. Първото детско посещение в „Макдоналдс“ е паметно събитие. И не случайно. Корпорацията харчи милиарди, за да подмами децата преди

конкурентите си. Американските деца консумират много повече мазнини и холестерол от предишното поколение. Ядат повече сандвичи, пържени картофи и пица, пият повече подсладени газирани напитки. Но обвиняваме ли „Макдоналдс“ и производителите на пица, че водят коварна рекламна кампания, за да подмамят младежта? Съдим ли ги затова, че децата ни затлъстяват?

Не. Като консуматори ние правим разумен избор с какво да храним децата си. Никой не може да ни оспори това.

И пак като консуматори ние правим разумен избор дали да пушим. Обсипват ни с реклами за хиляди продукти, а ние реагираме само на тези, които подсилват реалните ни потребности и желания.

На всеки двадесетина минути тя сменяше стойката и отново прехвърляше крак върху крак, с което неизменно приковаваше вниманието на адвокатите, на шестимата мъже в ложата и дори на част от жените.

Доктор Макуейд беше приятна на вид и човек лесно можеше да ѝ повярва. Нейните показания звучаха напълно разумно за повечето съдебни заседатели.

Рор учтиво кръстоса шпага с нея, но за половин час разпит не успя да отбележи точка.

Според Ничман и Нейпиър мистър Кристано държеше на всяка цена да получи пълен доклад какво точно е станало при последната среща на Хопи и Мили.

— Точно ли? — повтори Хопи.

Скупчени плътно един до друг зад паянтовата маса в една опушена закусвалня, тримата пиеха кафе от картонени чашки и чакаха да им донесат сандвичи.

— Можеш да прескочиш личните подробности — поясни Нейпиър, макар че не вярваше да е имало забележителни лични подробности.

Ако знаеха само, помисли си Хопи, все още горд от снощното постижение.

— Ами... показах на Мили доклада за Робилио — промърмори той и се зачуди какво още да каже.

— И?

— И тя... тя го прочете.

— Много ясно, че го е прочела. Какво направи после? — запита Нейпиър.

— Как реагира? — добави Ничман.

Естествено, можеше да излъже, че е била смаяна от доклада, повярвала е на всяка дума и е обещала непременно да го покаже на другите. Точно това искаха да чуят. Но Хопи не знаеше как да постъпи. Лъжата само щеше да утежни още повече положението му.

— Не твърде добре — призна той.

Когато сандвичите пристигнаха, Ничман отиде да позвъни на мистър Кристано. Хопи и Нейпиър дъвчеха, без да се поглеждат. Хопи искаше да потъне в земята. Сигурно вече беше с единия крак в затвора.

— Кога ще я видиш пак? — запита Нейпиър.

— Не знам. Съдията още не е казал. Процесът може да свърши до края на седмицата.

Ничман се върна и седна.

— Мистър Кристано пристига — съобщи той и стомахът на Хопи се сви. — Тази нощ ще е тук и иска да те види рано сутринта.

— Добре.

— Не е твърде щастлив.

— И аз.

През обедната почивка Рор се заключи с Клив в кабинета си, за да обсъдят насаме подмолната операция. Повечето адвокати използваша бегачи като Клив за по-простите случаи, както и за мътни дела, които не се преподават в правните факултети, но никой от тях не признаваше подобна съмнителна практика. Адвокатите пазеха бегачите си в тайна.

Рор разполагаше с няколко възможности. Можеше да каже на Клив да разкара Дерик Мейпълс. Можеше да плати на Дерик двайсет и пет хиляди, като обещае по още толкова за всеки глас, ако са поне девет в негова полза. Това правеше най-много двеста двайсет и пет хиляди — сума, която спокойно можеше да си позволи. Но дълбоко се съмняваше Ейнджъл Уийз да осигури повече от два гласа — нейния и може би този на Лорийн Дюк. Тя не беше водач. Можеше да насочи Дерик към адвокатите на ответника и да ги спипа на местопрестъплението. Но тогава Ейнджъл вероятно би отпаднала, а Рор не желаше това.

С помощта на Клив можеше да запише компрометиращи разговори и да заплаши хлапака със съд, ако не понатисне приятелката си. Ходът обаче беше рискован, тъй като предложението за подкуп идваше от самия Рор.

Двамата обмислиха всеки вариант с трезвата преценка на хора, които са вършили всичко това и друг път. Накрая избраха среден път.

— Ето какво ще направим — каза Рор. — Даваме му петнайсет хиляди, обещаваме още десет след процеса и записваме целия разговор. За всеки случай част от банкнотите ще са белязани. Допълнително обещаваме по двайсет и пет хиляди за останалите гласове, а ако спечелим и дойде да иска парите, казваме му да се пръждосва. Ще разполагаме със записа, тъй че вдигне ли шум, можем да го заплашим с ФБР.

— Харесва ми! — възкликна Клив. — Той получава парите, а ние присъдата и после го прецакваме. На туй му казвам аз

справедливост.

— Пригответи се за запис и вземи парите. Искам да го свършим още днес.

Но Дерик имаще други планове. Сремнаха се във фойето на казино „Ризорт“, където край полумрачния бар печални клиенти давеха в евтини напитки скръбта по загубените пари, докато навън грееше слънце и температурата вече надхвърляше двайсет градуса.

Дерик нямаше ни най-малко желание да го прецакат след присъдата. Искаше незабавно двайсет и пет хиляди в брой за Ейнджъл, а освен това настоя да получи „депозит“ за всички останали заседатели. Предварителен депозит. В брой, разбира се, нещо разумно и скромно, например по пет хиляди на човек. Клив пресметна набързо, но сбърка. Дерик разчиташе на единодушно решение, тъй че депозитът за единайсет заседатели възлизаше на петдесет и пет бона. Заедно с парите за Ейнджъл искаше незабавно да получи осемдесет хиляди в брой.

Заяви, че имал позната в съда и тя надникнала из документите.

— Съдят тютюневата компания за милиони — изрече той, без да знае, че всяка дума се записва от микрофон в малкото джобче на Клив.
— Осемдесет хиляди са капка в морето.

— Ти си луд — отсече Клив.

— А пък ти си мошеник.

— Няма начин да платим осемдесет хиляди в брой. Както вече ти казах, с толкова много пари рискуваме да ни хванат.

— Чудесно. Ще ида да поговоря с тютюневата компания.

— Прав ти път. Ще чакам да прочета във вестниците.

Оставиха чашите недопити. Клив отново си тръгна по-рано, но този път Дерик не го догони.

Парадът на хубавиците продължи в четвъртък следобед, когато Кейбъл призова за свидетелка доктор Майра Спроулинг-Гуд, цветнокожа преподавателка от института „Рутгърс“, която мигновено привлече погледите на сгучаещата зала. Беше висока почти метър и осемдесет, а по красота и елегантност не отстъпваше на своята предшественичка. По нежното ѝ светлокафяво лице изникнаха весели

трапчинки, когато се усмихна на заседателите и за миг задържа поглед върху Лони Шейвър, който отвърна с широка усмивка.

От самото начало Кейбъл разполагаше с неограничен бюджет за свидетелите, затова можеше да подбира изключително умни и красноречиви хора с дарба да привличат всеобща симпатия. Преди да наеме доктор Спроулинг Гуд, гой на два пъти я засне с видеокамера и после направи още един запис при показанията в кабинета на Рор. Както всички други свидетели, тя предварително бе изтърпяла двудневна репетиция на кръстосан разпит. Сега седна спокойно, праметна крак върху крак и цялата зала ахна.

Не бе изненада, че тя се оказа професор по маркетинг с цял куп препоръчителни писма. След завършване на образованието си осем години бе работила в рекламна агенция на Медисън Авеню, преди да се завърне в академичните кръгове. Отлично познаваше рекламата на новите стоки — специалност, която преподаваше и непрестанно проучваше. Скоро стана ясно защо е дошла на процеса. Някой циник би заявил, че идва, за да покаже колко е хубава, да се изтъкне пред Лони Шейвър, Лорийн Дюк и Ейнджъл Уийз, да разбуди в душите им гордост, че и афроамериканците са напълно способни да дадат своето решаващо мнение в един тъй важен процес.

Но всъщност идваше заради Фич. Преди шест години в Ню Джърси съдебните заседатели подплашиха всички, като спориха цели три дни, преди да се завърнат с оправдателна присъда. Още тогава Фич реши да издири някоя красива преподавателка от реномиран университет и да ѝ отпусне солидна субсидия за проучване на рекламите за цигари и тяхното въздействие върху подрастващите. Като човек, който дава парите, Фич щеше да очертае в общи линии темата на изследването и се надяваше някой ден да извлече полза от него.

Доктор Спроулинг-Гуд никога не бе чувала за Ранкин Фич. Преди време бе получила осемстотин хиляди долара от Института за потребителски стоки — някаква дребна и никому неизвестна организация в Отава, която твърдеше, че проучва търговските перспективи на хиляди стоки. Друго не знаеше. Както не бе успял да узнае и Рор. Неговите агенти ровеха около организацията от две години насам. Тя се оказа частна, закриляна до известна степен от канадските закони, и явно получаваше средства от големите производители, сред които не личеше да има цигарени компании.

Резултатите от изследването се съдържаха в дебел доклад с красиви корици и Кейбъл предложи да го приемат за вещественно доказателство. Тежкият том незабавно отиде при купчината официални документи. Според протокола това бе доказателство номер осемдесет и четири. Очакваше се съдебните заседатели да прегледат преди решението си поне двайсет хиляди страници текст.

Въпреки старателно подготвяното представяне, откритията ѝ се оказаха простички и не изненадаха никого. Ако не се броят няколко широко известни изключения, всички реклами на потребителски стоки са насочени към клиенти под средната възраст. Автомобили, паста за зъби, хранителни стоки, бира, безалкохолни напитки, облекло, козметика — всички масово рекламирани стоки са предвидени за младите хора. Същото се отнася и до цигарите. Наистина, представят ги като продукт за младите, красивите, енергичните, безгрижните, богатите и остроумните. Но така е и с безброй други стоки.

Тук свидетелката премина към специфичните данни, започвайки от автомобилите. Кога за последен път сте виждали телевизионна реклама за спортна кола с дебел петдесет-годишен мъж зад волана? Или микробус, каран от затлъстяла домакина с шест хлапета и мърляво псе на задната седалка? Няма такава работа. Бира? Ето ви десет млади юнаци, седнали в хола да гледат бейзбол по телевизията. Всички са с буйни прически, мъжествени лица, новички джинси и плоски кореми. Това не е реалност, а успешна реклама.

Показанията ѝ ставаха все по-забавни. Паста за зъби?! Случайно да сте видели от телевизора да ви се хили грозен човек с развалени зъби? Не, разбира се. Всички имат свършена усмивка. Дори в рекламите за лекарства против младежки пъпки плахият юноша има само две-три едва забележими пъпчици.

Тя се усмихваше непрестанно, от време на време дори се размиваше на собствените си коментари. Заседателите също се усмихваха. Аргументите биеха право в целта. Щом успешната реклама е насочена към пълнолетни, но все още млади хора, то защо цигарените компании да не вършат същото?

Тя престана да се усмихва, когато Кейбъл засегна въпроса за подмамването на непълнолетни. Нейният изследователски екип не бил открил доказателства за подобна дейност, а в хода на своята работа проучили реклами от последните четирийсет години. Разполагали с

пълнен каталог на всички реклами за цигари след появата на телевизията. И както не пропусна да отбележи между другото, имало данни за увеличаване на тютюнопушенето след забраната на тези реклами. Почти две години търсили доказателства, че цигарените компании залагат капани за непълнолетните, защото проучването им тръгнало първоначално тъкмо от тона безпочвено предубеждение. Но просто се оказало, че не е вярно.

Според нея единственият начин за предпазване на детето от цигарените реклами бил в пълната им забрана — по стени, автобуси, във вестници и списания. И пак според нея това изобщо нямало да се отрази на продажбите. Нито пък върху пушенето сред малолетните.

Кейбъл ѝ благодари най-сърдечно, като че бе дошла по своя воля. Всъщност вече бе получила за показанията си шейсет хиляди долара и щеше да представи сметка за още петнайсет. Макар че в душата му нямаше и капчица кавалерство, Рор отлично разбираше колко е опасно да атакуваш сред пламенните южняци една тъй красива дама. Затова опипа почвата деликатно. Имаше куп въпроси около Института за потребителски стоки и неговата субсидия от осемстотин хиляди долара. Свидетелката сподели какво знае. Според нея институтът беше академична организация, създадена за проучване на търговските тенденции. Финансирал се от частния бизнес.

— Има ли нещо общо с тютюневите компании?

— Не, доколкото знам.

— А с дъщерни фирми на тютюневи компании?

— Не мога да кажа.

Рор продължи да разпитва за съдружници, подразделения, обединения, дъщерни компании и зависими фирми, но свидетелката не знаеше нищо.

Не знаеше, защото Фич бе уредил нещата точно така.

* * *

В четвъртък сутринта следата на Клер зави в неочаквана посока. Срещу хиляда долара в брой бившият приятел на една нейна колежка съобщи, че някогашната му приятелка сега работи като сервитьорка в пицария в Гринич Вилидж и се надява на роля в телевизионен сериал.

Преди време работела с Клер в „Мълиган“ и май били доста близки. Суонсън отлетя за Ню Йорк, кацна в четвъртък привечер и потегли с такси към малък хотел, където плати в брой за една нощувка и побърза да грабне телефона. Откри Бевърли на работа в пицарията.

— С Бевърли Монк ли говоря? — запита Суонсън, като се опитваше да имитира гласа на Николас Истър. Беше го слушал на запис стотици пъти.

— Да. Кой се обажда?

— Същата Бевърли Монк, която работеше преди време в „Мълиган“?

Кратко мълчание.

— Да. Кой сте вие?

— Джеф Кер, Бевърли. Отдавна не сме се чували.

Суонсън и Фич бяха решили да рискуват с предположението, че Клер и Джеф не са се обаждали на Бевърли след напускането на Лорънс.

— Кой, кой? — запита тя и Суонсън въздъхна от облекчение.

— Джеф Кер. Нали ме помниш, ходехме с Клер.

— А, да — каза тя, сякаш се чудеше дали наистина го помни.

— Виж какво, пристигнах в града, та реших да те питам дали не си чувала напоследък нещо за Клер.

— Не разбирам — бавно изрече тя. Явно се мъчеше да разбере кой е и какво точно иска от нея.

— Дълго е за разправяне, но преди шест месеца скъсахме с Клер. Сега я търся.

— От четири години не съм я чувала.

— Разбирам.

— Слушай, много съм заета. Може би друг път.

— Разбира се.

Суонсън затвори телефона, после се обади на Фич. Решиха, че си струва да поемат риска и да предложат на Бевърли Монк пари срещу сведения за Клер. Щом не бе разговаряла с Клер от четири години, нямаше как да я открие веднага и да ѝ съобщи. Засега Суонсън имаше задачата да проследи Бевърли и да изчака до утре.

Фич изискваше от всеки консултант кратък отчет в края на съдебния ден. Само една страничка — просто и ясно, без засукани

думи, нищо освен откровеното мнение на експерта за днешните свидетели и тяхното влияние върху заседателите. Фич държеше на честното мнение и често ругаеше експертите за сладникавия език. Предпочиташе песимизма. Отчетите трябваше да кацнат върху бюрото му точно един час след като Харкин обявеше край на заседанието.

Отчетите от сряда даваха твърде мрачна картина за Джанкъл, но в четвъртък се посипаха само хвалебствия за показанията на Денис Макуейд и Майра Спроулинг-Гуд. Двете жени не само бяха разведрили мрачната зала, пълна с мъже в делови костюми, но и се държаха чудесно на свидетелския стол. Заседателите ги слушаха внимателно и вероятно повярваха на всичко чуто. Особено мъжете.

И все пак Фич не се успокояваше. При нито един процес не бе изпитвал такава тревога. С отстраняването на Херера ответникът губеше един от най-големите си привърженици. Пресата в Ню Йорк изведнъж обявяваше провала на големите компании и недвусмислено обсъждаше резултатите от една тежка присъда. Статията на Баркър в „Могоул“ бе предизвикала сензация. Джанкъл се оказа пълен провал. Лутър Вандъмиър от „Трелко“, най-умният и най-влиятелният от четиримата генерални директори, бе наругал Фич по телефона през обедната почивка. Заседателите бяха в изолация и колкото по-дълго се влачеше процесът, толкова по-неприятна щеше да им стане онази страна, която призоваваше свидетели в момента.

Десетата нощ в изолация мина без произшествия. Нямаме немирни любовници. Нито пък тайни екскурзии по игралните домове. Нямаше дори шумни ориенталски мелодии. Никой не съжеляваше за Херера. Сутринта той бе събрал багажа си за броени минути, повтаряйки непрекъснато на шерифа, че е оклеветен и няма да остави нещата току-така.

След вечеря в столовата започна импровизиран шахматен турнир. Хърман имаше специална дъска с номерирани квадратчета. Духовете се разпалиха, мисис Граймс изтича за дъската и наоколо се събра оживена тълпа. За по-малко от час Хърман удържа три победи срещу Николас, три срещу Джери и три срещу Хенри Ву, който никога не бе играл шах. Канеше се пак да играе с Джери, този път срещу малък облог, когато Лорийн Дюк влезе да потърси нещо сладичко. Като дете тя бе играла с баща си. Без да проявява и капка съчувствие към

слепеца, Лорийн би Хърман още в първата партия и двамата продължиха да играят до късно.

Както винаги, Филип Севил остана в стаята си. На трапезата и през почивките в съда понякога разменяше с другите по две-три думи, но предпочиташе да стои настрани с разгърнатата книга.

На два пъти Николас се опита да поговори с него. Никакъв резултат. Севил не понасяше празните приказки и не желаше да разкрива нищо за себе си.

След близо двайсет години лов на скариди Хенри Ву рядко спеше до по-късно от четири и половина. Рано сутринта в петък той си направи горещ чай и тъй като полковника вече го нямаше, седна спокойно на масата да почете вестник. Скоро се появи и Николас. Както винаги, той набързо претупа любезностите, после запита как е дъщерята в Харвард. Хенри невероятно се гордееше с нея и очите му заблестяха, докато преразказваше последното ѝ писмо.

Започнаха да се мяркат и другите. Разговорът потръгна към Виетнам и войната. Николас за пръв път сподели с Хенри, че баща му е загинал там през 1972 г. Не беше вярно, но Ву дълбоко се трогна от историята. Когато отново останаха сами, Николас запита:

— Е, какво мислиш за този процес?

Хенри отпи глътка чай със сметана и облиза устни.

— Можем ли да го обсъждаме?

— Естествено. Нали сме само двамата. Всички говорят, Хенри. Такъв народ сме се събрали. Всички освен Хърман.

— И какво мислят другите?

— Според мен повечето още не са решили. Най-важното е да бъдем единни. Съдебните заседатели трябва на всяка цена да стигнат до решение — най-добре единодушно, или поне с девет на три гласа за едната или другата страна. Разногласията са нещо ужасно.

Хенри отпи още една глътка и се замисли. Отлично разбираше английския, говореше го добре, макар и с акцент, но както повечето безхитростни души, били те местни или емигранти, трудно проникваше в дълбините на закона.

— Защо? — запита той.

Както всички останали, Хенри вярваше на Николас, защото младежът бе учил право и изглеждаше съвсем наясно с разните факти и решения, сред които те напълно се губеха.

— Много просто. Това е най-великият от всички тютюневи процеси — като битката при Гетисбърг или като Армагедон. Тук са се

срещнали двете страни с най-тежката артилерия. Трябва да има победител и победен. Просто и ясно. Именно тук трябва да се реши дали тютюневите компании ще поемат отговорност за производството на цигарите. Ние ще го решим. Нас избраха и наш дълг е да произнесем присъда.

— Разбирам — кимна Хенри, макар че все още беше объркан.

— Най-лошото ще е да се изпокараме, да се разцепим на две и да провалим процеса.

— Защо да е лошо?

— Защото е най-лесният изход. Просто прехвърляме топката на следващите заседатели. Ако провалим работата и се приберем у дома, това би струвало и на двете страни милиони долари, защото след година-две ще трябва пак да разиграват същия театър. Същият съдия, същите адвокати, същите свидетели — всичко ще е все същото освен заседателите. С две думи, ще покажем, че нямаме достатъчно ум, за да вземем решение. И че се надяваме следващите избрани от властта да излязат малко по-разсъдливи.

Хенри лекичко се приведе надясно към Николас.

— Ти какво ще направиш? — запита той.

В този момент Мили Дюпри и Гладис Кард влязоха и със смях се отправиха към кафето. Те побъбриха малко с мъжете и отидоха да гледат по телевизията някоя си Кати. Страшно я харесвали.

— Ти какво ще направиш? — прошепна отново Хенри, без да откъсва очи от вратата.

— Още не знам, пък и не е важно. Важното е да бъдем рамо до рамо. Всички.

— Прав си — каза Хенри.

В течение на процеса Фич постепенно бе свикнал преди всяко заседание да си намира работа в кабинета и да следи за телефона. Рядко откъсваше поглед от него. Знаеше, че тя ще се обади в петък сутринта, но нямаше представа каква машинация, примка или инфарктна лудория ще му поднесе.

Точно в осем Конрад изрече по вътрешната линия само две думи:

— Тя е.

Фич се хвърли към телефона.

— Здравей — любезно изрече той.

— Здравсти, Фич. Слушай, можеш ли да познаеш от кого още се дразни Николас?

Той глухо изстена и затвори очи.

— Не знам.

— Нали ме разбираш, тоя тип създава много ядове на Николас. Май ще трябва да го изхвърлим.

— Кого? — умолително изрече Фич.

— Лони Шейвър.

— О! По дяволите! Не! Не можеш да го направиш!

— По-кратко, Фич.

— Не го прави, Марли! За бога!

За няколко секунди тя го остави насаме с отчаянието, после подхвърли:

— Ти май много си падаш по Лони Шейвър.

— Трябва да престанеш, Марли, разбираш ли ме? Така доникъде няма да стигнем.

Фич усещаше колко отчаяно звучи гласът му, но вече не владееше положението.

— Николас трябва да си осигури хармония между заседателите. Това е. А Лони смущава спокойствието.

— Не го прави, моля те. Нека си поговорим.

— Точно това правим, Фич, но няма да е за дълго.

Фич дълбоко си пое дъх, после още веднъж.

— Играта почти е приключила, Марли. Добре, позабавлява се, кажи сега какво искаш.

— Имаш ли нещо за писане?

— Разбира се.

— На Фултън Стрийт сто и двацет има двуетажна сграда от бели тухли. Стара постройка, разделена на малки кантори. Стая шестнайсет на горния етаж е моя поне за още един месец. Не е много хубава, но там ще се срещнем.

— Кога?

— След един час. Само двамата. Ще те гледам как идваш и ако зърна някоя от твоите хрътки, повече няма да ти проговоря.

— Дадено. Както кажеш.

— И ще те проверя за микрофончета.

— Нищо няма да нося.

Всички адвокати в екипа на Кейбъл смятаха, че Рор е посветил на своите експерти твърде много време — цели девет дни. Но през първите седем заседателите можеха поне да си нощуват у дома. Сега цареше съвсем друго настроение. Решиха да подберат двамата най-добри специалисти, да ги изкарат на подиума и да приключат с тях колкото се може по-скоро.

Освен това решиха да не засягат въпроса за пристрастяването към никотина — драстично отклонение от обичайната защитна линия при подобни процеси. Кейбъл и неговите сътрудници бяха проучили шестнайсетте предишни дела. Разговаряха с мнозина от съдебните заседатели по тях и неизменно получаваха отговора, че най-слабата част от защитата е когато разни експерти започнат да ръсят всевъзможни фантасмагории, само и само да докажат, че не съществува пристрастяване към никотина. Просто всички знаеха, че гова е лъжа.

Не се опитвай да мамиш заседателите.

За това решение се нуждаеха от одобрението на Фич и той неохотно го даде.

Първият свидетел в петък сутринта се оказа чорлав грозник с рядка рижава брада и дебели очила. Очевидно конкурсът по красота нямаше да продължи. Името му бе доктор Гънтър и според него излезе, че тютюнопушенето в крайна сметка не предизвиква рак. Само десет на сто от пушачите се разболяват. Ами останалите деветдесет процента? Както можеше да се очаква, Гънтър разполагаше с куп достоверни проучвания и бе нетърпелив да изскочи пред заседателите с нагледни материали и показалка, за да обясни в пълни подробности последните си вълнуващи открития.

Всъщност Гънтър не идваше, за да докаже каквото и да било. Задачата му бе да обори експертите на ищеца Хило Килван и Робърт Бронски, да пусне димна завеса и да внесе в главите на заседателите основателни съмнения доколко опасно е тютюнопушенето. Той не можеше да докаже, че цигарите не предизвикват рак, но категорично твърдеше, че никой учен не е в състояние да докаже обратното с абсолютна увереност. През десет минути повтаряше едно и също:

— Необходими са нови изследвания.

За в случай, че Марли наистина наблюдава, Фич измина пеш последните две пресечки на Фултън Стрийт — приятна разходка по сенчестата алея под тих дъжд от есенни листа. Сградата се намиреше в най-старата част на града, само на четири преки от Залива, сред спретнати двуетажни къщички, заети предимно от офиси и кантори. Хосе чакаше с колата на три пресечки отгук.

Фич не пое риска да вземе микрофон. Марли му бе избила тия идеи при последната среща на кея. Сега идваше съвсем сам — без микрофон, без камера, без спотаени наоколо агенти. Чувстваше се като волна птичка. Трябваше да се справи само със силата на ума си и това предизвикателство му допаднаше.

Той се изкачи по скърцащото дървено стълбище, спря| пред вратата без табелка, огледа другите анонимни врати по тясното коридорче и леко почука.

— Кой е? — долетя отвътре гласът на Марли.

— Ранкин Фич — отговори той тихо, колкото да го чуе само тя.

Резето изщрака и Марли се появи по сив пуловер и джинси. Не се усмихна и не го поздрави. Затвори вратата след Фич, дръпна отново резето и мина зад евтината сгъваема маса. Фич се озърна из стаята — тясна килийка без прозорци, само с една врата, олющени стени, три стола и маса.

— Хубаво място — каза той, гледайки кафявите петна по тавана.

— Поне е чисто, Фич. Няма телефони за подслушване, няма отдушници за камерите, нито пък кабели из стените. Проверявам всяка сутрин и ако надуша подарък от теб, просто излизам и повече няма да ме видиш.

— Много лошо мнение имаш за мен.

— Заслужаваш си го.

Фич отново огледа тавана, после пода.

— Харесва ми.

— Във всеки случай става за работа.

— И каква е работата?

Чантата ѝ беше единственият предмет върху масата. Тя и измъкна отвътре същия прибор и го насочи към Фич.

— Я стига, Марли — възрази той. — Нали обещах.

— Да, знам. Чист си. Заповядай.

И тя посочи към един от двата стола срещу масата. Фич предпазливо опипа крехкия сгъваем стол, който можеше и да не издържи тежестта му. Седна внимателно, после се подпря на лакти върху масата. Тя обаче също не изглеждаше много надеждна, тъй че трябваше да се крепи върху двете опорни точки.

— Вече можем ли да поговорим за парите? — запита той с лукава усмивка.

— Да. Всъщност всичко е много просто, Фич. Прехвърляш ми едра сума, а аз обещавам да ти осигуря присъдата.

— Според мен би трябвало първо да изчакаме резултата.

— Знаеш, че не съм толкова глупава.

Сгъваемата маса беше широка само един метър. Двамата се подпираха върху нея и лицата им бяха на педя едно от друго. Фич често бе използвал масивното си туловище, убийствения поглед и зловещата козя брадичка, за да сплаши околните, особено ако ставаше дума за адвокатчета от фирмите, с които работеше. Но не личеше Марли да се е стреснала. Фич неволно се възхити на нейното самочувствие. Тя го гледаше право в очите, без да мига, а това винаги е невероятно трудно.

— В такъв случай няма гаранции — каза той. — Заседателите са непредсказуем народ. Може да ти дадем парите, а после...

— Зарежи това, Фич. И двамата знаем много добре, че ще платиш преди присъдата.

— Колко?

— Десет милиона.

Фич издаде гърлен звук, сякаш бе глътнал топка за голф, след това се закашля с всичка сила, като размахваше лакти и въртеше очи, а тлъстите му бузи се тресяха от неподправено изумление.

— Сигурно се шегуваш — дрезгаво изпъхтя той и се озърна за чаша вода, шепа хапчета или каквото и да било друго спасение от убийствения удар.

Тя го наблюдаваше все тъй безизразно, без да мига и без да откъсва очи от него.

— Десет милиона, Фич. Такава е сделката. И няма място за пазарлък.

Леко зачервен, той отново се разкашля. Постепенно си възвърна присъствието на духа и се замисли какво да отговори. Отдавна

подозираше, че ще става дума за милиони и знаеше колко глупаво би било да твърди, че клиентът му не е в състояние да плати. Тя вероятно разполагаше с най-новите тримесечни отчети на Голямата четворка.

— Колко има във Фонда? — запита Марли и Фич инстинктивно присви очи. Досега не я бе видял да мигне нито веднъж.

— В кое? — запита той. Никой не знаеше за Фонда!

— Във Фонда, Фич. Недей да се правиш на ударен. Знам всичко за скапания ви Фонд. Искам десетте милиона да бъдат прехвърлени от сметката на Фонда в една сингапурска банка.

— Едва ли ще мога да го уредя.

— Можеш каквото си поискаш, Фич. Казвам ти, не се прави на ударен. Дай да сключим сделката незабавно и да се хванем на работа.

— Какво ще речеш, ако прехвърлим пет сега и пет след присъдата?

— Зарежи, Фич. Десет милиона още сега. Никак не ми се ще след процеса да те гоня за втората вноска. Имам странното чувство, че само ще си загубя времето.

— Кога да прехвърлим парите?

— Не ме интересува. Важното е да са пристигнали, преди заседателите да се оттеглят на съвещание. Иначе сделката отпада.

— И какво ще стане тогава?

— Има две възможности. Или няма да се стигне до съгласие, или Николас ще те осъди с девет на три гласа.

Докато Фич размишляваше над тъй небрежно подхвърлената прогноза, две дълбоки бръчки прорязаха челото му. Не се съмняваше във възможностите на Николас, защото Марли очевидно вярваше в него. Бавно разтърка очи. Играта бе свършила. Край на театралните представления при всяка нейна дума. Край на престореното изумление от условията. Тя командваше парада.

— Разбрахме се — каза той. — Ще прехвърлим парите според инструкциите ти. Трябва обаче да те предупредя, че това може да отнеме доста време.

— Знам за прехвърлянето на суми много повече от теб, Фич. Ще обясня най-подробно какво искам. Но не сега, по-късно.

— Добре.

— Значи се разбрахме?

— Да — каза той и протегна ръка през масата. Тя неохотно я стисна. И двамата се усмихнаха на абсурдната ситуация. Двама мошеници си стискат ръцете за сделка, която никакъв съд или закон не би гарантирал, защото и съдът, и законът никога нямаше да узнаят.

Апартаментът на Бевърли Монк се намираше на петия етаж в занемарен жилищен блок. Тя го споделяше с още четири бедстващи кандидатки за филмова слава. Суонсън я проследи до малкото ъглово кафене и изчака да седне край витрината с чаша еспресо, поничка и вестник, разгърнат на страницата с предложения за работа. Едва тогава се приближи и попита:

— Извинете, вие ли сте Бевърли Монк?

Тя изненадано надигна глава.

— Да. А вие кой сте?

— Приятел на Клер Клемънт — обясни той и бързо се настани срещу нея.

— Заповядайте — каза тя. — Какво искате?

Беше малко нервна, но наоколо имаше много клиенти. Нищо не можеше да ѝ се случи. Пък и човекът изглеждаше симпатичен.

— Информация.

— Вчера вие ми позвънихте, нали?

— Да, аз бях. Излъгах, че съм Джеф Кер. Всъщност не съм.

— Кой сте тогава?

— Джак Суонсън. Работя за една адвокатска кантора във Вашингтон.

— Клер да не е загазила?

— Нищо подобно.

— Тогава за какво е цялата работа?

Суонсън набързо описа историята за участието на Клер Клемънт във важен съдебен процес и необходимостта да проучат миналото на евентуалните съдебни заседатели. Този път спомена, че става дума за замърсени терени около Хюстън и щяло да има присъда за милиарди, затова се налагало да проверят и най-дребната подробност.

Суонсън и Фич залагаха на две неща. Първо на факта, че при вчерашния разговор Бевърли трудно си бе припомнила за Джеф Кер. Второ — на думите ѝ, че от четири години не се е чувала с Клер. Надяваха се това да е истина.

— Ще платим за информацията — добави Суонсън.

— Колко?

Той бавно измъкна плик от вътрешния си джоб и го сложи на масата.

— Хиляда долара в брой, ако ми разкажете всичко, което знаете за Клер Клемънт.

— Сигурен ли сте, че не е загазила? — запита Бевърли, гледайки съкровището пред себе си.

— Сигурен съм. Вземете парите. Щом не сте се чували от години, какво толкова ви вълнува?

Умно казано, помисли си Бевърли. Грабна плика и го натъпка в чантата си.

— Няма кой знае какво за разказване.

— Колко време работихте с нея?

— Шест месеца.

— А колко трая познанството ви?

— Пак толкова. Когато тя постъпи в „Мълиган“, аз вече работех там. Сприятелихме се. После напуснах града и заминах на изток. Докато живеех в Ню Джърси, ѝ се обадох един-два пъти, после май просто се забравихме.

— Познавахте ли Джеф Кер?

— Не. По онова време още не ходеше с него. Тя спомена за Джеф по-късно, когато вече бях напуснала града.

— Имаше ли други приятели или приятелки?

— Ами да. Само не питайте за имена. Напуснах Лорънс преди пет-шест години. Ето, дори не помня кога съм напуснала.

— Значи не помните нито едно име?

Бевърли отпи глътка кафе и се замисли. После светкавично изреди три колежки на Клер. Едната вече бе проверена без никакъв резултат. Другата се издирваше в момента. От третата нямаше и следа.

— В кой колеж е учила Клер?

— Не помня, някъде из Средния запад.

— Не знаете ли по-точно?

— Мисля, че не. Клер не обичаше да говори за миналото си. Имах чувството, че е преживяла нещо лошо, затова си мълчи. Но така и не разбрах. Може да е било нещастна любов, провален брак, лошо

семейство, тежко детство или нещо от тоя сорт. Просто нямам представа.

— Дали е споделяла с някого?

— Не, доколкото знам.

— Знаете ли откъде е родом?

— Казваше, че много пътувала. Но и аз не разпитвах особено.

— Може би е от околностите на Канзас Сити?

— Не знам.

— Сигурна ли сте, че наистина се е казвала Клер Клемънт?

Бевърли се навъси и отдръпна глава.

— Да не би да мислите нещо друго?

— Имаме основания да вярваме, че преди да пристигне в Лорънс, е носила друго име. Случайно да си спомняте нещо такова?

— Ами! Просто я мислех за Клер, и толкоз. Защо ще си сменя името?

— Точно това бихме искали да узнаем.

Суонсън извади бележника си и огледа имената в него. Бевърли се оказваше поредната задънена улица.

— Имаше ли нещо необичайно в апартамента ѝ?

— Да. Беше много приятен — модерен апартамент с чудесни мебели. Личеше, че не печели само от „Мълиган“. Нали разбирате, там вземахме само по три долара на час плюс бакшишите.

— Значи е имала пари?

— Аха. Много повече от нас. Но пак ви казвам, беше страшно потайна. Просто добра приятелка и душа на компанията. Някак не вървеше да я разпитва човек.

Суонсън продължи да човърка за дребни подробности, но в крайна сметка остана с празни ръце. Благодарни за помощта, тя от своя страна благодари за парите и малко преди да се разделят, предложи да позвъни тук-там. Явно опитваше да изкопчи още малко пари. Суонсън се съгласи, но я предупреди да не разкрива никому за какво става дума.

— Е, хайде сега, нали съм актриса. Лесна работа.

Той ѝ остави визитна картичка, на която бе записан телефонният номер на хотела в Билокси.

Хопи смяташе, че мистър Кристано се държи прекалено грубо. Но пък и положението явно се влошаваше от ден на ден според

загадъчното началство във Вашингтон. В Министерството на правосъдието се чудели дали просто да не зарежат цялата работа и да пратят Хопи пред федерален съд.

Щом не е способен да убеди собствената си жена, как, по дяволите, ще повлияе върху целия съдебен състав?

Настанени един до друг върху задната седалка на черния крайслър, двамата пътуваха покрай Залива без определена цел. Ничман караше, Нейпиър седеше до него и се преструваше, че не чува жалното мънкане на Хопи зад гърба си.

— Кога ще я видиш пак? — запита Кристано.

— Сигурно довечера.

— Е, Хопи, дошло е време да разкриеш истината. Кажй й какво си направил. От игла до конец.

Хопи се просълзи и устните му затрепераха. Гледаше през затъмненото стъкло и си представяше красивите очи на Мили, докато слуша разказа за неговото падение. Мислено се ругаеше за глупостта. Ако имаше пистолет, можеше да застреля Тод Рингуолд, Джими Хъл Моук и най-вече самия себе си. Зачуди се дали да не очисти и тия трима мръсници, но, така или иначе, накрая щеше да си пръсне мозъка.

— Май няма накъде — промърмори той.

— Жена ти трябва да стане наш защитник, Хопи. Разбираш ли? Мили Дюпри трябва да се превърне в могъща сила сред заседателите. След като не успя да я убедиш с добро, налага се да я сплашиш с мисълта, че ще киснеш пет години зад решетките. Нямах друг избор.

В момента Хопи би предпочел по-скоро да иде в затвора, отколкото да разкрие истината пред Мили. Но нямаше избор. Ако не я привлечеше на своя страна, чакаха го и двете беди — както решетките, така и възмущението на Мили.

Хопи заплака. Прехапа устни, закри очи и се помъчи да спре проклетите сълзи, но нямаше сили да се пребори. Докато караха бавно по магистралата, наоколо цареше тишина, нарушавана единствено от жалкото хленчене на един прекършен мъж.

Само дето Ничман не успя да удържи усмивката си.

Втората среща в стаичката на Марли се състоя един час след първата. Фич отново пристигна пеш, този път с куфарче и голяма чаша кафе. Под насмешливия му поглед Марли провери куфарчето за скрити микрофони.

Когато проверката свърши, Фич затвори куфарчето и отпи глътка кафе.

— Имам въпрос — заяви той.

— Какъв?

— Преди шест месеца ти и Истър сте живели в друг окръг, а вероятно и в друг щат. За процеса ли пристигнахте?

Естествено, знаеше отговора, но искаше да разбере какво е готова да признае, след като вече бяха съдружници и се смяташе, че работят за една и съща страна.

— Може и така да се каже — отвърна тя.

Двамата с Николас предполагаха, че Фич вече е проследил пътя им от Лорънс до Билокси и това не беше чак толкова зле. Нека оцени способността им да подготвят и осъществят такъв грандиозен план. Друго ги тревожеше до смърт — миналото на Марли преди Лорънс.

— И двамата използвате фалшиви имена, нали? — продължи Фич.

— Не. Използваме законните си имена. Стига лични въпроси, Фич. Няма значение кои сме. Времето лети, а имаме още доста работа.

— За начало май ще е най-добре да ми кажеш докъде си стигнала в другия лагер. Какво знае Рор?

— Нищо не знае. Пуснах малко пушилка около него, но нито веднъж не сме разговаряли.

— Ако бях ти отказал, щеше ли да сключиш сделка с него?

— Да. Върша го заради парите, Фич. Николас е в ложата, защото така сме планирали. За този момент работим. И ще успеем, защото всички играят нечестно. Ти си нечестен. Клиентът ти е нечестен. Аз и

моят партньор сме нечестни. Нечестни, но умни. Разлагаме системата по такъв начин, че да не ни засекат.

— Ами Рор? Няма ли да заподозре нещо, когато загуби?! Сигурно ще реши, че си сключила сделка с компанията.

— Рор не знае за мен. Никога не сме се срещали.

— Хайде де!

— Честна дума, Фич. Накарах те да мислиш, че преговарям с него, но не сме се срещали. Ако ми беше отказал обаче, щях да го сторя.

— Знаела си, че няма да откажа.

— Естествено. Знаехме, че ще си готов да купиш присъдата на всяка цена.

О, колко въпроси би искал да зададе! Как са научили за него? Как са открили телефонните номера? Как са вмъкнали Николас в списъка на съдебните заседатели? Как са уредили избора му? И откъде, по дяволите, знаеха за Фонда?

Искаше му се да зададе тия въпроси някой ден, когато всичко остане зад гърба им и напрежението се е превърнало в спомен. С какво удоволствие би седнал на дълга, спокойна вечеря с Марли и Николас, за да узнае отговорите. Възхищението му от тях растеше с всеки изминал миг.

— Обещай да не закачаш Лони Шейвър — каза той.

— Ще обещаю, Фич, стига да кажеш защо толкова ти допада Лони.

— Той е на наша страна.

— Откъде знаеш?

— Имаме си начини.

— Слушай, Фич, щом работим за една и съща присъда, защо да не бъдем откровени?

— Знаеш ли, май си права. Защо изхвърлихте Херера?

— Казах ти. Той е досадник. Не харесваше Николас и Николас не го харесваше. А освен това Хенри Ву и Николас се сприятелиха. Тъй че не губим нищо.

— Защо изхвърлихте Стела Хюлик?

— Просто искахме да я махнем от залата. Беше ужасно противна. Все гледаше да ухапе някого.

— Кой ще е следващият?

— Не знам. Има още една резерва. От кого да се отървем?
— Само не от Лони.
— Тогава кажи защо.
— Е, да речем, че Лони е купен с пълна гаранция. Неговият е работодател ще ни послуша.
— Кого още си купил с пълна гаранция?
— Никого.
— Я стига, Фич. Искаш ли да победиш, или не?
— Естествено, че искам.
— Тогава не се ослушвай. Аз съм ти най-лесният път към присъдата.
— И най-скъпият.
— Едва ли си се надявал да ти излезе евтино. Какво печелиш, като криеш информация?
— Какво печеля, като се разприказвам?
— Мисля, че е очевидно. Ти казваш на мен. Аз казвам на Николас. Той схваща по-добре как се разпределят гласовете. И разбира накъде да се насочи. Какво ще кажеш за Гладис Кард?
— Тя ще последва останалите. Нямаме нищо за нея. Какво мисли Николас?
— Същото. Ами Ейнджъл Уийз?
— Тя е черна и пуши. Въпрос на късмет. Сигурно и тя ще последва останалите. Как смята Николас?
— Тя ще послуша Лорийн Дюк.
— А кого ще послуша Лорийн Дюк?
— Николас.
— Колко последователи има в момента той? Колко богомолци е събрал в паството?
— Най-напред Джери. Тъй като Джери спи със Силвия, можем да броим и нея. Като добавим Лорийн, ще спечелим и Ейнджъл.
Фич затаи дъх и преброи на ум.
— Значи петима. Това ли е всичко?
— С Хенри Ву стават шестима. Шестима за начало. Пресмятай сам, Фич. Нещата вървят от шест нагоре. Какво имаш за Севил?
Фич погледна бележките си, като че не ги знаеше наизуст. Всички записки в куфарчето му бяха четени и препрочетени десетки пъти.

— Нищо. Съвсем е откачил — печално призна той, сякаш смяташе за най-голям провал в своя живот неуспеха да открие ключ към Севил.

— А нещо мръсничко за Хърман?

— Не. Какво мисли Николас?

— Другите ще се вслушат в мнението на Хърман, не е задължително обаче да го последват. Няма много приятели, но и не го мразят. При гласуването най-вероятно ще остане в малцинство.

— Накъде клони?

— В момента е най-труден за разгадаване, защото твърдо спазва наредбите на съдията и не обсъжда процеса.

— Ама че нахалство.

— До последното заседание Николас ще има на своя страна девет човека, може би и повече. Просто му трябва малко помощ, за да окаже натиск върху някои колеги.

— Върху кого например?

— Върху Рики Колман.

Фич отпи глътка кафе, без да поглежда чашата. Остави я и приглади мустаците си. Марли не го изпускаше от очи.

— Ами... може и да имаме нещичко.

— Защо го усукваш, Фич? Или имаш нещо, или нямаш. Или ми казваш, за да предам на Николас и да спечелим гласа ѝ, или си криеш тайните записки и се надяваш да мине на наша страна.

— Е, нека просто речем, че Рики има една неприятна лична тайна, за която би предпочела мъжът ѝ да не знае.

— Защо криеш от мен, Фич? — ядоса се Марли. — Нали работим заедно?

— Да, но още не съм сигурен дали да ти кажа.

— Страхотно Фич. Нещо в миналото ѝ, нали? Любовна връзка, аборт, развод?

— Ще си помисля.

— Добре си помисли, Фич. Ако ми погаждаш номера, и аз ще ти погаждам. Какво имаш за Мили?

Макар да изглеждаше спокоен и хладнокръвен, Фич усещаше как отвътре всичко му се свива на топка. Доколко да бъде откровен? Инстинктът му подсказваше да внимава. Щяха да се срещнат и утре, и

вдругиден, тъй че, ако решеше, можеше да ѝ разкрие всичко за Рики, за Мили и дори за Лони. Не бързай, каза си той.

— Нищо за Мили — отвърна Фич и погледна часовника си. Точно сега горкият Хопи седеше в голяма черна кола сред трима агенти на ФБР и сигурно вече хленчеше като пеленаче.

— Сигурен ли си, Фич?

Преди седмица Николас бе зърнал в мотела как Хопи се задава по коридора с цветя и бонбони за съпругата си. Поприказваха малко. А на следващия ден го забеляза в съдебната зала — съвсем различно лице, изпълнено с изумление и внезапен интерес след три седмици заседания.

С играч като Фич беше нормално да смята, че всеки съдебен заседател е мишена за външен натиск. Затова Николас наблюдаваше всичко. Често обикаляше по коридора, докато пристигаха гостите, а понякога следеше и как си отиват. Вслушваше се в клюките из заседателската стая. Наблюдаваше всеки зрител в залата, дори им бе измислил прякори и кодови имена.

Имаха само неясно подозрение, че Фич обработва Мили чрез Хопи. Двамата изглеждаха тъй добродушни и неразделни — точно хора, каквито Фич лесно би хванал в някоя от коварните си примки.

— Естествено, че съм сигурен. Нищо за Мили.

— Напоследък се държи малко странно — излъга Марли.

Чудесно, помисли си Фич. Значи циркът с Хопи даваше резултати.

— Какво мисли Николас за Ройс, онзи от резервите? — запита той.

— На такива по тия места им викат „бял боклук“. Няма капчица мозък. Лесно ще се подведе. Пет хилядарки, и ще го имаме. Затова Николас иска да изхвърли Севил. Вместо него вкарваме Ройс, а той ще е лесен.

Небрежният намек за подкуп стопли сърцето на Фич. На не един процес бе мечтал да намери душичка като Марли, ангелче с мръсни ръце, което да му доставя заседателите на поднос. Още не можеше да повярва!

— Кой друг би могъл да приеме пари? — бързо запита той.

— Джери е закъсал. Има сума ти дългове от хазарт, а и го чака тежък развод. Ще му трябват двайсетина хиляди. Николас още не е

отворил дума, но и това ще стане през почивните дни.

— Тия хора ще ни разорят — подхвърли Фич с каменна физиономия.

Марли прихна и продължи да се смее, докато Фич не издържа и се разкиска на собствената си шега. Току-що ѝ бе обещал десет милиона, а на адвокатите трябваше да плати още два. Клиентите му разполагаха с около единайсет милиарда капитал.

Веселието отмина и известно време двамата се преструваха, че нямат какво да си кажат. Най-сетне Марли погледна часовника си.

— А сега пиши, Фич. В момента е три и половина източно време. Парите не отиват за Сингапур. Искам да прехвърлиш десетте милиона в Ханва Банк в Холандските Антили, и то незабавно.

— Ханва Банк ли?

— Да. Корейска банка. Прехвърляш парите на своя сметка.

— Нямам сметка там.

— Ще си откриеш. — Тя измъкна от чантата си няколко сгънати листа и ги хвърли на масата. — Ето ти бланки и инструкции.

— Вече е много късно — възрази той, докато посягаше към документите. — А утре е събота.

— Млъквай, Фич. Просто вземи да прочетеш инструкциите. Ако вършиш каквото ти кажа, всичко ще мине чудесно. За подбрани клиенти „Ханва“ работи по всяко време. Искам през почивните дни парите да кацнат там на твоя сметка.

— Как ще разбереш, че са прехвърлени?

— Ще ми покажеш факса с потвърждението. Парите остават там, докато заседателите се оттеглят за решението. После напускат „Ханва“ и отиват на моя сметка. Това трябва да стане в понеделник сутринта.

— Ами ако процесът приключи дотогава?

— Фич, уверявам те, че няма да има присъда, преди парите да влязат на моя сметка. Твърдо. А ако случайно ти хрумне да ни прецакаш, обещавам да има чудесна присъда в полза на ищеца. За огромна сума.

— Да не говорим за това.

— Прав си. Всичко е планирано до най-дребни подробности, Фич. Не усложнявай нещата. Просто прави каквото ти казвам. Бягай да прехвърлиш парите.

Уендъл Рор крещя срещу доктор Гънтър час и половина и когато приключи, в залата не останаха здрави нерви. Самият Рор вероятно се чувстваше най-спокоен, защото не страдаше от собствения си тормоз. На всички останали им бе дошло до гуша. Беше петък, приближаваше пет часа и приключваше поредната седмица. С перспектива за още два почивни дни в „Сиеста Ин“.

Съдията Харкин се тревожеше за заседателите. Те изглеждаха отегчени и раздразнителни, явно им бе омръзнало да седят под ключ и да слушат приказки, за които вече не даваха пукната пара.

Адвокатите също се тревожеха. Заседателите не реагираха на показанията както трябва. Или се въртяха, или дремеха. Или зяпаха тъпо из залата, или тайно се щипеха, за да не заспят.

Но Николас не изпитваше и капка тревога за колегите си. Така ги искаше — изтощени и готови да вдигнат бунт. Тълпата винаги се нуждае от водач.

През следобедната почивка той бе подготвил писмо до съдията Харкин, с което настояваше процесът да продължи и събота. На обяд бяха обсъдили предложението и спорът трая само няколко минути, защото той имаше готов отговор за всичко. Защо да киснат в мотела, когато със същия успех можеха да седят в ложата и да бързат към края на маратона?

Останалите дванайсет охотно добавиха подписите си под неговия и Харкин нямаше избор. Съботните заседания бяха рядкост, но не и изключение, особено при изолация на заседателите.

Негова светлост разпита ответника какво е предвидено за утре и Кейбъл категорично обеща да приключат. Рор заяви, че ищецът няма да протака нещата. За неделно заседание не можеше да става и дума.

— Надявам се процесът да свърши в понеделник следобед — съобщи Харкин на заседателите. — Утре е последен на ответника, в понеделник сутрин ще чуем заключителните речи на двете страни и се надявам до пладне да получите делото за решение. Толкоз ми е по силите, скъпи приятели.

В ложата изведнъж разцъфтяха усмивки. Вече му се виждаше краят, все някак щяха да изкарат заедно още два почивни дни.

Предвиждаше се вечеря в един ресторант в Гълфпорт, прославен с великолепните си ребра на скара, а след това четири часа лични

посещения — днес, утре и в неделя. Съдията се извини за неудобствата и ги отпрати.

След като заседателите излязоха, Харкин свика адвокатите и два часа обсъждаха десетина писмени молби и предложения.

Този път той закъсня. Идваше без шампанско, без цветя, без бонбони или целувки — без нищичко освен измъчената си душа, както личеше от пръв поглед. Още на прага хвана Мили за ръката, отведе я до леглото, седна на ръба и опита да каже нещо, но се задави. После зарови лицето си в шепа.

— Какво има, Хопи? — стреснато запита тя.

Не се съмняваше, че ще чуе някаква ужасна изповед. Напоследък той просто не беше на себе си. Мили седна до него, потупа го по коляното и зачака. Най-напред той се разбъбри какъв глупак е бил. Непрестанно повтаряше, че нямало да повярва какво е направил, после пак се разпростираше върху собствената си глупост, додето накрая тя решително го прекъсна:

— Какво си направил?

Изведнъж го обзе гняв — гняв срещу жалката сцена, която разиграваше. Той стисна зъби, подви горната си устна, навъси вежди и се впусна в яростно описание на мистър Тод Рингуолд, групировката KLX, „Стилуотър Бей“ и Джими Хъл Моук. Всичко било нагласено! Той просто си гледал работата и никому не се пречкал, само се мъчел да пробута някой и друг занемарен имот, да помогне на младоженците да свият семейно гнезденце. И ето че се домъкнал онзи тип от Негас с елегантен костюм и куп архитектурни планове, които изглеждали същинска златна мина.

О, как може да е бил толкова глупав! Той не издържа и се заплака.

Когато стигна до посещението на ФБР, Мили не се удържа:

— В нашата къща?

— Да, да.

— О, боже мой! Къде бяха децата?

И Хопи разказа как станало всичко — колко ловко отстранил от къщи Ничман и Нейпиър, как ги отвел в кантората и там му представили... записа!

Беше ужасно. Хопи продължаваше да разказва.

Мили също се разплака и това малко го облекчи. Може би нямаше да му се кара чак толкова много. Но тепърва имаше още за разправяне.

Описа как мистър Кристано пристигнал в града и се срещнали на яхтата. Много хора от Вашингтон, всъщност съвсем почтени хора, се тревожели за процеса. Републиканците и тъй нататък. Заради нарастващата престъпност. И тогава... ами, тогава сключили сделка.

Мили избърса сълзите с opakото на ръката си и изведнъж спря да плаче.

— Да, ама не съм сигурна, че искам да гласувам за тютюневата компания — замаяно промърмори тя.

Хопи също избърса очи.

— Е, хубава работа, Мили. Значи ме пращаш за пет години в затвора, за да гласуваш по съвест. Ти на кой свят живееш?

— Не е честно — каза тя, като се гледаше в стенното огледало зад нощното шкафче. Чувстваше се зашеметена.

— То се знае, че не е честно. А по-честно ли ще е, като ида в затвора и банката ви изхвърли от къщата? Какво ще стане с децата, Мили? Помисли за децата. Три в колежа и още две в гимназията. Остави унижението, ами кой ще им помогне да се изучат?

Разбира се, Хопи имаше предимство — цял ден бе репетирал за този момент. Горката Мили се чувстваше като ударена с мокър парцал. Умът ѝ не работеше достатъчно бързо, за да открие най-точните въпроси. При други обстоятелства Хопи би я съжалил.

— Просто не мога да повярвам — прошепна тя.

Той седеше приведен, с лакти върху коленете и клюмнала глава в знак на пълно поражение.

— Съжалявам, Мили. Дълбоко съжалявам. Постъпих ужасно и знам, че не е честно спрямо теб.

— Не е честно спрямо хората на този процес.

Хопи не даваше пукната пара за хората от процеса, но реши да си премълчи.

— Знам, скъпа. Знам. Аз съм жалък негодник.

Тя напипа ръката му и я стисна. Хопи събра кураж за последния удар.

— Не би трябвало да ти го казвам, Мили, но когато агентите пристигнаха у дома, исках да взема пистолета и да сложа край веднъж завинаги.

— Да ги застреляш?

— Не, да си пръсна мозъка.

— О, Хопи.

— Сериозно ти казвам. Цяла седмица все за това мисля. По-добре да се гръмна, отколкото да опозоря семейството.

— Не ставай смешен — каза тя и пак се заплака.

Отначало Фич се канеше да фалшифицира прехвърлянето, но след два телефонни разговора и два факса до своите фалшификатори във Вашингтон не успя да се убеди, че ще е безопасно. Явно Марли разбираше доста добре от банкови операции, а и кой знае какви връзки имаше на Антилите. При нейната педантичност Фич не би се учудил, ако узнаеше, че там някой вече чака да види прехвърлянето. Тогава защо да рискува?

След поредица от телефонни обаждания той откри във Вашингтон един бивш служител от Министерството на финансите, който сега имаше собствена консултантска фирма. Говореше се, че знаел всичко относно бързото прехвърляне на едри суми. Фич го нае незабавно, описа случая в най-общи линии и му изпрати по факса копие от инструкциите на Марли. Има глава на раменете това момиче, заяви онзи и увери Фич, че поне през първата част от плана парите му са в безопасност. Новата сметка щеше да бъде на негово име; Марли нямаше да има достъп до нея. Тя искаше само копие от потвърждението и човекът предупреди Фич да не ѝ показва номера на входящата или изходящата сметка.

Когато Фич сключи сделката с Марли, Фондът разполагаше с шест милиона и половина. В петък той поговори последователно с четиримата генерални директори на Голямата четворка и поръча незабавно да прехвърлят по още два милиона. Каза, че сега няма време за въпроси. Ще обясни по-късно.

В пет и петнайсет петък следобед парите напуснаха тайната сметка на Фонда в Ню Йорк и след секунди попаднаха на Холандските Антили, където „Ханва“ вече ги чакаше. При пристигането им бе

създадена нова сметка, обозначена единствено с номер, и потвърждението веднага потегли към нюйоркската банка.

В шест и половина Марли позвъни на Фич. Както можеше да се очаква, тя вече знаеше, че парите са прехвърлени. Поръча му да изтрие номера на сметката в потвърждението, което той и бездруго се канеше да направи, а после да го прати по факса до рецепцията на „Сиеста Ин“ точно в седем и пет.

— Не е ли малко рисковано? — запита Фич.

— Прави каквото ти казвам, Фич. Николас ще е до факса. Момичето от рецепцията го е харесало.

В седем и петнайсет Марли отново се обади, за да му съобщи, че Николас е получил потвърждението и го смята за истинско. След това заръча утре в десет да посети кабинета ѝ. Фич охотно се съгласи.

Обзе го победоносен възторг, макар че парите още не бяха минали от ръка на ръка. Фич повика Хосе и излезе на разходка — нещо, което вършеше крайно рядко. Въздухът беше прохладен и свеж. Тротоарите пустееха.

Точно сега един изолиран съдебен заседател държеше лист хартия, върху който двукратно бе изписано числото десет милиона. Този заседател принадлежеше на Фич заедно с всичките си колеги. Процесът бе приключил. Е, да, пак нямаше да спи и щеше да гризе нокти, докато чуе присъдата, но на практика всичко бе свършило. Фич отново печелеше. От дъното на поражението бе излетял до победата. Вярно, на скъпа цена, но и залогът не беше малък. Тепърва имаше да слуша как Джанкъл и другите мърморят за стойността на операцията, това обаче си беше чиста формалност. Трябваше да мърморят за разходите — нали затова бяха началници.

Истинската цена беше другата, макар че те нямаше да я споменат — цената на една присъда в полза на ищеца, която при всяко положение би надхвърлила десет милиона, а освен нея разноските по безброй други съдебни процеси.

Знаеше, че си е заслужил този кратък миг на удоволствие, но работата му още не бе свършила. Нямаше да намери покой, докато не разбере коя е Марли, откъде идва, какво желае, как и защо е замислила този заговор. Зад всичко това имаше нещо скрито, а Фич се плашеше до смърт от загадките. Ако откриеше истинската Марли, щеше да

получи отговорите. А дотогава скъпоценната присъда нямаше да му е в кърпа вързана.

След четири пресечки Фич отново се чувстваше както винаги — сърдит, заядлив и измъчен.

Дерик бе успял да се добере до фоайето и тъкмо надничаше през отворената врата, когато някаква млада жена любезно го запитва какво желае. Носеше куп папки и изглеждаше много заета. Беше петък вечер, приближаваше осем, на адвокатската кантора още гъмжеше от народ.

Знаеше много добре какво желае — да намери някой от адвокатите на тютюневата компания, които бе видял в съда, да седне с него и да се споразумее на четири очи. Вече знаеше имената на Дъруд Кейбъл и неколцина от съдружниците му. Успя да открие кантората и два часа седя отвън в колата си, като репетираше репликите, успокояваше се и събираше кураж да напусне колата и да влезе през главния вход.

— Никъде не се мяркаше друго черно лице.

Всички адвокати са мошеници, нали така? Щом Рор предлагаше пари в брой, значи и другите от процеса щяха да предложат. Дерик носеше нещо за продан. А тук беше тъпкано с богати купувачи. Такъв шанс идва веднъж в живота.

Но всички подготвени думи се изпариха, когато секретарката спря и го огледа, после взе да се озърта, сякаш търсеше помощ. Нали Клив разправяше, че всичко било адски незаконно, че ако стане алчен, веднага ще го спипат. Страхът се стовари върху плещите му с убийствена сила.

— Такова... тук ли е мистър Гейбъл? — колебливо запитва той.

Тя вдигна вежди.

— Мистър Гейбъл ли?

— Да, точно така.

— Тук няма мистър Гейбъл. Вие кой сте?

Няколко наперени млади дръвници бавно минаха покрай тях, като го оглеждаха от глава до пети и отлично разбираха, че не му е тук мястото. Дерик нямаше какво повече да каже. Знаеше, че е избрал правилно фирмата, но бърка името, бърка в играта. А никак не му се ходеше в затвора.

— Май съм сбъркал — каза той и жената се усмихна любезно. Естествено, че си сбъркал, а сега бъди така добър да изчезнеш.

На масата до изхода спря и взе пет визитни картички от малък бронзов поднос. Щеше да ги покаже на Клив като доказателство за посещението.

Благодари на жената и побърза да се измъкне. Ейнджъл го чакаше в мотела.

До полунощ Мили плака и се мята между завивките, после стана и облече любимия си грамаден червен анцуг, отдавнашен коледен подарък от децата. Предпазливо откряна вратата. Полицаят Чък пазеше в дъното на коридора и тихо я поздрави. Обясни му, че иска да хапне нещо, после тръгна по сумрачния коридор към Балната зала, откъдето долиташе неясен шум. Седнал сам на канапето, Николас дъвчеше пуканки и пиеше газирана вода. По телевизията предаваха ръग्би от Австралия. Полицейският час на Харкин отдавна беше забравен.

— Къде бродиш по никое време? — запита той, като изключи звука.

Мили седна до него с гръб към вратата. Очите ѝ бяха подпухнали и зачервени. Късата ѝ прошарена коса стърчеше на всички страни. Много важно! Мили живееше в дом, пълен с хлапета. Влизаха, излизаха, седяха, спяха, хранеха се, гледаха телевизия, тършуваха из хладилника и непрестанно я виждаха по този червен анцуг, с който не би се разделила за нищо на света. Мили просто беше родена за майка.

— Не ми се спи — отвърна тя. — Ами ти?

— Не ми е до сън в тоя мотел. Искаш ли пуканки?

— Не, благодаря.

— Хопи намина ли тая вечер?

— Да.

— Свестен човек изглежда.

Тя помълча и въздъхна:

— Да, така е.

Отново настана пауза. Двамата седяха мълчаливо и се чудеха какво още да кажат.

— Да потърся ли някой филм? — запита накрая той.

— Не. Може ли да те питам нещо? — изрече тя много сериозно и Николас изключи телевизора. Сега светеше само мъждивата настолна лампа.

— Казвай. Виждаш ми се разтревожена.

— Има защо. Въпросът е юридически.

— Ще се опитам да отговоря.

— Добре. — Тя въздъхна дълбоко и сплете пръсти. — Ако някой заседател открие, че вече не може да бъде честен и безпристрастен... какво да прави тогава?

Той погледна първо стената, после тавана и отпи глътка вода.

— Мисля, че всичко зависи от обстоятелствата.

— Не те разбирам, Николас.

Толкова мило момче, толкова умно. Най-малкият ѝ син искаше да стане адвокат и напоследък тя често се надяваше да излезе умен като Николас.

— За по-просто дай да прескочим условностите — предложи той. — Нека речем, че става дума за теб, бива ли?

— Добре.

— Значи по време на процеса е станало нещо, което ти пречи да бъдеш честна и безпристрастна? Тя бавно кимна.

— Да.

Николас се позамисли, след това каза:

— Смятам, че всичко зависи от това дали въпросното нещо е станало в съда или извън него. От нас като съдебни заседатели се очаква именно да вземем страна в течение на процеса. Така ще стигнем до присъдата. И в това няма нищо лошо. То е част от пътя към решението.

Тя разтърка лявото си око и бавно запита:

— Ами ако не е това? Ако е нещо извън съда?

Той подскочи.

— Еха! Работата става сериозна.

— Колко сериозна?

За да подсили напрежението, Николас стана, придърпа един стол към Мили и седна плътно до нея.

— Какво има, Мили? — тихо запита той.

— Трябва ми помощ, а няма към кого да се обърна. Заключена съм на това ужасно място, далече от близки и приятели. Просто няма

кого да помоля. Ще ми помогнеш ли, Николас?

— Ще се опитам.

Мили отново се просълзи.

— Толкова мило момче си. Познаваш законите, а въпросът е юридически и просто няма с кой друг да поговоря.

Тя се разплака и Николас ѝ подаде салфетка от масата. Разказа му всичко.

Без сама да знае защо, Лу Дел се събуди около два след полунощ и набързо излезе по нощница да провери коридора. В Балната зала завари Николас и Мили да разговарят оживено, дъвчейки пуканки. Николас любезно обясни, че всичко е наред, просто не им се спяло и бърбурели колкото да мине времето. Тя укоряващо поклати глава и излезе.

Николас подозираше, че всичко е нагласено, но не го каза на Мили. След като Мили спря да плаче, той я разпита най-подробно и си записа няколко имена. Тя обеща да не предприема нищо, без да се посъветва с него. После си пожелаха лека нощ.

Николас отиде в стаята си, набра номера на Марли и затвори веднага, щом чу съннения ѝ глас. Изчака две минути и пак позвъни. На шестия сигнал отново затвори. След още две минути набра номера на клетъчния телефон. Тя се обади от гардероба.

Николас описа подробно прежеждията на Хопи. С това нощната ѝ почивка приключи. Трябваше да се свършат много неща, и то час по-скоро.

Споразумяха се да започнат от Нейпиър, Ничман и Кристано.

Съдебната зала не се промени и в събота. Все същите хора със същите делови костюми прелистваха отдавна познати документи. Тогата на съдията Харкин си оставаше все тъй черна. Както през цялата седмица, адвокатите си приличаха като две капки вода. Полицаяте бяха все така отегчени, може би дори и малко повече. Няколко минути след като заседателите се настаниха и Харкин приключи с въпросите, настана същата скука както от понеделник до петък.

След досадното представление на Гънтър в петък Кейбъл и неговите помощници бяха решили да започнат деня малко по-енергично. Кейбъл призова и регистрира като нещо лице някой си доктор Олни — учен, каква новост само! — който бил постигнал поразителни резултати с лабораторни мишки. Свидетелят носеше видеозапис на симпатичните животинки, всички до една кипящи от енергия и без никакви признаци за болест и смърт. Бяха разделени на няколко групи в стъклени клетки и Олни имаше задачата да им въздейства всекидневно с различни количества цигарен дим. Обясни, че го правел от години. Въпреки непрекъснатото въздействие, нямало нито едно заболяване от рак. Опитал всичко, та чак едва ли не задушил горките създания, но просто не ставало. Разполагал с най-подробна статистика. И имал ясна представа, че цигарите не предизвикват рак нито у мишките, нито у хората.

Хопи слушаше от мястото, на което вече бе свикнал да сяда. Беше обещал да намине, да я погледне, да ѝ предложи морална подкрепа, да покаже още веднъж как ужасно съжалява. Това поне можеше да стори. Вярно, съботата беше оживен ден за търговията с недвижими имоти, но в неговата кантора рядко се мяркаше жива душа преди единайсет. След катастрофата със „Стилуотър Бей“ вече му липсваше стимул. Каква ти търговия, когато можеше да прекара няколко години зад решетките!

Тоунтън отново се бе появил на първия ред зад Кейбъл, все със същия безупречен черен костюм. Деловито драскаше нещо в бележника си и от време на време поглеждаше Лони, който изобщо не се нуждаеше от напомняне какво трябва да прави.

Дерик седеше в дъното, гледеше и кроеше планове. Рий, съпругът на Рики, също седеше най-отзад заедно с децата. Хлапетата бяха размахали ръце, когато зърнаха за пръв път майка си в ложата. Мистър Нелсън Кард седеше до мисис Граймс. В залата бяха и двете дъщери на Лорийн.

Роднините идваха както за да подкрепят своите близки, така и от чисто любопитство. Бяха чули достатъчно, за да си оформят мнение за същината на процеса, адвокатите, страните, експертите и съдията. Сега искаха да слушат, та по-късно да обменят мнение какво е трябвало да се направи.

Бевърли Монк дойде на себе си някъде около десет и половина. Все още беше замаяна и две не виждаше от джин, наркотици и какво ли не. Тя завъртя лице и осъзна, че лежи на дъсчен под. Омота се в някакво мръсно одеяло, прекрачи над един хъркащ мъж, когото изобщо не помнеше, и откри тъмните си очила върху сандъчето, което ѝ служеше за нощно шкафче. С очилата прогледна малко. Наоколо беше същинска лудница — неподвижни тела по леглата и пода, купища празни шишета по евтините мебели. Какви бяха тия хора? Тя затътри нозе към тясното прозорче, като прекрачваше тук-там над съквартирантите си. Какво бе правила снощи?

Прозорецът беше заскрежен; над улиците се ръсеха редки снежинки. Тя загърна одеялото по-плътно около мършавото си тяло, седна до прозореца, загледа снега и се запита колко ли е останало от хилядата долара.

Приближи устни до стъклото, вдъхна хладния въздух и погледът ѝ взе да се избистря. В слепоочията ѝ продължаваше да тупти тъпа болка, но главозамайването изчезваше. Спомни си, че преди години, още преди да се запознае с Клер, имаше приятелка от университета на име Фийби — възпълно момиче, което все си имаше дребни проблеми с наркотиците и не можеше да се пребори с тях. Известно време Фийби бе работила заедно с Клер и Бевърли, преди да отпраши нанякъде. Беше родом от Уичита. Веднъж бе споменала пред Бевърли,

че знаела нещо за миналото на Клер, чула го от нейния приятел. Не от Джеф Кер, ставаше дума за някакво друго момче. Ако не я болеше главата, сигурно щеше да си припомни нещо повече.

Толкова време оттогава...

Под леглото някой изпъшка. После отново настана тишина. Веднъж Бевърли бе гостувала при голямото католическо семейство на Фийби в Уичита. Баща ѝ работеше като лекар. Сигурно лесно можеше да го намери. Щом онзи симпатяга Суонсън даваше хилядарка за няколко прости въпроса, колко ли би платил за истинското минало на Клер Клемънт?

Трябваше да намери Фийби. Бе чувала, че сега тя е в Лос Анджелис и я кара горе-долу като нея в Ню Йорк. Щеше да изцеди от Суонсън каквото може, а после да си потърси по-свастно място за живеене — нещо просторно, с прилични приятели, дето не правят всичко на кочина.

Къде ли беше картичката на Суонсън?

Вместо да посети сутрешното заседание, Фич си организира делова среща, макар че по принцип мразеше такива неща. Гостът бе твърде важен. Казваше се Джеймс Лоукъл и ръководеше частната детективска агенция, на която Фич плащаше цяло състояние. От потайната си централа в Бетесда фирмата на Лоукъл наемаше бивши служители от разузнаването, за които би било истинско оскърбление да издирват някаква си самотна американка без полицейско досие. Обикновено дебнеха терористи, нелегални оръжейни пратки и тъй нататък.

Но Фич имаше много пари, а задачата явно не пращаше никого под куршумите. Засега обаче нямаше никакъв резултат и тъкмо това бе причината за идването на Лоукъл.

Суонсън и Фич го изслушаха как без ни най-малко смущение изброява извършеното през последните четири дни.

Клер Клемънт не съществувала, преди да се появи в Лорънс крез лятото на 1988 г. Най-напред наела двустаен апартамент, за който плащала в брой всеки месец. Режийните разноски се водели на нейно име — вода, електричество, газ. В съдилищата на Канзас не била открита нейна молба за смяна на името. Обикновено подобни документи се държали под ключ, но агентите все пак се добрали до

тях. Не била регистрирана като гласоподавател, не купувала на изплащане коли или недвижими имоти, но имала социална осигуровка, която използвала на двете си работни места — „Мълиган“ и един моден бутик близо до студентското градче. Карта за социална осигуровка се издавала доста лесно и много облекчавала живота на човек, който се крие. Успели да изнамерят копие от молбата ѝ за карта, но в нея нямало нищо полезно. Не била правила постъпки за издаване на паспорт.

Лоукъл смяташе, че жената официално си е сменила името в някой друг щат — който и да било от четирийсет и деветте, — а после се е преместила в Лорънс.

Открили и телефонните ѝ сметки за трите години престой в Лорънс. Нямало нито един междуградски разговор. Лоукъл повтори това още веднъж, за да го проумеят. Нито един междуградски разговор за три години. По онова време компанията не водела отчет на входящите междуградски разговори, тъй че сметките отразявали само местна активност. Сега проверявали номерата. Но тя по принцип рядко използвала телефона.

— Как може човек да живее без междуградски разговори? — смаяно запита Фич. — Ами роднините, приятелите?

— Има си начини — каза Лоукъл. — Много начини. Може да е използвала телефона на някоя приятелка. Може да е посещавала всяка седмица някой евтин мотел, където звъниш от стаята, а накрая си плащаш цялата сметка. Така не остават никакви следи.

— Невероятно — промърмори Фич.

— Право да ти кажа, Фич, много си я бива. Може и да е допуснала грешка, но досега не сме я засекли. И гласа на Лоукъл звучеше уважение. — Човек като нея на всяка крачка се съобразява с мисълта, че по-късно може някой да се разрови.

— Такава си е Марли — изрече Фич с бащинска гордост.

В Лорънс използвала две кредитни карти — Виза и Шел. Банковата сметка не разкрила нищо полезно. Очевидно предпочитала да пазарува в брой. Не употребявала телефонна карта.

С Джеф Кер било съвсем различно. Лесно открили следите му до Канзаския университет, пък и повечето работа вече била свършена от сътрудниците на Фич. Едва след запознанството с Клер момчето взело да става потайно.

Двамата напуснали Лорънс през лятото на 1991 г., след четвъртия му семестър, и досега хората на Лоукъл не открили нито един човек, който да знае накъде са заминали. Клер платила в брой наема за месец юни, после изчезнала. Търсили из десетки градове следи от появата на Клер Клемънт след май 1991-ва, но засега нямало никакъв резултат.

— Според мен още тогава е зарязала името и си е подбрала някое друго — приключи Лоукъл.

Фич отдавна подозираше нещо подобно.

— Днес е събота. Заседателите ще вземат решение в понеделник. Дай да зарежем събитията в Лорънс и да насочим всички усилия към нейното истинско минало.

— Точно това се стараем да разберем.

— Постарайте се малко повече.

Фич погледна часовника си и обясни, че трябва да бяга. Марли щеше да го чака след броени минути. Лоукъл пое към летището, където го чакаше частен самолет за Канзас Сити.

Марли беше в тясната стаичка още от шест сутринта. След обаждането на Николас така и не успя да мигне. Разговаряха още три пъти, преди той да потегли към съда.

Тая история около Хопи буквално вонеше на Фич — инак защо мистър Кристано ще заплашва да смаже Хопи, ако не притисне Мили да гласува както трябва? Марли нахвърля плана си на няколко странички и проведе двацетина разговора по клетъчния телефон. Малко по малко картината започна да се избистря. Единственият Джордж Кристано от телефонния указател на Вашингтон живееше в Александрия. Към четири сутринта Марли го събуди и обясни, че звъни от авиолинии „Делта“. Край Тампа бил паднал самолет, тъй че може ли да поговорят с мистър Кристано от Министерството на правосъдието? Не, слава богу, отвърна човекът, той работел в Здравното министерство. Тя се извини, затвори и се разкиска, като си представи как утре онзи ще чака да чуе нещо по телевизията.

След още десетина подобни обаждания вече знаеше твърдо, че в Атланта няма агенти на ФБР с имена Ничман и Нейпиър. Нито пък в Билокси, Ню Орлиънс, Мобил или някой от съседните градове. В осем часа се свърза с един частен детектив от Атланта и му поръча да потърси сведения за Ничман и Нейпиър. Николас смяташе, че двамата са наемници, но това трябваше да се потвърди. После звъня на

журналисти, полицаи, агенти на ФБР, държавни информационни служби.

Когато Фич пристигна точно в десет, масата беше чиста, а телефонът беше прибран в килерчето. Поздравиха се с половин уста. Фич се чудеше каква ли е била, преди да изникне с името Клер, а тя още обмисляше как да разкрие измамата около Хопи.

— Време е да приключваш, Фич. На заседателите взе да им писва.

— До пет следобед всичко ще свърши. Бива ли?

— Да се надяваме. Много усложняваш работата на Николас.

— Казах на Кейбъл да побърза. Друго не ми е по силите.

— Имаме проблеми с Рики Колман. Николас е приказвал с нея надълго и нашироко, тя обаче се опъва. Заседателите много я уважавали и според Николас постепенно се превръщала в централна фигура. Между нас казано, това малко го учудва.

— И какво иска тя? Да ни осъди ли?

— Така изглежда, макар че не са говорили подробно. Николас усеща, че е много сърдита на производителите, задето подмамват малолетни. Не че изпитва някакво състрадание към близките на Уд, просто иска да накаже тютюневия гигант, та повече да не посяга към младото поколение. Нищо де, нали разправяш, че имаме изненада за нея.

Без да каже и дума, Фич измъкна от куфарчето си лист хартия и го подхвърли на масата. Марли набързо прегледа текста.

— Аборт, а? — спокойно изрече тя, продължавайки да чете.

— Аха.

— Сигурен ли си, че е тя?

— Сто на сто. Била е още в колежа.

— Това ще оправи нещата.

— Ще има ли кураж да ѝ го покаже?

Марли остави листа и погледна Фич.

— А ти би ли го сторил за десет милиона?

— Естествено. И защо не? Щом види това, ще гласува както трябва, после всичко се забравя и срамната тайна е в безопасност. Ако вземе да се опъва, заплахите стават по-енергични. Лесно е като две и две.

— Именно. — Тя сгъна листа и го прибра. — А за куража на Ник не се тревожи. Отдавна планираме този момент.

— Колко отдавна?

— Няма значение. Да имаш нещо за Хърман Граймс?

— Нищичко. Николас ще трябва сам да се оправя с него.

— Хиляди благодарности.

— Добре де, нали затова му плащам, по дяволите? За десет милиона все ще успее някак да спечели два-три гласа.

— Той си ги има, Фич. В джоба му са. Но иска да е единодушно. Хърман може да създаде проблеми.

— Ами тогава изхвърлете гадното копеле. Нали си падаш по тая игра?

— Мислим по въпроса.

Фич с изумление поклати глава.

— Осъзнаваш ли колко е неморално всичко това?

— Да, струва ми се, че осъзнавам.

— Харесваш ми.

— Върви да харесваш някой друг, Фич. Засега толкова. Хайде, че имам работа.

— Да, скъпа — отвърна Фич и скочи на крака, затваряйки куфарчето в движение.

Малко след пладне Марли откри един агент на ФБР от Джаксън, Мисисипи, който седеше в кабинета си през почивния ден, за да отметне малко канцеларска работа. Представи му се с фалшиво име и каза, че работела в агенция за недвижими имоти в Билокси. Подозирала двама души, че се представят за агенти на ФБР, а всъщност не са. Дватама тормозели шефа ѝ, заплашвали, показвали значки и тъй нататък. Смятала, че имат нещо общо с игралните домове. За всеки случай подхвърли и името на Джими Хъл Моук. Човекът ѝ даде телефонния номер на някой си Мадън, млад агент на ФБР от Билокси.

Мадън лежеше с грип, но все пак се съгласи да поговорят, особено след като разбра, че може би има нещо около Джими Хъл Моук. Не бе чувал нито за Ничман, нито за Нейпиър или Кристано. Не знаеше за никакъв екип от Атланта по Крайбрежието и с всяка минута от разговора ставаше все по-възбуден. Накрая каза, че ще проучи тая работа, а тя обеща да позвъни след час.

При втория разговор гласът му звучеше много по-енергично. Във ФБР нямало агент на име Ничман. Имало Ланс Нейпиър от Сан Франциско, но той нямал нищо общо с Крайбрежието. Мадън разговарял с колегата, който проучвал Джими Хъл Моук, и онзи потвърдил, че тия тримата не може да са агенти на ФБР. Много му се искало да си поприказва с тия смелчаци. Марли обеща да уреди срещата.

В три следобед приключи защитата на ответника и съдията Харкин гордо обяви:

— Дами и господа, току-що чухте последния свидетел.

Тепърва имаше да урежда с адвокатите някои закъснели молби и предложения, но заседателите бяха свободни. Чакаха ги забавления в съботната вечер — половината отиваха с автобуса на футболен мач, а другите щяха да ходят на кино. След това им се разрешаваха лични посещения до полунощ. Утре всеки заседател можеше да напусне мотела от девет до един за църква — и то без надзор, тъй като обещаха единодушно да не говорят с никого за процеса. В неделя вечер — лични посещения от седем до десет. В понеделник сутрин ги чакаха заключителните речи и още преди пладне делото преминаваше в техни ръце.

Да се обяснява на Хенри Ву какво представлява футболът просто нямаше смисъл. Но пък желаещи имаше предостатъчно и май всички бяха специалисти. Николас бе играл в гимназиален отбор в Тексас, където спортът е едва ли не религия. Джери гледаше по двайсет мача седмично и твърдеше, че познава играта до тънкости, понеже се обзалагал и плащал всяка грешка от собствения си джоб. Лони, който седеше зад Хенри, също бе играл в гимназията и сега непрекъснато се привеждаше да му обяснява през рамо. Хрътката бе опознала играта покрай двамата си синове. Дори Шайн Ройс без колебание подхвърляше по някой коментар. Той не бе тренирал, но за сметка на това непрекъснато гледаше телевизия.

Бяха се скупчили плътно един до друг върху алуминиевите скамейки, настрани от навалищата. Гледаха мач между гимназиалните отбори на Гълф Коуст и Джаксън. Обстановката беше идеална за футбол — прохладно време, многобройна публика, шумна агитка, почти равен резултат.

Хенри задаваше невероятни въпроси. Защо са им толкова стегнати панталоните? Какво си приказват с треньорите в почивката? Защо всички се скупчват на едно място? Както обясни, за пръв път присъствал на футболен мач.

От другата страна на пътеката Чък и още един полицаи, облечени в цивилни дрехи, гледаха напрегнато играта, бе да обръщат внимание на шестимата заседатели от най-важния съдебен процес в страната.

Строго се забраняваше какъвто и да било контакт с посетителите на други заседатели. Писмената забрана съществуваше от самото начало и Харкин непрестанно напомняше за нея. Но от време на време бе просто невъзможно да не поздравиш някого в коридора, а Николас твърдо държеше да общува с гостите при всяка възможност.

Мили не се интересуваше от филми, а още по-малко от футбол. Хопи донесе пакет чипс с лютиво топено сирене и двамата захрупаха бавно, почти без да си говорят. След вечерята се опитаха да погледат телевизия, но накрая изключиха апарата и отново заговориха за положението на Хопи. Пак имаше сълзи, извинения и дори заплахи за самоубийство, макар че Мили ги сметна за прекалено театрални. Накрая тя си призна, че е разказала всичко на Николас Истър — чудесен младеж, който познавал законите и заслужавал безрезервно доверие. Отначало Хопи изтръпна и дори се ядоса, после любопитството надделя и той с нетърпение зачака да узнае какво може да каже някой друг за кашата, в която се бе забъркал. Особено след като е учил право. Мили непрекъснато повтаряше колко се възхищавала от момчето.

Николас бе обещал да завърти няколко телефона и това разтревожи Хопи. Та нали Ничман и Нейпиър хиляди пъти му повтаряха колко е важно да пази тайна! На Николас можем да вярваме, възрази Мили и Хопи постепенно взе да харесва идеята.

В десет и половина телефонът иззвъня; Николас се бе завърнал от мача и бързаше да си поговори със семейството. Мили отключи вратата. От дъното на коридора Уилис с голяма изненада забеляза как Истър се вмъква в нейната стая. Тук ли беше съпругът ѝ? Не си спомняше. В полудрямка не бе забелязал кои гости са си тръгнали. Гледай ти работа — Петър и Мили май имаха вземане-даване. Уилис си отбеляза едно наум и пак заспа.

Седнали на ръба на леглото, Хопи и Мили гледаха Николас, който се подпираше на шкафа с телевизора. Най-напред той им обясни, че трябва да пазят тайна, сякаш Хопи не бе слушал цяла седмица подобни приказки. Но сега нарушаваха и наредбите на съдията.

След това Николас бавно поднесе новината. Нейпиър, Ничман и Кристано се оказали дребни играчи в голям престъпен заговор, устроен от тютюневата компания, за да се окаже натиск върху Мили. Не били държавни служители. Използвали фалшиви имена. Хопи бил измамен.

Хопи прие разкритието доста спокойно. Отначало се почувства дори още по-оглупял, ако такова нещо изобщо бе възможно, после стаята изведнъж се завъртя пред очите му. Да се радва ли, или да плаче? А записът? Какво да прави сега? Ами ако Николас греши? През

пламналия му мозък премигнаха стотици въпроси, а Мили го стисна за коляното и се заплака.

— Сигурен ли си? — едва избъбри Хопи с треперещ глас.

— Сто на сто. Не са свързани нито с ФБР, нито с Министерството на правосъдието.

— Ама те имаха значки и...

Николас вдигна ръце, кимна и каза:

— Знам, Хопи. Повярвай ми, няма нищо по-лесно от това.

Хопи потри чело и се помъчи да осъзнае нещата. Николас продължаваше да обяснява, че групировката KLX била спомената само за заблуда. Не открили там никакъв Тод Рингуолд, тъй че сигурно и това име било измислено.

— Откъде знаеш всичко това? — запита Хопи.

— Уместен въпрос. Имам навън близък приятел, който е страшно добър в издирването на сведения. Много надежден човек. Трябваше му само три часа разговори по телефона, доста приличен резултат за съботен ден.

— Ами записът? — запита Хопи.

— На разговора с Моук ли?

— Да, същият.

— Изобщо не се безпокоя за него — отвърна спокойно Николас, сякаш беше адвокат на Хопи. — От правна гледна точка с този запис има много проблеми.

Лесно ти е на теб, помисли си Хопи, но премълча.

— Записът е направен чрез измама — продължи Николас. — Типичен случай на подвеждане. Притежават го хора, които сами са нарушили закона. Не е получен чрез органите на реда. Не е имало съдебно решение или прокурорска заповед да се записват разговорите ти. Забрави за това.

Прекрасни думи! Хопи се изпъчи и въздъхна дълбоко.

— Сериозно ли говориш?

— Да, Хопи. Повече никой няма да чуе за записа.

Мили се завъртя към Хопи и двамата без смущение се прегърнаха. Сега тя плачеше от безмерна радост. Хопи рипна на крака и заподскача из стаята.

— И какъв е сега бойният план? — нетърпеливо запита той.

— Трябва да внимаваме.

— Ти само ми подскази какво да правя. Скапани копелета!

— Хопи!

— Извинявай, скъпа. Просто ми се ще да ритна някого по задника.

— Ама че език!

Неделята започна с празнична торта. Лорийн Дюк бе споменала на Гладис Кард, че приближава трийсет и шестият ѝ рожден ден. Тя пък позвъни на сестра си в свободния свят и още в ранното неделно утро пристигна грамадна шоколадова торта. Триетажна, с трийсет и шест свещички. В девет часа всички се събраха в столовата и я изядоха за закуска. След това повечето от тях побързаха за четиричасовото църковно посещение. Мнозина не бяха стъпвали на проповед от години насам, но сега Светият дух ги привличаше неудържимо.

Едно от момчетата на Хрътката дойде да я вземе и Джери се повлече с тях. Потеглиха уж към някаква църква, но щом мотелът се изгуби от поглед, веднага завиха към казиното. Николас отиде на литургия заедно с Марли. Мисис Гладис Кард тържествено се появи в своята баптистка църква. Мили се прибра у дома с доброто намерение да се преоблече за църква, но щом зърна децата, просто не устоя на вълнението. Тъй като никой не я следеше, тя посвети цялото си време на шетане, готвене и грижи за домашието. Филип Севил остана в мотела.

Около десет Хопи отиде в кантората. В осем сутринта бе позвънил на Нейпиър да му съобщи, че трябва да обсъдят важни новини около процеса; каза му, че бил напреднал с жена си, а тя повлияла на неколцина други. Трябвало да се срещне с Ничман и Нейпиър в кантората, за да представи пълен доклад и да получи нови нареждания.

Нейпиър прие обаждането в занемарения двустаен апартамент, нает за временен щаб на операцията около Хопи. Бяха инсталирали два телефона — единият уж служебен, другият като номер на апартамента, който обитават, докато приключат тежката си борба с корупцията по Крайбрежието. Нейпиър поприказва с Хопи, после се обади на Кристано за инструкции. Кристано бе отседнал в хотел край плажа. Той на свой ред потърси Фич, който посрещна радостно новината. Най-сетне държаха Мили здравата и можеха да я насочат накъдето си

искат. Фич вече бе почнал да се чуди дали играта ще даде някакъв резултат. Сега, без да се колебае, даде зелена светлина за срещата с Хопи.

Около единайсет Ничман и Нейпиър пристигнаха в кантората с традиционните си строги костюми и тъмни очила. Завариха Хопи бодро да се суети около кафеварката. Двамата седнаха пред бюрото му и зачакаха кафето. Мили била страхотна жена, обясни Хопи, развихрила се като фурия да спаси своя съпруг. Сигурно вече била убедила Гладис Кард и Рики Колман. Показала им доклада за Робилио и те се потресли от двуличието на този човек.

Докато той наливаше кафето, Ничман и Нейпиър усърдно си водеха записки. Хопи бе оставил външната врата отключена и никой не усети как в кантората се вмъкна още един посетител. Стъпвайки предпазливо по протрития килим, той прекоси приемната и спря пред вратата с ХОПИ ДЮПРИ. Ослуша се, после почука.

Нейпиър подскочи, Ничман бързо остави чашата, а Хопи се направи на изненадан.

— Кой е? — изръмжа той.

Вратата рязко се отвори, специалният агент Алън Мадън пристъпи напред и гръмогласно обяви:

— ФБР!

Той пристъпи към бюрото и свирепо изгледа тримата. Хопи блъсна стола си назад и скочи като попарен.

Ако не беше седнал, Нейпиър сигурно щеше да припадне. Челюстта на Ничман провисна. Двамата пребледняха и сърцата им спряха да бият.

— Агент Алън Мадън, ФБР — изрече посетителят, като показва значката си и се обърна към Хопи. — Вие ли сте мистър Дюпри?

— Да. Но колегите ви вече са тук — обясни Хопи, въртейки очи ту към Мадън, ту към другите двама.

— Къде? — запита Мадън и изгледа презрително Ничман и Нейпиър.

— Тези двамата — отвърна Хопи с таланта на гениален артист. Това бе най-прекрасният миг през живота му. — Този тук е агент Ралф Нейпиър, а онзи е агент Дийн Ничман. Не се ли познавате?

— Мога да обясня всичко — самоуверено кимна Нейпиър, сякаш наистина разполагаше с убедително обяснение.

— ФБР ли? — запита Мадън. — Покажете ми някакво доказателство.

И той повелително протегна ръка. Двамата се колебаеха, но Хопи не ги остави на мира.

— Хайде де. Покажете му значките. Същите, дето ми ги показахте.

— Моля, легитимирайте се — настоя Мадън с нарастващ гняв.

Нейпиър понечи да се изправи, но Мадън го бутна обратно в креслото.

— Мога да обясня — повтори Нейпиър с поизтънял глас.

— Слушам ви.

— Ами, вижте какво, всъщност ние не сме точно от ФБР, ние сме...

— Какво? — изрева Хопи иззад бюрото. Гледаше ги ококорен и готов да запокити нещо насреща им. — Копелета лъжливи! Нали от десет дена насам все това ми повтаряте — че сте агенти от ФБР!

— Вярно ли е? — запита Мадън.

— Не съвсем — измънка Ничман.

— Какво? — пак изрева Хопи.

— По-кратко! — скастри го Мадън. — А вие продължавайте.

Ничман не искаше да продължава. Искаше да изхвъркне навън и повече никога да не стъпи в Билокси.

— Ами, ние сме частни детективи и такава...

— От една фирма във Вашингтон — услужливо добави Нейпиър.

Сигурно щеше да добави и още нещо, но Хопи трескаво дръпна чекмеджето и измъкна две визитни картички — една на Ралф Нейпиър, другата на Дийн Ничман, и двамата представени като агенти на ФБР от Югоизточния отдел в Атланта. Мадън огледа картичките и забеляза двата местни номера, надраскани на ръка отзад.

— Какво става тук? — запита Хопи.

— Кой е Ничман? — заинтересува се Мадън.

Никакъв отговор.

— Той е — изрева Хопи, сочейки Ничман.

— Не съм аз — каза Ничман.

— Какво? — кресна Хопи.

Мадън направи две крачки към Хопи и му посочи стола.

— Искам да седнете и да млъкнете, ясно ли е? Нито дума, без да ви питам.

Хопи рухна на стола, гледайки яростно Ничман.

— Вие ли сте Ралф Нейпиър? — запита Мадън.

— Няма такава работа — отвърна Нейпиър, без да смее да вдигне очи към Хопи.

— Тогава кой сте?

Отново настана тишина. Но Хопи нямаше намерение да си трае.

— Те ми дадоха тия картички — заяви той. — Готов съм да се закълна пред съда върху цяла камара библии, че ми ги дадоха. Представяха се за агенти от ФБР и искам да идат в затвора.

— Кой сте вие? — запита Мадън човека, известен до неотдавна под името Ничман.

Мълчание. Тогава Мадън измъкна служебния си пистолет, с което дълбоко впечатли Хопи, после накара двамата да застанат разкрачени и да се подпрат на бюрото. Едно бързо претърсване не донесе нищо освен малко дребни пари и няколко ключа. Нито портфейли, нито фалшиви значки, нито каквито и да било документи. Двамата бяха прекалено опитни, за да допуснат подобна грешка.

Мадън им сложи белезници и ги изведе пред сградата където колегата му пиеше кафе от картонена чашка и чакаше. Натовариха задържаните в истинска служебна кола. Мадън се сбогува с Хопи, обеща да позвъни скоро и потегли, а зад него двамата мошеници седяха неловко върху окованите си ръце. Другият агент го последва с фалшивата служебна кола, която досега караше Нейпиър.

Хопи любезно размаха ръка.

Мадън подкара към Мобил по магистрала 90. Като поизобретателен, Нейпиър набързо скалпи правдоподобна история, към която Ничман прибави само дребни подробности. Обясниха, че били наети от някакъв анонимен представител на хазартния бизнес, за да проучат терените за продан по Крайбрежието. Така се сблъскали с Хопи, който се оказал страшно алчен и опитал да изкопчи пари. Работата взела да става дебела и шефът им наредил да се представят за агенти от ФБР. Всъщност в това нямало нищо лошо.

Мадън слушаше мълчаливо. По-късно двамата щяха да кажат на Фич, че вероятно не е знаел за Мили и нейните съдебни задължения.

Той беше млад, случката го забавляваше; и се чудеше какво да прави с арестуваните.

Според него цялата история беше кокошкарска, тъй че нямаше смисъл да си губи времето. И без това го бяха затрупали с работа. Само това му оставаше — да прахосва усилия за двама дребни мошеници. Когато прекосиха границата с Алабама, той строго им обясни какви наказания очакват всеки, който се представя за агент от ФБР. Двамата отвърнаха, че много съжеляват. Повече нямало да се повтори.

Мадън отби от пътя, свали белезниците, върна им колата и заръча повече да не стъпват в Мисисипи. Двамата благодариха, обещаха да не се връщат и потеглиха с бясна скорост.

Когато Нейпиър се обади, Фич строши лампата с юмрук. Без да обръща внимание на кръвта по пръстите си, той крещеше, беснееше и слушаше как му разказват всичко от някаква шумна автогара в Алабама. После прати Панг да ги докара.

Три часа след като им бяха надянали белезници, Нейпиър и Ничман седяха в едно от помещенията на някогашния универсален магазин. Присъстваше и Кристаю.

— Започнете отначало — каза Фич. — Искам да чуя всяка подробност.

Той включи касетофона. Двамата започнаха мъчителния разказ и с общи усилия си припомниха всичко.

Накрая Фич им нареди да се пръждосват във Вашингтон.

Когато остана сам, той изгаси лампите в кабинета си и се нацупи в тъмното. Довечера Хопи щеше да каже на жена си. Мили беше загубена за ответника; нещо повече, сигурно щеше да иска милиарди за вдовицата на Уд.

Марли можеше да го спаси от катастрофата. Само тя.

Странна работа, каза Фийби, когато Бевърли я потърси по телефона. Преди два дни ѝ се обадил някакъв тип, представял се за Джеф Кер и разпитвал за Клер. Тя веднага разбрала, че лъже, но се направила на ударена, за да го види какво иска. А и наистина не била чувала Клер от четири години насам.

Двете сравниха подробности за странния тип, макар че Бевърли не спомена нито срещата със Суонсън, нито целта на разследването му. После поприказваха за някогашните хубави времена в колежа. Размениха по някоя лъжа за успешните си артистични кариери. Накрая обещаха непременно да се видят и приключиха разговора.

Един час по-късно Бевърли пак се обади, сякаш бе забравила нещо. Мислела си за Клер. Навремето се разделили скарани и това я тормозело. Дребна свада, но така и не се помирили. Искала да открие Клер и да се извини, та да ѝ олекне. Но нямала представа къде е сега. Сякаш била потънала вдън земя.

В този момент от разговора Бевърли реши да рискува. Тъй като Суонсън бе споменал за друго име, а и сама си спомняше тайнствения ореол около миналото на Клер, сега тя подхвърли въдицата и зачака Фийби да клъвне.

— Знаеш ли, че всъщност името ѝ не беше Клер? — подхвърли тя с добре разиграна небрежност.

— Да, знам.

— Тя ми го каза веднъж, но съм забравила.

Фийби се поколеба.

— Много хубаво име беше. Е, Клер също не звучи зле.

— Как беше?

— Гейбриъл.

— Да, точно така, Гейбриъл. Ами фамилията?

— Брант. Гейбриъл Брант. Родом от Кълъмбия, щата Мисури, там изкарала гимназия и колеж. Разказвала ли ти е?

— Може би, не си спомням.

— Имала приятел, ужасно груб и откачен. Опитала се да го разкара, а той почнал да я преследва. Затова напуснала града и си сменила името.

— Това не го бях чувала. Как е фамилията на родителите ѝ?

— Брант. Мисля, че баща ѝ е починал. Майка ѝ преподавала в университета средновековна история.

— Дали още е там?

— Нямам представа.

— Ще опитам да я открия чрез майка ѝ. Благодаря, Фийби.

След един час усилия Бевърли успя да се свърже със Суонсън по телефона. Попита го колко дава за информацията. Суонсън позвъни на Фич, който в момента се нуждаеше от добри новини. Той разреши максимум пет хиляди долара и след малко Суонсън предложи на Бевърли половината сума. Тя поиска повече. След десет минути пазарлък се споразумяха за четири хиляди и тя заяви, че ще ги иска в брой и на ръка, преди да каже каквото и да било.

Четиримата генерални директори бяха пристигнали за заключителните речи и присъдата, тъй че Фич разполагаше с цял флот от разкошни реактивни самолети. Изпрати Суонсън до Ню Йорк със самолета на „Пинекс“.

Привечер Суонсън кацна и се настани в малък хотел близо до площад Уошингтън. По телефона някаква съквартирантка го осведоми, че Бевърли е излязла. Не била на работа, но можело да е някъде на купон. От пицарията му казаха, че е уволнена. Суонсън отново позвъни на съквартирантката, но когато взе да разпитва, тя му затвори телефона. Той тръшна слушалката и ядосано закрачи из стаята. Как, по дяволите, да открие тая глупачка из целия Гринич Вилидж? Тръгна пеш към квартирата на Бевърли и краката му измръзнаха от студения дъжд. Седна да се постопли в кафенето, където бяха разговаряли. Щом обувките му поизсъхнаха, намери уличен телефон и проведе още един безплоден разговор със същата съквартирантка.

Марли поиска да се срещнат още веднъж преди решителния понеделник. Чакаше го в тесния си кабинет. Когато я зърна, Фич бе готов да ѝ целува краката.

Реши да разкаже всичко за Хопи, Мили и провалената операция. Николас трябваше незабавно да се заеме с Мили, да я успокои, преди да е настроила и приятелките си. В края на краищата Хопи бе казал на Ничман и Нейпиър, че Мили вече била гореща привърженичка на ответника, показвала и на други доклада за Робилио. Дали наистина беше така? Ако да, какво би сторила, след като узнае истината за Хопи? Без съмнение щеше да побеснее. И незабавно да обърне другия край — да разкаже на другите по какъв отвратителен начин са се опитали да я хванат в капан чрез съпруга ѝ.

Не ще и дума, това можеше да се превърне в истинска катастрофа.

Марли слушаше разказа му с каменна физиономия. Не бе изненадана, по-скоро се забавляваше, като го гледаше как се поти.

— Мисля, че трябва да я изхвърлим — заяви Фич, когато приключи.

— Имаш ли копие от доклада за Робилио? — запита тя съвършено спокойно.

Той измъкна лист от куфарчето си.

— Твоя работа ли е? — запита тя, след като прочете доклада.

— Да. Пълна измислица.

Тя сгъна листа и го пусна под стола.

— Страхотен план, Фич.

— Да, чудесен беше, додето не ни спипаха.

— И на всеки процес ли го правите?

— Е, поне се опитваме.

— Защо избрахте мистър Дюпри?

— Проучихме го внимателно и решихме, че ще е лесен. Дребен провинциален бизнесмен, едва си покрива разноските, а в игралните домове парите се лаят, приятелите му трупат състояния. Веднага клъвна.

— Хващали ли са ви и друг път?

— Случвало се е да отменим плана, но никога не са ни хващали.

— Но сега ви спипаха.

— Не съвсем. Хопи и Мили може да подозират, че всичко е работа на тютюневата компания, но не са сигурни. Дано не са.

— И каква полза?

— Никаква.

— Спокойно, Фич. Мисля, че Хопи пресилва нейната важна роля. Николас често разговаря с Мили и според него тя изобщо не е привърженичка на твоя клиент.

— На нашия клиент.

— Правилно. На нашия клиент. Николас не е виждал доклада.

— Значи мислиш, че Хопи лъже?

— Упрекваш ли го? Твоите момчета са му внушили, че отива в затвора.

Фич въздъхна от облекчение и почти се усмихна.

— Довечера Николас трябва на всяка цена да поговори с Мили. След два-три часа Хопи ще ѝ разкаже всичко. Може ли Николас да я потърси веднага?

— Фич, тя ще гласува както поиска Николас. Отпусни се.

Фич се отпусна. Вдигна лакти от масата и отново опита да се усмихне.

— Любопитно ми е с колко гласа разполагаме в момента.

— С девет.

— Кой са останалите трима?

— Хърман, Рики и Лони.

— Още ли не е намекнал на Рики за старите ѝ грехове?

— Засега не.

— Значи стават десет — каза Фич, като въртеше пръсти и се оглеждаше. — Дори единайсет, ако изхвърлим някого и вкараме Шайн Ройс, нали така?

— Слушай, Фич, прекалено се тревожиш. Нали вече плати и нае най-добрите. Отпусни се сега и чакай присъдата. Тя е в сигурни ръце.

— Единодушна ли ще е? — алчно запита Фич.

— Николас твърдо смята да е единодушна.

Фич не усети как се смъкна по стъпалата на старата сграда и изскочи на тротоара. Бодро измина шест пресечки, като си подсвиркуваше в прохладната вечер. Хосе подтичваше след него. Никога не бе виждал шефа си в толкова добро настроение.

От едната страна на заседателната зала седяха седемте адвокати, които бяха платили по един милион долара, за да участват в това събитие. Освен тях присъстваше само Уендъл Рор, който бавно крачеше напред-назад около другия край на масата и с тихи, отмерени

думи се обръщаше към съда. Гласът му беше сърдечен и звучен, изпълнен ту със съчувствие, ту с гневни упреци към тютюневия гигант. Той поучаваше, обясняваше, увещаваеше. Беше ту весел, ту яростен. Показваше снимки и изписваше цифри по черната дъска.

Свърши за петдесет минути — най-кратката репетиция досега. По заповед на Харкин заключителните речи не трябваше да траят повече от час. Откъм колегите веднага се посипаха коментари. Един-двама го поздравиха, но повечето търсеха какво да се подобри. Едва ли някой актьор бе играл пред по-взискателна публика. Седмината бяха произнесли стотици заключителни речи, донесли присъди за стотици милиони долари. Всички знаеха как се изкопчват пари от съда.

Бяха се споразумели да оставят самолюбието извън залата. Макар че не обичаше критиките, Рор изтърпя разбора и се съгласи да повтори речта.

Трябваше да е свършена. До победата оставаше само крачка.

* * *

Кейбъл търпеше същите мъки. Неговата публика беше далеч по-многобройна — десетина адвокати, няколко консултанти, цял куп сътрудници. Снимаха го с камера, за да може да види изпълнението си. Той възнамеряваше да привърши за половин час. Заседателите щяха да оценят кратката реч. Рор сигурно щеше да се разбъбри. Чудесен контраст — техничният Кейбъл с кратко изложение на фактите срещу словоохотливия Рор, който все гледа да бие на чувства.

Кейбъл приключи речта и седна да изгледа записа. После отново и отново — целия неделен следобед и до късно вечерта.

Докато пътуваше към вилата край плажа, Фич успя да си възвърне обичайното настроение на сдържан песимизъм. Четиримата шефове току-що бяха привършили с разкошния обяд и го чакаха. Джанкъл беше пиян и седеше настрани край камината. Фич прие чаша кафе и описа последните ходове на ответника. Разговорът скоро опря до парите, които бе поискал в петък — по два милиона от четирите компании.

До петък Фондът разполагаше с шест милиона и половина — предостатъчно, за да се приключи процесът. За какво поиска още осем

милиона? И колко оставаха във Фонда сега?

Фич обясни, че внезапно са възникнали непредвидени много големи разходи.

— Стига си го увъртал, Фич — каза Лутър Вандъмиър от „Трелко“. — Успя ли най-сетне да купиш присъдата?

Фич се опитваше да не лъже тези хора. В края на краищата те бяха негови работодатели. Никога не им казваше цялата истина, а и те не очакваха това от него. Но когато му задаваха пряко толкова важен въпрос, чувстваше се длъжен да положи известно усилие за откровеност.

— Има нещо такова — каза той.

— Осигури ли гласовете, Фич? — запита друг генерален директор.

Фич помълча и внимателно огледа четиримата, включително и Джанкъл, който изведнъж бе наострил уши.

— Мисля, че ги осигурих — каза той.

Малко неуверено, но с напълно избистрен поглед, Джанкъл скочи на крака и пристъпи в средата на стаята.

— Повтори го, Фич.

— Чухте ме. — В гласа на Фич се долавяше нотка на гордост. — Присъдата е купена.

Другите трима също станаха на крака и обкръжиха Фич.

— Колко? — запита един от тях.

— Не казвам — хладно отвърна Фич. — Подробности нямат значение.

— Настоявам да знам — обади се Джанкъл.

— Да оставим това. Наели сте ме да върша мръсната работа и да пазя вас и вашите компании. Ако искате да ме уволните, ваша воля. Но никога няма да узнаете подробностите.

Четиримата го гледаха и мълчаха. Обръчът им се свиваше около него. Бавно пиеха коктейлите си и се възхищаваха на своя герой. Осем пъти бяха се изправяли пред пропастта и осем пъти Ранкин Фич ги бе спасявал с мръсните си номера. Сега го правеше за девети път. Беше непобедим.

И никога до днес не им бе обещавал победа. Дори напротив. Преди всяка присъда идваше разтревожен, предсказваше катастрофи и

се наслаждаваше на страховете им. Днес просто не приличаше на себе си.

— Колко? — запита Джанкъл.

Фич не можеше да крие. По напълно разбираеми причини четиримата имаха право да знаят къде са отишли парите. Макар и таен, Фондът все пак си имаше нещо като счетоводство. Когато Фич искаше пари, компаниите участваха поравно и всеки генерален директор получаваше месечен отчет за разходите.

— Десет милиона — каза Фич.

Пияният се опомни пръв.

— Платил си десет милиона на съдебен заседател! — излая той.

Другите бяха потресени не по-малко от него.

— Не. Не на съдебен заседател. Нека го кажем другояче. Закупих присъдата срещу десет милиона долара, приемате ли? В момента Фондът разполага с четири милиона и половина. И няма да отговарям на въпроси какво съм направил с парите.

Те биха могли да си представят плик с пари, пъхнат под масата. Например пет или десет хиляди. Но изглеждаше невъобразимо някой от тия дребни провинциалисти в съда да има чак толкова ум, че да мечтае за десет милиона долара. Не, просто не можеше всичко да е отишло у един човек.

Мълчаха смаяно, наобиколили Фич, и всички мислеха едно и също. Сигурно е извъртял номер на десет от заседателите. Това звучеше разумно. Избрал е десет души и е предложил по милион. Точно така, далеч по-разумно. Десет нови-новенички милионери край Мексиканския залив. Но как се крият толкова пари?

Фич се наслаждаваше на мига.

— Естествено, нищо не е гарантирано — каза той. — Няма да узнаете, преди да чуете заседателите.

Има си хас да не е гарантирано — за десет милиона долара. Но всички мълчаха. Лутър Вандъмиър се отдръпна пръв. Наля си бренди и седна на табуретката до пианото. След време Фич щеше да му разкаже. Нямахше закъде да бърза — след месец-два можеше да го привика по служба в Ню Йорк и да изкопчи цялата история.

Фич каза, че сега имал работа. Искал утре всички да дойдат в съдебната зала.

— И не сядайте заедно — заръча той на сбогуване.

Всички заседатели усещаха, че неделната нощ ще е последната от заточението им. Шушукаха си, че ако в понеделник по пладне получат делото, до вечерта сигурно ще успеят да постигнат съгласие за присъдата и да се приберат у дома. Не го казваха открито, защото това би предизвикало и разсъждения около самата присъда, а Хърман бързо слагаше край на подобни приказки.

Все пак настроението беше бодро и мнозина тайничко си разчистваха стаите. Искаха последното посещение в „Сиеста Ин“ да е кратко — само колкото да си грабнат готовите чанти и четките за зъби.

В неделя имаха трета поредна вечер за лични посещения и това започна да им омръзва. Особено на семейните. За една съпружеска двойка три вечери нежност в тясна стая са малко много. Дори и неженените се нуждаеха от почивка. Приятелката на Севил не се появи. Дерик каза на Ейнджил, че щял да намине, но първо имал да свърши важна работа. Лорийн нямаше приятел, но през почивните дни бе общувала с дъщерите си предостатъчно. Между Джери и Хрътката припламна първата препирня.

В неделя вечер из мотела цареше тишина; нямаше нито футбол и бира в Балната зала, нито шахматни турнири. Николас ядеше пица с Марли в своята стая. Уговаряха текущите задачи и общия план. Двамата бяха нервни и почти не се развеселиха от описанието на Фич и неговите злополуки около Хопи.

В девет Марли си тръгна. Потегли с колата към нас наетия апартамент и си събра багажа.

Николас мина в отсрещната стая, където Хопи и Мили го чакаха, щастливи като младоженци. Чудеха се как да му благодарят. Нали ги бе измъкнал от този кошмарен заговор. Направо потресаващо — на какво ли не са способни тютюневите магнати, за да постигнат своето.

Мили каза, че се тревожела дали трябва да остане в съда. Двамата с Хопи разговаряли за това и тя смятала, че не може да бъде

безпристрастна след всичко, което са сторили па съпруга ѝ. Николас бе очаквал нещо подобно. Кача, че сега се нуждаел от нейната помощ.

А имало и още нещо, далеч по-важно. Ако Мили кажела на Харкин за заговора около Хопи, това вероятно щяло да провали целия процес. И след година-две други заседатели щели да се изправят пред същото дело. Двете страни щели да хвърлят още милиони, за да свършат същата работа.

— От нас зависи, Мили. Избраха ни, за да отсъдим, и ние сме длъжни да стигнем до края. Следващите заседатели няма да са по-умни от нас.

— Правилно — обади се Хопи. — Процесът приключпа утре. Срамота ще е да се провали в последния момент.

Мили стисна зъби и събра кураж. С приятел като Николас всичко изглеждаше по-лесно.

* * *

В неделя вечерта Клив и Дерик се срещнаха в бара на Златното казино. Изпиха по бира, погледаха футбол и разговорът не стигна доникъде, защото Дерик само вдигаше шум и се правеше на ядосан, задето го прецакват. Петнайсетте хилядарки бяха в малък кафяв пакет, който Клив плъзна по масата и Дерик го пъхна в джоба си, без да благодари. Според последната уговорка щеше да получи другите десет след процеса — естествено, ако Ейнджъл гласува срещу защитата.

— Защо не вземеш да си вървиш? — запита Дерик няколко минути, след като бе прибрал парите до сърцето си.

— Чудесна идея — отвърна Клив. — А ти бягай при момичето. Обясни ѝ как стоят нещата.

— Знам си работата.

Клив си взе цигарите и изчезна.

Дерик изгълта бирата, после изтича в тоалетната, заключи се и преброи парите — сто и петдесет новички банкноти по сто долара. Пак събра пачката и се изуми от размерите ѝ — нямаше и един пръст на дебелина. Раздели парите на четири и ги натъпка по джобовете си.

Казиното гъмжеше от народ. Някога Дерик бе играл зарове с поголемия си брат, който служеше в армията. Сега масите го привличаха

като магнит. Погледа малко, после реши да устои на изкушението и да отиде при Ейнджъл. На барчето срещу рулетката спря за още една бира. Наоколо печелеха и губеха цели състояния. Пари при пари отиват. Днес му беше щастлив ден.

Той пристъпи към масата с жетоните, обмени хиляда долара и с наслада усети уважението към солидния клиент. Крупиецо огледа новичките банкноти и се усмихна почитателно. До масата като по магия изникна руса сервитьорка и Дерик си поръча бира.

Заложил на едро — по на едро, отколкото белите наоколо! Първата купчинка жетони изчезна за четвърт час и той без колебание обмени още хиляда долара.

Скоро хвъркна и втората хилядарка, после му потръгна и спечели хиляда и осемстотин долара за пет минути. Купи още жетони. Поръчваше бира след бира. Русата взе да флиртува. Крупиецо го попита дали не иска да стане почетен член на казиното.

Вече бе загубил представа колко пари му остават. Вадеше ги от джобовете си, после връщаше част от тях. Купи още жетони. След час вече бе останал само с шест хиляди долара и отчаяно искаше да престане. Но все някога трябва да му потръгне. Веднъж му бе провървяло; пак щеше да му излезе късметът. Реши да залага все така на едро и щом си върне парите, да спре. След още една бира премина на уиски.

Не вървеше. По някое време отскочи до тоалетната, заключи се в същата кабинка и измъкна смачканите банкноти от джобовете си. Доплака му се — бяха останали само седем хиляди. Но щеше да си ги върне. Щеше да опита на друга маса. И с по-различни залози. А ако, не дай си боже, останеше само с пет хиляди, незабавно щеше да зареже всичко и да хукне навън. В никакъв случай не би си позволил да загуби последните пет хиляди.

Мина край една пустееща рулетка и без сам да знае защо, заложил петстотин долара на червено. Крупиецо завъртя, топчето спря на червено и Дерик спечели петстотин долара. Остави всичко на червено и спечели още веднъж. Без колебание заложил двете хиляди долара и му провървя за трети пореден път. Четири бона за по-малко от пет минути. Той седна в барчето, поръча си бира и погледа малко бокс по телевизията. Почувства се щастлив, че има в джобовете си почти единайсет хиляди долара.

Времето за посещения бе отминало, но трябваше на всяка цена да говори с Ейнджъл. Решително тръгна между редиците игрални автомати, като гледаше да е по-настрани от масите. Крачеше бързо с надеждата да стигне до изхода, преди да е размислил и да се върне обратно. Успя.

Сякаш само минута, след като потегли по шосето, Дерик зърна зад себе си синя лампа. Отзад се бе лепнала полицейска кола с мигащи фарове. За беля не си носеше нито дъвка, нито ментови бонбони. Спря, излезе от колата и зачака полицаия, който пристъпи до него и веднага надуши мириса на алкохол.

— Пили ли сте? — запита той.

— О, нали знаете, една-две бири в казиното.

Полицаят светна с фенерче право в очите на Дерик, после го накара да върви по права линия и да докосне носа си с пръст. Личеше, че е пиян. После му сложи белезници и го откара в ареста. Алкохолната проба показа осемнайсет на хиляда.

Доста го разпитваха за парите, натъпкани по джобове му. Обяснението звучеше смислено — имал късмет в казиното. Нямаше обаче работа. Живееше при брат си. Нямаше и полицейско досие. Полицаят описа парите и личните вещи, после заключи всичко в касата.

На пода в килията хъркаха двама пияници. Дерик седна на горното легло. Сега телефонът не би му помогнал, защото не можеше да позвъни направо на Ейнджъл. Пияните шофьори задължително оставаха поне пет часа зад решетките. На всяка цена трябваше да се свърже с Ейнджъл, преди да е тръгнала към съда.

Телефонът събуди Суонсън в три и половина през нощта. Гласът отсреща беше провлачен, глух и замаян, но явно принадлежеше на Бевърли Монк.

— Добре дошъл в Ню Йорк — високо изрече тя, после се разкиска като луда. Личеше си, че е доста пияна.

— Къде си? — запита Суонсън. — Нося парите.

— По-късно — каза тя. Отнякъде долитаха сърдити мъжки гласове. Усилиха музиката. — По-късно ще свършим тая работа.

— Информацията ми трябва спешно.

— А пък на мен ми трябват парите.

— Чудесно. Казвай къде и кога.
— Че откъде да знам? — отвърна тя и наруга някого до себе си.
Суонсън вкопчи пръсти в слушалката.
— Бевърли, чуй ме. Помниш ли онова малко кафене, където се срещнахме предния път?
— Да, май си го спомням.
— На Осмо Авеню, близо до „Балдучи“.
— Да бе, сещам се.
— Добре. Ела там колкото се може по-скоро.
— Ама много скоро ли? — запита тя и се разкикоти.
Суонсън търпеливо запита:
— Какво ще кажеш за седем сутринта?
— А сега колко е?
— Три и половина.
— Олеле!
— Слушай, защо да не дойда още сега? Кажи ми къде си и скачам в първото такси.
— А, не, тук съм си добре. Малко се забавлявам.
— Пияна си.
— И какво?
— Това, че ако искаш четирите хилядарки, гледай да останеш поне малко трезва и да дойдеш.
— Ще дойда, скъпи. Как ти беше името?
— Суонсън.
— Вярно, Суонсън. Чакай ме там около седем.
Тя се изкиска и затвори телефона.
Суонсън не мигна до сутринта.

В пет и половина Марвис Мейпълс се яви в полицията и запита дали може да прибере брат си Дерик. Петте часа бяха изтекли. Полицаят доведе Дерик от килията, после отключи касата и извади вещите му върху метален поднос. Под втрещения поглед на брат си Дерик провери всичко — единайсет хиляди долара в брой, ключовете за колата, джобно ножче и вазелин за устни.

На паркинга Марвис попита за парите и Дерик обясни, че му провървяло на зарове. После даде на брат си двеста долара и помоли

да използва неговата кола. Марвис взе парите и се съгласи да изчака пред затвора, докато докарат колата на Дерик от общинския паркинг.

Дерик бясно подкара към Пас Крисчън и спря зад „Сиеста Ин“ под първите бледи лъчи на зората. За всеки случай приклепна ниско и се промъкна през шубраците към прозореца на Ейнджъл. Естествено, прозорецът беше затворен и той почука по стъклото. Никакъв отговор. Дерик взе камъче и почука по-силно. Обзе го паника — наоколо бързо се развиделяваше.

— Не мърдай! — изрева някой зад гърба му.

Дерик се завъртя и зърна полицаия Чък с черен пистолет, насочен право в челото му.

— Дръпни се от прозореца! Горещете!

Дерик вдигна ръце и се отдръпна през храстите.

— Лягай долу! — бе следващата команда и Дерик се прос на студения тротоар с ръце зад гърба. Чък се обади за подкрепления.

Марвис още чакаше колата, когато брат му повтори пристигна в ареста.

Ейнджъл изобщо не се събуди.

За жалост заседателят, който проявяваше най-голямо усърдие, слушаше по-внимателно от останалите, запомняше всичко чуто и спазваше всяко нареждане на Харкин, днес щеше да изхвъркне последен и да загуби всяка възможност за участие в съдебното решение.

В седем и петнайсет безупречно точната мисис Граймс влезе в столовата, взе поднос и започна да подрежда закуската върху него, както правеше от две седмици насам. Овесена каша, обезмаслено мляко и банан за Хърман. Корнфлейкс, мляко, парченце бекон и ябълков сок за нея. Николас стоеше до масата и предложи да ѝ помогне. В заседателската стая той винаги приготвяше кафето на Хърман. И сега стори същото. Сметана и две лъжички захар за Хърман. Черно за мисис Граймс. Побъбриха си за прибирането на багажа. Личеше, че тя се вълнува от надеждата днес да вечеря в дома си.

Още от зори в столовата цареше празнично настроение. Николас и Хенри седяха до масата и поздравяваха подражилите. Днес се прибираха!

Мисис Граймс се пресегна за прибори и Николас бързо пусна четири малки хапчета в кафето на Хърман, продължавайки да говори нещо за адвокатите. Лекарството нямаше да го убие. Беше метедрин — използваша го при шокова терапия за съживяване на полумъртви пациенти. Около четири часа Хърман щеше да е много зле и сетне да се оправи напълно.

Както правеше често, Николас последва мисис Граймс по коридора, като продължаваше да разговаря. Тя му благодари от сърце — толкова симпатичен младеж.

Трийсет минути по-късно избухна паника и Николас веднага се озова в центъра на събитията. Мисис Граймс излезе в коридора и закрещя към Чък, който стоеше на поста си с вестник и чаша кафе. Николас я чу и изскочи от стаята си. Ставало нещо с Хърман!

Сред тревожната врява дотичаха Лу Дел и Уилис. Скоро всички заседатели се струпяха пред отворената стая на семейство Граймс, която гъмжеше от народ. В банята Хърман се превиваше на пода и стенеше от ужасна болка. Мисис Граймс и Чък бяха клекнали до него. Лу Дел грабна телефона и се обади на 911. Николас тревожно сподели с Рики Колман, че сигурно е сърдечен удар. Хърман вече бил преживял такова нещо преди шест години.

След броени минути всички знаеха, че Хърман е получил сърдечен удар.

Санитарите дотърчаха с носилка и Чък избута заседателите настрана. Сложиха на Хърман кислородна маска и той се почувства малко по-добре. Кръвното му налягане беше почти нормално. Мисис Граймс непрекъснато потирите, че било като при предишния сърдечен удар.

Сложиха болния на носилката и бързо го изнесоха навън. В суматохата Николас успя да събори чашата на Хърман.

Линейката потегли с виещи сирени. Заседателите се прибраха по стаите, за да успокоят обтегнатите си нерви. Лу Дел съобщи на Харкин по телефона, че Хърман е тежко болен. Вероятно сърдечен удар.

— Капят като круши — каза тя и се впусна в подробни обяснения, че от осемнайсет години насам никога не е губила толкова заседатели. Харкин затвори телефона.

Всъщност Суонсън не се надяваше да я види точно в седем. Само преди няколко часа беше фиркана и продължаваше да пие, тъй че как би могла да се яви на срещата. Той закуси, без да бърза, и изчете първия вестник от купчинката до себе си. Стана осем. Суонсън се премести на масата до витрината, за да вижда по-добре минавачите по тротоара.

В девет взе телефона и попадна на същата съквартирантка. Не, нямало я, не се била прибирала цяла нощ, а можело и изобщо да се е изнесла.

И това е нечия дъщеря, каза си той. Живее ден за ден, спи, където замръкне, мъчи се да изкара пари колкото за храна и поредната доза дрога. Знаят ли родителите й какво прави?

Имаше достатъчно време за тия размисли. В десет си поръча още един сандвич, защото келнерът го гледеше сърдито — явно се

дразнеше, че кисне тук цяла сутрин.

Благодарение на широко разпространените оптимистични слухове денят започна добре за акциите на „Пинекс“. След като в петък вечер бяха паднали до седемдесет и три, сега те скочиха от самото откриване на седемдесет и шест и за броени минути достигнаха седемдесет и осем. Изглежда, от Билокси идваха добри новини, макар че никой не знаеше кой е източникът. Акциите на всички тютюневи компании се купуваха енергично и курсът пълзеше нагоре.

Съдията Харкин дойде едва в девет и половина и когато зае мястото си, без особена изненада откри, че залата е претъпкана. Току-що бе приключил яростен спор с Рор и Кейбъл — последният настояваше за прекратяване на процеса поради отпадането на още един заседател. Но нямаше достатъчно основания за отмяна. Харкин си знаеше работата. Той дори разполагаше с данни от някакъв стар процес, в който бяха разрешили работата да продължи с единайсет заседатели. И Върховният съд бе подкрепил присъдата им.

Както можеше да се очаква, сред публиката бързо пльзна слух за сърдечния удар на Хърман. Консултантите на ответника побързаха тихомълком да обявят това за голяма победа, защото Хърман явно клонял към ищеца. От своя страна консултантите на Рор го увериха, че отпадането на Хърман е жесток удар срещу ответника, понеже той проявявал симпатии към цигарите. И всички експерти единодушно приветстваха появата на Шайн Ройс, макар че трудно можеха да обосноват преценката си.

Фич седеше замаян и слисан. Как, по дяволите, можеше да се нагласи сърдечен удар? Нима Марли бе способна хладнокръвно да отрови един слепец? Слава богу, че тя беше на негова страна.

Вратата се отвори. Заседателите влязоха един по един. Всички ги гледаха, за да се уверят, че Хърман не е сред тях. Мястото му остана празно.

Съдията Харкин вече бе разговарял с лекарите в болницата и най-напред побърза да уведоми заседателите, че Хърман се чувствал по-добре. Можело и да не е чак толкова болен. Заседателите

въздъгнаха с облекчение. Шайп Ройс стана пети номер и зае мястото на Хърман между Филип Севил и Ейнджъл Уийз.

Беше ужасно горд.

Когато настана спокойствие, негова светлост нареди на Уендъл Рор да пристъпи към заключителната си реч. Не повече от час, предупреди той. Облечен в любимото си раздърпано сако, но с бяла риза и чиста папийонка, Рор започна най-напред с кротки извинения за дългия процес и благодари на заседателите за чудесната работа. След като привърши с любезностите, той се впусна в свирепо описание на „...най-смъртоносната стока, създавана някога от човечеството. Цигарата. Всяка година тя убива четиристотин хиляди американци — десет пъти повече от нелегалната търговия с наркотици. Нищо друго не може да се сравнява с нея“.

По-нататък той засегна основните моменти от показанията на Фрик, Бронски и Килван, без да задълбава в подробности. Напомни им за Лорънс Кригълър — човека, който бе работил в тютюневата промишленост и знаеше мръсните ѝ тайни. Десетина минути посвети на безгласия Лион Робилио, който дващест години се бе сражавал на страната на тютюна, преди да осъзнае колко престъпна е тази промишленост.

Когато стигна до децата, Рор ускори темпото. За да оцелее тютюневата индустрия, трябва да хване юношите в своята примка и да натрапи продукцията си на бъдещото поколение. Тук Рор помоли съдебните заседатели да си припомнят кога са започнали да пушат, сякаш бе чул за какво разговаряха преди време.

Всеки ден три хиляди деца се насочват към пагубния навик. Една трета след време ще загинат от него. Какно да се каже още? Не е ли време да принудим богатите корпорации да поемат отговорност за своята продукция? Да привлечем вниманието им. Да ги принудим да оставят децата на мира. Не е ли време да платят за злините, причинени от тяхното производство?

Той вече не криеше злобата си, когато заговори за никотина и упорития отказ на тютюневите компании да признаят за пристрастяването. Бивши наркомани твърдели, че е по-лесно да зарежеш марихуаната и кокаина, отколкото цигарите. С още по-люта злоба Рор спомена Джанкъл и неговите теории за злоупотребата.

После той примига и моментално се преобрази. Заговори за своята клиентка мисис Селист Уд — прекрасна съпруга, майка, приятелка, станала жертва на тютюневата индустрия. Разказа за нейния съпруг, покойния мистър Джейкъб Уд, който попаднал в капана на цигарите „Бристълс“ и двацет години напразно опитвал да се отърве от тази любима рожба на „Пинекс“. След него оставали безутешни деца и внуци. Той загинал на петдесет и една години само защото употребявал законно произведен продукт, и то точно по утвърдения начин.

Рор пристъпи към черната дъска и набърза пресметна няколко цифри. Икономически погледнато, животът на Джейкъб Уд бе струвал около милион. Заедно с някои други щети общата сума достигна два милиона. Това бяха реалните щети, финансовото обезщетение, което се полагаше на семейството след смъртта на Джейкъб.

Но въпросът не опираше само до реалните щети. Рор изнесе светкавична лекция за наказателните обезщетения и тяхната роля за усмиряване на големите корпорации. Как може да се накаже една компания, която притежава осемстотин милиона долара в брой?

Като я удариш така, че да я заболи.

Рор нарочно се въздържа да предложи някаква сума, макар че по закон имаше това право. Когато приключи с речта и се върна на масата, той просто остави върху дъската огромен надпис: \$ 800 000 000. Благодарни за вниманието и седна. Четирийсет и осем минути.

Негова светлост обяви десет минути почивка.

Въпреки четирите часа закъснение Суонсън бе готов да я разцелува. Но не го стори по две причини — защото се боеше от зараза и защото я придружаваше мърляв младеж, облечен в черна кожа от глава до пети, с боядисани в смолисто черно коса и козя брадичка. На челото му бе татуирано с едри букви името ДЖЕЙД, а по ушите му висеше цяла колекция обици.

Джейд мълчаливо придърпа стол и застана на стража като доберман.

Бевърли очевидно бе яла пердах. Долната ѝ устна беше разцепена и подута. Пудрата по бузата ѝ не успяваше да прикрие голямото синьо петно. Дясното око също изглеждаше подпухнало. Тя вонеше на марихуана, евтино уиски и още някаква гадост.

Суонсън беше готов да фрасне Джейд по татуировката и да му откъсне обиците една по една.

— Носиш ли парите? — запита Бевърли, като се озърташе към Джейд, който безизразно зяпаше Суонсън. Нямаше съмнение кой ще получи парите.

— Да. Разкажи ми за Клер.

— Първо да видя парите.

Суонсън извади малък плик, отвори го леко, за да покаже банкнотите, после го притисна с длани върху масата.

— А сега казвай по-бързо — нареди той, без да откъсва поглед от Джейд.

Бевърли също погледна Джейд, който кимна вдървено, като слаб актьор.

— Давай.

— Истинското ѝ име е Гейбриъл Брант. Родена е в Кълъмбия, щата Мисури. Там е учила, а майка ѝ преподава средновековна история в университета. Друго не знам.

— А нещо за баща ѝ?

— Мисля, че е умрял.

— Друго?

— Няма друго. Дай парите.

Суонсън плъзна плика по масата и веднага скочи на крака.

— Благодаря — каза той и изчезна.

На Дъруд Кейбъл му трябваше малко повече от половин час, за да обори умело смехотворните претенции за милиони от роднините на човек, който доброволно е пушил цели трийсет и пет години. Според него процесът си беше живо изнудване.

Най-много го дразнеше това, че вместо да разглежда темата за Джейкъб Уд и неговите навици, ищецът се опитва да превърне процеса в емоционален спор за тютюнопушенето сред подрастващите. Какво общо има Джейкъб Уд със съвременните реклами на цигари? Няма и капчица доказателство, че покойният е бил повлиян от рекламата. Пропушил бе по своя собствена воля.

Защо трябва да се намесват децата? Заради емоциите, това е. Ние инстинктивно се гневим, когато смятаме, че някой лъже или измъчва

дете. А за да изкопчат милиони от вас, съдебните заседатели, адвокатите на ищеца трябва най-напред да ви разгневят.

Кейбъл умело призова за почтеност и правосъдие. Нека решат фактите, а не чувствата. Към края той успя категорично да спечели вниманието им.

Когато се върна на място, съдията Харкин му благодари и се обърна към ложата.

— Дами и господа, сега делото е във ваши ръце. Предлагам да си изберете нов старши заседател вместо мистър Граймс, за когото узнах, че вече е много по-добре. През почивката разговарях със съпругата му. Още бил отпаднал, но очаквали в близко време да се възстанови напълно. Ако по някакъв повод пожелаете да разговаряте с мен, повикайте ме чрез охраната. Наставленията си ще получите в заседателската стая. Успех!

Докато Харкин се сбогуваше с тях, Николас леко извърна глава към публиката и срещна погледа на Ранкин Фич. Просто искаше да покаже от кого зависят нещата в момента. Фич кимна едва забележимо и Николас се изправи заедно с колегите си.

Наближаваше обяд. Съдията обяви почивка до ново нареждане, което означаваше, че желаещите могат свободно да влизат и излизат, докато заседателите се върнат с присъдата. Бандата от Уолстрийт се втурна към телефоните. Шефовете от Голямата четворка размениха по някоя дума с подчинените си и напуснаха залата.

Фич незабавно излезе и пое към кабинета си. Конрад висеше край телефоните.

— Тя е — тревожно съобщи той. — Обажда се от уличен телефон.

Фич нахълта в кабинета и грабна слушалката.

— Ало?

— Слушай, Фич. Нови инструкции. Задръж така и си погледни факса.

Фич погледна факса, от който излизаше лист хартия.

— Приемам — каза той. — Защо са тия нови инструкции?

— Млъквай, Фич. Прави каквото ти казвам, без да се бавиш.

Фич изтръгна листа от машината и прегледа ръкописния текст. Сега парите трябваше да отидат в Панама. Банко Атлантико в Панама Сити. Следваха инструкции за прехвърлянето и номер на сметката.

— Разполагаш с два̀сет минути, Фич. Заседателите обядват. Ако не получа потвърждение до дванайсет и половина, сделката отпада и Николас променя курса. Той има клетъчен телефон в джоба и чака да му позвъня.

— Обади ми се пак в дванайсет и половина — отсече Фич и затвори.

Заповяда на Конрад да не приема разговори. Без никакви изключения. Незабавно изпрати по факса инструкциите до своя специалист във Вашингтон, който пък прати нареждане до Ханва Банк на Холандските Антили. „Ханва“ чакаше още от сутринта, тъй че след десет минути парите напуснаха сметката на Фич, прескочиха Карибско море и кацнаха в Панама Сити, където бяха готови да ги приемат. След малко Фич получи потвърдението от „Ханва“; много би искал да го прати на Марли, но не знаеше нейния номер.

В дванайсет и два̀сет Марли се обади на своя панамски банкер, който потвърди получаването на десет милиона долара.

Тя беше само на пет километра от Фич и работеше с портативен факс в евтина мотелска стая. Изчака пет минути и изпрати на същия банкер нареждане да прехвърли парите в една банка на Каймановите острови. После незабавно да закрие сметката в Банко Атлантико.

Николас се обади точно в дванайсет и половина. Криеше се в мъжката тоалетна. Обядът бе приключил и щяха ди пристъпят към обсъждане. Марли му каза, че е осигурила парите и заминава.

Фич продължи да чака почти до един часа. Тя отново му се обади от уличен телефон.

— Парите пристигнаха, Фич.

— Страхотно. Да те поканя ли на обяд?

— Някой друг път.

— Е, кога да чакаме присъдата?

— Привечер. Нали не се тревожиш, Фич?

— Аз ли? Ни най-малко.

— Отпусни се. Това ще е върховният ти миг. Дванайсет на нула, Фич. Как ти звучи?

— Като музика. Защо изхвърли горкия Хърман?

— Нямам представа какво ми говориш.

— Ясно. Кога ще празнуваме?

— Ще ти се обадя по-късно.

Тя скочи в наетата кола и подкара, като се взираше напрегнато в огледалото. Другата кола беше изоставена на волята на съдбата пред апартамента ѝ. На задната седалка лежаха две чанти с дрехи и портативният факс — друго не бе успяла да вземе. Мебелите от апартамента сигурно щяха да идат на разпродажба.

На едно отклонение Марли рязко отби. Вчера бе репетирала този ход за в случай, че я следят. Но от момчетата на Фич нямаше и помен. Тя продължи на зигзаг по страничните пътища, докато се добра до областното летище, където я чакаше малък реактивен самолет. Взе чантите и захвърли ключовете в колата.

Суонсън позвъни, но не го свързаха. Тогава се обади на своите хора в Канзас Сити и трима агенти незабавно потеглиха към Кълъмбия, докдето имаше само един час път. Двама други грабнаха телефоните и започнаха да звънят до факултета по средновековна история с надеждата да открият някой осведомен и приказлив събеседник. В телефонния указател на Кълъмбия имаше шест души с фамилията Брант. Свързаха се с всички, но никой не познаваше Гейбриъл Брант.

Най-сетне, малко след един, успя да се добере до Фич. През последния час Фич бе забранил да го свързват с когото и да било.

Суонсън потегли за Мисури.

Когато разчистиха чиниите и пушачите се завърнаха, стана ясно, че им предстои да извършат онова, за което мечтаеха от месец насам. Насядаха около масата и се втренчиха в празното място, където до неотдавна гордо седеше Хърман.

— Май ще ни трябва нов старши — подхвърли Джери.

— И мисля, че трябва да е Николас — бързо добави Мили.

Всъщност нямаше съмнение кой да заеме мястото. Никой друг не искаше да се захваща, а Николас явно познаваше работата по-добре и от адвокатите. Избраха го единодушно.

Той застана прав в края на масата и прочете препоръките на съдията Харкин. После добави:

— Съдията иска преди гласуването да вземем предвид всички доказателства, включително и научните отчети.

При тия думи той обърна поглед наляво към масичката в ъгъла, отрупана с купищата доклади, които се бяха събирали от седмици насам.

— Не смятам да кисна тук два-три дни — заяви Лони, докато другите гледаха масичката. — Мене ако питате, готов съм да гласувам още сега.

— Не прибързвай — каза Николас. — Това е сложен, изключително важен процес и би било неправилно да пришпорим нещата без внимателно обсъждане.

— Аз предлагам да гласуваме — възрази Лони.

— А аз предлагам да постъпим както казва съдията. Ако искаш, можем да го повикаме.

— Ама всичкото това ще го четем ли? — запита Силвия Хрътката. Четенето не спадаше към любимите ѝ занимания.

— Имам идея — каза Николас. — Защо не вземем всички по един отчет? Преглеждаме ги и обясняваме на останалите. Тогава няма да си кривим душата, като кажем на Харкин, че сме запознати с доказателствата.

— Мислиш ли, че ще ни пита? — обади се Рики Колман.

— Сигурно. Присъдата трябва да почина върху представените доказателства — показанията в съда и писмените документи. Нека поне се помъчим да изпълним изискванията.

— Съгласна съм — каза Мили. — Всички искаме да си вървим, но наш дълг е внимателно да обсъдим доказателствата.

Нямаше други протести. Мили и Хенри Ву донесоха купищата папки на голямата маса, където останалите бавно почнаха да си избират папки.

— Само хвърлете по един поглед — увещаваше ги Николас като опитен треньор.

Лично той грабна най-дебелата папка — проучването на доктор Милтън Фрик за влиянието на цигарения дим върху дихателната система — ѝ се зачете така, сякаш никога не бе срещал нещо по-увлекателно.

В съдебната зала неколцина любопитни продължаваха да чакат с надеждата за бърза присъда. Това не беше рядкост — заседателите излизат, хапват надве-натри, гласуват и готово. Обикновено имаха оформено мнение още преди появата на първия свидетел.

Но не и този път.

На височина дванайсет хиляди метра и със скорост седемстотин километра в час самолетът достигна от Билокси до Джорджтаун на Каймановите острови за деветдесет минути. Марли мина през митницата с новичък канадски паспорт, издаден на някоя си Лейн Макроланд — красива млада дама от Торонто, пристигаща без никакви делови намерения, просто на едноседмична почивка. Както изискваха местните закони, имаше и билет за връщане до Маями след една седмица. На Каймановите острови много обичаха туристите, но не си падаха по новите граждани.

Паспортът беше част от идеален комплект нови документи, дело на прочут фалшификатор от Торонто. Имаше още шофьорска книжка, акт за раждане и удостоверение за гласуване. Цена — три хиляди долара.

Тя взе такси до Джорджтаун и спря пред своята банка — Роял Суис Тръст, разположена в достолепна стара сграда недалеч от морето. Никога не бе стъпвала на Каймановите острови, макар че ги чувстваше

едва ли не като втора родина. От два месеца насам изучаваше тия места. И грижливо ръководеше финансовите си дела по факса.

Въздухът беше горещ и задушен, но тя не обърна внимание на това. Не идваше заради слънцето и плажовете. Часът в Ню Йорк и Джорджтаун беше три. Два следобед за щата Мисисипи.

Още от вратата един служител любезно я придружи до малък кабинет, където трябваше да попълни нови документи за изпращане по факса. След няколко минути се появи млад мъж на име Маркус. Няколко пъти бяха говорили по телефона. Той беше строен, изискан и добре облечен, с типично европейски вид и безупречен английски, в който една се долавяше акцент.

Парите са пристигнали, уведоми я Маркус и Марли успя да приеме новината без следа от усмивка. Не беше лесно. А сега я чакаше работа. Изкачиха се в кабинети му на горния етаж. Както всички банкери на Каймановитс острови, Маркус имаше твърде неясна функция, но се водеше вицепрезидент на нещо си и се грижеше за банковите портфейли на клиентите си.

Секретарката донесе кафе и Марли помоли за сандвич.

Докато тракаше на компютъра си, Маркус съобщи, че „Пинекс“ вървял по седемдесет и девет и го купували през целия ден. „Трелко“ се вдигнал с три и четвърт до петдесет и шест. „Смит Гриър“ скочил с два пункта до шейсет и четири и половина. „Конпак“ се продавал спокойно по около трийсет и три.

Поглеждайки записките си, макар че ги помнеше наизуст, Марли влезе в играта, като нареди къси продажби на петдесет хиляди акции на „Пинекс“ по седемдесет и девет. Надяваше се съвсем скоро да ги откупи обратно на много по-ниска цена. Късите продажби бяха рискована операция, използвана само от най-опитните дилъри. При очаквано спадане на акциите на дадена компания правилата за борсова търговия позволяваха продажби на първоначално по-високата цена, а след това обратно изкупуване на по-ниска цена.

С десет милиона в брой Марли имаше разрешение да продава акции на стойност 20 милиона.

Тракайки яростно по клавишите, Маркус потвърди продажбата и прекъсна за момент, докато си сложи слушалките. Втората операция беше удар срещу „Трелко“ — тридесет хиляди акции, продадени по петдесет и шест и четвърт. Маркус потвърди, после започна

суматохата. Марли продаде четирийсет хиляди акции на „Смит Гриър“ по шейсет и четири и половина; още шейсет хиляди на „Пинекс“ по седемдесет и девет и една осма; нови трийсет хиляди на „Трелко“ по петдесет и шест и една осма; петдесет хиляда на „Смит Гриър“ по шейсет и четири и три осми.

Тук Марли спря и поръча на Маркус да следи внимателно „Пинекс“. Току-що бе продала сто и десет хиляди негови акции и много се тревожеше за реакцията на Уолстрийт. „Пинекс“ се поколеба на седемдесет и девет, спадна до седемдесет и осем и три четвърти, после пак скочи на седемдесет и девет.

— Мисля, че вече е безопасно — каза Маркус, който от две седмици насам следеше курса на акциите.

— Продай още петдесет хиляди — нареди тя без колебание.

Маркус трепна за миг, после се наведе пред монитора и осъществи продажбата.

„Пинекс“ слезе на седемдесет и осем и половина, после спадна с още една четвърт. Докато Маркус дебнеше реакцията на Уолстрийт, Марли пиеше кафе и преглеждаше записките си. Чудеше се какво ли прави Николас сега, но не беше разтревожена. Напротив, чувстваше се удивително спокойна.

Маркус свали слушалките.

— Станаха около двайсет и два милиона долара, мис Макроланд. Мисля, че е време да спрем. За повече продажби ще трябва да поискам разрешение от началството.

— Засега стига — каза тя.

— Борсата затваря след петнайсет минути. Ако искате, заповядайте да почакате в приемната за гости.

— Не, благодаря. Ще отида в хотела, може и да отскоча до плажа.

Маркус стана и закопча сакото си.

— Един въпрос. Кога очаквате раздвижване на акциите?

— Утре. Рано сутринта.

— Значително раздвижване ли?

Марли също стана и събра записките.

— Да. Ако искаш другите клиенти да те сметнат за гений, незабавно продавай тютюневите акции.

Той поръча служебна кола и малкият мерцедес откара Марли в един крайбрежен хотел недалеч от банката.

* * *

Настоящето на Марли изглеждаше напълно под контрол, но миналото я догонваше светкавично. Един сътрудник на Фич откри в библиотеката на Мисурийския университет куп стари справочници. През 1986 г. сред преподаватели те се бе появила някоя си Ивлин И. Брант, но в следващия годишник името ѝ изчезваше.

Той незабавно се свърза с колегата си, който ровеше из областните данъчни архиви. Колегата на свой ред изтича при служителя по завещанията. Завещанието на Ивлин И. Брант беше регистрирано през април 1987 г. Чиновникът му помогна да открие досието.

Находката се оказа безценна. Мисис Ъринт бе починали на 2 март 1987 г., малко преди да навърши петдесет и шест. Като единствена роднина се споменаваше двайсетгодишна дъщеря Гейбриъл, която наследяваше всичко според завещание, съставено от мисис Брант три месеца преди смъртта ѝ.

Папката беше дебела и агентът я прегледа набързо. Имуществото включваше къща за сто и осемдесет хиляди долара с ипотека върху половината стойност, кола, някакви мебели, банков влог от трийсет и две хиляди долара и пакет акции за двеста хиляди. Имаше само два кредиторски иска; личеше, че нещата са ръководени от адвокат — очевидно мисис Брант бе очаквала смъртта си. С одобрението на Гейбриъл къщата беше продадена заедно с цялото имущество и след заплащането на данъци и такси на нейно име оставаха сто деветдесет и две хиляди долара.

Около завещанието нямаше и следа от спорове. Явно с него се бе занимавал способен и опитен адвокат. Тринайсет месеца след смъртта на мисис Брант всички формалности бяха приключени.

Агентът продължи да прелиства, като си водеше записки. Два листа бяха залепнали и той внимателно ги раздели. Долният беше само половин, с официален печат.

Оказа се смъртен акт. Ивлин И. Брант бе починали от рак на белите дробове.

Агентът излезе в коридора и позвъни на началника си.

Докато се свържат с Фич, вече знаеха още неща. След като папката бе прегледана внимателно от друг сътрудник, бивш агент от ФБР с юридическо образование, изникна поредица от дарения за организации като Американската ракова асоциация, Коалицията за свят без тютюнев дим, Дружеството за борба с тютюнопушенето, Кампанията за чист въздух и още пет-шест подобни инициативи. Единият кредиторски иск се оказа сметка за около дваисет хиляди долара — стойността на последния й престой в болницата. Покойният й съпруг Питър Брант беше вписан в стара застрахователна полица. Бърза проверка из регистъра откри изпълнение на завещанието му през 1981 г. Измъкнаха папката от архивите. Той бе починал на петдесет и две години, през юни 1981-ва, оставяйки подир себе си съпруга и петнайсетгодишна дъщеря. Смъртният акт беше подписан от същия лекар, както и този на мисис Брант. Онколог.

Питър Брант също бе починал от рак на белите дробове.

Преди да позвъни в Билокси, Суонсън настоя да му гарантират, че фактите са верни.

Фич получи вестта зад заключената врата на кабинета си и я прие спокойно, тъй като бе прекалено потресен, за да реагира. Седеше зад бюрото си по риза, с разхлабена вратовръзка и развързани обувки. Не каза почти нищо.

И двамата родители на Марли бяха починали от рак на белите дробове.

Той дори записа това в бележника си, после го ограда с кръгче и започна да тегли черти наоколо, сякаш можеше да състави някаква схема на този факт, да открие съставките и да ги анализира; сега вече смътно разбираше защо е обещала да му осигури присъдата.

— Слушаш ли, Ранкин? — обади се Суонсън след дълго мълчание.

— Аха — отвърна Фич и пак млъкна. Схемата растеше, но не стигаше доникъде.

— Къде е момичето? — запита Суонсън. Той стоеше на студа край Съдебната палата в Кълъмбия и притискаше към челюстта си миниатюрен телефон.

— Нямам представа. Ще трябва да я намерим.

Фич изрече това толкова неубедително, че Суонсън разбра — момичето е изчезнало. Отново настана мълчание.

— Какво да правя? — запита Суонсън.

— Май ще трябва да дойдеш тук — отвърна Фич и внезапно затвори.

Цифрите на електронния часовник се замъгляваха и Фич затвори очи. Разтри туптящите си слепоочия, стисна брадичка, зачуди се дали да не избухне и да метне бюрото към стената, изтръгвайки телефоните, но се отказа. Сега му трябваше бистър ум.

Нямаше как да спре решението, освен ако подпалеше съда или обсипеше с гранати заседателската стая. Последните дванайсет избраници бяха там, под охраната на полицията. Ако се забавеха, ако трябваше да прекарат още една нощ в изолация, може би щеше да открие някакъв магически начин да провали процеса.

Бомбена заплаха — това беше идея. Заседателите щяха да бъдат евакуирани, отведени на някакво тайно място, за да продължат там обсъждането.

Схемата растеше и лъкатушеше, трупаха се възможни решения — все отчаяни, незаконни и опасни действия, обречени на провал от самото начало.

Времето отлиташе.

Дванайсетте избрани — единайсет ученици и техният учител.

Той бавно се изправи на крака и хвана с две ръце евтината керамична лампа. Конрад отдавна искаше да я махне, защото не ѝ беше мястото тук, сред хаоса върху бюрото на Фич.

Конрад и Панг изчакваха в коридора нови нареждания. Знаеха, че е станала някаква ужасна грешка. Отвътре лампата се стовари с трясък върху вратата. Фич изрева. Шперплатовите стени се разтресоха. Друг предмет отхвъркна и се строши — може би телефонът. Фич изкрещя нещо като „парите!“, после бюрото с грохот блъсна стената.

Те се отдръпнаха вцепенени. Не искаха да са близо до вратата, когато се отвори. „Бам! Бам! Бам!“ Трясъкът беше като от пневматичен чук. Фич блъскаше стената с юмруци.

— Намерете момичето! — отчаяно изрева той.
„Бам! Бам! Бам!“
— Намерете момичето!

След дълго и уморително четене Николас усети, че трябва да обсъдят наученото. Реши да започне пръв и накратко описа доклада на доктор Фрик за белите дробове на Джейкъб Уд. Раздаде наоколо снимки от аутопсията, които не привлякоха особено внимание. Фактите бяха познати и слушателите скучаеха.

— Според доктор Фрик продължителното тютюнопушене предизвиква рак на белите дробове — добросъвестно уточни Николас, сякаш с това можеше да изненада някого.

— Имам идея — обади се Рики Колман. — Нека видим дали всички сме съгласни, че цигарите предизвикват рак. Така ще си спестим много време.

Тя отдавна чакаше възможност да се намеси и изглеждаше готова за яростен спор.

— Чудесна идея — одобри Лони. Личеше, че е по-напрегнат и нервен от всички останали.

Николас сви рамене. Той беше старши заседател, но все пак разполагаше само със собствения си глас. Другите можеха да постъпват както желаят.

— Нямам нищо против — каза той. — Съгласни ли сте всички, че цигарите предизвикват рак на белите дробове? Моля, вдигнете ръце.

Дванайсет ръце се стрелнаха нагоре и заседателите направиха огромна крачка към присъдата.

— Хайде тогава да отхвърлим и въпроса за пристрастяването — каза Рики, като прехвърляше поглед от човек на човек. — Кой смята, че никотинът води към пристрастяване?

Отново всички бяха съгласни.

Тя се наслади на победата и за момент като че беше готова да пристъпи към рискования въпрос за отговорността на производителя.

— Нека сме все така единомислени, приятели — каза Николас. — Важното е да бъдем рамо до рамо. Разделим ли се, всичко отива по дяволите.

Повечето от тях вече бяха чували този призив. Нямаха представа какви юридически тънкости го карат да се бори за единодушна присъда, но все пак му вярваха.

— А сега да продължим с отчетите. Има ли някой готов?

Лорийн Дюк държеше лъскавото произведение на Майра Спроулинг-Гуд. Беше прочела само увода, в който се качваше, че изследването обхваща всички рекламни стратегии на тютюневите компании и най-вече тяхното влияние върху децата под осемнайсет години. Беше прочела и заключението, освобождаващо производителите от всякаква вина за подмамване на непълнолетни пушачи. Двестата страници основен текст оставаха почти недокоснати.

— Тук просто казват, че не са открили никакви доказателства за реклами, насочени към децата — обобщи тя.

— Вярваш ли им? — запита Мили.

— Не. Ако не греша, вече решихме, че повечето пушачи започват преди осемнайсет. Нали веднъж разговаряхме за това?

— Да — потвърди Рики. — И всички пушачи тук са започнали още в ранна възраст.

— Но повечето са се отказали, доколкото помня — язвително добави Лони.

— Да продължаваме — каза Николас. — Има ли още някой готов?

Джери предприе неубедителен опит да опише досадните открития на статистическия гений Хило Килван, който доказваше повишения риск от рак на белите дробове сред пушачите. Изложението му не предизвика нито интерес, нито въпроси или спорове и той се измъкна да запали набързо една цигара.

Отново настана тишина и те продължиха да се ровят из папките. От време на време някой ставаше и излизаше — да се разтъпче, да отскочи до тоалетната, да изпуши цигара. Лу Дел, Уилис и Чък пазеха на вратата.

Някога мисис Гладис Кард бе преподавала биология на деветокласниците, тъй че имаше известни познания. Тя направи великолепен анализ на доклада на доктор Робърт Бронски за цигарения дим — над четири хиляди съставки, шестнайсет известни канцерогена,

дразнителни и тъй нататък. Говореше със старателен учителски глас и прехвърляше поглед от лице на лице.

Повечето лица изразяваха неопишуема скука.

Когато тя свърши, Николас се изтръгна от дрямката, благодари и отиде да си налее кафе.

— И какво мислиш за всичко това? — запита Лони. Застанал пред прозореца с гръб към стаята, той дъвчеше фъстъци и държеше в ръка чаша газирана вода.

— За мен то доказва, че цигарите са твърде вредни — отговори Гладис.

Лони се завъртя и я погледна.

— Вярно. Мислех, че вече сме на едно мнение по въпроса. — Той извърна лице към Николас. — Пак казвам да преминем към гласуване. Вече от три часа четем и ако съдията запита дали сме прегледали тия боклуци, ще му кажем: „Ами да. Дума по дума.“

— Прави каквото си искаш, Лони — рязко отвърна Николас.

— Чудесно. Хайде да гласуваме.

— За какво да гласуваме? — запита Николас.

Двамата бяха застанали от двете страни на масата, всички други седяха между тях.

— Да видим кой какво мисли. Аз ще съм пръв.

— Е, дай да те чуем.

Лони дълбоко си пое дъх и всички отправиха погледи към него.

— Моята позиция е съвсем проста. Вярвам, че цигарите са опасни. Те предизвикват пристрастяване. Те убиват. Затова гледам да си нямам работа с тях. Всички го знаят, вече говорихме за това. Смятам, че всеки има право на избор. Никой не може да те принуди да пушиш, но ако го правиш, ще си търпиш последствията. Не да пухтиш като комин трийсет години, а после да искаш цяло състояние. На тия шантави процеси трябва да се сложи край веднъж завинаги.

Говореше високо и останалите попиваха всяка дума.

— Свърши ли? — запита Николас.

— Да.

— Имам въпрос — обади се Гладис Кард. — Колко пари се очаква да присъдим на ищцата? Мистър Рор някак не го изясни.

— Той иска два милиона за реалните щети — обясни Николас. — Санкцията зависи изцяло от нас.

— Тогава защо изписа на дъската осемстотин милиона?

— Защото му се ще да вземе осемстотин милиона — отвърна Лони. — Ще му ги дадеш ли?

— Едва ли — каза тя. — Аз дори не знаех, че на снета има толкова много пари. Всичко ли ще иде при Селист Уд?

— Нали ги видя ония адвокати отвън? — подигравателно запита Лони. — Тя ще има голям късмет, ако изобщо изкопчи нещо. Тоя процес не е нито заради нея, нито заради умрелия ѝ съпруг. Просто шепа адвокати искат да забогатеят, като съдят тютюневите компании. И ние ще сме глупаци, ако се хванем на въдицата.

— Знаеш ли кога пропуших? — обърна се Ейнджъл Уийз към Лони, който продължаваше да стои прав.

— Не, не знам.

— Спомням си много добре. Бях на тринайсет години и недалеч от нас, на главната улица, зърнах грамаден плакат — едър, страшно симпатичен чернокож младеж гази със запретнати джинси из вълните край плажа и държи цигара в едната ръка, а на рамото му виси стройна чернокожа красавица. И двамата ухилени до уши. Разкошни зъби. Цигари „Салем“ ментол. Страхотна веселба. И аз си рекох: е, това е живот. И на мен ми се иска. Прибрах се, измъкнах пари от чекмеджето, слязох на улицата и си купих пакет „Салем“. Приятелките ми решиха, че съм страшно шик, и оттогава не съм спряла да пуша. — Тя помълча, погледна Лорийн Дюк и пак се обърна към Лони. — Не ми разправяй, че всеки може да спре. Аз съм като наркоманка, разбираш ли? Не е толкова лесно. Сега съм на двайсет години, пуша по два пакета на ден и ако не спра, няма да доживея до петдесет. И недей да ми разправяш, че не подмамвали дечурлигата. Те подмамват чернокожите, жените, хлапетата, каубоите, белите, подмамват всички и ти го знаеш много добре.

От четири седмици насам Ейнджъл не бе повишавала глас нито веднъж и сега нейният гняв изненада всички. Лони я изгледа свиреп, но премълча.

Лорийн ѝ се притече на помощ.

— Едната ми дъщеря е само на петнайсет години Миналата седмица ми заяви, че пропушила, защото всичките ѝ приятелки вече пушели. Тия деца са прекалено малки, за да разбират с какво се

захващат, а когато се осъзнаят, вече няма връщане. Питам я откъде си взима цигари. И знаеш ли какво ми каза?

Лони мълчеше.

— От автоматите. Има един автомат в безистена, където се мотаят хлапетата. И още един във фойето на киното. В две-три закусвални също монтираха автомати. И ще ми разправяш, че не подмамвали дечурлигата. Гади ми се от цялата тая история. Само да се прибера у дома, веднага ще се заема с момичето.

— А какво ще направиш, като започне да пие бира? — запита Джери. — Сигурно ще съдиш „Будвайзер“ за десет милиона, защото всички други хлапета пият тайничко?

— Няма доказателства, че бирата предизвиква пристрастяване — обади се Рики.

— А, значи от пиене не се умира?

— Има разлика.

— Обясни ми я, моля ти се — каза Джери. Спорът вече засягаше два от любимите му пороци. Дали скоро нямаше да стане дума за хазарта и мацките?

Рики се позамисли, после неохотно започна да защитава алкохола.

— Цигарите са единственият продукт, който предизвиква смърт, ако се употребява точно както е предвидено. Естествено, алкохолът също се произвежда за консумация, но ако се пие с мярка, не е смъртоносен. Вярно, хората се напиват и загиват при всякакви злополуки, но можем основателно да твърдим, че в тези случаи продуктът не е употребен както трябва.

— Значи ако човек пие петдесет години наред, това не е самоубийство?

— Не, ако пие умерено.

— Е, радвам се да го чуя.

— И още нещо. Алкохолът си има естествена спирачка. Когато го използваш, незабавно усещаш ефекта. С тютюна не е така. Минават години, преди да усетиш какво прави с теб. Но по това време вече си в примката и не можеш да се измъкнеш.

— Повечето хора могат — обади се Лони откъм прозореца, без да поглежда Ейнджъл.

— А защо според теб всички опитват да ги октажат? — спокойно запита Рики. — Дали защото им харесва да пушат? Или защото се чувстват млади и безгрижни? Не, мъчат се да престанат, за да не стигнат до рак и инфаркт.

— И как ще гласуваш? — запита Лони.

— Мисля, че е съвсем ясно — отвърна тя. — Дойдох на този процес без предварително мнение, но сега осъзнавам, че само ние сме в състояние да потърсим отговорност от тютюневите компании.

— Ами ти? — обърна се Лони към Джери с надеждата да намери съюзник.

— Още не съм решил. Мисля да изслушам всички останали.

— А ти? — запита той Силвия Тейлър-Татъм.

— Мъча се да разбере откъде-накъде ще правим онази жена милионерка.

Лони тръгна покрай масата, гледайки всички право в лицата. Повечето извъръщаха очи. Без съмнение ролята на бунтовен водач му доставяше удоволствие.

— Какво ще кажете вие, мистър Севил? Все си мълчите.

Това щеше да бъде интересно. Никой нямаше представа какво мисли Севил.

— Аз вярвам в правото на избор — каза той. — В абсолютното право на избор. Възмуцавам се от начина, по който тия корпорации съсипват природата. Мразя продукцията им. Но всеки човек има право на избор.

— Мистър Ву? — запита Лони.

Хенри се изкашля, помисли малко и каза:

— Все още не съм решил.

Всъщност смяташе да се присъедини към Николас, който в момента бе удивително мълчалив.

— Ами ти, господин старши заседател? — запита Лони.

— За половин час можем да приключим с тия отчети. Хайде да го направим, а после ще пристъпим към гласуване.

След първия сериозен сблъсък всички с облекчение се задълбочиха в четенето. Усещаха, че голямата схватка приближава.

Отначало му се искаше да викне Хосе и да поеме с лимузината по улиците, по магистралата, където и да е. Не че имаше шанс да я

открие, но поне щеше да върши нещо и да се надява на чудо.

Знаеше, че е изчезнала.

Все пак остана сам до телефона в кабинета си, като се молеше тя да позвъни още веднъж и да каже, че сделката е в сила. През целия следобед Конрад сновеше насам-натам и носеше вести, които не го учудваха. Колата ѝ била изоставена пред апартамента. В квартирата нямало никакви признаци на живот. Нито следа от Марли. Сякаш е потънала вдън земя.

Странно, колкото повече се бавеха заседателите, толкова по-здраво се вкопчваше Фич в последните надежди. Ако бе искала да вземе парите, да избяга и да прецака Фич, то къде беше присъдата? Може би имаше затруднения. Може би Николас още се мъчеше да спечели гласове.

Фич не бе губил нито веднъж и сега се опитваше да си втълпи, че и друг път е било така, че и по-рано се е потил от страх в очакване на присъдата.

Точно в пет съдията Харкин зае мястото си и прати да повикат заседателите. Адвокатите дотичаха около масите. Повечето зрители също насядаха.

Заседателите изпълниха ложата. Изглеждаха уморени, но в това нямаше нищо чудно.

— Само няколко кратки въпроса — каза негова светлост. — Избрахте ли си нов старши заседател?

Те кимнаха и Николас вдигна ръка.

— Оказаха ми тази чест — тихо изрече той без следа от гордост в гласа.

— Добре. За сведение, преди около час разговарях с Хърман Граймс и той се чувства нормално. Изглежда, че не е било сърдечен удар и смятат да го изпишат утре. Праца ви много поздравя.

Повечето от заседателите успяха да се усмихнат.

— Вече от пет часа обсъждате делото и бих искал да зная дали напредвате.

Николас смутено се изправи и пхна ръце в джобовете си.

— Мисля, че напредваме, ваша светлост.

— Добре. Без да разпитвам какво точно обсъждате, мога ли да знам дали според вас ще стигнете до някаква присъда?

Николас погледна другите в ложата, после каза:

— Мисля, че да, ваша светлост. Да, сигурен съм, че ще произнесем присъда.

— А кога би могло да стане това? В никакъв случай не ви подканвам да бързате. Разполагате с толкова време, колкото е необходимо. Просто трябва да взема някои мерки, ако смятате да останете до късно.

— Всички искаме да се приберем, ваша светлост. До довечера смятаме да приключим и да ви съобщим присъдата.

— Чудесно. Благодаря ви. Вечерята ще дойде скоро. Ако ви потрябва нещо, аз съм в кабинета.

Мистър О'Райли бе дошъл да достави лично последната вечеря и да се сбогува с хората, които вече смяташе за свои приятели. Заедно с трима помощници той ги обслужи като кралски особи.

Към шест и половина вечерята приключи. Скоро щяха да се върнат по домовете си. Споразумяха се най-напред да гласуват по въпроса за отговорността. Николас ги попита съвсем простичко:

— Съгласни ли сте да търсим от „Пинекс“ отговорност за смъртта на Джейкъб Уд?

Рики Колман, Мили Дюпри, Лорийн Дюк и Ейнджъл Уийз отговориха с твърдо „да“. Лони, Филип Севил и Гладис Кард гласуваха против. Останалите се колебаеха. Хрътката не знаеше какво да каже, но клонеше към „не“. Най-новият заседател Шайн Ройс не бе обелил дума през целия ден и само се заслушваше откъде духа вятърът. Щеше да скочи в печелившия лагер веднага щом разбере кой е. Хенри Ву заяви, че се колебае, но в действителност чакаше Николас, който от своя страна изчакваше всички останали. Противоречията го тревожеха.

— Мисля, че е време да си кажеш думата — подхвърли Лони към Николас и се приготви за схватка.

— Да, нека чуем — обади се Рики, също готова за спор.

Всички погледи се приковаха в старшия заседател.

— Добре — каза Николас и настана пълни тишина. След дълги години планиране бе стигнал до този момент. Той грижливо подбра думите си, макар че хиляди пъти ги бе произнасял наум. — Убеден съм, че цигарите са смъртоносни; те убиват четиристотин хиляди души всяка година; производителите тъпчат продуктите си с никотин, защото отдавна знаят, че това предизвиква пристрастяване; ако компаниите желяеха, можеха да ги направят много по-безопасни, но при намаляването на никотина биха спаднали и продажбите. Смятам, че цигарите са погубили Джейкъб Уд и никой от вас не би оспорил това. Убеден съм, че тютюневите компании лъжат, мамят, прикриват и

вършат всичко, което им е по силите, за да накарат децата да пушат. Те са банда безмилостни гадини и предлагам да им го върнем тъпкано.

— Съгласен — обади се Хенри Ву.

Рики и Мили бяха готови да изръкопляскаат.

— Значи искаш финансови санкции? Наказателно обезщетение? — смаяно запита Джери.

— Присъдата няма да има смисъл, ако е дребна, Джери. Трябва да бъде огромна. Ако присъдим само реалните щети, значи не ни стиска да накажем тютюневата индустрия за греховете ѝ.

— Нека ги заболи — вметна Шайн Ройс, защото искаше и той да каже нещо умно. Вече бе открил печелившия лагер.

Лони изумено се втренчи в Шайн и Ву. Бързо преброи наум — седем гласа в полза на ищеца.

— Не можеш да говориш за парите, защото още нямаш достатъчно гласове.

— Гласовете не са мои — отвърна Николас.

— Не ми ги разправяй тия — мрачно отсече Лони. — Цялата присъда е твоя.

Отново преброиха — седем за ищеца, трима за ответника. Джери и Хрътката висяха в безтегловност, но търсеха място за приземяване. Внезапно Гладис Кард наруши равновесието с думите:

— Не ми се иска да гласувам за тютюневата компания, от друга страна обаче, просто не разбирам как тъй ще дадем на Селист Уд толкова много пари.

— Ти колко би ѝ дала? — запита Николас.

Тя се изчерви.

— Ами не знам. Бих гласувала да ѝ дадем нещо, но... наистина нямам представа.

— Ти колко предлагаш? — обърна се Рики към Николас и в стаята отново настана абсолютна тишина.

— Един милиард — изрече той с каменна физиономия.

Думата се стовари сред тях като бомба. Всички зяпнаха от изумление.

Преди някой да каже каквото и да било, Николас побърза да обясни:

— Ако искаме сериозно да предупредим тютюневата индустрия, трябва да ударим жестоко. Присъдата трябва да се запомни. От днес

нататък тя ще се слави като момент, в който американското общество чрез своята съдебна система най-после е застанало срещу тютюневите магнати и е казало: „Стига толкова!“

— Ти си полудял — изгърси Джери и в този миг всички мислеха същото.

— Значи искаш да се прославиш — подметни Лони с убийствена ирония.

— Не аз, а присъдата. След седмица никой няма да помни имената ни, но всички ще помнят какво сме отсъдили. Ако ще правим нещо, поне да го правим като хората.

— Харесва ми — заяви Шайн Ройс. Мисълта да присъди толкова много пари го опияняваше. Единствен от цялата група Шайн бе готов да преспи още една нощ в мотела, та утре да се нахрани безплатно и да получи петнайсет долари.

— Кажни ни какво ще стане после — обади се замаяната Мили.

— Ще обжалват присъдата и някой ден, може би след две-три години, група дърти пръчове с черни тоги ще я подкастрият. Ще я сведат до нещо по-разумно. Ще кажат, че е смахната присъда на смахнати заседатели и ще я посмекчат. Така работи системата.

— Тогава защо да го правим? — запита Лорийн.

— За разнообразие. Ние правим първата крачка по дългия път. Рано или късно тютюневите компании ще трябва да отговарят за смъртта на стотици хиляди хора. Не забраняйте, до днес те не са загубили нито един процес. Смятат се за непобедими. Ще им докажем противното, и то така, че другите без страх да застанат срещу тях.

— Значи искаш да ги разориш — обади се Лони.

— Не ме е грижа. Компанията „Пинекс“ струва милиард и двеста милиона, спечелени все от хора, които ползват нейната продукция, но биха искали да престанат. Ако фалира, кой ще плаче за нея?

— Може би служителите ѝ? — каза Лони.

— Имаш право. Но лично аз съчувствам повече на хилядите хора, хванати в капана на нейната продукция.

— Колко ще получи Селист Уд след обжалването? — запита Гладис Кард. Смущаваше я мисълта, че нейна съгражданка ще стане богата. Вярно, тя бе останала вдовица, но пък и нейния мъж го оперираха от рак на простатата, а изобщо не му хрумваше да съди някого.

— Нямам представа — каза Николас. — И това не е наша грижа. Ще го решават по друго време и в друга зала. Има си правила за обжалване.

— Един милиард — тихичко повтори Лорийн, но всички я чуха. Беше толкова лесно да се изрече, почти като „един милион“. Повечето заседатели приведоха погледи към масата и заповтаряха „един милиард“.

Не за пръв път Николас се поздрави, че е премахнал Херера. В подобен момент, с милиард долара на масата, полковникът щеше да побеснее и вероятно да хвърля каквото му падне подръка. Но сега в стаята цареше тишина. Лони оставаше единствен сериозен привърженик на ответника и отчаяно броеше гласовете.

Липсата на Хърман също имаше значение, вероятно дори бе по-важна от тази на полковника, защото другите щяха да го послушат. Той беше умен и пресметлив, неподвластен на чувствата, и едва ли би приел толкова фантастична присъда.

Но и двамата не бяха тук.

Николас старателно отклоняваше спора от въпроса за отговорността към размера на обезщетението — ловък ход, който никой не забеляза. Милиардът ги бе зашеметил и сега бяха готови да говорят за пари вместо за вина.

Тъкмо това искаше — да мислят единствено за парите.

— В края на краищата дадох само предложение — каза Николас. — Важното е да ги сложим на място.

И той намигна на Джери, който веднага пое топката.

— Не мога да дам толкова — изрече Джери с глас на изпечен търговец. — Ами че това... това си е живо нахалство. Признавам щетите, но чак толкова...

— Не е нахалство — възрази Николас. — Компанията има осемстотин милиона в брой. Може да се мери с държавния златен резерв. Всички цигарени компании сами си печатат парите.

Джери стана осмият спечелен. Лони отстъпи към ъгъла и започна да си подрязва ноктите. Девета се присъедини Хрътката.

— Това е нахалство и не мога да го приема — заяви тя. — Бих се съгласила с нещо по-ниско, но не и с цял милиард.

— Колко? — запита Рики.

Само петстотин милиона. Само сто милиона. Просто нямаха сили да изрекат тези невероятни суми.

— Не знам — каза Силвия. — Ти как мислиш?

— На мен ми харесва мисълта да ги разорим — заяви Рики. — Щом трябва да ги накажем, нека не си поплюваме.

— Значи милиард? — запита Силвия.

— Да, аз съм съгласна.

— И аз — добави Шайн Ройс. В този момент се чувстваше невероятно богат.

Отново настана мълчание; чуваше се само нокторезачката на Лони.

— Кой не би гласувал за каквото и да било обезщетение? — запита накрая Николас.

Севил вдигна ръка. Лони не обърна внимание на въпроса, но и нямаше нужда да отговаря.

— Гласовете са десет на два — обяви Николас и записа резултата. — И тъй, взехме решение за отговорността. А сега да се заемем с размера на обезщетението. Можем ли да решим с десет гласа, че семейство Уд е понесло реални щети за два милиона долара?

Севил ритна стола назад и излезе от стаята. Лони си наля кафе и седна край прозореца с гръб към останалите, но продължи да слуша напрегнато.

В сравнение с досегашния спор двата милиона изглеждаха дребни пари и бяха приети единодушно от десетимата. Николас записа това във формуляра, който му бе дал съдията Харкин.

— Можем ли и десетимата да се споразумеем, че трябва да бъдат наложени и финансови санкции? Наказателно обезщетение искам да кажа.

Той бавно ги обиколи с поглед и всички потвърдиха. Гладис Кард кимна доста колебливо. Можеше да промени решението си, но това нямаше да се отрази на крайния резултат. За присъдата трябваша само девет гласа.

— Добре. А сега за размера на санкциите. Има ли предложения?

— Аз имам — каза Джери. — Нека всеки тайно запише своята сума на листче, после да ги съберем и да разделим сбора на десет. Така ще получим средния резултат.

— Да го смятаме ли за задължителен? — запита Николас.

— Не. Но поне ще имаме представа.

Идеята за тайно гласуване беше привлекателна и всички бързо надраскаха сумите върху късчета хартия.

Николас бавно разгъна всяко листче. Мили записваше резултата. Милиард, милион, петдесет милиона, десет милиона, милиард, милион, пет милиона, петстотин милиона, милиард, два милиона. Мили пресметна.

— Общият резултат е три милиарда петстотин шейсет и девет милиона. Делим на десет и излиза средно триста петдесет и шест милиона и деветстотин хиляди.

Трябваше им известно време, за да се опомнят. Лони скочи на крака и пристъпи към масата.

— Вие сте луди бе, хора — тихо изрече той, после излезе и затръшна вратата.

— Не мога да го направя — обади се Гладис Кард с треперещ глас. — С една пенсия живея, разбирате ли ме? Вярно, прилична пенсия, но просто не мога да проумея такива суми.

— Сумите са реални — каза Николас. — Компанията има осемстотин милиона в брой и имущество за повече от милиард. Миналата година нашата страна е похарчила шест милиарда за медицински разноски, свързани пряко с тютюнопушенето, и сумата расте от година на година. Четирите най-големи компании имат за миналата година оборот, който е почти шестнайсет милиарда. И печалбата им също расте. Трябва да мислим на едро, разбирате ли? Тия типове ще се изсмеят на една присъда за пет милиона. Нищо няма да променят и ще продължат както си знаят. Все същите реклами, насочени срещу децата. Все същите лъжи пред Конгреса. Все същата стара песен, ако не ги накараме да се събудят.

Рики приведе глава напред и се втренчи през масата в мисис Кард.

— Ако не ти е по силите, върви при онези.

— Не се подигравай.

— Не се подигравам. За това трябва смелост, разбра ли? Николас е прав. Ако ги зашлевим в лицето, ако не ги повалим в калта, нищо няма да се промени. Те са безмилостни.

Гладис Кард трепереше от нерви и беше готова да припадне.

— Съжалявам. Много искам да помогни, но просто не съм в състояние.

— Няма нищо, мисис Кард — успокой я Николас. Горката жена беше съсипана и отчаяно се нуждаеше от приятел. Докато имаше девет гласа, всичко щеше ли е наред. Можеше да си позволи известно великодушие, но в никакъв случай не биваше да губи още един глас.

Настана мълчание. Всички чакаха да я видят дали ще премине в другия лагер, или ще се предаде. Тя дълбоко въздъхна, вирна глава и събра сили.

— Може ли да задам един въпрос? — обърна се Ейнджъл към Николас, сякаш сега той бе единствен извор на мъдрост.

— Казвай.

— Какво ще стане с тютюневия бизнес, ако наистина про изнесем голяма присъда?

— В какво отношение? Правно, икономическо или политическо?

— Изобщо.

Той се замисли за няколко секунди, макар че бързаше да отговори.

— Първоначално страхотна паника. Катастрофален удар. Тълпи уплашени шефове, които се питат какво ще последва. Ще се снишат и ще чакат да видят дали се задава потоп от съдебни процеси. Ще трябва да преосмислят рекламните си стратегии. Няма да фалират, поне в близко бъдеще, защото имат прекалено много пари. Сигурно ще хукнат към Конгреса да настояват за извънредни закони, но подозирам, че Вашингтон ще се отнася към тях все по-сурово. С две думи, Ейнджъл, ако си свършим работата, тютюневата промишленост вече никога няма да бъде същата.

— И може би някой ден цигарите ще бъдат обявени извън закона — добави Рики.

— Или пък за компаниите ще стане иеизгодно да ги произвеждат — каза Николас.

— А какво ще стане с нас? — запита Ейнджъл. — Искам да кажа, дали не е опасно? Нали и ти спомена, че онези хора ни дебнат още отпреди процеса.

— Не, за нас няма страшно — успокой я Николас. — Нищо не могат да ни направят. Както вече казах, след седмица няма да помнят имената ни. Но всички ще запомнят присъдата.

Филип Севил влезе и седна на мястото си.

— Е, какво решиха потомците на Робин Худ? — запита той.

Николас не му обърна внимание.

— Ако искаме да се приберем, трябва да решим размера на обезщетенията.

— Мисля, че вече го решихме — каза Рики.

— Имаме ли поне девет гласа? — запита Николас.

— На каква стойност, ако смея да запитам? — подигравателно се обади Севил.

— Горе-долу триста и петдесет милиона — осведоми го Рики.

— А, старата теория за разпределение на богатата. Чудна работа, хич не ми приличате на банда марксисти.

— Имам идея — каза Джери. — Дайте да закръглим на четиристотин милиона, точно половината от парите им. Това няма да ги разори. Ще затегнат коланите, ще наблъскат още никотин, ще подмамят повечко дечурлига и — хоп — след година-две си възвръщат парите.

— Това да не е наддаване? — запита Севил, но никой не му отговори.

— Да го направим — каза Рики.

— Гласуваме — обяви Николас и девет ръце се вдигнаха нагоре.

След това той разпита поотделно всеки от осемте дали гласува за два милиона реални щети и четиристотин милиона наказателно обезщетение. Всички потвърдиха. Николас попълни формуляра и ги накара да се подпишат.

Лони се завърна след дълго отсъствие.

— Определихме присъда, Лони — каза му Николас.

— Гледай ти изненада! Колко?

— Четиристотин и два милиона долара — отвърна Севил. — Горев-долу.

Лони погледна Севил, после се завъртя към Николас.

— Шегувате ли се? — едва доловимо прошепна той.

— Никакви шегии — увери го Николас. — Искаш ли да се присъединиш?

— Не, по дяволите.

— Невероятно, нали? — подметна Севил. — И представете си само, всички ще бъдем прочути.

— Това е нечувано — изпъшка Лони и се подпря на стената.

— Не съвсем — възрази Николас. — Преди няколко години лепнаха на „Тексако“ присъда за десет милиарда.

— А, значи това вашето е дреболия, така ли? — възкликна Лони. Николас се изправи.

— Не. Това е правосъдие.

Той пристъпи към вратата, отвори я и помоли Лу Дел да уведоми съдията Харкин, че заседателите са готови.

Докато чакаха, Лони придърпа Николас настрани и прошепна по-скоро изплашено, отколкото гневно:

— Има ли начин да остана настрани от това?

— Естествено. Не се тревожи. Съдията ще ни пита един по един дали сме съгласни с присъдата. Когато стигне до теб, кажи на всеослушание, че нямаш нищо общо.

— Благодаря.

Както безброй пъти до днес, Лу Дел взе бележката и я подаде на Уилис, който тръгна по коридора и изчезна зад ъгъла. Когато влезе в кабинета да връчи посланието, негова светлост говореше по телефона и нетърпеливо чакаше да чуе присъдата. Непрекъснато си имаше работа с присъди, но подозираше, че днешната ще е доста по-бомбастична. Някой ден можеше да ръководи и по-важен процес, но поне засега не бе в състояние да си го представи.

Бележката гласеше: „Ваша светлост, бихте ли ми уредили полицейска охрана след напускането на съдебната зала? Страхувам се. По-късно ще ви обясня. Николас Истър“.

Негова светлост даде нареждания на полицая, който чакаше пред вратата му, после решително се отправи към съдебната зала, където въздухът бе натезал от очакване. Адвокатите притичваха между редовете и трескаво се сядоха, по местата си с нервни лица и разширени очи. Зрителите прииждаха. Наближаваше осем вечерта.

— Уведомиха ме, че заседателите са определили присъда — високо изрече Харкин пред микрофона и видя как адвокатите затрепераха. — Моля, доведете заседателите.

Както винаги става, дванайсетте влязоха със сериозни лица. Независимо дали носят добри новини за едната или другата страна, независимо дали са спорили около присъдата, или не, заседателите пристигат с наведени погледи, при което всички адвокати изтръпват и започват да кроят планове за обжалване.

Лу Дел пое формуляра от Николас и го подаде на негова светлост, който някак успя да запази безизразна физиономия, докато четеше написаното. Не подаде ни най-малък признак, че държи в ръцете си потресаваща новина. Присъдата го смая неописуемо, от процедурна гледна точка обаче не можеше да стори нищо. Технически погледнато, всичко беше наред. По-късно щеше да има молби за намаляване на размера на обезщетенията, но сега съдията бе с вързани

ръце. Той сгъна бланката и по Лу Дел я върна в ложата. Николас бе станал, готов да вземе думата.

— Моля старшия заседател да обяви присъдата.

Николас разгъна своя шедьовър, изкашля се, хвърли бърз поглед наоколо, за да види дали Фич е в залата, и след като не го видя, прочете:

— Ние, съдебните заседатели, присъждаме на ищцата Селист Уд да получи обезщетение за понесени щети в размер на два милиона долара.

Това само по себе си беше прецедент. Уендъл Рор и неговата банда от адвокати шумно въздъхнаха. Току-що бяха влезли в историята.

Но Николас не бе свършил.

— Освен това ние, съдебните заседатели, присъждаме на ищцата Селист Уд да получи сумата от четиристотин милиона долара, представляваща наказателно обезщетение от ответника.

За адвокатите изслушването на присъдата е един вид изкуство. Не бива да трепваш. Не бива да се оглеждаш със скръбно или тържествуващо лице. Не бива да сграбчваш клиента си за утеха или поздравление. Трябва да седиш свършено спокойно, да гледаш навъсен бележника си и да се правиш, че отдавна ти е било ясно каква ще е присъдата.

Този път изкуството бе осквернено. Кейбъл се прегъна на две като прострелян в корема. Колегите му гледаха ложата зяпнали и останали без дъх, с облещени от смайване очи. Тук-там откъм по-дребните риби зад Кейбъл дори долетя по някое „Боже мой!“.

Ухилен до уши, Рор прегърна Селист Уд, а тя се разплака. Другите от неговия екип тихомълком си стискаха ръцете. О, блажена тръпка на победата... и иа очакването да си поделят четирийсет на сто от присъдата.

Николас седна и потупа Лорийн Дюк по коляното. Най-сетне всичко бе свършило.

Харкин изведнъж стана деловит, сякаш не виждаше в присъдата нищо особено.

— А сега, дами и господа, ще запитам поотделно всеки от вас дали е съгласен с присъдата. Започваме от мис Лорийн Дюк. Моля, отговорете ясно за протокола, гласувахте ли за тази присъда, или не?

— Гласувах — гордо обяви тя.

Някои от адвокатите си записваха. Други тъпо гледаха в пустотата.

— Мистър Истър, гласувахте ли за тази присъда?

— Да.

— Мисис Дюпри?

— Да, сър. Гласувах.

— Мистър Севил?

— Не гласувах.

— Мистър Ройс, гласувахте ли за това решение?

— Да.

— Мис Уийз?

— Гласувах.

— Мистър Ву?

— Гласувах.

— Мистър Лони Шейвър?

Лони се понадигна и заяви високо, за да го чуе цялата зала:

— Не, ваша светлост, не гласувах за тази присъда и категорично съм против нея.

— Благодаря. Мисис Рики Колман, това ли е нашата присъда?

— Да, сър.

— Мисис Гладис Кард?

— Не, сър.

Изведнъж проблесна искрица надежда за Кейбъл, „Пинекс“, Фич и цялата тютюнева промишленост. Вече трима заседатели бяха отхвърлили присъдата. Само още един и съдията щеше да ги върне за допълнително съвещание. Всеки адвокат би могъл да разкаже безброй легенди за заседатели, чиито присъди са се разпаднали в момента на обявяване. В залата, когато те гледат адвокати и публика, една присъда звучи много по-различно, отколкото преди минути в усамотението на заседателската стая.

Но крехката надежда за чудо бе прекършена от Хрътката и Джери. И двамата потвърдиха присъдата.

— Доколкото разбирам, гласовете са девет на три — каза негова светлост. — Всичко друго изглежда наред. Някакви забележки, мистър Рор?

Рор само поклати глава. Нямахте право да благодарите на заседателите, макар че би искал да скочи в ложата и да им целува краката. Той седеше кротко зад масата, отпуснал тежко ръка върху рамото на Селист Уд.

— Мистър Кейбъл?

— Не, сър — успя да процеди Кейбъл. О, колко неща му се искаше да наговори на тия идиоти!

Фактът, че Фич не е в съдебната зала, сериозно тревожеше Николас. Щом не беше тук, значи дебнеше и се спотайваше някъде навън, из сенките. Какво знаеше Фич? Вероятно твърде много. Николас нетърпеливо чакаше да се измъкне от залата и да си плюе на петите.

Харкин се впусна в многословни благодарности, поръсени с щедра доза патриотизъм, добави всички възможни клишета, които бе чувал в съдебните зали, заръча им да не разговарят с когото и да било за споровете около решението, после предупреди, че всяко разгласяване на събитията в заседателската стая ще се смята за обида на съда, и най-сетне ги отпрати на последното пътешествие към мотела, за да си вземат багажа.

Фич гледаше и слушаше от стаята до кабинета си. Седеше сам пред екрана — консултантите бяха уволнени още преди няколко часа и сега пътуваха към Чикаго.

Можеше да отвлече Истър и вече бе обсъдил подробно плана със Суонсън, който узна всичко веднага след завръщането си. Но каква полза? Истър нямаше да проговори, а те рискуваха да ги спипат. И без това си имаха предостатъчно неприятности, липсваше им само затворът в Билокси.

Решиха да го проследят с надеждата, че ще ги отведе до момичето. Кое то, разбира се, повдигаше нов въпрос: какво да правят с нея, ако я открият? Не можеха да се оплачат на полицията. Марли бе взела великолепното решение да открадне мръсни пари. Какво да заяви Фич в клетвените си показания пред ФБР? Че ѝ е дал десет милиона долара, за да повлияе върху присъдата, а тя имала нахалството да го измами? И сега нека бъдат така добри да я арестуват.

Беше го прецакала по всички линии.

Фич гледаше изображението от скритата камера на Оливър Макаду. Заседателите станаха, бавно се изнизаха настрани и ложата

опустя.

Събраха се в заседателската стая, за да вземат кой каквото е оставил — книга, списание или плетиво. Николас нямаше настроение за разговори. Той се измъкна през вратата, където Чък с усмивка на стар приятел му съобщи, че шерифът чакал отвън.

Без нито дума към Лу Дел, Уилис или който и да било от хората, с които бе прекарал последните четири седмици, Николас бързо последва Чък. Край задния изход шерифът чакаше в големия си кафяв форд.

— Съдията каза, че ви трябвала помощ — подхвърли шерифът иззад волана.

— Да. Карайте на север по шосе 49. Ще ви покажа накъде. И гледайте да не ни проследят.

— Добре. Кой може да ви следи?

— Лошите.

Чък затръшна вратата зад него и фордът потегли. Николас хвърли последен поглед към заседателската стая на втория етаж. През прозореца зърна как Мили прегръща Рики Колман.

— Нямате ли багаж в мотела? — запита шерифът.

— Дреболии. По-късно ще ги взема.

Шерифът се обади по радиото две коли да тръгнат след него и да проверят дали някой не ги следи. Двайсет минути по-късно навлязоха в Гълфпорт, Николас започна да сочи насам-натам и накрая шерифът спря до един тенис-корт в голям жилищен комплекс северно от града. Николас каза, че тук е добре, и излезе.

— Сигурен ли сте, че всичко е наред? — запита шерифът.

— Сигурен съм. Ще се настаня при приятели. Благодаря.

— Ако има нещо, обадете ми се.

— Непременно.

Николас изчезна в нощта и изчака зад ъгъла, докато колата потегли. После постоя край билиардната зала — отлично място за наблюдение на движението около комплекса. Не забеляза нищо подозрително.

Колата за бягство беше съвсем нова, купена на изплащане от Марли преди два дни. За всеки случай разполагаше с още две, изоставени на различни места в покрайнините на Билокси. След час и

половина Николас стигна до Хетисбърг без произшествия, макар че през цялото време се озърташе назад.

Частният самолет го чакаше на летището. Николас захвърли ключовете в колата и небрежно закрачи към малката чакалня.

Някъде след полунощ той мина през митницата в Джорджтаун с новичък канадски паспорт. Нямаше други пътници; из аерогарата не се мяркаше жива душа. Марли го посрещна край багажната лента и двамата се прегърнаха буйно.

— Чу ли? — запита той, докато излизаха в душната нощ.

— Да, непрекъснато го предават по Си Ен Ен. Само толкова ли успя? — добави тя със смях и те се целунаха.

Марли подкара към Джорджтаун по пустите лъкатушни шосета, стигна до модерните сгради на банките, струпани около кея.

— Тази е нашата — посочи тя към Роял Суис Тръст.

— Добре изглежда.

По-късно двамата седяха на пясъка край морето и вълните се пенеха около босите им крака. Далече на хоризонта мъждукаха корабни светлини. От хотелите и жилищните сгради отзад не долиташе нито звук. За момент плажът бе само техен.

И то какъв момент! Край на четирите години борба. Планът им най-сетне бе изпълнен безупречно. Толкова дълго бяха мечтали за тази нощ и толкова често не вярваха, че тя ще дойде някога.

Часовете летяха.

Решиха, че ще е най-добре брокерът Маркус изобщо да не се среща с Николас. Имаше вероятност по-късно властите да проявят интерес към тази история. Точно в девет Марли пристигна в Роял Суис Тръст и бе придружена до горния етаж, където Маркус я чакаше с хиляди въпроси, които не можеше да зададе. Той предложи кафе, после затвори вратата.

— Продажбата на акциите на „Пинекс“ май ще се окаже страхотен удар — каза той и се ухили, защото операцията заслужаваше далеч по-силни думи.

— Така изглежда — отвърна тя. — Кога отваря борсата?

— Уместен въпрос. Разговарях по телефона с Ню Йорк и, изглежда, че там е голяма каша. Присъдата е зашеметила всички.

Освен вас, предполагам. — Ужасно му се искаше да поразпита, но знаеше, че няма да получи отговор. — Има вероятност да не отворят. Може да спрат търговията за ден-два.

Тя сякаш очакваше подобно нещо. Кафето пристигна. Седнаха да прегледат данните от вчерашното затваряне на борсата. В девет и половина Маркус си сложи слушалките и впери очи в двата монитора на страничното бюро.

— Отвориха — съобщи той и зачака.

Марли се мъчеше да изглежда спокойна. Двамата с Николас искаха да направят светкавичен удар и да избягат с парите на някое далечно място, където никой не е чувал за тях. Трябваше да приключи операцията със сто и шейсетте акции на „Пинекс“ възможно най-бързо.

— Спряха — изрече Маркус към компютъра и Марли леко трепна.

Маркус затрака по клавишите и се впусна в разговор с някого в Ню Йорк. Измърмори някакви цифри и пунктове, после се обърна към нея.

— Предлагат по петдесет и няма купувачи. Да или не?

— Не.

Минаха две минути. Той не откъсваше очи от екрана.

— Продава се по четирийсет и пет. Да или не?

— Не. Какво става с другите?

Пръстите му заиграха по клавиатурата.

— Олеле! „Трелко“ е спаднал с тринайсет, до четирийсет и три. „Смит Гриър“ слиза с единайсет, до петдесет и три и четвърти. „Конпак“ пада с осем, до двайсет и пет. Същинска касапница. Целият бранш отива под ножа.

— Провери „Пинекс“.

— Продължава да пада. Почти никой не купува на четирийсет и две.

— Купи двайсет хиляди акции по четирийсет и две — каза тя, гледайки записките си.

Няколко секунди по-късно той съобщи:

— Потвърдено. Скочиха на четирийсет и три. Ония там се ослушват. Следващия път бих предложил да не купувате толкова на едро.

Току-що тандемът Марли-Николас бе спечелил седемстотин и четирийсет хиляди долара, без да се брои комисионата.

— Пак слязоха на четирийсет и две — обади се Маркус.

— Поискай двајсет хиляди по четирийсет и едно — нареди тя.

— Потвърдено — каза той след минута.

Още седемстотин и шейсет хиляди долара печалба.

— Задържа се на четирийсет и едно, сега скача нагоре с половин пункт — изрече Маркус като робот. — Усетиха, че ку пувате.

— Купуват ли другите? — запита тя.

— Още не.

— Кога ще започнат?

— Кой знае? Но според мен няма да се бавят много. Тази компания просто е прекалено богата, за да потъне. Номиналната стойност на акциите е около седемдесет. И на петдесет да купиш е голям удар. Ще кажа на всичките си клиенти да побързат.

Марли купи още двајсет хиляди акции по четирийсет и едно, после изчака половин час, за да купи двајсет хиляди по четирийсет. Когато „Трелко“ спадна с шестнайсет пункта до четирийсет, тя купи двајсет хиляди акции и спечели триста и двајсет хиляди долара.

Бързият удар се превръщаше в реалност. В десет и половина Марли позвъни на Николас, който се бе залепил за телевизора и гледаше Си Ен Ен. Екипът в Билокси се мъчеше да изкопчи интервюта от Рор, Кейбъл, Харкин, Глория Лейн, от когото и да било, стига да знае нещичко за процеса. Никой не искаше да говори. От време на време Николас превключваше на финансовия канал.

Един час след откриването на борсата акциите на „Пинекс“ стигнаха най-ниската си цена. На трийсет и осем се появиха купувачи и Марли бързо купи оставащите десет хиляди акции.

Когато „Трелко“ взе да се окопитва на четирийсет и една, тя купи четирийсет хиляди акции. Вече не я интересуваше „Трелко“. След като бе покрила вчерашните продажби, и то блестящо, нямаше никакво желание да проявява алчност и да се мотае с останалите акции. Знаеше как да се овладее. Много пъти бе репетирала този момент, който никога нямаше да се повтори.

Малко преди пладне, докато на борсата още цареше суматоха, тя купи обратно и последните акции от „Смит Гриър“. Маркус свали слушалките и избърса потта от челото си.

— Ползотворно утро, мис Макроланд. Спечелихте около осем милиона без комисионата.

От принтера върху бюрото му с тихо бръмчене изличиха потвърждения за покупките.

— Искам да прехвърлиш парите в Цюрих.

— В нашата банка ли?

— Не.

Тя му подаде листче с указания.

— Всичките ли? — запита той.

— Всичките, без твоята комисиона, разбира се.

— Разбрано. Предполагам, че е спешно.

— Веднага, ако обичаш.

Марли бързо събра багажа си. Николас стоеше и я гледаше, защото не носеше нищо, освен две ризи и чифт джинси, които бе купил от магазинчето на хотела. След пристигането щяха да си попълнят гардероба. Парите вече не бяха проблем.

Отлетяха с първокласни билети за Маями, където чакаха два часа самолета за Амстердам. В салона на първа класа предаваха новините по Си Ен Ен. Дватама гледаха развеселени как присъдата от Билокси се редува с хаоса на Уолстрийт. Специалистите изникваха на екрана един подир друг. Професори по право смело чертаеха бъдещето на тютюневата индустрия и нейната отговорност. Икономисти изказваха безброй противоречиви мнения. Съдията Харкин отказваше коментари. Кейбъл се бе покрил вдън земя. Рор най-сетне излезе от кабинета си и пое цялата заслуга за победата. Никой не знаеше за Ранкин Фич и Марли съжали, че няма как да види страдалческата му физиономия.

Оказа се, че е избрала момента идеално. Скоро след големия провал пазарът стигна до дъното, а привечер „Пинекс“ вече се продаваше стабилно по четирийсет и пет.

От Амстердам отлетяха за Женева и си наеха хотелски апартамент за цял месец.

Един ден след присъдата Фич напусна Билокси. Завърна се към дома си в Арлингтън и скучната работа във Вашингтон. Макар че бъдещето му като ръководител на Фонда беше поставено под въпрос, имаше предостатъчно работа с мъничката си фирма. Разбира се, вече никога нямаше да печели както от Фонда.

Седмица след присъдата той се срещна в Ню Йорк с Лутър Вандъмиър и Д. Мартин Джанкъл и им призна до последна подробност сделката с Марли. Разговорът не беше приятен. Освен това обсъди с неколцина бляскави юристи от Ню Йорк как ще е най-добре да обжалва присъдата. Незабавното изчезване на Истър даваше основания за съмнение. Хърман Граймс вече бе дал съгласие да използват медицинския му картон. По всичко личеше, че до онова утро е бил в отлично здраве. Припомняше си как усетил в кафето странен вкус, после се озовал на пода. Полковникът от запаса Франк Херера твърдеше в клетвените си показания, че забранените материали под леглото му не са били негови. Никого не бил допускарал в стаята. „Могул“ не се продавал в околностите на мотела. Загадката около процеса растеше с всеки изминал ден.

Адвокатите в Ню Йорк не знаеха и никога нямаше да научат за сделката с Марли.

Кейбъл беше подготвил официална молба за разпит на заседателите и на Харкин май му допадна тази идея. Как другояче можеха да узнаят какво точно е станало? Лони Шейвър най-много напираше да разкаже всичко. Вече го бяха повишили и той изгаряше от желание да защитава американския бизнес.

Имаше известна надежда. Обжалването щеше да е дълго и мъчително.

Колкото до Рор и групата адвокати около него, бъдещето им обещавахе неограничени възможности. Организираха специален екип, който да поема непрестанните обаждания от други адвокати и потенциални жертви. Подготвяха се шумни процеси.

Уолстрийт сякаш съчувстваше по-скоро на Рор, отколкото на тютюневата индустрия. Седмици след присъдата „Пинекс“ не успя да надхвърли петдесет, а акциите на другите три компании бяха паднали поне с двайсет на сто. Борците срещу тютюна открито предричаха фалит и забрана за производството на цигари.

Месец и половина, след като напусна Билокси, Фич обядваше сам в малко индийско ресторантче недалеч от площад Дюпон във Вашингтон. Беше се привел над паничка супа, без да сваля палтото си, защото навън валеше сняг, а ресторантът нямаше свястно отопление.

Марли изникна изневиделица, като ангел — точно както се бе появила преди два месеца на терасата в Ню Орлиънс.

— Здравсти, Фич — каза тя и той изтърва лъжицата.

Фич се озърна из сумрачния ресторант, но видя само няколко индийци, заети с храната си. В радиус от десет метра не се чуваше нито дума на английски.

— Какво търсиш тук? — запита той, без да помръдна устни.

Лицето ѝ едва се подаваше от пухкава кожена яка. Фич си спомни колко е хубава. Косата ѝ изглеждаше малко по-дълга.

— Просто наминах да кажа здрасти.

— Е, каза го.

— Връщам ти парите. Прехвърлих ги на твоята сметка в „Ханва“, на Холандските Антили. И десетте милиона, Фич.

Той не знаеше как да реагира. Гледаше мълчаливо красивото лице на единствената личност, която бе успяла да го надвие. И все още го караше да недоумява.

— Колко мило — измънка той.

— Знаеш ли, бях се накарала да ги дам на някоя от онези организации за борба против тютюна. Решихме обаче да не го правим.

— Значи не си сама? Как е Николас?

— Сигурно ти липсва.

— До болка.

— Добре е.

— Значи наистина сте заедно?

— Разбира се.

— А пък аз мислех, че щом грабнеш парите, ще зарежеш и него.

— Я стига, Фич.

— Не ти искам парите.

— Страхотно. Дай ги тогава на Американската ракова асоциация.

— Не си падам по благотворителност. Защо ми ги връщаш?

— Не са мои.

— Ааа, вече си открила морала, почтеността, може би дори и Бога.

— Зарежи поученията, Фич. Доста тъпо звучат от човек като теб. Никога не съм имала намерение да задържа парите. Само ги взех на заем.

— Щом лъжеш и мамиш, защо не вземеш и да крадеш?

— Не съм такава. Лъгах и мамих, защото твоят клиент от друго не разбира. Каж ми, Фич, открихте ли Гейбриъл?

— Да, открихме я.

— А родителите ѝ?

— Знаем за тях.

— Сега разбираш ли, Фич?

— Да, сега изглежда по-ясно.

— Те бяха чудесни хора. Умни, енергични, влюбени в живота. И двамата бяха попаднали в примката на цигарите още като студенти. Не успяха да се освободят от нея до последния си дъх. Ненавиждаха се за слабостта, но не можеха да спрат. Смъртта им беше ужасна, Фич. Гледах ги как страдат, гърчат се и се борят за всяка глътка въздух. И така до края. Аз бях единственото им дете, Фич. И това ли откриха копоите ти?

— Да.

— Майка ми умря у дома, на дивана в хола, защото нямаше сили да стигне до спалнята. Бяхме само двете.

Тя помълча и се огледа. Фич забеляза, че очите ѝ блестят. Кой знае защо, печалната история не събуждаше у него нито капка съчувствие.

— Кога се захвана с онзи план? — запита той и най-сетне глътна лъжица супа.

— В първи курс. Учех финанси, мислех и за право, после известно време ходих с един адвокат и чух за тютюневите процеси. Така ми хрумна идеята.

— Страхотно си го измислила.

— Благодаря, Фич. От твоята уста това трябва да е комплимент.

Тя оправи ръкавиците си, сякаш се канеше да тръгва.

— Искан само да ти се обадя, Фич. И да разбера дали знаеш защо стана всичко.

— Сега вече приключи ли с нас?

— Не. Внимателно следим обжалването и ако вашите адвокати прекалят с атаките срещу присъдата, ще извадим копие от онези банкови операции. Внимавай, Фич. Доста се гордеем с присъдата и продължаваме да ви държим под око.

Тя пристъпи към масата.

— И не забравяй, Фич, когато отново се появите в съда, ние ще сме там.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.